

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
EĞİTİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI

YARGI MEVZUATI
BÜLTENİ

Bültenin Kapsadığı Tarihler 04 – 17 Nisan 2006	Yayımlandığı Tarih 18 Nisan 2006	Sayı 300
--	--	--------------------

İÇİNDEKİLER

- [30.03.2006 Tarih ve 5480 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti İle Avrupa Birliği Arasında Türkiye Cumhuriyetinin Makedonya Eski Yugoslav Cumhuriyetindeki Avrupa Birliği Polis Misyonuna \(Eupol-Proxima\) Katılımına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun \(R.G. 4 Nisan 2006 – 26129\)](#)
- [30.03.2006 Tarih ve 5479 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, Özel Tüketim Vergisi Kanunu ve Vergi Usul Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun \(R.G. 8 Nisan 2006 – 26133\)](#)
- [05.04.2006 Tarih ve 5481 Sayılı Kuzey Ankara Girişi Kentsel Dönüşüm Projesi Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun \(R.G. 8 Nisan 2006 – 26133\)](#)
- [05.05.2006 Tarih ve 5482 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti İle Makedonya Cumhuriyeti Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun \(R.G. 8 Nisan 2006 – 26133\)](#)
- [06.04.2006 Tarih ve 5483 Sayılı 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerin Yargıtay Başkanlığına Ait Bölümünde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun \(R.G. 8 Nisan 2006 – 26133\)](#)
- [06.04.2006 Tarih 5484 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti İle Güney Afrika Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun \(R.G. 8 Nisan 2006 – 26133\)](#)
- [06.04.2006 Tarih ve 5486 Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Çin Halk Cumhuriyeti Kalite Yönetimi, Denetim ve Karantina Genel İdaresi Arasında Sanayi Ürünlerinde Kalite ve Güvenliğe İlişkin Danışma ve İşbirliği Mekanizması Tesis Edilmesine](#)

[Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun](#) (R.G. 8 Nisan 2006 – 26133)

- [Adalet Bakanlığından Atama Kararı](#) (R.G. 8 Nisan 2006 – 26133)

- [Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında 2006/10218 Sayılı Tüzük](#) (R.G. 6 Nisan 2006 – 26131)

- [Gümrük Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik](#) (R.G. 8 Nisan 2006 – 26133)

- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Aslan/Türkiye Davası\)](#)

- [Maliye Bakanlığından Milli Emlak Genel Tebliği \(Sıra No: 304\)](#) (R.G. 13 Nisan 2006 – 26138)

- [Maliye Bakanlığından Parasal Sınırlar ve Oranlar Hakkında Genel Tebliğ \(Sayı: 2006-1\)](#) (R.G. 15 Nisan 2006 – 26140)

- [Maliye Bakanlığından Milli Emlak Genel Tebliği \(Seri No: 303\)](#) (R.G. 9 Nisan 2006 – 26134)

- [Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Kurulu Kararı](#) (R.G. 5 Nisan 2006 – 26130)

- [Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulundan İlân](#) (R.G. 17 Nisan 2006 – 26142)

- [Radyo ve Televizyon Üst Kurulundan İlân](#) (R.G. 13 Nisan 2006 – 26138)

- [Adalet Bakanlığından İlân](#) (R.G. 5 Nisan 2006 – 26130)

- [Ceza İşleri Genel Müdürlüğünün “Bilgi ve İhbar Merkezi” Konulu Duyurusu](#)

- [Hukuk İşleri Genel Müdürlüğünün “İstinai İthalat” Konulu Duyurusu](#)

- [Hukuk İşleri Genel Müdürlüğünün “Karayolları Trafik Garantisi Sigortası Hesabı” Konulu Duyurusu](#)

- [Artvin Valiliğinin “Yardım Toplama” Konulu Duyurusu](#)

Kanunlar

 [İçindekilere dön](#)

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE AVRUPA BİRLİĞİ ARASINDA
TÜRKİYE CUMHURİYETİNİN
MAKEDONYA ESKİ YUGOSLAV CUMHURİYETİNDEKİ
AVRUPA BİRLİĞİ POLİS
MİSYONUNA (EUPOL-PROXIMA) KATILIMINA DAİR
ANLAŞMANIN

ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞU HAKKINDA KANUN

Kanun No. 5480

Kabul Tarihi : 30.3.2006

MADDE 1 – 10 Eylül 2004 tarihinde Brüksel’de imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Birliği Arasında Türkiye Cumhuriyetinin Makedonya Eski Yugoslav Cumhuriyetindeki Avrupa Birliği Polis Misyonuna (EUPOL-PROXIMA) Katılımına Dair Anlaşma"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

3/4/2006

[R.G. 4 Nisan 2006 – 26129]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

GELİR VERGİSİ KANUNU, AMME ALACAKLARININ TAHSİL USULÜ HAKKINDA KANUN, ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ KANUNU VE VERGİ USUL KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN

Kanun No. 5479

Kabul Tarihi : 30.3.2006

MADDE 1 – 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 103 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 103 – Gelir vergisine tabi gelirler;

7.000 YTL'ye kadar % 15

18.000 YTL'nin 7.000 YTL'si için 1.050 YTL, fazlası % 20

40.000 YTL'nin 18.000 YTL'si için 3.250 YTL, fazlası % 27

40.000 YTL'den fazlasının 40.000 YTL'si için 9.190 YTL, fazlası
% 35

oranında vergilendirilir."

MADDE 2 – 193 sayılı Kanunun 19 uncu maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 3 – 193 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 69 – Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri; 31/12/2005 tarihi itibarıyla mevcut olup, 2005 yılı kazançlarından indiremedikleri yatırım indirimi istisnası tutarları ile;

a) 24/4/2003 tarihinden önce yapılan müracaatlara istinaden düzenlenen yatırım teşvik belgeleri kapsamında, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 9/4/2003 tarihli ve 4842 sayılı Kanunla yürürlükten kaldırılmadan önceki ek 1, 2, 3, 4, 5 ve 6 ncı maddeleri çerçevesinde başlanılmış yatırımları için belge kapsamında 1/1/2006 tarihinden sonra yapacakları yatırımları,

b) 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mülga 19 uncu maddesi kapsamında 1/1/2006 tarihinden önce başlanan yatırımlarla ilgili olarak, yatırım ile iktisadi ve teknik bakımdan bütünlük arz edip bu tarihten sonra yapılan yatırımları,

nedeniyle, 31/12/2005 tarihinde yürürlükte bulunan mevzuat hükümlerine göre hesaplayacakları yatırım indirimi istisnası tutarlarını,

yine bu tarihteki mevzuat hükümleri (vergi oranına ilişkin hükümler dahil) çerçevesinde sadece 2006, 2007 ve 2008 yıllarına ait kazançlarından indirebilirler.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usûl ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 70 – 2006 takvim yılına ilişkin olarak yapılmış ücret ödemeleri için bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar yapılmış olan gelir vergisi tevkifat tutarlarının 103 üncü maddede bu Kanunla yapılan değişiklik hükmü uyarınca hesaplanan vergiden fazla olması halinde, fark vergi tutarı terkin edilir, tahsil edilmişse mükelleflerin sonraki dönemlerde ödeyecekleri gelir vergisinden mahsup edilir. Eksik olması halinde ise bu fark, vergi sorumluları tarafından bu Kanunun yayımlanmasından sonra yapılacak ilk ücret ödemesinden kesilerek bu ödemenin ait olduğu döneme ilişkin muhtasar beyannamenin verilme ve ödeme süresi içinde topluca (muhtasar beyanname verme yükümlülüğü olmayanlar hariç) verilecek ayrı bir beyanname ile beyan edilir ve ödenir. Bu beyanname için ayrıca damga vergisi hesaplanmaz. Anılan sürede düzeltilen söz konusu fark için gecikme faizi ve vergi cezası aranmaz; eksik tahakkuk etmiş olan verginin bu süre içinde tamamlanmaması halinde bu tarihte vergi ziyayı doğmuş olur. Bu hükmün uygulamasına ilişkin usûl ve esaslar Maliye Bakanlığınca belirlenir."

MADDE 4 – 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının sonuna "Genel bütçeye gelir kaydedilen vergi, resim, harç ile vergi cezaları ve bunlara bağlı zam ve faizler için tatbik edilen hacizlerde 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 268 inci maddesinin birinci fıkrasının son cümlesi hükmü uygulanmaz." hükmü eklenmiş ve aynı maddenin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Borçlunun iflası, mirasın reddi ve terekenin resmi tasfiyeye tabi tutulması hallerinde amme alacakları imtiyazlı alacak olarak 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 206 ncı maddesinin üçüncü sırasında, bu sıranın önceliğini alan alacaklar da dahil olmak üzere tüm imtiyazlı alacaklar ile birlikte işleme tabi tutulur."

MADDE 5 – 6183 sayılı Kanunun 79 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"**MADDE 79** – Hamiline yazılı olmayan veya cirosu kabil senede dayanmayan alacaklar ile maaş, ücret, kira vesaire gibi her türlü hakların ve fiilen tutanak düzenlemek suretiyle haczi kabil olmayan üçüncü şahıslardaki menkul malların haczi, borçlu veya zilyed olan veyahut alacak ve hakları ödemesi gereken gerçek ve tüzel kişilere, kurumlara haciz keyfiyetinin tebliği suretiyle yapılır. Tahsil dairesi tarafından tebliğ edilecek haciz bildirisi ile; bundan böyle borcunu ancak tahsil dairesine ödeyebileceği ve amme borçlusuna yapılacak ödemenin geçerli olmayacağı veya elinde bulundurduğu menkul malı ancak tahsil dairesine teslim edebileceği ve malın amme borçlusuna verilmemesi gerektiği, aksi takdirde amme borçlusuna yapılan ödemeler ile malın bedelini tahsil dairesine ödemek zorunda kalacağı ve bu maddenin üç, dört ve beşinci fıkra hükümleri üçüncü şahsa bildirilir. Tahsil dairelerince düzenlenen haciz bildirimleri, alacaklı tahsil dairelerince ya da alacaklı amme idaresi vasıtasıyla, posta yerine elektronik ortamda tebliğ edilebilir ve bu tebligatlara elektronik ortamda cevap verilebilir. Elektronik ortamda yapılacak tebliğe ve cevapların elektronik ortamda verilebilmesine ilişkin usûl ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Tahsil dairelerince düzenlenen haciz bildirimleri; amme borçlusunun hak ve alacaklarının bulunabileceği bankaların şubelerine doğrudan veya

mahallindeki tahsil dairesi aracılığı ile tebliğ edileceği gibi Maliye Bakanlığınca belirlenecek tutarın üzerindeki alacaklar için doğrudan bankaların genel müdürlüklerine de tebliğ edilebilir. Haciz bildirisini bankanın genel müdürlüğüne de tebliğ edilmiş ise tüm şubelerini kapsayacak şekilde beyanda bulunma yükümlülüğü bankanın genel müdürlüğüne aittir.

Haciz bildirisini tebliğ edilen üçüncü şahıs; borcu olmadığı veya malın yedinde bulunmadığı veya haczin tebliğinden önce borcun ödendiği veya malın tüketildiği ya da kusuru olmaksızın telef olduğu veya alacak borçluya veya emrettiği yere verilmiş olduğu gibi bir iddiada ise durumu, haciz bildirisinin kendisine tebliğinden itibaren yedi gün içinde tahsil dairesine yazılı olarak bildirmek zorundadır. Üçüncü şahsın süresinde itiraz etmemesi halinde, mal elinde ve borç zimmetinde sayılır ve hakkında bu Kanun hükümleri tatbik olunur.

Herhangi bir nedenle itiraz süresinin geçirilmesi halinde üçüncü şahıs, haciz bildirisinin tebliğinden itibaren bir yıl içinde genel mahkemelerde menfi tespit davası açmak ve haciz bildirisinin tebliğ edildiği tarih itibarıyla amme borçlusuna borçlu olmadığını veya malın elinde bulunmadığını ispat etmek zorundadır. Menfi tespit davası açılması halinde mahkemece bu Kanunun 10 uncu maddesinde sayılan türden teminat karşılığında takip işlemlerinin durdurulmasına karar verilebilir. Teminat, alacaklı tahsil dairesine verilir ve haciz varakasına dayanılarak haczedilir. Taraflar arasında teminata ilişkin olarak çıkan anlaşmazlıklar, takip işlemlerinin durdurulması hakkında kararı veren mahkeme tarafından çözümlenir. Davasında haksız çıkan üçüncü şahıs aleyhine, haksız çıktığı tutarın % 10'u tutarında ayrıca inkâr tazminatına hükmedilir.

Bu Kanun uyarınca kendisine tebliğ edilen ödeme emrine karşı dava açıp itirazında kısmen veya tamamen haksız çıkan üçüncü şahıs hakkında, menfi tespit davasının lehine sonuçlanması veya asıl amme borçlusunun takip konusu amme alacağını tamamen ödemiş olması halinde, bu Kanunun 58 inci maddesinin beşinci fıkrası hükmü uygulanmaz.

Üçüncü şahıs, haciz bildirisini üzerine yedi gün içinde alacaklı tahsil dairesine itiraz ettiği takdirde, alacaklı amme idaresi bir yıl içinde, üçüncü şahsın yaptığı itirazın aksini genel mahkemelerde açacağı davada ispat ederek, üçüncü şahsın İcra ve İflas Kanununun 338 inci maddesinin birinci fıkrasına göre cezalandırılmasını ve borçlu bulunduğu tutarın ödenmesine hükmedilmesini isteyebilir.

Menkul malların aynen teslimi mümkün olmadığı takdirde değeri ödenir. Üçüncü şahısların genel hükümler gereğince asıl borçluya rücu hakları saklıdır."

MADDE 6 – 6183 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 9 – Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce, bu Kanunun 79 uncu maddesine göre tebliğ edilen haciz bildirisine süresinde itiraz etmemiş olan ancak haciz bildirisinin tebliğinden itibaren 79 uncu maddede düzenlenen bir yıllık dava açma süresi geçmemiş bulunan üçüncü şahıslarca, kalan süre içinde menfi tespit davası açılabilir.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla, bu Kanun uyarınca düzenlenen ödeme emrine itiraz etmiş ve kısmen veya tamamen itirazı reddolunan üçüncü şahıslardan; menfi tespit davası açma hakkı bulunmayanlar ile takip konusu amme alacağının asıl amme borçlusu tarafından ödenmiş olması nedeniyle borçlu sıfatı sona ermiş olanlardan, bu Kanunun 58 inci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca hesaplanmış ve tahsil edilmemiş olan haksız çıkma zammının tahsilinden vazgeçilir."

MADDE 7 – 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 1 inci maddesinin (2) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"2. Kanuna ekli listelerde yer alan mallar Türk Gümrük Tarife Cetvelinde tanımlanan eşyalardır. Bu malların tarife numaralarında veya tanımlarında bu Kanuna ekli listeler dışında yapılacak değişiklikler Özel Tüketim Vergisi Kanununun uygulanmasında hüküm ifade etmez."

MADDE 8 – a) Ekli (1) sayılı cetvelde gösterilen G.T.İ.P. numaralı mallar vergi tutarları ile birlikte, 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun (I) sayılı listesine eklenmiştir.

b) 4760 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Bu Kanuna ekli (I) sayılı listede yer alan malların 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu uyarınca el konulan veya 4458 sayılı Gümrük Kanunu uyarınca tasfiyelik hale gelenlerinden Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından belirlenen zorunlu standartlara uymayanlarının rafinerilere teslim edilmesi halinde vergiyi doğuran olay, bu malların rafineriler tarafından tesliminde gerçekleşir ve verginin mükellefi bu teslimi gerçekleştirenlerdir."

MADDE 9 – 4760 sayılı Kanunun 11 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 11 – 1. (I) sayılı listedeki mallar için belirlenen maktu vergi tutarları kilogram, litre, metreküp, standart metreküp, kilokalori veya bunların alt ve üst birimleri ile gerektiğinde büyüklükleri de dikkate alınarak kap, ambalaj veya adet olarak uygulanabilir.

2. (III) sayılı listedeki mallar için asgari maktu vergi tutarları;

a) (A) cetvelindeki mallardan, 2203.00 G.T.İ.P. numaralı mallar için bir litredeki her bir alkol derecesi, 22.04, 22.05 (2205.10.90.00.12 hariç) ve 2206.00 G.T.İ.P. numaralı mallar için her bir litre, diğer mallar için içerdiği alkolün her bir litresi itibarıyla,

b) (B) cetvelindeki mallar için perakende satışa sunulan sigaraların birim ambalajı içinde yer alan her bir sigara, diğer tütün mamullerinin birim ambalajı içindeki mamulün her bir gramı itibarıyla, uygulanır.

3. (II), (III) [(B) cetvelindekiler hariç] ve (IV) sayılı listelerdeki mallar için verginin matrahı; bunların teslimi, ilk iktisabı ve ithalinde, hesaplanacak özel tüketim vergisi hariç, katma değer vergisi matrahını oluşturan unsurlardan teşekkül eder.

4. (III) sayılı listenin (B) cetvelindeki mallar için verginin matrahı; bunların nihai tüketicilere perakende satış fiyatıdır.

5. (III) sayılı listedeki mallar için asgari maktu vergi tutarlarına göre hesaplanacak vergi tutarından az olmamak üzere yalnızca nispi vergi uygulanır.

Bakanlar Kurulu bu maddede yer alan vergileme ölçülerini değiştirmeye yetkilidir."

MADDE 10 – a) 4760 sayılı Kanuna ekli (III) ve (IV) sayılı listeler, ekli (2) ve (3) sayılı cetvellerde, (II) sayılı listedeki 87.11 G.T.İ.P. numaralı mal ve vergi oranı ise ekli (4) sayılı cetvelde gösterildiği şekilde değiştirilmiştir.

b) 4760 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"b) (III) sayılı listedeki mallar için belirlenen oranları her bir mal itibarıyla sifıra kadar indirmeye, (A) cetvelindeki mallar için dört katına (B) cetvelindeki mallar için yarısına kadar artırmaya, asgari maktu vergiyi her bir mal itibarıyla sifıra kadar indirmeye, (A) cetvelindeki mallar için

iki katına (B) cetvelindeki mallar için bir katına kadar artırmaya, bu sınırlar içinde malların cinsleri, özellikleri, fiyat grupları, alkol dereceleri ve içerdiği alkol miktarına göre farklı vergi oranı ve asgari maktu vergi tutarı belirlemeye,"

MADDE 11 – 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasının (2) numaralı bendinin (f) alt bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddenin sonuna aşağıdaki (C) fıkrası eklenmiştir.

"f) Fiyat endeksi (ÜFE); Türkiye İstatistik Kurumunca Türkiye geneli için hesaplanan Üretici Fiyatları Genel Endeksini,"

"C) Vergi kanunlarında yer alan "toptan eşya fiyatları genel endeksi" ibaresi "üretici fiyatları genel endeksi" ve "TEFE" ibaresi "ÜFE" olarak uygulanır."

MADDE 12 – 213 sayılı Kanunun 344 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Vergi ziyayı suçu işleyenlere, ziyaa uğrattıkları verginin bir katı tutarında vergi ziyayı cezası kesilir."

MADDE 13 – 213 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 27 – 1/1/2006 tarihinden önceki dönemlere ilişkin olarak bu tarihten sonra ortaya çıkan ve vergi ziyayı cezası kesilmesini gerektiren fiiller için ziyaa uğrattıkları verginin bir katı tutarında vergi ziyayı cezası kesilir. Bu ceza; vergi ziyasına 359 uncu maddede yazılı fiillerle sebebiyet verenlere üç kat, bu fiillere iştirak edenlere bir kat, vergi incelemesine veya takdir komisyonuna sevk edilmesinden sonra verilenler hariç olmak üzere, kanunî süresi geçtikten sonra verilen vergi beyannameleri için de yüzde elli oranında uygulanır."

MADDE 14 – 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun geçici 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "bu tutar 31/12/2005 tarihine kadar" ibaresi "bu tutar 30/6/2006 tarihine kadar" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 15 – Bu Kanunun;

1) 1 inci maddesi 1/1/2006 tarihinden itibaren elde edilen gelirlere uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

2) 2, 3, 11, 12, 13 ve 14 üncü maddeleri 1/1/2006 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

3) Diğer hükümleri yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.

MADDE 16 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

7/4/2006

(1) Sayılı Cetvel

(A) CETVELİ

G.T.İ.P. No.	Mal İsmi	Vergi Tutarı (YTL)	Birimi
3824.90.99.90.54	Biodizel	0,6498	Litre

(B) CETVELİ

G.T.İ.P. No.	Mal İsmi	Vergi Tutarı (YTL)	Birimi
3814.00.90	Diğerleri	0,0653	Kilogram

(2) Sayılı Cetvel

III SAYILI LİSTE
(A) CETVELİ

Vergi Tutarı G.T.İ.P. NO	Mal İsmi	Vergi Oranı (%) (YTL)	Asgari (YTL)	Maktu
2202.10.00.00.13		Kolalı gazozlar	25	-
2203.00	Malttan üretilen biralar	63.3	0,2380	
22.04	Taze üzüm şarabı (kuvvetlendirilmiş şaraplar dahil); üzüm şırası (20.09 pozisyonunda yer alanlar hariç) (köpüklü şaraplar ve diğer üzüm şıraları hariç)		63.33,2800	
2204.10	Köpüklü şaraplar	275.6	11,2120	
22.05	Vermut ve diğer taze üzüm şarapları (bitkiler veya kokulu maddelerle aromalandırılmış) (2205.10.10.00.00, 2205.10.90.00.12 hariç)		275.6	15,6040
2205.10.10.00.00	Alkol derecesi hacim itibariyle % 18 veya daha az olanlar	275.6	12,1700	
2206.00	Fermente edilmiş diğer içkiler (elma şarabı, armut şarabı, bal şarabı gibi), tarifinin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan fermente edilmiş içkilerin karışımları ve fermente edilmiş içkilerle alkolsüz içkilerin karışımları	275.6	3,2800	
2205.10.90.00.12	Alkol derecesi hacim itibariyle % 22'den fazla olanlar	275.6	70,9260	
2207.20	Alkol derecesi ne olursa olsun tağyir (denatüre) edilmiş etil alkol ve damıtım yoluyla elde edilen diğer alkollü içkiler (Alkol derecesi ne olursa olsun tağyir (denatüre) edilmiş etil alkol hariç)	275.6	70,9260	
22.08	Alkol derecesi hacim itibariyle % 80'den az olan tağyir (denatüre) edilmemiş etil alkol; damıtım yoluyla elde edilen alkollü içkiler, likörler ve diğer alkollü içecekler (2208.90.91; 2208.90.99 Alkol derecesi hacim itibariyle % 80'den az olan tağyir (denatüre) edilmemiş etil alkol hariç) (2208.20, 2208.50, 2208.60, 2208.70 ve 2208.90 hariç)	275.6	70,9260	
2208.20	Üzüm şarabı veya üzüm cibresinin damıtılması yolu ile elde edilen alkollü içkiler	275.6	51,3660	

2208.50	Cin ve Geneva	275.6	41,4230
2208.60	Votka (2208.60.91.00.00, 2208.60.99.00.00 hariç)	275.6	41,4230
2208.60.91.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçmeyen kaplarda olanlar (Alkol derecesi hacim itibariyle % 45.4'den fazla olanlar)	275.6	70,9260
2208.60.99.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçen kaplarda olanlar (Alkol derecesi hacim itibariyle % 45.4'den fazla olanlar)	275.6	70,9260
2208.70	Likörler	275.6	56,9940
2208.90	Diğerleri (2208.90.48.00.11, 2208.90.71.00.11 hariç)	275.6	70,9260
2208.90.48.00.11		Rakı	275.6
	35,8480		
2208.90.71.00.11		Rakı	275.6
	35,8480		

**III SAYILI LİSTE
(B) CETVELİ**

Vergi Tutarı G.T.İ.P. NO	Mal İsmi	Vergi Oranı (%) (YTL)	Asgari (YTL)	Maktu
2402.10.00.00.00	Tütün içeren purolar, uçları açık purolar ve sigarillolar	58		0,0600
2402.20	Tütün içeren sigaralar	58		0,0600
2402.90.00.00.00	Diğerleri (Tütün yerine geçen maddelerden yapılmış purolar, uçları açık purolar, sigarillolar ve sigaralar)	58		0,0600
2403.10	İçilen tütün (Herhangi bir oranda tütün yerine geçen maddeleri içersin içermesin)	58		0,0600
2403.99.10.00.00	Enfiye ve çiğnemeye mahsus tütün		58	0,0600

(3) Sayılı Cetvel

IV SAYILI LİSTE

Vergi Oranı	G.T.İ.P. NO	Mal İsmi	%
1604.30		Havyar ve havyar yerine kullanılan ürünler	20
3303.00		Parfümler ve tuvalet suları (3303.00.90.00.11 Kolonyalar hariç)	20
33.04		Güzellik veya makyaj müstahzarları ve cilt bakımı için müstahzarlar (İlaçlar hariç) (güneş kremleri veya güneşlenme müstahzarları dahil); manikür ve pedikür müstahzarları	20
3305.20.00.00.00		Perma ve defrize müstahzarları	20
3305.30.00.00.00		Saç Spreyleri	20
3305.90		(Saç Losyonları, boyaları, v.b) Diğerleri	20
33.07		Tıraş öncesi, tıraş sırasında veya tıraştan sonra kullanılan müstahzarlar, vücut deodorantları, banyo müstahzarları, tüy dökücüler ve tarifinin başka yerinde yer almayan veya belirtilmeyen diğer parfümeri, kozmetik veya tuvalet müstahzarları, kapalı yerlerde kullanılan müstahzar deodorantlar (parfümlü veya dezenfekte edici vasfı olsun olmasın)20	
		Tıraş sabunu, tıraş köpüğü ve tıraş kremi	6,7
43		Postlar, kürkler ve taklit kürkler; bunların mamülleri (Bu fasılda yer alan koyun, kuzu, keçi ve oğlakların postları, kürkleri ve taklit kürkleri ile bunlardan mamul giyim eşyası, aksesuarları ve diğer eşya hariç)	20
49.01		Kitaplar, broşürler, risaleler ve benzeri matbuat (ayrı ayrı sayfalar halinde olsun olmasın) (Yalnız 3266 sayılı Kanunla değişik 1117 sayılı Kanun hükümlerine göre poşetlenerek satılanlar)	20
49.02		Gazeteler ve periyodik yayınlar (resimli olsun olmasın veya reklam içersin içermesin)	

(Yalnız 3266 sayılı Kanunla değişik 1117 sayılı Kanun hükümlerine göre poşetlenerek satılanlar) 20

(Cam seramiğinden sofr ve mutfak eşyası)
7013.10.00.10.00 Sofra ve mutfak işleri için olanlar
20

(Kurşun kristalden el imali bardak)
7013.21.11.00.00 Kesilmiş veya başka şekilde dekorlanmış
20

(Kurşun kristalden el imali bardak)
7013.21.19.00.00 Diğerleri
20

(Kurşun kristalden makine imali bardak)
7013.21.91.00.00 Kesilmiş veya başka şekilde dekorlanmış
20

(Kurşun kristalden makine imali bardak)
7013.21.99.00.00 Diğerleri
20

(Kurşun kristalden sofr ve mutfak eşyası)
7013.31.10.00.00 El imali olanlar
20
(Bardak hariç)

(Kurşun kristalden sofr ve mutfak eşyası)
7013.31.90.00.00 Makine imali olanlar
20
(Bardak hariç)

(Kurşun kristalden tuvalet, yazıhane eşyası)
7013.91.10.00.00 El imali olanlar
20

(Kurşun kristalden tuvalet, yazıhane eşyası)
7013.91.90.00.00 Makine imali olanlar
20

71.01 Tabii inci veya kültür incileri (işlenmiş veya tasnife tabi tutulmuş olsun olmasın) (fakat ipliğe dizilmemiş, mihlanmamış veya takılmamış); tabii inci veya kültür incileri (taşınmasında kolaylık sağlamak amacıyla geçici olarak ipliğe dizilmiş) 20

71.02 Elmaslar (işlenmiş olsun olmasın, fakat mihlanmamış veya takılmamış) (Sanayide kullanılanlar hariç) 20

71.03 Kıymetli taşlar (elmaslar hariç) veya yarı kıymetli taşlar (işlenmiş veya

	tasnife tabi tutulmuş olsun olmasın) (fakat ipliğe dizilmemiş, mihlanmamış veya takılmamış); kıymetli taşlar (elmaslar hariç) veya yarı kıymetli taşlar (tasnife tabi tutulmamış) (taşınmasında kolaylık sağlamak amacıyla geçici olarak ipliğe dizilmiş)	20
	(Sanayide kullanılmayan sentetik veya terkip yoluyla elde edilen kıymetli veya yarı kıymetli taşlar)	
7104.90.00.00.19		Diğerleri
20		
71.05	Tabii veya sentetik, kıymetli veya yarı kıymetli taşların toz ve pudraları (Sanayide kullanılanlar hariç)	20
71.16	Tabii inci veya kültür incilerinden, kıymetli ya da yarı kıymetli taşlardan eşya (tabii, sentetik veya terkip yoluyla elde edilmiş)20	
8214.20.00.00.00	Manikür ve pedikür takım ve aletleri (tırnak törpüleri dahil)	20
	(Kaşık, çatal vb. takım halinde)	
8215.10.20.00.11	Altın ve gümüşle kaplamalı olanlar	20
	(Tek kaşık, çatal vb.)	
8215.91.00.90.11	Altın ve gümüşle kaplamalı olanlar	20
84.15	Klima cihazları (motorlu bir vantilatör ile nem ve ısıyı değiştirmeye mahsus tertibatı olanlar) (nemin ayrı olarak ayarlanamadığı cihazlar dahil)	6.7
	(Yalnız 8415.10.10.00.00; 8415.10.90.00.00; 8415.81.00.90.19; 8415.82.00.90.19; 8415.83.00.90.19)	
	[(Tek bir gövde halinde (Self-contained); bir soğutucu ünite ve soğutma-ısıtma çevirimini tersine değiştiren bir valf içerenler (ters çevirimli ısı pompaları) (sivil hava taşıtlarında kullanılmaya, binek otolarına, diğer karayolu taşıtlarına mahsus olmayanlar); (Bir soğutucu ünite içeren sivil hava taşıtlarında kullanılmaya, binek otolarına, diğer karayolu taşıtlarına mahsus olmayan pencere ve duvar tipi olmayan motorlu taşıtlarda şahıslar	

için kullanılmayan klima cihazı]]

84.18 Buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar

(elektrikli olsun olmasın); ısı pompaları (84.15 pozisyonundaki klima cihazları hariç)
(Diğer soğutucu veya dondurucu cihazlar; ısı pompaları hariç) 6.7

8419.11.00.00.00 Gazla çalışan anında su ısıtıcılar
6.7

(Katı yakıtlı)
8419.19.00.00.11 Termosifonlar (depolu su ısıtıcıları)
6.7

(Termosifonlar ve güneş enerjili su ısıtıcıları dışındaki elektrikli olmayan anında veya depolu su ısıtıcıları)

8419.19.00.00.19 Diğerleri
6.7

(Çamaşır kurutma makinaları)
8421.12.00.00.11 Bir defada kurutacağı çamaşırın kuru ağırlığı 6 kg'ı geçmeyecek kapasitede olanlar
6.7

(Bulaşık yıkama makinaları)
8422.11.00.00.00 Evlerde kullanılanlar
6.7

(Kuru çamaşır kapasitesi 6 kg.ı geçmeyen tam otomatik çamaşır yıkama makinası)

8450.11.11.00.00 Çamaşırını önden yüklemeli olanlar
6.7

(Kuru çamaşır kapasitesi 6 kg.ı geçmeyen tam otomatik çamaşır yıkama makinası)

8450.11.19.00.00 Çamaşırını üstten yüklemeli olanlar
6.7

(Tam otomatik çamaşır yıkama makinası)
8450.11.90.00.00 Kuru çamaşır kapasitesi 6 kg'ı geçen fakat 10 kg'ı geçmeyenler
6.7

(Çamaşır yıkama makinası)
8450.12.00.00.00 Diğer çamaşır makinaları (Santrifüjlü kurutma tertibatlı olanlar) 6.7

(Kuru çamaşır kapasitesi 10 kg.ı geçmeyen, santrifüjlü kurutma tertibatı)

8450.19.00.00.11	olmayan çamaşır yıkama makinası)	Elektrikli olanlar
6.7		
8450.19.00.00.19	(Elektrikli olmayan çamaşır makinası)	Diğerleri
6.7		
8451.21.10.00.11	(Kuru amaşır kapasitesi 6 kg.1 geçmeyen kurutma makinaları)	Evlerde kullanılanlar
6.7		
8451.21.90.00.11	(Kuru amaşır kapasitesi 6 kg.1 geçen fakat 10 kg.1 geçmeyen kurutma makinaları)	Evlerde kullanılanlar
6.7		
85.09	(Elektrik süpürgesi, yer cilalama makinaları, oğutme makinaları, mikser, blender vb.) Ev işlerinde kullanılmaya mahsus elektrik motorlu elektromekanik cihazlar	6.7
8510.10.00.00.00	(Elektrikli)	Traş makinaları
6.7		
85.16	Elektrikli anında veya depolu su ısıtıcılar ve daldırma tipi ısıtıcılar; herhangi bir mahallin veya toprak ve benzeri yerlerin ısıtılmasına mahsus elektrikli cihazlar; berber işleri için elektrotermik cihazlar (orneğin; sa kurutucular, sa kıvrırma cihazları, sa kıvrırma maşalarını ısıtma cihazları) ve el kurutma makinaları; elektrikli tler; ev işlerinde kullanılan diğer elektrotermik cihazlar; elektrikli ısıtıcı	
hariç)	rezistanslar (85.45 pozisyonundakiler hariç) (Elektrikli tler	
6.7		
8517.11	Kordonsuz ahizeli telli telefon cihazları	20
85.18	Mikrofonlar ve bunların mesnetleri; hoparlörler (kabinlerine monte edilmiş olsun olmasın); başa takılan kulaklıklar, kulağa takılan kulaklıklar (bir mikrofonla kombine halde olsun olmasın), bir mikrofon ve bir veya daha fazla hoparlör içeren setler; elektrikli ses frekansı yükselteçleri, takım halindeki ses amplifikatörleri	20
85.19	Plak dndrcler, pikaplar, kaset çalarlar ve kaydedilen sesi tekrar	

vermeye mahsus diğer cihazlar (ses kaydedici tertibatı bulunmayan) 6.7

85.20 Manyetik ses kaydetme cihazları ve diğer ses kaydeden cihazlar (kaydedilen sesi tekrar vermeye mahsus tertibatı olsun olmasın) 6.7
(8520.32.91.00.00, 8520.32.99.00.00, 8520.39, 8520.90 hariç)
(Makara tipi, makara tipi olmayan, numerik ve kaset tipi olmayanlar hariç)

85.21 Video kayıt veya gösterme cihazları (bir video tunerle birlikte olsun olmasın) 6.7

(Manyetik. Genişliği 4 mm.yi geçmeyenler)
8523.11.00.00.13 Kasetli video bantları
6.7

(Manyetik. Genişliği 4 mm.yi geçmeyenler)
8523.11.00.00.14 Diğer video bantları
6.7

(Manyetik. Genişliği 4 mm.yi geçen fakat 6.5 mm.yi geçmeyenler)
8523.12.00.00.13 Kasetli video bantları
6.7

(Manyetik. Genişliği 4 mm.yi geçen fakat 6.5 mm.yi geçmeyenler)
8523.12.00.00.14 Diğer video bantları
6.7

(Manyetik)
8523.13.00.00.13 Genişliği 6.5 mm.yi geçen 13 mm.yi geçmeyen kasetli video bantları 6.7

(Manyetik)
8523.13.00.00.14 Genişliği 6.5 mm.yi geçen 13 mm.yi geçmeyen diğer video bantları 6.7

(Manyetik)
8523.13.00.00.23 Genişliği 13 mm.yi geçen 20 mm.yi geçmeyen kasetli video bantları 6.7

(Manyetik)
8523.13.00.00.24 Genişliği 13 mm.yi geçen 20 mm.yi geçmeyen diğer video bantları 6.7

(Manyetik)
8523.13.00.00.33 Genişliği 20 mm.yi geçen 26 mm.yi geçmeyen kasetli video bantları 6.7

(Manyetik)
8523.13.00.00.34 Genişliği 20 mm.yi geçen 26 mm.yi geçmeyen diğer video bantları 6.7

8523.13.00.00.42	(Manyetik) Genişliği 26 mm.yi geçen video bantları	
6.7		
8523.90.10.00.11	(Manyetik olmayan)	Lazer diskler
6.7		
8523.90.30.00.11	(Manyetik olmayan)	Lazer diskler
6.7		
8523.90.90.00.11	(Manyetik olmayan)	Lazer diskler
6.7		
8524.39.20.00.00	(Otomatik bilgi işlem makinası dışında kullanılanlar) Dijital ęok yönlü diskler (DVD)	
6.7		
8524.39.80.00.00	(Dijital ęok yönlü olmayan diskler)	Diğerleri
6.7		
8524.51.00.00.13	(Diğer manyetik bantlar)	Kasetli video bantları
6.7		
8524.51.00.00.14	(Diğer manyetik bantlar)	Diğer video bantları
6.7		
8524.52.00.00.13	(Eni 4 mm.yi geçen fakat 6.5 mm.yi geçmeyenler)	Kasetli video bantları
6.7		
8524.52.00.00.14	(Eni 4 mm.yi geçen fakat 6.5 mm.yi geçmeyenler)	Diğer video bantları
6.7		
8524.53.00.00.13	(Eni 6.5 mm.yi geçenler)	Kasetli video bantları
6.7		
8524.53.00.00.14	(Eni 6.5 mm.yi geçenler)	Diğer video bantları
6.7		
8525.10.20.90.18	Amatör telsiz telefon verici cihazlar	
20		
8525.20.20.00.11	Alıcısı bulunan verici portatif (cellular) telsiz telefon cihazları	
20		

8525.20.20.00.12	Alıcısı bulunan verici mobil araç (cellular) telsiz telefon cihazları	20
8525.20.20.00.13	Alçak güçlü (100 miliwatt'dan küçük) mobil telsiz telefon cihazları	20
8525.20.80.90.18	Alıcısı bulunan verici halk bandı (CB) ve 49 MHz alçak güçlü (100 miliwatt'dan küçük) telsiz cihazları	20
8525.20.80.90.21	Alıcısı bulunan verici kablosuz mikrofon cihazları	20
8525.20.80.90.24	Alıcısı bulunan verici amatör telsiz telefon cihazları	20
8525.20.80.90.25	Alıcısı bulunan verici alçak güçlü ve oyuncak telsiz cihazları (gücü 100 miliwatt'dan az olanlar)	20
8525.20.80.90.26	Telsiz alarm cihazları	20
8525.30	Televizyon kameraları	20
8526.92	Uzaktan kumanda etmeye mahsus telsiz cihazları	20
	(Cep tipi radyo kaset çalarlar)	
8527.12.10.00.00	Analog ve dijital okuma sistemli olanlar	20
	(Analog ve dijital okuma sistemli olmayan cep tipi radyo kaset çalarlar)	
8527.12.90.00.00	Diğerleri	20
	(Ses kayıt veya kayıt edilen sesi tekrar vermeye mahsus cihaz ile birlikte olan diğer cihazlar)	
8527.13.10.00.00	Lazer okuma sistemli olanlar	20
	(Ses kayıt veya kayıt edilen sesi tekrar vermeye mahsus cihaz ile birlikte olan diğer cihazlar)	
8527.13.91.00.00	Kaset tipi olup analog ve dijital okuma sistemli olanlar	20
	(Kaset tipi olmayan ses kayıt veya kayıt edilen sesi tekrar vermeye mahsus cihaz ile birlikte olan diğer cihazlar)	
8527.13.99.00.00	Diğerleri	20
	(Harici bir güç kaynağı olmaksızın çalışan radyo yayınlarını alıcı	

8527.19.00.00.00	diğer cihazlar)	Diğerleri
6.7		
	(Sadece harici bir güç kaynağı ile çalışabilen motorlu taşıtlarda kullanılan türde numerik radyo yayınlarını alıcı cihazlar)	
8527.21.20.00.00	Lazer okuma sistemli olanlar	
20		
	(Sadece harici bir güç kaynağı ile çalışabilen motorlu taşıtlarda kullanılan türde numerik radyo yayınlarını alıcı cihazlar)	
8527.21.52.00.00	Kaset tipi olup analog ve dijital okuma sistemli olanlar	
20		
	(Kaset tipi olmayan) (Sadece harici bir güç kaynağı ile çalışabilen motorlu taşıtlarda kullanılan türde numerik radyo yayınlarını alıcı cihazlar)	
8527.21.59.00.00	Diğerleri	
20		
	(Sadece harici bir güç kaynağı ile çalışabilen motorlu taşıtlarda kullanılan türde numerik radyo yayınlarını alıcı cihazlar)	
8527.21.70.00.00	Lazer okuma sistemli olanlar	
20		
	(Sadece harici bir güç kaynağı ile çalışabilen motorlu taşıtlarda kullanılan türde numerik radyo yayınlarını alıcı cihazlar)	
8527.21.92.00.00	Kaset tipi olup analog ve dijital okuma sistemli olanlar	
20		
	(Sadece harici bir güç kaynağı ile çalışabilen motorlu taşıtlarda kullanılan türde numerik radyo yayınlarını alıcı cihazlar)	
8527.21.98.00.00	Diğerleri	
20		
	(Sadece harici bir güç kaynağı ile çalışabilen motorlu taşıtlarda kullanılan türde ses kayıt cihazı ile birlikte olmayan radyo yayınlarını alıcı cihazlar)	
8527.29.00.00.00	Diğerleri	
20		
	(Radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar)	
8527.31.11.00.00	Kaset tipi olup analog ve dijital okuma sistemli olanlar	
6.7		
	(Radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar)	
8527.31.19.00.00	Diğerleri	
6.7		

(Radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar)
8527.31.91.00.00 Lazer okuma sistemli olanlar
6.7

(Radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar)
8527.31.93.00.00 Kaset tipi olup analog ve dijital okuma sistemli olanlar
6.7

(Radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar)
8527.31.98.00.00 Diğerleri
6.7

8527.32.10.00.00 Çalar saatli radyolar
6.7

(Saatli radyolar)
8527.32.90.00.00 Diğerleri
6.7

(Radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar)
8527.39.20.00.00 İçinde amplifikatör bulunmayanlar
6.7

(Radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar)
8527.39.80.00.00 İçinde amplifikatör bulunanlar
6.7

8527.90.20.00.00 Şahıs aramada, uyarma veya çağırma sistemlerinde
kullanılan cep alıcıları 20

8527.90.80.90.21 Amatör telsiz alıcı cihazları
20

8543.89.97.00.15 Infrared ile çalışan uzaktan kumanda cihazları (remote
control) 20

85.28 Televizyon alıcıları (radyo yayınlarını alıcı cihazı veya ses ya
da görüntü kayıt veya tekrar verme cihazıyla birlikte olsun olmasın);
video (görüntü) monitörler ve projektörler 6.7

9113.90.80.20.00 İnci, kıymetli taş; sentetik veya terkip yoluyla elde
edilen taşlardan mamül olanlar 20

9302.00 Revolverler ve tabancalar (93.03 veya 93.04
pozisyonundakiler hariç) (93.03 tarife pozisyonundaki silahlar ve diğer cihazlar ile 93.04
tarife pozisyonundaki yaylı, havalı veya gazlı tüfek ve tabancalar, vuruş sopaları
hariç) 20

93.03	Bir patlayıcının itiş gücü ile çalışan diğer ateşli silahlar ve benzeri cihazlar (spor için av tüfekleri ve tüfekler, ağızdan doldurulan ateşli silahlar, sadece işaret fişegi atmak üzere imal edilmiş tabanca ve diğer cihazlar, manevra fişegi atmak için tabanca ve revolverler, hayvan öldürmeye mahsus sürgülü silahlar, ok-atar tüfekler gibi)	20
9405.10.50.10.11		Kristal avizeler
20		
95.04	Eğlence merkezleri için oyun eşyası, tilt makinası, bilardo, kumarhane oyunları için özel masalar dahil salon veya masa oyunları ve otomatik bowling oyun ekipmanları	20
96.01	İşlenmiş fil dişi, kemik, bağa, boynuz, çatalı boynuz, mercan, sedef ve yontulmaya elverişli diğer hayvansal maddeler ve bu maddelerden eşya (kalıplama suretiyle elde edilen eşya dahil)	20

NOT: Bu listedeki malların aksam ve parçaları kapsama dahil değildir.

(4) Sayılı Cetvel

G.T.İ.P. No. Mal İsmi	Vergi Oranı %
87.11	Motosikletler (mopetler dahil) ve bir yardımcı motoru bulunan tekerlekli taşıtlar (sepetli olsun olmasın); sepetler (sepetler hariç)
	Motor silindir hacmi 250 cm ³ 'ü geçmeyenler 22
	Motor silindir hacmi 250 cm ³ 'ü geçenler 37

[R.G. 8 Nisan 2006 – 26133]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

KUZEY ANKARA GİRİŞİ KENTSEL DÖNÜŞÜM PROJESİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN

Kanun No. 5481

Kabul Tarihi : 5/4/2006

MADDE 1 – 4/3/2004 tarihli ve 5104 sayılı Kuzey Ankara Giriş Kentsel Dönüşüm Projesi Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Proje alanı içinde her ölçekteki imar planları Belediyece yapılır, yaptırılır ve onanır."

MADDE 2 – 5104 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiş ve beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bu Kanun kapsamında Belediyeye devredilen gayrimenkullerden, İdare ve Belediyenin Proje kapsamında kullandıkları kaynak dikkate alınarak Bakanlık tarafından belirlenenlerin mülkiyeti, İdare adına tescil edilir."

"24/2/1984 tarihli ve 2981 sayılı Kanun ile 2981 sayılı Kanunun bazı maddelerini değiştiren 3290 ve 3366 sayılı kanunlara göre alınması gereken arsa bedellerini bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar ödemeyenler, bu bedeli 7 nci maddeye göre açılan müşterek banka hesabına Proje geliri olarak yatırılırlar."

MADDE 3 – 5104 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 6 – Proje alan sınırlarındaki kentsel tasarım projeleri ile konut, sosyal donatı, çevre düzenlemesi, teknik altyapı projeleri, müşavirlik ve kontrollük hizmetleri ile yapım dahil diğer işler Belediye ve İdare tarafından, Bakanlıkça tespit edilecek görev dağılımına göre yapılır veya yaptırılır.

Bu Kanun kapsamındaki proje, müşavirlik ve kontrollük hizmetleri İdare ve Belediye tarafından özel hukuk hükümlerine göre kurulacak veya iştirak edilecek şirkete bedeli karşılığında yaptırılabilir."

MADDE 4 – 5104 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Projeden elde edilen gelirler Projenin finansmanında kullanılır. Ancak Projenin devamı süresince İdare ve Belediye tarafından müşterek banka hesabına aktarılan ödenekler, müşterek banka hesabında biriken gelirlerden geri tahsil edilebilir. Projenin tamamlanmasından sonra artan Proje geliri varsa bu gelirin Bakanlık tarafından belirlenecek kısmı İdare, Belediye ile Proje sınırları içerisindeki ilçe ve ilk kademe belediyelerinin bütçelerine, kalan kısmı ise genel bütçeye gelir kaydedilir."

MADDE 5 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

7/4/2006

[R.G. 8 Nisan 2006 – 26133]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE MAKEDONYA CUMHURİYETİ
ARASINDA
İŞBİRLİĞİ PROTOKOLÜNÜN ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN**

Kanun No. 5482

Kabul Tarihi : 5/4/2006

MADDE 1 – 15 Mart 2005 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Makedonya Cumhuriyeti Arasında İşbirliği Protokolü"nü onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

7/4/2006

[R.G. 8 Nisan 2006 – 26133]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

**190 SAYILI GENEL KADRO VE USULÜ HAKKINDA KANUN
HÜKMÜNDE KARARNAMENİN EKİ CETVELLERİN
YARGITAY BAŞKANLIĞINA AİT BÖLÜMÜNDE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN**

Kanun No. 5483

Kabul Tarihi : 6/4/2006

MADDE 1 – Yargıtay Başkanlığının merkez teşkilâtında kullanılmak üzere, ekli listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin ilgili bölümüne eklenmiştir.

MADDE 2 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

7/4/2006

[R.G. 8 Nisan 2006 – 26133]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

LİSTE

**KURUMU: YARGITAY BAŞKANLIĞI
TEŞKİLÂTI: MERKEZ**

**İHDASI UYGUN GÖRÜLEN KADROLARIN
SERBESTTUTULAN**

SINIFI UNVANI	DERECESİ	KADRO ADEDİ	KADRO ADEDİ	KADRO TOPLAM
GİH Kor. ve Güv. Gör.	10	30	–	30
TOPLAM		30		30

[R.G. 8 Nisan 2006 – 26133]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE GÜNEY AFRİKA
CUMHURİYETİ ARASINDA GELİR ÜZERİNDEN ALINAN
VERGİLERDE ÇİFTE VERGİLENDİRMEYİ ÖNLEME VE
VERGİ KAÇAKÇILIĞINA ENGEL OLMA ANLAŞMASININ
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN**

Kanun No. 5484

Kabul Tarihi : 6/4/2006

MADDE 1 – 3 Mart 2005 tarihinde Pretoria’da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Güney Afrika Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden

Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

7/4/2006

[R.G. 8 Nisan 2006 – 26133]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ BAŞBAKANLIK DIŞ TİCARET
MÜSTEŞARLIĞI İLE
ÇİN HALK CUMHURİYETİ KALİTE YÖNETİMİ, DENETİM VE
KARANTİNA
GENEL İDARESİ ARASINDA SANAYİ ÜRÜNLERİNDE KALİTE
VE
GÜVENLİĞE İLİŞKİN DANIŞMA VE İŞBİRLİĞİ MEKANİZMASI
TESİS EDİLMESİNE DAİR PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN**

Kanun No. 5486

Kabul Tarihi : 6/4/2006

MADDE 1 – 27 Haziran 2005 tarihinde Ankara’da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Çin Halk Cumhuriyeti Kalite Yönetimi, Denetim ve Karantina Genel İdaresi Arasında Sanayi Ürünlerinde Kalite ve Güvenliğe İlişkin Danışma ve İşbirliği Mekanizması Tesis Edilmesine Dair Protokol"ün onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

7/4/2006

[R.G. 8 Nisan 2006 – 26133]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Atama Kararı

Adalet Bakanlığından:

Karar Sayısı : 2006/8004

1 – Açık bulunan 1 inci derece kadrolu Adli Tıp Kurumu İkinci Adli Tıp İhtisas Kurulu Kulak-Burun-Boğaz Hastalıkları Üyeliği görevini yürütmek üzere, İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Kulak-Burun-Boğaz Hastalıkları Anabilim Dalı öğretim üyesi Prof. Dr. Özgün ENVER’in görevlendirilmesi,

2659 sayılı Adli Tıp Kurumu Kanununun 26 ncı maddesi ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 38 inci maddesi gereğince uygun görülmüştür.

2 – Bu Kararı Adalet Bakanı yürütür.

7/4/2006

Ahmet Necdet SEZER
CUMHURBAŞKANI
C.ÇİÇEK

Recep Tayyip ERDOĞAN

[R.G. 8 Nisan 2006 – 26133]

— • —

 İçindekilere dön**Tüzük****Karar Sayısı : 2006/10218**

Ekli “Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzük”ün yürürlüğe konulması; Adalet Bakanlığı’nın 4/10/2005 tarihli ve 2726 sayılı yazısı üzerine, 1721 sayılı Hapishane ve Tevkifhanelerin İdaresi Hakkında Kanun, 2992 sayılı Adalet Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun, 4301 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun Kuruluş ve İdaresine İlişkin Kanun, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanununun 121 inci maddesi hükümlerine göre, Bakanlar Kurulu’nca 20/3/2006 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Ahmet**Necdet SEZER**

CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN

Başbakan

A. GÜL

A. ŞENER

M. A. ŞAHİN

B.

ATALAY

Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.Devlet Bak. ve Başb. Yrd.Devlet Bak. ve

Başb. Yrd.

Devlet Bakanı

A. BABACAN

M. AYDIN

N. ÇUBUKÇU

K.

TÜZMEN

Devlet Bakanı

Devlet Bakanı

Devlet Bakanı Devlet

Bakanı

C. ÇİÇEK

M. V.GÖNÜL

A.AKSU

K.

UNAKITAN

Adalet Bakanı

Milli Savunma Bakanı

İçişleri BakanıMaliye

Bakanı

H. ÇELİK

F. N.ÖZAK

R.AKDAĞ

B.

YILDIRIM

Milli Eğitim Bakanı Bayındırlık ve İskan Bakanı Sağlık Bakanı

Ulaştırma Bakanı

M. M. EKER

M. BAŞESGİOĞLU

A. COŞKUN

Tarım ve Köyşleri Bakanı Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı Sanayi ve

Ticaret Bakanı

B. YILDIRIM

A. KOÇ

O. PEPE

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı V.Kültür ve Turizm Bakanı Çevre ve

Orman Bakanı

**CEZA İNFAZ KURUMLARININ YÖNETİMİ İLE
CEZA VE GÜVENLİK TEDBİRLERİNİN
İNFAZI HAKKINDA TÜZÜK**

BİRİNCİ KISIM
Genel Hükümler, Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazında Temel İlkeler

BİRİNCİ BÖLÜM
Genel Hükümler

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tüzüğün amacı, ceza infaz kurumlarının yönetimine, ceza ve güvenlik tedbirlerinin ne şekilde yerine getirileceğine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

(2) Askerî ceza infaz kurumları ve tutukevleri ile ilgili hükümler saklıdır.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tüzük, 14/6/1930 tarihli ve 1721 sayılı Hapishane ve Tevkifhanelerin İdaresi Hakkında Kanun, 29/3/1984 tarihli ve 2992 sayılı Adalet Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun, 6/8/1997 tarihli ve 4301 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun Kuruluş ve İdaresine İlişkin Kanun, 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu, 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ve 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 121 inci maddesi hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Kısaltmalar

MADDE 3 – (1) Bu Tüzükte yer alan;

- a) Bakan: Adalet Bakanını,
- b) Bakanlık: Adalet Bakanlığını,
- c) Genel Müdür: Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürünü,
- d) Genel Müdürlük: Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünü,
- e) Cezaevi Tabibi: Ceza infaz kurumlarında görev yapan hekimleri,
- f) Kurum: Ceza infaz kurumlarını,
- g) Ceza infaz kurumları: Kapalı, yüksek güvenlikli kapalı, kadın kapalı, çocuk kapalı, gençlik kapalı, açık ceza infaz kurumları ile gözlem ve sınıflandırma merkezleri ve çocuk eğitimevlerini, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazında Temel İlkeler

Ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazında gözetilecek temel ilkeler

MADDE 4 – (1) Ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin kurallar hükümlülerin ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, doğum, felsefî inanç, millî veya sosyal köken ve siyasî veya diğer fikir yahut düşünceleri ile ekonomik güçleri ve diğer toplumsal konumları yönünden ayırım yapılmaksızın ve hiçbir kimseye ayrıcalık tanınmaksızın uygulanır. Ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazında zalimane, insanlık dışı, aşağılayıcı ve onur kırıcı davranışlarda bulunulamaz.

(2) Ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazı ile ulaşılmak istenilen temel amaç, öncelikle genel ve özel önlemeyi sağlamak, bu maksatla hükümlünün yeniden suç işlemesini engelleyici etkenleri güçlendirmek, toplumu suça karşı korumak, hükümlünün; yeniden sosyalleşmesini teşvik etmek, üretken ve kanunlara, nizamla ve toplumsal kurallara saygılı, sorumluluk taşıyan bir yaşam biçimine uyumunu kolaylaştırmaktır.

(3) Mahkûmiyet hükümleri kesinleşmedikçe infaz olunmaz.

(4) Mahkeme kesinleşen ve yerine getirilmesini onayladığı ceza ve güvenlik tedbirine ilişkin hükmü Cumhuriyet başsavcılığına gönderir. Kesinleşen mahkûmiyet kararlarının infazı Cumhuriyet savcısı tarafından izlenir ve denetlenir.

a) Cumhuriyet başsavcısı veya görevlendireceği Cumhuriyet savcısı; kurumun mevzuata göre yönetilmesini ve infaz hizmetlerinin temel insan haklarına uygun olarak yerine getirilmesini ister ve denetler. Görüş ve önerilerini denetleme defterine yazar, gerekli gördüğü durumlarda Bakanlığa bilgi verir.

b) Kurumda çalışan tüm görevliler Cumhuriyet başsavcısının veya görevlendireceği Cumhuriyet savcısının istediği her türlü bilgiyi vermekle yükümlüdür.

Hapis cezalarının infazında gözetilecek ilkeler

MADDE 5 – (1) Hapis cezalarının infaz rejimi, aşağıda gösterilen temel ilkelere dayalı olarak düzenlenir:

a) Hükümlüler, kurumlarda, güvenli bir biçimde ve kaçmalarını önleyecek tedbirler alınarak düzen, güvenlik ve disiplin çerçevesinde tutulurlar,

b) Kurumlarda, hükümlülerin düzenli bir yaşam sürdürmeleri sağlanır. Hürriyeti bağlayıcı cezanın zorunlu kıldığı hürriyetten yoksunluk, insan onuruna saygının korunmasını sağlayan maddî ve manevî koşullar altında çektirilir. Hükümlülerin, Anayasada yer alan diğer hakları, infazın temel amaçları saklı kalmak üzere, 5275 sayılı Kanunda öngörülen kurallar uyarınca kısıtlanabilir,

c) Cezanın infazında hükümlünün iyileştirilmesi hususunda mümkün olan araç ve olanaklar kullanılır. Hükümlünün kanun, tüzük ve yönetmeliklerle tanınmış haklarının dokunulmazlığını sağlamak üzere cezanın infazında ve iyileştirme çabalarında kanunîlik ve hukuka uygunluk ilkeleri esas alınır,

d) İyileştirmeye gereksinimleri olmadığı saptanan hükümlülere ilişkin infaz rejiminde, bu hükümlülerin kişilikleriyle orantılı bireyselleştirilmiş programlara yer verilmesine özen gösterilir ve bu hususlar yönetmeliklerde düzenlenir,

e) Cezanın infazında adalet esaslarına uygun hareket edilir. Bu maksatla kurumlar, kanun, tüzük ve yönetmeliklerin verdiği yetkilere dayanarak nitelikli elemanlarca denetlenir,

f) Kurumlarda, hükümlülerin yaşam hakları ile beden ve ruh bütünlüklerini korumak üzere her türlü koruyucu tedbirin alınması zorunludur,

g) Hükümlünün, infazın amacına uygun olarak mevzuat hükümlerine uyması zorunludur,

h) Kanunlarda gösterilen tutum, davranış ve eylemler ile kurum düzenini ihlâl edenler hakkında 5275 sayılı Kanunda belirtilen disiplin cezaları uygulanır. Disiplin cezalarına karşı disiplin soruşturmasında yapılan savunma ve itirazlarda aynı Kanunun gösterdiği esas ve usuller uygulanır.

İyileştirmede başarı ölçütü

MADDE 6 – (1) Hapis cezalarının infazında iyileştirme amacını güden programların başarısı, hükümlülerin elde ettikleri yeni tutum ve becerilerle orantılı olarak ölçülür. Bunun için iyileştirme çabalarına yönelik olarak hükümlünün istekli bulunması teşvik edilir.

(2) İnfaz, hapis cezasının zararlı etkisini mümkün olduğu ölçüde azaltacak, hükümlünün sağlığını ve kişiliğine olan saygısını korumasını sağlayacak anlayış doğrultusunda düzenlenecek programlar, usûller, araçlarla yerine getirilir.

İKİNCİ KISIM
Ceza İnfaz Kurumlarının Türleri,
Ceza İnfaz Kurumlarında Görev Yapan Personelin Yetki ve
Sorumlulukları,
Kurulların Oluşumu ve Çalışmaları

BİRİNCİ BÖLÜM
Ceza İnfaz Kurumları

Hapis cezalarının infaz edileceği kurumlar

MADDE 7 – (1) Hapis cezaları kurumlarda infaz olunur.

(2) Kurumların, hangi tür olarak kullanılacağı ihtiyaca göre Bakanlık tarafından belirlenir.

Kurumların türleri ve kurulması

MADDE 8 – (1) Kurumlar; kapalı, yüksek güvenlikli kapalı, kadın kapalı, çocuk kapalı, gençlik kapalı, gözlem ve sınıflandırma merkezleri ile açık ceza infaz kurumları ve çocuk eğitimevleridir.

(2) Kurumlar, Bakanlıkça ihtiyaç bulunan yerlerde ayrı ayrı veya bir arada kurulabilir. Bir arada kurulma durumunda, müdür ve personeli ayrı veya aynı olabilir.

(3) Çocuk eğitimevleri, müdür ve personeli ayrı olacak şekilde diğer kurumlardan ayrı yerlerde kurulur.

Akıl hastalığı dışında ruhsal rahatsızlığı olan hükümlülerin barındırılacakları kurumlar

MADDE 9 – (1) Hapsedilme ve diğer nedenlerden kaynaklanan akıl hastalığı dışında ruhsal rahatsızlıkları bulunup da ruh ve sinir hastalıkları hastanelerinde tutulmaları gerekli görülmeyle kurumlar geri gönderilenlerin cezaları, kurumların belirlenen mahsus bölümlerinde infaz edilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilenlerin cezalarının infazı için belirlenen kurumların ihtiyaç duyduğu uzman ve diğer tıp görevlileri, Sağlık Bakanlığınca karşılanır.

Kapalı ceza infaz kurumları

MADDE 10 – (1) Kapalı kurumlar, iç ve dış güvenlik görevlileri bulunan, firara karşı teknik, mekanik, elektronik veya fizikî engellerle donatılmış, oda ve koridor kapıları kapalı tutulan, ancak mevzuatın belirttiği hâllerde aynı oda dışındaki hükümlüler arasında ve dış çevre ile temasın olanaklı bulunduğu, yeterli düzeyde güvenlik sağlanmış ve hükümlünün gereksinimine göre bireysel, grup hâlinde veya toplu olarak iyileştirme yöntemlerinin uygulanabileceği tesislerdir.

Yüksek güvenlikli kapalı ceza infaz kurumları

MADDE 11 – (1) Yüksek güvenlikli kapalı kurumlar, iç ve dış güvenlik görevlilerine sahip, firara karşı teknik, mekanik, elektronik ve fizikî engellerle donatılmış, oda ve koridor kapıları sürekli kapalı tutulan, ancak mevzuatın belirttiği hâllerde aynı oda dışındaki hükümlüler arasında ve dış çevre ile temasların geçerli olduğu sıkı güvenlik rejimine tâbi hükümlülerin bir veya üç kişilik odalarda barındırıldıkları tesislerdir. Bu kurumlarda bireysel veya grup hâlinde iyileştirme yöntemleri uygulanır.

(2) Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkûm olanlar ile süresine bakılmaksızın, suç işlemek amacıyla örgüt kurmak, yönetmek veya bu örgütün faaliyeti çerçevesinde, 5237 sayılı Kanunda yer alan;

a) İnsanlığa karşı suçlardan (madde 77, 78),

b) Kasten öldürme suçlarından (madde 81, 82),

c) Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçundan (madde 188),

d) Devletin güvenliğine karşı suçlardan (madde 302, 303, 304, 307, 308),

e) Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlardan (madde 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315),

Mahkûm olanların cezaları, bu kurumlarda infaz edilir.

(3) Eylem ve tutumları nedeniyle tehlikeli hâlde bulunan ve özel gözetim ve denetim altında bulundurulmaları gerekli olduğu saptananlar ile buldukları kurumlarda düzen ve disiplini bozanlar veya iyileştirme tedbir, araç ve usûllerine ısrarla karşı koyanlar idare ve gözlem kurulunun kararı ve Bakanlık onayı ile bu kurumlara gönderilirler.

(4) Birinci fıkrada tanımı yapılan kurumların ihtiyacı karşılama bakımından yetersiz olması hâlinde, diğer kapalı kurumların yüksek güvenlikli bölümleri kullanılır.

(5) Müebbet hapis cezası hükümlülerinden, 5275 sayılı Kanununun 107 nci maddesinde belirtilen koşullu salıverilme süresinin üçte ikisini, süreli hapis cezası hükümlülerinden toplam cezalarının üçte birini, üçüncü fıkrada belirtilen hükümlülerden geriye kalan toplam cezalarının üçte birini bu kurumlarda geçirerek iyi hâl gösterenlerin idare ve gözlem kurulunun kararı ve Bakanlık onayı ile tutum ve kişiliklerine uygun diğer kurumlara gönderilmelerine karar verilebilir.

(6) Kanun hükümlerine göre etkin pişmanlık hükümlerinden yararlanan hükümlüler, ceza süresine bakılmaksızın, Bakanlık onayı ile diğer kurumlarda barındırılabilir.

Kadın kapalı ceza infaz kurumları

MADDE 12 – (1) Kadın kapalı ceza infaz kurumları, kadın hükümlülerin hapis cezalarının infaz edildiği 5275 sayılı Kanununun 8 ve 9 uncu, Tüzüğü'nün 10 ve 11 inci maddelerine göre kurulmuş kurumlardır. Bu kurumlarda iç güvenlik görevlileri kadınlardan oluşturulur.

(2) Bu maksatla kurulmuş kurumların ihtiyacı karşılama bakımından yetersiz olması hâlinde, kadın hükümlülerin hapis cezaları diğer kurumların, erkek hükümlülerin kaldığı bölümlerle bağlantısı olmayan bölümlerinde infaz edilir.

Çocuk kapalı ceza infaz kurumları

MADDE 13 – (1) Çocuk tutukluların ya da çocuk eğitimevlerinden disiplin veya diğer nedenlerle kapalı kurumlara nakillerine karar verilen çocukların barındırıldıkları ve firara karşı engelleri olan iç ve dış güvenlik görevlileri bulunan, eğitim ve öğretime dayalı kurumlardır.

(2) Oniki-onsekiz yaş grubu çocuklar, cinsiyetleri ve fizikî gelişim durumları göz önüne alınarak bu kurumların ayrı ayrı bölümlerinde barındırılırlar.

(3) Bu hükümlüler, kendilerine özgü kurumun bulunmadığı hâllerde kapalı kurumların çocuklara ayrılan bölümlerine yerleştirilirler. Kurumlarda ayrı bölümlerin bulunmaması hâlinde, kız çocukları kadın kapalı kurumların bir bölümünde veya diğer kapalı kurumların kendilerine ayrılan bölümlerinde barındırılırlar.

(4) Bu kurumlarda çocuklara eğitim ve öğretim verilmesi ilkesine tam olarak uyulur.

Gençlik kapalı ceza infaz kurumları

MADDE 14 – (1) Gençlik kapalı ceza infaz kurumları, cezanın infazına başladığı tarihte onsekiz yaşını bitirmiş olup da yirmibir yaşını doldurmamış genç hükümlülerin cezalarını çektikleri, eğitim ve öğretim esasına dayalı, firara karşı engelleri olan, iç ve dış güvenlik görevlileri bulunan kurumlardır.

(2) Bu hükümlüler için ayrı bir kurum kurulmadığı takdirde, yukarıdaki fıkra kapsamındaki hükümlüler, diğer kapalı kurumların gençlere ayrılan bölümlerinde bu maddedeki esaslara göre barındırılırlar.

(3) 5275 sayılı Kanunun 9 uncu ve Tüzüğü'nün 11 inci maddeleri kapsamındaki gençlerin cezaları, gençlik kapalı kurumların güvenli bölümlerinde yerine getirilir. Bu hükümlüler kendilerine özgü kurumun bulunmadığı hâllerde yüksek güvenli kapalı kurumların kendilerine ayrılan bölümlerine yerleştirilir.

Gözlem ve sınıflandırma merkezleri

MADDE 15 – (1) Hükümlülerin durumlarına uygun kurumlara ayırımı, 5275 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinde belirtilen gözlem ve sınıflandırma merkezlerince yapılır.

Açık ceza infaz kurumları

MADDE 16 – (1) Açık kurumlar, hükümlülerin iyileştirilmelerinde, çalıştırılmaları ve meslek edindirilmelerine öncelik verilen, firara karşı engelleri ve dış güvenlik görevlisi bulunmayan, güvenlik bakımından kurum görevlilerinin gözetim ve denetimi ile yetinilen kurumlardır. Açık kurumlar, ihtiyaca göre ayrıca;

- a) Kadın açık ceza infaz kurumları,
  - b) Gençlik açık ceza infaz kurumları,
- şeklinde kurulabilir.

(2) Hükümlülerin açık kurumlara ayrılmalarına ilişkin esas ve usûller yönetmelikte gösterilir.

(3) İlk kez suç işleyen ve iki yıl veya daha az süreyle hapis cezasına hükümlü bulunanların cezaları doğrudan açık kurumlarda yerine getirilebilir.

(4) Açık kurumda bulunan hükümlülerden kınamadan başka bir disiplin cezası alanlar ve hükümlü oldukları suçtan başka bir fiilden dolayı haklarında tutuklama kararı veya soruşturma konusu olan suçun ilgili kanunda öngörülen cezasının üst sınırı yedi yıldan az olmayan bir başka suçtan soruşturması veya böyle bir suçtan tutuksuz yargılaması devam etmekte olanlar ile yaş, sağlık durumu, bedensel veya zihinsel yetenekleri bakımından çalışma koşullarına uyum sağlayamayacakları saptananlar, kurum yönetim kurulunun kararı ile kapalı kurumlara geri gönderilirler. Bu karar, infaz hâkiminin onayına sunulur.

Çocuk eğitimevleri

MADDE 17 – (1) Çocuk eğitimevleri; çocuk hükümlüler hakkında verilen cezaların, hükümlülerin eğitilmeleri, meslek edinmeleri ve yeniden toplumla bütünleştirilmeleri amaçları güdülerek yerine getirildiği tesislerdir. Bu kurumlarda firara karşı engel bulundurulmaz; kurum güvenliği iç güvenlik görevlilerinin gözetim ve sorumluluğunda sağlanır.

(2) Kurum içinde veya dışında herhangi bir eğitim ve öğretim programına devam eden ve onsekiz yaşını dolduran çocukların, eğitim ve öğretimlerini tamamlayabilmeleri bakımından yirmibir yaşını bitirinceye kadar bu tesislerde kalmalarına izin verilebilir.

(3) Haklarında tutuklama kararı bulunanlar ile 5275 sayılı Kanunun 11 inci ve Tüzüğü'nün 13 üncü maddeleri kapsamına girenler hariç olmak üzere, bu tesislerde bulunan çocuk hükümlüler kapalı kurumlara gönderilmezler.

İKİNCİ BÖLÜM

Personel, Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Personel

MADDE 18 – (1) Kurumlar, yönetim bakımından müdürü bulunan ve bulunmayan olmak üzere ikiye ayrılır. Müdürü bulunmayan kurumların amiri, idare memurudur.

(2) Müdürü bulunan kurumlarda; bir müdür ve yeteri sayıda ikinci müdür ile hükümlü ve tutuklu sayısına ve kurumların önem ve niteliğine göre, imkanlar ölçüsünde aşağıda sayılan personel bulundurulabilir.

a) Yönetim servisinde; idare memuru, ambar memuru ve cezaevi katibi,

b) Güvenlik ve gözetim servisinde; infaz ve koruma başmemuru ile infaz ve koruma memuru,

c) Teknik serviste; mühendis, mimar, tekniker, teknisyen, teknisyen yardımcısı,

d) Psiko-sosyal yardım servisinde; psikolog ve sosyal çalışmacı,

e) Sağlık servisinde; cezaevi tabibi, dış tabibi, eczacı, veteriner, diyetisyen, sağlık memuru ve hayvan sağlık memuru,

f) Eğitim ve öğretim servisinde; öğretmen ve kütüphaneci,

g) İşyurdu servisinde; işyurdu müdürü, sayman, veznedar, tahsildar, işyurdu ambar memuru, satınalma memuru, bütçe, pazarlama ve benzeri işlerden sorumlu görevliler, işçi statüsünde çalışan personel ile gerektiğinde bütçeden aylık alan kadrolu personel,

h) Yardımcı hizmetler servisinde, santral memuru, gemi adamı, şoför, kaloriferci, aşçı, hizmetli.

(3) Kurumlarda, ikinci müdürler ile diğer personel nöbet ve vardiya yöntemiyle çalıştırılabilir. Nöbet ve vardiya çizelgeleri kurum müdürlüğünce düzenlenir.

Müdürün görevleri

MADDE 19 – (1) Müdür, kurumun en üst amiri olup, aynı zamanda işyurdunun da müdürüdür. Görevlerinden dolayı sıralı amirlerine karşı sorumludur. Müdürün görevleri şunlardır:

a) Kurum personeli üzerinde mevzuatın öngördüğü şekilde gözetim ve denetim hakkını kullanmak,

b) Kurum personeline verilen yazılı veya sözlü emirlerin yerine getirilip getirilmediğini izlemek ve denetlemek,

c) Mevzuat ve yetkili mercilerce verilen emirler çerçevesinde kurumun genel idare ve işyurduna ait hesap işlerinin yürütülmesini ve denetimini yapmak,

d) Hükümlülerin iyileştirilmesi, bilgilerinin artırılması, atölye çalışmaları, kişisel uğraşlarının düzenlenmesi ve geliştirilmesinin sağlanması bakımından mevzuat hükümlerini uygulamak ve sağlık durumlarıyla yakından ilgilenmek,

e) Kamu kurum ve kuruluşları ile bakanlıklar tarafından istenilen istatistikî bilgi ve belgelerin hazırlanmasını sağlamak ve Cumhuriyet başsavcılığına sunmak,

f) Haftada en az bir defa olmak üzere gündüzleri, on beş günde en az bir defa olmak üzere de geceleri kurumun bütün faaliyetlerini tetkik ederek, işlerin mevzuat ve emirler çerçevesinde yürüyüp yürümediğini denetlemek ve aldığı sonuçları ve gördüğü eksiklikleri denetleme defterine kaydetmek ve takip etmek,

g) Kurum hizmetleriyle ilgili genel ihtiyaçları, öncelikleri, bir sonraki yılda yapılacak işleri belirlemek ve bu konularla ilgili tahmini gider verilerini hazırlayarak Bakanlığa sunmak,

h) Asayiş, güvenlik, sağlık ve benzeri konularda ortaya çıkan sorunlarla ilgili gecikmeksizin önlem almak, önlemlerin yetersiz kalması halinde, durumu derhal Cumhuriyet başsavcılığı aracılığıyla Bakanlığa bildirmek,

1) Mevzuatla verilen diğerk görevleri yapmak.

İkinci müdürün görevleri

MADDE 20 – (1) İkinci müdür, müdürün yardımcısı olup müdür tarafından kendisine verilen işleri yürütür ve müdürün yokluğunda kendisine vekâlet eder. Birden fazla ikinci müdürün bulunması hâlinde, kimin vekâlet edeceği Cumhuriyet başsavcısının görüşü alınarak Bakanlıkça belirlenir.

(2) İkinci müdürler arasındaki iş bölümü kurum müdürü tarafından yapılır ve kendilerine yazılı olarak tebliğ edilir.

(3) Nöbet veya vardiya sırasında görevli ikinci müdür; kurum müdürü veya vekalet eden diğerk ikinci müdürün yokluğunda veya acil ve zorunlu hâllerde, kurum müdürünün yetkilerini kullanır.

Yönetim servisi

MADDE 21 – (1) Yönetim servisi, kurumun personel işlemleriyle hükümlü ve tutuklular hakkındaki her türlü idarî ve malî hizmetlerin yürütüldüğü servistir. Yönetim servisinde, idare memuru, ambar memuru ve cezaevi katibi görev yapar.

(2) İdare memuru; müdürü bulunan kurumlarda kurum müdürü ve ikinci müdürlerden sonra gelen yönetici personeldir. İdare memuru, amirlerinin talimatı ile sayman ve ambar memurunun görevleri dışında kalan bütün idarî işleri ve yöneticilikte yetiştirilmek amacıyla farklı servislerde kendisine verilen diğerk işleri yapar.

(3) Ambar memuru; ambara gelen malzemeyi teslim alır, giriş çıkış kayıtlarını tutar, muhafaza ve kontrolünü sağlar,

(4) Cezaevi katibi; kurumun yazı işlerini ve müdürün kendisine verdiği diğerk işleri yapar.

Güvenlik ve gözetim servisi

MADDE 22 – (1) Güvenlik ve gözetim servisi; kurumun güvenliği, düzeni ve disiplininden sorumludur. Bu serviste infaz ve koruma başmemurları ile infaz ve koruma memurları görev yapar.

(2) Kurum müdürü tarafından seçilen bir infaz ve koruma başmemuru "sorumlu infaz ve koruma başmemuru" olarak görev yapar.

(3) Sorumlu infaz ve koruma başmemuru, kurumun güvenlik ve gözetiminden, bu serviste görev yapmakta olan, infaz ve koruma başmemurları ile infaz ve koruma memurlarının sevk ve idaresi ile organizasyonundan sorumludur. Güvenlik ve gözetim servisinin nöbet cetvellerini düzenler ve bunları kurum müdürüne onaylatır. Müdürün bulunmaması durumunda ikinci müdür ya da idare memuru onay makamıdır.

(4) İnfaz ve koruma başmemuru, kurumdaki güvenlik, düzen ve disiplinin sağlanması için infaz ve koruma memurlarının sevk ve idaresinden sorumlu olup, bu hizmetlerin yerine getirilmesi sırasında kurum müdürü, ikinci müdür veya bu amirlerin bulunmadığı kurumlarda idare memurunun vermiş olduğu emirlerin yerine getirilmesini ve uygulanmasını sağlar. Bu görevlerini yerine getirirken, sorumlu infaz ve koruma başmemurunun talimatına göre hareket ederler.

(5) İnfaz ve koruma memuru, kurumun güvenlik, düzen ve disiplinini sağlanması, hükümlülerin kurum içindeki hareketlerinin takip ve kontrolü ile gözetimi ve kurumun temiz tutulması ile hükümlülerin iç yönetmeliklere uygun surette hareket etmelerini sağlamakla görevli olup, müdür ve ikinci müdür veya bunların bulunmadığı yerlerde idare memuru ile infaz ve koruma başmemuru tarafından verilen görevleri yapar.

(6) Güvenlik ve gözetim servisinde görev yapanlar, aşağıdaki görevleri düzenli olarak yerine getirir.

a) Sayım;

1. Müdürü bulunan ve vardiya sistemi uygulanan kurumlarda, sabah ve akşam sayımları, nöbetçi ikinci müdürün başkanlığında, sorumlu infaz ve koruma başmemuru, vardiya infaz ve koruma başmemurları ile infaz ve koruma memurları tarafından yerine getirilir. Gece sayımları, nöbetçi ikinci müdürün başkanlığında, bulunmaması hâlinde, bu konuda görevlendirilen infaz koruma başmemuru başkanlığında, vardiya infaz ve koruma başmemurları tarafından yapılır. Sayımlarda nöbetçi infaz ve koruma memurları da hazır bulunur.

2. Müdürü bulunmayan kurumlarda yapılan sabah, akşam ve gece sayımları, sorumlu infaz ve koruma başmemuru veya görevlendirilen infaz koruma başmemuru başkanlığında, vardiya infaz ve koruma başmemurları ve nöbetçi infaz ve koruma memurları tarafından yerine getirilir.

3. Sayım sırasında mevcudun tam olup olmadığı kontrol edilir ve sayım defteri sayıma katılan görevliler tarafından isim yazılarak imzalanır.

b) Nöbet: İnfaz ve koruma başmemurları ile infaz ve koruma memurları, vardiya hizmetleri sırasında ya da vardiya dışında görevlendirilmeleri durumunda, kendilerinin sorumluluğuna verilen nöbet yerlerinde görevlerini yerine getirirler. Belirlenen nöbet yerleri ve burada görev yapacak infaz ve koruma başmemurları ile infaz ve koruma memurlarının isimleri, hazırlanan vardiya çizelgeleri ve nöbet cetvellerinde gösterilir.

(7) İyileştirme çalışmaları: Güvenlik ve gözetim servisi görevlileri, topluma kazandırma çalışmalarına katkı sağlar ve buna ilişkin programlarda öğreticilik yapabilecek ya da bilgi, meslek ya da sanat nedeniyle o hizmete katkıda bulunabilecek olanlar vardiyada ya da vardiya dışında iyileştirme çalışmalarında ve kurslarda görevlendirilebilir.

(8) İnfaz ve koruma başmemuru ile infaz ve koruma memuru, kurumun güvenliğini bozan firara teşebbüs, isyan, rehin alma, saldırı, yasaya veya düzenlemelere dayalı bir emre karşı aktif veya pasif fiziki direnme gibi olaylar ile 5237 sayılı Kanununun 25 inci maddesindeki meşru savunma ve zorunluluk hâli ortaya çıktığında kurum en üst amirinin izni ile zor kullanılabilir. Acil hâllerde tehlikenin ortadan kaldırılması amacıyla izin alınmaksızın da zor kullanılabilir. Durumu derhâl en üst amire iletir. Zor kullanan personel gerekenden fazla kuvvet kullanamaz.

(9) Çalışma süreleri ve izinler: İnfaz ve koruma başmemurları ile infaz ve koruma memurlarının, zorunlu hâller dışında, günde sekiz saat çalışmaları ve haftada iki gün tatil yapmaları esastır.

(10) Çalışma saatleri ve tatil günleri hazırlanan vardiya çizelgesinde gösterilir.

(11) Personel yetersizliği nedeniyle, dörtlü vardiya sisteminin uygulanmadığı kurumlarda, kurum amirinin önerisiyle, mahallindeki Cumhuriyet başsavcılığı tarafından uygulanacak vardiya sistemine uygun çalışma saatleri belirlenir.

Teknik servis

MADDE 23 – (1) Teknik servis, kurumun araç ve gereçleri ile binanın bakım, onarım ve tamirat işlerinin yapımı, kullanımı, sürekli çalışır durumda olmalarının takibi ve sağlanması gibi teknik işleri yapar. Bu serviste mühendis, mimar, tekniker, teknisyen, teknisyen yardımcısı ve benzeri personel çalışır.

(2) Bu serviste görev yapan personel, genel idare veya işyurdu faaliyetleri ile ilgili olarak çalıştıkları iş kolunun bütün gereklerini yerine getirmekle sorumlu olup, çalışmalarını en az üç ayda bir raporla kurum idaresine bildirir.

Psiko-sosyal yardım servisi

MADDE 24 – (1) Psiko sosyal yardım servisi personel ve hükümlülerin ruh ve beden sağlığı ve bütünlüğüne ilişkin koruyucu, geliştirici programları araştıran, uygulayan ve gerektiğinde tedavi sürecine katılarak psikolojik destek ve müdahalede bulunan, ayrıca hükümlülerin bireysel özelliklerini, yaşam koşullarını ve suç işleme nedenlerini belirleyerek bireysel gelişmelerine yardımcı olan, kurum yaşamına uyumlarını ve toplumsal yaşamla uyumlaşmalarını sağlayan ve bireyin yeniden suç işlemesini engelleyecek önlemleri alan ve bu amaçla gerektiğinde kurum en üst amirinin bilgisi dahilinde, aileler ve sosyal çevreyle görüşme yapan servistir. Psiko-sosyal yardım servisinde, psikolog ve sosyal çalışmacı görev yapar.

(2) İyileştirme programları kapsamında spor alanları, çok amaçlı salon, kütüphane ve iş atölyelerinden yararlanma, meslek edinme kursları gibi faaliyetlere katılabilecek durumdaki hükümlüler ile kurumun iç hizmetlerinde çalıştırılacak hükümlüleri belirleyerek idare ve gözlem kuruluna sunar.

(3) Psiko-sosyal yardım servisi, hükümlülerin gözlem ve sınıflandırma formunu düzenler, ayrıca; servisin çalışmalarıyla ilgili olarak üç ayda bir raporla kurum en üst amirine bildirir.

Sağlık servisi

MADDE 25 – (1) Kurumda koruyucu ve tedavi edici sağlık hizmetlerini cezaevi tabibinin başkanlığında yerine getiren servistir. Sağlık servisinde cezaevi tabibi, diş tabibi, eczacı, veteriner, diyetisyen, sağlık memuru ve hayvan sağlık memuru görev yapar.

(2) Cezaevi tabibinin görevleri:

a) Kurumun sağlık koşullarını düzenleyerek, hükümlülerin ve kurum personelinin muayene ve tedavilerini yapar,

b) Kurumun sağlık koşullarını bozan hareketlerin önlenmesi amacıyla, tedavi olmayı reddedenlerin ve kurumun sağlığını bozacak şekilde hareket edenleri kurum en üst amirine bildirir,

c) Kurumda ortaya çıkan hastalıklar ve bu hastalıkların önlenmesi için alınacak tedbirler ile ayrıca iaşenin kalitesine, miktarına ve dağıtım şekillerine, hükümlülerle personelin temizliğine, kurumun sıhhi tesisat, ısıtma, aydınlatma ve havalandırma tesislerinin sağlık şartlarına elverişli bir şekilde işleyip işlemediğine, beden eğitimi ve spor faaliyetlerinin sağlık şartlarına uygun bir şekilde yürütülüp yürütülmediğine ilişkin hususları tespit etmek maksadıyla, kurumu ayda en az bir kez denetleyerek hazırlayacağı raporu kurum en üst amirine sunar ve sağlık istatistiklerini düzenler,

d) Merkezi bütçe ve işyurdu tarafından alınan tüm gıda maddelerinin muayenesini yapar ve tüketilmesinde sakınca görülen ve imha edilmesi gereken gıda maddelerini tespit eder,

e) Kurumda eczacının bulunmaması durumunda ilaçların dağıtımını sağlar,

f) Sağlık servisinin; tıbbi, idarî ve teknik hizmetlerini mevzuata uygun yürütür ve denetler,

g) Sağlık servisinin, tıbbi kayıt ve arşiv sistemini oluşturur ve kayıtların düzenli ve doğru bir şekilde tutulmasını sağlar,

h) Tıbbi atıkların kontrolü ve imhası için gereken önlemleri alır.

(3) Diş tabibinin görevleri: Hükümlülerle kurum personelinin, ağız ve diş sağlığıyla ilgili koruyucu ve tedavi edici hizmetlerini yapar ve sağlık istatistiklerini düzenler.

(4) Tabiplerin ortak görev ve sorumlulukları: Cezaevi tabibi ve diş tabibi, sağlık servisinde çalışan diğer personel ile birlikte, aşağıda belirtilen işleri yapmak amacıyla, ortak görev anlayışı içinde hareket eder.

a) Sağlık gözetimi: Tabipler kurumu sık sık denetler ve kurumun mevcuduna göre ayda bir veya iki kez olmak üzere kurumun tamamını gezerek, kurumun genel sağlık durumunu kontrol eder, acele önlem alınmasını gerektiren bir hastalığın bulunması hâlinde durumu derhâl kurum en st amirine bildirir,

b) Tabipler, diğer unvanlardaki personel gibi kurumun özelliği dikkate alınarak vardiya sistemine göre çalıştırılabilir.Vardiya sisteminin uygulanmadığı hâllerde, önemli bir rahatsızlığın bildirildiği durumlarda, günün her saatinde kuruma gelerek gerekli önlemleri alır.

(5) Eczacının görevleri:

a) Eczacı; cezaevi tabibinin vereceği reçetelere göre ilları hazırlar, yeşil ve kırmızı reçeteyle satılan uyuşturucu ve uyarıcı nitelikteki ilların tane olarak verilmesini ve huzurda içirerek kontrolünü yapar, diğer ilları ise cezaevi tabibinin belirlediği miktarda hastalara verir,

b) Kurumda bulunan ilları korur ve gereken ilları almak için cezaevi tabibine zamanında haber verir.

(6) Veterinerin görevleri: Hayvancılık faaliyetinde bulunan işyurtlarında, üretim sağlıklı biçimde yapılabilmesi için koruyucu ve tedavi edici önlemleri alır, üretimi plnlar, ırkların seçimi ve geliştirilmesini sağlar, alanıyla ilgili olarak her ay kurum en st amirine rapor sunar ve istatistikleri düzenler.

(7) Diyetisyenin görevleri: Kurumlarda kalan hükümlüler ile iaşe edilen personelin yeterli kalori esasına göre sağlıklı beslenmesini sağlayıcı düzenlemeler ile günlük, haftalık ve aylık iaşe plnlamalarını yapar, rahatsızlığı bulunanlar için, uygun yemeklerin hazırlanması ve bu konularla ilgili diğer işlerin yerine getirilmesini sağlar.

(8) Sağlık memurunun görevleri: Cezaevi tabibinin gözetimi altında olup, onun göstereceği işleri yapar. Meslek bilgisi ve yetkisi çerçevesinde koruyucu ve tedavi edici hizmetleri yerine getirir.

(9) Hayvan sağlık memurunun görevleri: Hayvancılık faaliyetinde bulunan işyurtlarında meslekî bilgisi ve yetkisi çerçevesinde koruyucu ve tedavi edici hayvan sağlık hizmetlerini yerine getirir.

Eğitim ve ğretim servisi

MADDE 26 – (1) Kurumdaki eğitim ve ğretim hizmetleri ile kültürel etkinlikler ve kütüphane çalışmalarının yürütüldüğü servistir. Kurumların eğitim ve ğretim servislerinde ğretmen ve kütüphaneci görev yapar.

(2) ğretmenin görevleri:

a) Hükümlülerin eğitim ve öğretimleri ile manevî kalkınmalarını sağlar, örgün ve yaygın eğitime devam eden hükümlülerin okul kayıtları, sınavla giriş işlemleri, sevk hâlinde okul kayıtlarının nakledilmesi gibi eğitim ve öğretimleri için gerekli her türlü işlemleri yürütür ve konu hakkında bilgilendirme yapar,

b) Her yılın eğitim ve ğretim döneminin başlangıcında eğitim ve ğretim, kurs gibi görev alanına giren konularda bir yıllık plan hazırlayarak kurum en st amirine sunar ve eğitim ve ğretim istatistiklerini düzenler,

c) Yıl içinde değişebilecek koşullar nedeniyle, yıllık plnda değişiklikler yapar,

d) Kütüphanecinin bulunmadığı hâllerde onun görevlerini yerine getirir,

e) Öğretmen, okuma yazma bilmeyen hükümlülere, okuma yazma öğretilmesinden sorumludur. Herhangi bir sebeple öğrenme güçlüğü görülenler, öğretmen tarafından kurum en üst amirine bildirilir. Kurum en üst amiri ve öğretmen bunların okuma yazma öğrenmeleri için gereken önlemleri alır,

f) Öğretmen, kurumda eğitim ve öğretim faaliyetlerine devam edenlerin isimlerini, başladıkları tarihi, hangi sınıfa devam ettiklerini, başlangıçtaki öğrenim düzeylerini, eğitim ve öğretimde gösterdikleri ilerlemeyi, başarısını, devam sürelerini, sınıf yükselmelerini, davranış notlarını, gözlem ve sınıflandırma formunun ilgili bölümüne kaydeder.

(3) Kütüphanecinin görevleri : Kütüphane ve kitaplığa gelen eserlerin kaydını yapar, bakım ve muhafazasını, dağıtılıp toplanmasını, kütüphane ve kitaplık olarak ayrılan yerin düzeni ile her türlü ihtiyaçlarını tespit eder.

İşyurdu servisi

MADDE 27 – (1) Kurumun işyurdu çalışmalarını düzenleyerek, bunların etkinlik ve verimlilik ilkeleriyle gerçekleşmesini, hükümlülere meslek edindirilmesini, piyasa şartlarına uygun üretim yapılmasını ve işyurduna ilişkin işlemlerin yürütülmesini sağlayan servistir.

(2) İşyurdu servisinde; işyurdu müdürü, sayman, veznedar, tahsildar, işyurdu ambar memuru, satınalma memuru, bütçe, satın alma, pazarlama ve benzeri işlerden sorumlu görevliler ile işçi statüsünde çalışan personel görev yapar. Gerektiğinde kurumun kadrolu personeli de işyurdu hizmetlerinde çalıştırılabilir.

(3) Saymanın görevleri; işyurdunun para ve muhasebe işlerini, mevzuat çerçevesinde yerine getirir, muhasebe defterleri ile sarf evrakını düzenler ve korur, işyurdu ayniyat hesaplarının tutulması ile ilgili işlemleri yapar.

(4) Veznedarın görevleri: vezne teşkilatı bulunan işyurtlarında, kasadan yapılacak ödemelerin veya kasaya yapılan tahsilatla ilgili işlemleri ve kayıtları düzenler. Kasa mevcudunun kayıtlar ile mutabakatını sağlar, vezne işlemlerini mevzuata uygun olarak yürütür.

(5) Tahsildarın görevleri; tahsildar makbuzlarına istinaden, haricen yapılacak tahsilatı gerçekleştirir, günlük tahsilatı bordro düzenlemek suretiyle vezneye yatırır, veznedarın bulunmadığı zamanlarda bu göreve vekalet eder.

(6) Ambar memurunun görevleri; işyurdu ambarına gelen malzemenin teslim alınması, kayıtlarının tutulması ve muhafazası ile ihraç işlemlerini yapar. Bu husustaki belgeleri düzenler ve korur.

(7) Satınalma memurunun görevleri; işyurdu müdürü veya ihale yetkilisinin, satınalma öncesi veya satınalma sırasında vereceği görevleri yapar.

(8) Bütçe, pazarlama ve benzeri işlerden sorumlu görevliler; işyurdunun bütçe, pazarlama, araştırma ve geliştirme gibi hizmetlerini yürütürler.

(9) İşçi statüsünde çalışan personel; işyurdu faaliyetlerinde iş kanunlarına tâbi olarak, sürekli ve süreksiz işlerde belirli ve belirsiz süreli, kısmi ve tam süreli, deneme süreli ve diğer türde oluşturulan sözleşmeleri ile personel çalıştırılabilir. Bu personelden bazıları atölye şefi veya usta olarak görevlendirilebilir. Bunlar aşağıdaki görevleri yerine getirir;

a) Atölye şefleri ve ustalar, hükümlülerin atölyelerde verimli bir şekilde çalışmalarını, meslek ve sanatlarını koruyup geliştirmelerini veya meslek ve sanat öğrenmelerini sağlar, bu çalışmalara fiilen katılır,

b) Hükümlülerin salıverilmesinden sonra hayatını kazanabileceği bir meslek öğrenebilmesinden atölye şefleri sorumludur,

c) Herhangi bir şekilde meslek öğrenmekte yetersizliği görülen hükümlüler atölye şefi tarafından kurum en üst amirine bildirilir.

(10) İşçi statüsünde çalıştırılan personelin ücret ve diğer sosyal hakları işyurdu bütçesinden karşılanır.

Yardımcı hizmetler servisi

MADDE 28 – (1) Kurumun santral hizmetleri, temizlik, ısınma, ulaşım, yemek yapımı, malzeme taşınması, boşaltılması ve yükleme ile evrakın ilgili yerlere götürülüp getirilmesi gibi görevleri yerine getiren servistir. Yardımcı hizmetler servisinde santral memuru, gemi adamı, şoför, kaloriferci, aşçı, hizmetli gibi personel görev yapar. Bu personel, kurumun en üst amirinin vereceği işler ile çalıştığı iş kolunun bütün gereklerini yerine getirir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Personelin Yükümlülüğü ve Yasaklar

Personelin genel tutumu

MADDE 29 – (1) Kurumlarda çalışan personel, kamu görevlilerinin tâbi olduğu mevzuata uygun hareket eder.

(2) Görevin özelliği nedeniyle, hükümlülere karşı ciddi, dürüst ve tarafsız davranır. Görev gerekleri ve hükümlülerin eğitilerek yeniden topluma kazandırılması çalışmalarının zorunlu kıldığı ilişkiler dışında, hükümlüler ve yakınları ile herhangi bir suretle kişisel ilişki kuramaz.

Eşit işlem

MADDE 30 – (1) Kurum personeli, bütün hükümlü ve yakınlarına dil, din, mezhep, ırk, renk, cinsiyet ve düşünce ayrımı gözetmeksizin eşit işlem yapmak zorundadır.

Yasak tutum ve davranışlar

MADDE 31 – (1) Kurum personeli, kamu görevlileri için yasaklanmış tutum ve davranışlarda bulunmamak zorundadır.

(2) Hükümlü veya yakınlarından, her ne ad altında olursa olsun, para, hediye veya buna benzer şeyleri almaları, vermeleri veya bunlarla alım satım işlemleri yapmaları yasaktır.

Sır saklamak

MADDE 32 – (1) Kurum personeli, görevi nedeniyle kendisine verilen veya edindiği bilgileri ve gizli kalması gereken diğer belgeleri kanunlarla belirtilen hâller dışında açıklayamaz veya yayınlamaz.

Personel hakkında uygulanacak disiplin işlemleri

MADDE 33 – (1) Kurum personeli hakkında, 657 sayılı Kanunda ve Adalet Bakanlığı Disiplin Kurulları ve Disiplin Amirleri Yönetmeliğinde yazılı disiplin işlemleri uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Kurulların Oluşumu ve Çalışması

İdare ve gözlem kurulu

MADDE 34 – (1) İdare ve gözlem kurulu; kurum müdürünün başkanlığında, gözlem ve sınıflandırmadan sorumlu ikinci müdür, idare memuru, cezaevi tabibi, psikiyatrist, psikolog, sosyal çalışmacı, öğretmen, infaz ve koruma başmemuru ile kurum müdürü tarafından teknik personel arasından seçilen bir görevliden oluşur.

(2) Birinci fıkrada sayılan personelin tamamının kurumda bulunmaması hâlinde, kurul mevcut olanlarla oluşturulur.

İşyurdu yönetim kurulu

MADDE 35 – (1) İşyurdu yönetim kurulu; işyurdu müdürünün başkanlığında, işyurdandan sorumlu ikinci müdür, sayman, idare memuru, ambar memuru ve cezaevi katibinden oluşur.

(2) Teknik işler, malzeme alımları ve taahhüt işleri ile ilgili konuların görüşülmesinde yönetim kuruluna, işin içeriğine göre konuyla ilgili bir personel ve atölye şefi de katılabilir.

Disiplin kurulu

MADDE 36 – (1) Disiplin kurulu; kurum müdürünün başkanlığında idare memuru, psiko-sosyal yardım servisinde görevli her meslek grubundan kurum müdürü tarafından seçilen birer temsilci, öğretmen, atölye şefi ile sorumlu infaz ve koruma başmemurundan oluşur.

(2) Birinci fıkrada sayılan personelin tamamının kurumda bulunmaması hâlinde, kurul, mevcut olanlarla oluşturulur.

Eğitim kurulu

MADDE 37 – (1) Eğitim kurulu; kurum müdürünün başkanlığında, eğitimden sorumlu ikinci müdür, cezaevi tabibi, psikolog, sosyal çalışmacı ve kurumda görev yapan bütün öğretmenler ile kütüphaneciden oluşur.

2) Birinci fıkrada sayılan personelin tamamının kurumda bulunmaması hâlinde kurul mevcut olanlarla oluşturulur.

Kurulların toplanması

MADDE 38 – (1) Kurullar mevcut üyelerinin çoğunluğuyla toplanır ve toplantıya katılanların çoğunluğu ile karar verir. Oylarda eşitlik olması halinde başkanın bulunduğu tarafa üstünlük tanınır.

(2) Kurum müdürü, kurulları ayda bir kez ve gerektiğinde her zaman toplayabilir. Ancak, işyurdu yönetim kurulu, düzenli olarak haftada bir defa toplanır.

(3) Kurullarda görüşülecek konular müdür tarafından belirlenir.

(4) Müdürü bulunmayan kurumlarda kurulların oluşturulmasına imkan bulunmayan hallerde kurullar, kurum amirinin başkanlığında, hükümet tabibi, öğretmen, infaz ve koruma başmemuru ile infaz ve koruma memurundan oluşturulur.

Kararların deftere geçirilmesi

MADDE 39 – (1) Kurullar tarafından verilen kararlar ilgili kurulların karar defterine yazılır, üyeler tarafından imzalanır ve teftişe hazır halde tutulur. Bu defterlere kayıt usul ve esasları yönetmelikte gösterilir.

İdare ve gözlem kurulunun görev ve yetkileri

MADDE 40 – (1) İdare ve gözlem kurulu aşağıda sayılan işleri yapmakla görevli ve yetkilidir;

a) Hükümlülerin suç türlerini belirleyerek, durumlarına uygun kurumlara ayrılmaları ve bunlara uygun olacak infaz ve iyileştirme rejimini saptamak,

b) Hükümlülerin kurumlara kabullerinden sonra kalacakları odaları belirlemek,

c) Kurumlarda kalmakta olan hükümlüleri gruplandırmak,

d) Hükümlülerin kalmakta oldukları odaları değiştirmek,

e) Hükümlülerin bireysel olarak, psiko-sosyal yardım servisinde hazırlanan iyileştirme programlarına uyumunu ve sonuçlarını değerlendirmek,

f) İyileştirme programları kapsamında spor alanları, çok amaçlı salon, kütüphane ve iş atölyelerinden yararlanma gibi faaliyetlere katılabilecek durumdaki hükümlüler ile kurumun iç hizmetlerinde çalıştırılacak hükümlülerin belirlenmesi ile ilgili karar almak,

g) Tehlikeli hâli bulunan ya da örgüt mensubu olan hükümlülerle ilgili olarak, telefon görüşmeleri ile radyo, televizyon yayınları ve internet olanaklarından yararlanma hakkının kısıtlanmasına karar vermek,

h) Açık kurumlar ile eğitimevlerinde bulunan hükümlülerin kurum dışındaki eğitim, ağaçlandırma, çevre düzenlemesi ve temizliği, doğal afet sonrası yardım, tiyatro çalışmaları gibi sosyal, kültürel ve sportif etkinliklere katılacak hükümlülerin kurum dışına çıkabilmeleri için karar almak,

ı) Açık kurumlarda ve eğitimevlerinde kalan hükümlülerin, oda ve eklentilerinde bulundurabilecekleri eşyaların cinsleri ve miktarlarını belirlemek,

j) Koşullu salıvermeye ve uygulanacak infaz rejimine esas teşkil edecek iyi hâl kararını almak,

k) Mevzuatla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

(2) İdare ve gözlem kurulu yukarıda sayılan görevlerini yerine getirirken diğer kurulların önerilerini de dikkate alır.

(3) İdare ve gözlem kurulunun (b) ilâ (ı) bentlerinde sayılan görevleriyle ilgili olarak aldığı kararlarla diğer kurulların kararları arasında uyumsuzluk bulunması durumunda, psiko-sosyal yardım servisinde çalışan personelin görüşü de alındıktan sonra, idare ve gözlem kurulu tarafından verilecek karar uygulanır.

İşyurdu yönetim kurulunun görev ve yetkileri

MADDE 41 – (1) İşyurdu yönetim kurulu aşağıda sayılan işleri yapmakla görevli ve yetkilidir;

a) İşyurdunun geliştirilmesine ve genel gidişine ait her türlü faaliyetlere yön vermek,

b) Hükümlülerin iyileştirme programları çerçevesinde çalıştırılmalarını sağlamak,

c) Sürekli veya geçici olarak kurum işlerinde çalıştırılacak işçilere işyurdu tarafından ödenecek ücretleri ve bunların iş akitlerinin feshi konularında İşyurtları Kurumu Daire Başkanlığına öneride bulunmak,

d) Kurumda üretilip satışa arz edilen ürünlerin satış fiyatını belirlemek,

e) İşyurdunda fazla çalışma yapılmasına ilişkin önerileri karara bağlamak,

f) Bakanlık, İşyurtları Kurumu Yüksek Kurulu, Genel Müdürlük ve İşyurtları Kurumu Daire Başkanlığının onayını gerektiren işlemler hakkındaki kararları onaya sunmak,

g) Mevzuatla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

Disiplin kurulunun görev ve yetkileri

MADDE 42 – (1) Disiplin kurulu aşağıda sayılan işleri yapmakla görevli ve yetkilidir;

a) Hükümlüleri tutum ve davranışlarına göre ödüllendirmek,

b) Hükümlülere uyarma, kınama ve bazı etkinliklere katılmaktan alıkoyma cezaları dışında kalan disiplin cezalarını vermek,

c) İyi hâlin tespitine esas oluşturacak görüş bildirmek,

d) 5275 sayılı Kanunda öngörülen hallerde disiplin cezalarını kaldırmak,

e) Hükümlülere gelen veya hükümlüler tarafından gönderilen mektup, telgraf ve faks iletilerinden mektup okuma komisyonu tarafından sakıncalı olduğu değerlendirilenlerin, ilgililerine verilip verilmemesine karar vermek,

f) Mevzuatla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

Eğitim kurulunun görev ve yetkileri

MADDE 43 – (1) Eğitim kurulu aşağıda sayılan işleri yapmakla görevli ve yetkilidir;

a) Kurumda uygulanacak eğitim ve iyileştirme programlarının esaslarını belirlemek, izlemek ve değerlendirmek,

b) Kuruma yeni gelen hükümlüyle ilgili gerekli araştırmanın yapılmasını, rapor hazırlanmasını sağlamak ve bu raporları değerlendirmek,

c) Eğitim ve iyileştirme programlarının işleyişini ve sonuçlarını değerlendirerek, kullanılan yöntemlerde yapılması gereken değişiklikleri saptamak ve uygulanmasını sağlamak,

d) Eğitim-öğretim programları çerçevesinde hükümlülerin eğitim giderlerinin karşılanması için yapılacak çalışmaları plânlamak,

e) Hükümlülerin korunması, eğitimleri ve yönlendirilmeleri konusunda duyarlılık oluşturulması, kurumların işleyişi ve önemi hakkında kamuoyunun bilgilendirilmesi ile ilgili çalışmalar yapmak,

f) Hükümlü ile durumu hakkında bilgi sahibi olması gerekli ya da yararlı görülen kişi, kurum ya da kuruluşları, özel hayata saygı, gizlilik ve etik kurallarına uygun biçimde bilgilendirmek,

g) Kurum kitaplık veya kütüphanesine satın alma, bağış ya da ödünç alma gibi yollarla kazandırılacak yayınların tespitini yapmak,

h) Kuruma gelen kitabın, kitaplık ya da kütüphaneye kabul edilip edilmemesine karar vermek,

ı) Kuruma gelen her türlü yayının, kurum güvenliğini tehlikeye düşüren veya müstehcen haber, yazı, fotoğraf ve yorumları kapsayan nitelikte olup olmadığına karar vermek,

j) Kitap okumayı özendirici çalışmalar yapmak,

k) Kurum dışından getirilecek kişileri ve bu kişilerin yapacağı etkinlikleri ve konusunu belirlemek,

l) Mevzuatla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İç Güvenlik

Kurumların iç güvenliği

MADDE 44 – (1) Kurumların iç güvenliği, Bakanlığa bağlı infaz ve koruma görevlileri tarafından sağlanır. İç güvenlik görevlileri, gerektiğinde dış güvenlik görevlileri ile işbirliği yapar.

(2) Açık kurumlar ile çocuk eğitimevlerindeki idare ile infaz ve koruma görevlileri; firarların önlenmesi, asayiş ve disiplinin sağlanması için gözetim ve denetimle yükümlüdürler.

(3) Kurumlarda meydana gelen isyan, yangın, deprem, toplu firar, tünel kazma, duvar delme gibi asayiş ve güvenlikle ilgili olaylarda, iç güvenlik görevlilerinin yetersiz kalması hâlinde, kurum en üst amirinin istemi üzerine, kapalı kurumlarda dış güvenlik görevlileri, açık kurumlar ile eğitimevlerinde kolluk görevlileri kuruma girerek olaya müdahale etmek suretiyle gerekli tedbirleri alır.

(4) Asayiş ve güvenlikle ilgili olarak, kurumda meydana gelen olayın yatıştırılması ve gerekli tedbirlerin alınması için kurum dış güvenlik görevlilerinin de yetersiz kalması hâlinde, kurum en üst amirinin Cumhuriyet başsavcılığı aracılığıyla yapacağı yazılı istem üzerine, kolluk kuvvetlerinden veya mahalli diğer kuvvetlerden ya da olayın kapsam ve mahiyetine göre diğer kamu kurum ve kuruluşlarından yardım alınabilir.

Kapıların açılmaması ve temasın önlenmesi

MADDE 45 – (1) Kapalı kurumlarda oda ve koridor kapıları kapalı tutulur. Kapılar aşağıdaki hâllerde açılır:

- a) Cezaevi tabibine, revir, hamam ve berbere gitme, başka odaya nakil,
- b) Hastane ve duruşmaya gönderme ve başka kuruma nakil,
- c) Salıverilme, ziyaret, arama, sayım, denetim, eğitim, öğretim, spor ve iyileştirme çalışmaları, kurumda çalıştırma,
- d) Kurullara çağrılma,
- e) Ölüm, deprem veya yangın gibi olağanüstü hâller,
- f) Kurum idaresince gerekli görülen hâller.

(2) Hükümlüler, yukarıda sayılan hâller dışında, diğer odalardaki hükümlüler ve kurum görevlileri ile temasta bulunamazlar.

(3) Odaların havalandırma bahçesine açılan kapılarının açılış ve kapanış saatleri, kurumların fiziki yapıları, kapasiteleri, mevcutları ve bölgenin coğrafi koşulları değerlendirilerek kurumun iç yönetmeliğinde düzenlenir.

Arama, güvenlik tatbikatı ve sayım

MADDE 46 – (1) Kurumlarda, oda ve eklentilerinde, hükümlünün üst ve eşyasında habersiz olarak her zaman arama yapılabilir. Kurumun tamamında her ay bir kez mutlaka arama yapılır. Oda ve eklentilerinde yapılacak aramalarda bir hükümlü hazır bulundurulur.

(2) Hükümlünün üzerinde, kuruma sokulması veya bulundurulması yasak madde veya eşya bulunduğu dair makul ve ciddi emarelerin varlığı ve kurum en üst amirinin gerekli görmesi hâlinde, çıplak olarak veya beden çukurlarında aşağıda belirtilen usullere göre arama yapılabilir.

a) Çıplak arama, hükümlünün utanma duygusunu ihlal etmeyecek şekilde ve kimsenin görmemesini sağlayacak tedbirler alınarak gerçekleştirilir,

b) Arama sırasında önce bedenin üst kısmındaki giysiler çıkarttırılır, bedenin alt kısmındaki giysiler üst kısmındaki giysiler giyildikten sonra çıkarttırılır. Bu giysiler de mutlaka aranır,

c) Çıplak arama sırasında bedene dokunulmaması için gerekli özen gösterilir. Aranılan kişinin beden çukurlarında bir şeyin bulunduğu dair makul ve ciddi emarelerin bulunması hâlinde öncelikle, hükümlüden madde veya eşyanın kendisi tarafından çıkartılması istenir, aksi hâlde bunun zor kullanılarak gerçekleştirileceği bildirilir. Beden çukurlarındaki arama, cezaevi tabibi tarafından yerine getirilir,

d) Çıplak olarak arama, mümkün olan en kısa süre içinde bitirilir.

(3) Beden ve üst aramaları aynı cinsiyetten güvenlik ve gözetim görevlileri tarafından yapılır.

(4) Aramalar, gerektiğinde dış güvenlik görevlileri veya kolluk kuvvetleriyle ya da diğer kamu görevlilerince ortaklaşa gerçekleştirilebilir.

(5) Kurum en üst amiri, Cumhuriyet başsavcısına bilgi vermek suretiyle önceden hazırlanan olağanüstü hâl plânlarına göre kurumun fiziksel özelliği ve mevcudunu değerlendirerek, yılda en az iki kez olmak üzere uygun gördüğü zamanlarda diğer kamu görevlilerinin katılımıyla; isyan, firar, yangın ve benzeri olaylara karşı tatbikat yaptırır.

(6) Sayımlar, Tüzüğün 22 nci maddesinde belirtilen görevliler tarafından, dörtlü vardiya hizmetinin uygulandığı kurumlarda sabah, akşam ve gece olmak üzere günde üç kez, diğer vardiya hizmetlerinin uygulandığı kurumlarda ise her vardiya değişiminde yapılır.

(7) İdare tarafından uygun görülmesi durumunda, her zaman sayım yapılabilir. Olağanüstü durumlarda, kurum en üst amirinin talebi, Cumhuriyet başsavcısının oluru ile dış güvenlik görevlileri sayımlara katılabilir.

(8) Sayımlar, yatma plânları da göz önünde bulundurularak odalarda yapılır. Sayımın yapılış şekli, kurum güvenliğini tehlikeye düşürmeyecek biçimde odada bulunan hükümlülerin sayısı dikkate alınarak idare tarafından belirlenir.

(9) Arama ve sayımlar sırasında insan onuruna saygı esastır.

ÜÇÜNCÜ KISIM **Cezalar, Tedbirler ve İnfazla İlgili Kararlar**

BİRİNCİ BÖLÜM **Hapis Cezalarının İnfazı**

Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasının infazı

MADDE 47 – (1) Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası, hükümlünün hayatı boyunca devam eder. Bu ceza, aşağıda belirtilen esaslara göre infaz edilir:

- a) Hükümlü, tek kişilik odada barındırılır,
- b) Hükümlüye, günde bir saat açık havaya çıkma ve spor yapma hakkı tanınır,
- c) Risk ve güvenlik gerekleri ile iyileştirme ve eğitim çalışmalarında gösterdiği gayret ve iyi hâle göre; hükümlünün, açık havaya çıkma ve spor yapma süresi uzatılabileceği gibi kendisi ile aynı ünitelerde kalan hükümlülerle temasta bulunmasına sınırlı olarak izin verilebilir,
- d) Hükümlü yaşadığı yerin olanak verdiği ve idare ve gözlem kurulunun uygun göreceği bir sanat veya meslek etkinliğini yürütebilir,
- e) Hükümlü, kurum idare ve gözlem kurulunun uygun gördüğü hâllerde ve onbeş günde bir kez olmak üzere (f) bendinde gösterilen kişilere, süresi on dakikayı geçmemek üzere telefon edebilir,
- f) Hükümlüyü eşi, altsoy ve üstsoyu, kardeşleri ve vasisi, belirlenen gün, saat ve koşullar içerisinde onbeş günlük aralıklarla ve günde bir saati geçmemek üzere ziyaret edebilirler,
- g) Hükümlü hiçbir suretle kurum dışında çalıştırılmaz ve kendisine izin verilmez,
- h) Hükümlü kurum iç yönetmeliğinde belirtilenlerin dışında herhangi bir spor ve iyileştirme faaliyetine katılamaz,
- ı) Hükümlünün cezasının infazına, hiçbir surette ara verilemez. Hükümlü hakkında uygulanacak tüm sağlık tedbirleri, tıbbî tetkik ve zorunluluklar hariç kurumlarda, mümkün olmadığı takdirde tam teşekküllü Devlet ya da üniversite hastanelerinin tek kişilik ve yüksek güvenlikli mahkûm koğuşlarında uygulanır.

Müebbet hapis cezası

MADDE 48 – (1) Müebbet hapis cezası, hükümlünün hayatı boyunca devam eder. Bu ceza, süreli hapis cezasına uygulanan infaz rejimine göre infaz edilir.

Süreli hapis cezası

MADDE 49 – (1) Süreli hapis cezası, kanunlarda aksi belirtilmeyen hâllerde bir aydan az, yirmi yıldan fazla olamaz.

(2) Hükmedilen bir yıl veya daha az süreli hapis cezası, kısa süreli hapis cezasıdır.

(3) Süreli hapis cezası, tüzükte belirtilen infaz rejimine göre yerine getirilir.

Kısa süreli hapis cezasına seçenek yaptırımlar

MADDE 50 – (1) Kısa süreli hapis cezasına seçenek yaptırımlar, 5237 sayılı Kanunun 50 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) ilâ (f) bentlerine göre, suçlunun kişiliğine, sosyal ve ekonomik durumuna,

yargılama sürecinde duyduğu pişmanlığa ve suçun işlendiği özelliklere göre mahkemece belirlenen yaptırım şekilleridir.

Seçenekli yaptırımlarda uygulanacak rejim

MADDE 51 – (1) Kısa süreli hapis cezası yerine hükmedilen adli para cezasının infazı:

a) 5237 sayılı Kanunun 50 nci maddesine göre hapis cezasına seçenek olarak mahkemece belirlenen adli para cezası, hükümde yer alan para miktarı Devlet Hazinesine ödenerek yerine getirilir,

b) Kesinleşen adli para cezasını içeren ilâm, Cumhuriyet başsavcılığına verilir. Cumhuriyet savcısı hapis cezasından çevrilen adli para cezasının otuz gün içinde ödenmesi için hükümlüye bir ödeme emri tebliğ eder,

c) Hükümde, adli para cezası taksitde bağlanmamış ise, otuz günlük süre içinde adli para cezasının üçte birini ödeyen hükümlünün isteği üzerine geri kalan kısmının birer ay ara ile iki eşit taksitte ödenmesine imkan sağlanır. İlk taksidin süresinde ödenmemesi hâlinde, durum mahkemeye bildirilir. Cumhuriyet savcısının talebi üzerine mahkemece, kısa süreli hapis cezasının kısmen infazına karar verilir ve bu karar derhâl infaz edilir,

d) Hükümde adli para cezası taksitde bağlanmış ise kararda belirtilen süreye göre infaz edilir. Otuz gün içinde ilk taksidin ödenmemiş olması hâlinde, durum mahkemeye bildirilir, kararda yer almamış olsa bile Cumhuriyet savcısının talebi üzerine hükmü veren mahkemece kısa süreli hapis cezasının tamamen infazına, sonraki bir taksitin ödenmemiş olması hâlinde ise kısmen infazına karar verilir ve bu karar derhâl infaz edilir,

e) Bu fıkra hükümlerine göre hapis cezasından adli para cezasına çevrilip de ödenmeyen adli para cezasının mahkemece hapis cezasına dönüştürülmesi hâlinde bu cezanın infazında koşullu salıverilme hükümleri uygulanır,

f) Bu fıkra hükümlerine göre çocuklar hakkında hapis cezasından adli para cezasına çevrilen ancak ödenmeyen adli para cezaları yeniden hapse dönüştürülemez. Bu cezalara ilişkin ilâm, tahsili için mahallin en büyük mal müdürlüğüne gönderilir. Bu makamlarca, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre adli para cezası tahsil edilir. İlâmın gönderme tarihi esas alınmak suretiyle Cumhuriyet başsavcılığınca infaz defterindeki kayıt kapatılır ve mahkemesine bildirilir,

g) 5237 sayılı Kanunun 50 nci maddesinin dördüncü fıkrasına göre taksirli suçlardan dolayı hükümlenen hapis cezalarının adli para cezasına çevrilmesi hâlinde, bu cezanın infazı hakkında da bu fıkra hükümleri uygulanır.

(2) Mağdurun veya kamunun uğradığı zararın giderilmesi yaptırımının infazı:

a) Mağdurun veya kamunun uğradığı zararın giderilmesi, suç nedeniyle uğranılan zararın aynen iade edilmesi, suçtan önceki hâle getirilmesi veya tazmin edilmesi suretiyle tamamen giderilmesi şeklinde yerine getirilir,

1. Zararın aynen iade edilmesi; hükümlünün işlediği suç nedeniyle haksız olarak ele geçirdiği şeyi aynen ya da satın almak suretiyle suçtan zarar görene iade etmesidir.

2. Suçtan önceki hâle getirme; suç nedeniyle verilen zararın, hükümlü tarafından ya da başkası aracılığıyla çalışmak, çalıştırılmak, tamir etmek veya buna benzer faaliyetlerle giderilmesidir.

3. Zararın tazmin edilmesi; suç nedeniyle verilen zararın bedelinin suçtan zarar görene ödenerek tazmin edilmesidir.

b) Mağdurun veya kamunun uğradığı zararın miktarı, mahkemece kararda belirtilmemiş ise, 5275 sayılı Kanunun 98 inci maddesine göre Cumhuriyet savcısının talebi ile uğranılan zararın tespiti mahkemeden istenir,

c) Mağdurun ya da kamunun uğradığı zararın tamamen giderilmesini içeren kesinleşmiş ilâm, Cumhuriyet başsavcılığına verilir. Cumhuriyet savcısı, zararın otuz gün içinde tamamen giderilmesini hükümlüye tebliğ eder,

d) Hükümlü adresine yapılan bu tebligatta gösterilen zararı, otuz günlük süre içinde tamamen gidermezse Cumhuriyet başsavcılığınca, durum hükmü veren mahkemeye bildirilir.

(3) Bir eğitim kurumuna devam etme yaptırımının infazı:

a) Bir eğitim kurumuna devam etme yaptırımının infazı, hükümlünün mahkeme kararıyla en az iki yıl süreyle, bir meslek veya sanat edinmeyi sağlamak amacıyla gerektiğinde barınma imkanı da bulunan eğitim kurumunda eğitime tabi tutulması suretiyle yerine getirilir,

b) Denetimli serbestlik ve yardım merkezi şube müdürlüğü ya da bürosu, ilgili kurumlarla işbirliği yaparak, bölgelerinde bulunan eğitim kurumlarını belirler ve mahkemelere verir,

c) Kesinleşen bir eğitim kurumuna devam etme yaptırımını içeren ilâm Cumhuriyet başsavcılığına verilir. Cumhuriyet başsavcılığınca ilâm denetimli serbestlik ve yardım merkezi şube müdürlüğüne ya da bürosuna gönderilir. Bu birimlerce yapılacak tebligatta on gün içinde hükümlünün kararın infazı için başvurması istenir. Başvuru halinde hükümlüye eğitim kurumuna devam etme yaptırımının infaz şekli bildirilir. Hükümlünün, haklı, geçerli ve gerektiğinde belgelendirilebilen mazereti olmaksızın on gün içinde gelmemesi ve otuz gün içinde seçenek yaptırımın infazına başlanmaması hâlinde durum Cumhuriyet başsavcılığı aracılığı ile mahkemeye bildirilir.

(4) Belirli yerlere gitmekten veya belirli etkinlikleri yapmaktan yasaklanma yaptırımının infazı:

a) Belirli yerlere gitmekten veya belirli etkinlikleri yapmaktan yasaklanma yaptırımının infazı, hükümlünün mahkeme kararıyla mahkum olduğu hapis cezasının yarısından, bir katına kadar süreyle belirli yerlere gitmekten ya da belirli etkinlikleri yapmaktan yasaklanması şeklinde yerine getirilir,

b) Kesinleşen mahkeme kararında gösterilen belirli yerlere gitmekten veya belirli etkinliklere katılmaktan yasaklanma yaptırımı içeren ilâm Cumhuriyet başsavcılığına verilir. Cumhuriyet başsavcılığınca ilâm denetimli serbestlik ve yardım merkezi şube müdürlüğü ya da bürosuna gönderilir. Bu birim tarafından, yapılacak tebligatta on gün içinde hükümlünün kararın infazı için başvurması istenir. Başvurması halinde hükümlüye belirli yerlere gitmekten veya belirli etkinliklere katılmaktan yasaklanma yaptırımının infaz şekli bildirilir. Hükümlünün haklı, geçerli ve gerektiğinde belgelendirilebilen mazereti olmaksızın on gün içinde gelmemesi ve otuz gün içinde seçenek yaptırımın infazına başlanmaması hâlinde durum Cumhuriyet başsavcılığı aracılığı ile mahkemeye bildirilir.

(5) Ehliyet ve ruhsat belgelerinin geri alınması, belli bir meslek ve sanatı yapmaktan yasaklanma yaptırımının infazı:

a) Ehliyet ve ruhsat belgelerinin geri alınması ile belli bir meslek ve sanatı yapmaktan yasaklanma yaptırımının infazı, mahkûm olunan cezanın yarısından bir katına kadar süreyle, hükümlünün ehliyet ve ruhsat belgelerinin geri alınması, belli bir meslek ve sanatı yapmaktan yasaklanması şeklinde yerine getirilir,

b) Kesinleşen ehliyet ve ruhsat belgelerinin geri alınması, belli bir meslek ve sanatı yapmaktan yasaklanma yaptırımını içeren ilâm, Cumhuriyet başsavcılığına verilir. Cumhuriyet başsavcılığınca, ilâm denetimli serbestlik ve yardım merkezi şube müdürlüğü ya da bürosuna gönderilir. Bu birim tarafından yapılacak tebligatta on gün içinde hükümlünün kararın infazı için başvurması istenir. Başvurması halinde hükümlüye belli bir meslek ve sanatı yapmaktan yasaklanma yaptırımının infaz şekli bildirilir. Hükümlünün haklı, geçerli ve gerektiğinde belgelendirilebilen mazereti olmaksızın on gün içinde gelmemesi ve otuz gün içinde seçenek yaptırımın infazına başlanmaması hâlinde durum Cumhuriyet başsavcılığı aracılığı ile mahkemeye bildirilir.

(6) Kamuya yararlı bir işte çalıştırma yaptırımının infazı:

a) Kamuya yararlı bir işte çalıştırma; hükümlünün, bir kamu kurumu veya kuruluşunda belirli hizmetlerde, mahkûm olunan cezanın yarısından bir katına kadar süreyle ve gönüllü olmak koşuluyla ücretsiz olarak çalıştırılmasıdır,

b) Denetimli serbestlik ve yardım merkezi şube müdürlüğü ya da bürosu, bölgesinde bulunan kamu kurum ve kuruluşlarında hükümlülerin ne suretle çalıştırabileceklerine ilişkin olarak bilgi alırlar ve hizmetler listesini oluştururlar. Bu listeler mahkemeye verilir. Mahkeme bu listelerden uygun gördüğü hizmeti ve süresini hükümlüye önerir ve bunu reddetme hakkına sahip olduğunu hatırlatır,

c) Diğer bir hapis cezasına hükmedildiğinde kamu yararına çalıştırma kararı verilemez,

d) İki yıl veya daha az süre ile hapis cezasına mahkûm olanlardan, hükümlülük süresinin yarısını iyi hâlde geçirenlerin, istekleri bulunmak koşuluyla kendilerinin veya yasal temsilcilerinin veya Cumhuriyet başsavcılığının istemi üzerine, mahkûmiyet sürelerinin geriye kalan yarısını kamuya yararlı bir işte çalıştırılmasına mahkemece karar verilebilir,

e) Çalışma süresinin hesabında hükümlünün çalıştığı kurumun bu konudaki mevzuatı esas alınır,

f) Kesinleşen kamuya yararlı bir işte çalışma yaptırımını içeren ilâm Cumhuriyet başsavcılığına verilir. Cumhuriyet başsavcılığınca ilâm, denetimli serbestlik ve yardım merkezi şube müdürlüğü ya da bürosuna gönderilir. Bu birim tarafından yapılacak tebligatta on gün içinde hükümlünün kararın infazı için başvurması istenir. Hükümlünün haklı, geçerli ve gerektiğinde belgelendirilebilen mazereti olmaksızın on gün içinde gelmemesi ve otuz gün içinde seçenek yaptırımın infazına başlanmaması hâlinde durum Cumhuriyet başsavcılığı aracılığı ile mahkemeye bildirilir.

(7) Hükmedilen seçenekli yaptırımın hükümlünün elinde olmayan nedenlerle yerine getirilememesi durumunda, yaptırım, hükmü veren mahkemece değiştirilir.

Özel infaz usulleri

MADDE 52 – (1) Hafta sonu veya geceleri infaz:

a) 5275 sayılı Kanununun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine göre altı ay veya daha az süreli hapis cezasının infazı aşağıdaki şekilde yapılır;

1. Hükümlü, her hafta cuma günleri saat 19.00'da kuruma girmek ve pazar günleri de aynı saatte kurumdan çıkmak suretiyle cezası hafta sonları infaz edilir.

2. Hükümlü her gün saat 19.00'da kuruma girmek ve ertesi gün de saat 07.00'de kurumdan çıkmak suretiyle cezası geceleri infaz edilir.

3. Bu hükümlüler, kurumlarda diğerlerinden ayrı yerlerde barındırılır.

4. Cezanın bu şekilde çektirilmesine karar verilenler hakkında koşullu salıverilme hükümleri uygulanmaz.

b) Hükümlü, bu fıkroda belirtilen yükümlülüklere uymaması hâlinde, durum, kurum tarafından Cumhuriyet başsavcılığına bildirilir.

(2) Konutta infaz:

a) 5275 sayılı Kanununun 110 uncu maddesinin ikinci fıkrasına göre altı ay ve daha az süreli hapis cezalarının konutta infazı aşağıdaki şekilde yapılır,

1. Bu cezalara ilişkin ilâmlar, Cumhuriyet başsavcılıklarınca infazı amacıyla denetimli serbestlik ve yardım merkezi şube müdürlüğü ya da bürosuna gönderilir ve cezalar bu birimler tarafından infaz edilir.

2. Konutta infaz hükümlünün mahkemeye beyan etmiş olduğu yerleşim yerinde yapılır.

3. Cezanın bu şekilde çektirilmesine karar verilenler hakkında koşullu salıverilme hükümleri uygulanmaz.

b) 5275 sayılı Kanununun 110 uncu maddesinin üçüncü fıkrasına göre üç yıl ve daha az süreli hapis cezalarının konutta infazı aşağıdaki şekilde yapılır,

1. Bu cezalara ilişkin ilâmlar, Cumhuriyet başsavcılıklarınca infazı amacıyla denetimli serbestlik ve yardım merkezi şube müdürlüğü ya da bürosuna gönderilir ve cezalar bu birimler tarafından infaz edilir.

2. Konutta infaz hükümlünün mahkemeye beyan etmiş olduğu yerleşim yerinde yapılır.

3. Cezanın bu şekilde çektirilmesine karar verilenler hakkında koşullu salıverilme hükümleri uygulanır.

c) Cezaları konutta infaz edilen hükümlülerin meşru ve kabul edilebilir mazeretine binaen konuttan geçici süreli ayrılmayı gerektiren sebeplerin ortaya çıkması hâlinde, bu durum denetimli serbestlik ve yardım merkezi şube müdürlüğü ya da bürosuna hükümlü tarafından yazılı olarak bildirilir. Talep, Cumhuriyet savcısı tarafından değerlendirilir,

d) Cezaları konutta infaz edilen hükümlülerin talepleri hâlinde konutlarının değiştirilmesine, Cumhuriyet savcısının talebi ile mahkeme tarafından karar verilebilir,

e) Hükümlünün konutta infazın gereklerine uyup uymadığı denetimli serbestlik ve yardım merkezi şube müdürlüğü ya da bürosu tarafından değerlendirilir. Hükümlünün yükümlülüklere aykırı hareket etmesi hâlinde durum, Cumhuriyet başsavcılığına bildirilir.

(3) Bu infaz usulünün gereklerine geçerli bir mazeret olmaksızın uyulmaması hâlinde, cezanın baştan itibaren kurumda çektirilmesine karar verilir.

(4) Bu madde hükümlerine göre verilen kararlara itiraz yolu açıktır.

İKİNCİ BÖLÜM

Erteleme

Ertelenen hapis cezasının infazı

MADDE 53 – (1) 5237 sayılı Kanununun 51 inci maddesine göre, hapis cezası ertelenen hükümlünün denetim süresi içinde kasıtlı bir suç işlemesi veya kendisine yüklenen yükümlülüklerle, hâkimin uyarısına rağmen uymamakta ısrar etmesi nedeniyle; ertelenen hapis cezasının kısmen veya tamamen kurumda çektirilmesine karar verilmesi hâlinde, ceza durumlarına uygun kurumlarda çektirilir.

(2) Cezanın ertelenmesi, mağdurun veya kamunun uğradığı zararın, aynen iade, suçtan önceki hâle getirme veya tazmin suretiyle, tamamen giderilmesi koşuluna bağlı tutulmuşsa, koşul gerçekleşinceye kadar durumlarına uygun kurumlarda, cezanın infazına devam edilir. Koşulun yerine getirilmesi hâlinde, hâkim kararıyla hükümlü kurumdan derhâl salıverilir.

Hapis cezasının infazının hastalık nedeni ile ertelenmesi

MADDE 54 – (1) Akıl hastalığına tutulan hükümlünün cezasının infazı geriye bırakılır ve hükümlü, iyileşinceye kadar 5237 sayılı Kanunun 57 nci maddesinde belirtilen sağlık kurumunda koruma ve tedavi altına alınır. Sağlık kurumunda geçen süreler ceza infaz kurumunda geçmiş sayılır.

(2) Diğer hastalıklarda cezanın infazına, resmî sağlık kuruluşlarının hükümlülere ayrılan bölümlerinde devam olunur. Ancak bu durumda bile hapis cezasının infazı, hükümlünün hayatı için kesin bir tehlike teşkil ediyorsa cezanın infazı, hükümlü iyileşinceye kadar geri bırakılır.

(3) Yukarıdaki fıkralarda belirtilen geri bırakma kararı, Adli Tıp Kurumunca düzenlenen ya da Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan rapor üzerine, infazın yapıldığı yer Cumhuriyet başsavcılığınca verilir. Geri bırakma kararı, hükümlünün tâbi olacağı yükümlülükler belirtilmek suretiyle kendisine ve yasal temsilcisine tebliğ edilir. Hükümlünün geri bırakma süresi içinde bulunacağı yer, kendisi veya yasal temsilcisi tarafından ilgili Cumhuriyet başsavcılığına bildirilir. Hükümlünün sağlık durumu, geri bırakma kararını veren Cumhuriyet başsavcılığınca veya onun istemi üzerine, bulunduğu veya tedavisinin yapıldığı yer Cumhuriyet başsavcılığınca, sağlık raporunda belirtilen sürelerle, bir süre bulunmadığı takdirde üçer aylık dönemlere göre bu fıkroda yazılı usule uygun olarak incelettirilir. İnceleme sonuçlarına göre geri bırakma kararını veren Cumhuriyet başsavcılığınca, geri bırakmanın devam edip etmeyeceğine karar verilir. Geri bırakma kararını veren Cumhuriyet başsavcılığının istemi üzerine, hükümlünün izlenmesine yönelik tedbirler, bildirim yapıldığı yerde bulunan kolluk makam ve memurlarınca yerine getirilir. Bu fıkroda yazılı yükümlülüklerle aykırı hareket edilmesi hâlinde geri bırakma kararı, kararı veren Cumhuriyet başsavcılığınca kaldırılır. Bu karara karşı infaz hâkimliğine başvurulabilir.

(4) Hapis cezasının infazı, gebe olan veya doğurduğu tarihten itibaren altı ay geçmemiş bulunan kadınlar hakkında geri bırakılır. Çocuk ölmüş veya anasından başka birine verilmiş olursa, doğumdan itibaren iki ay sonra ceza infaz olunur.

Hükümlünün istemiyle infazın ertelenmesi

MADDE 55 – (1) Üç yıl ve daha az süreli hapis cezalarının derhâl infazının, hükümlü veya ailesi için mahkûmiyetin amacı dışında ağır bir zarara neden olacağı anlaşılırsa, hükümlünün istemi üzerine infazı Cumhuriyet başsavcılığınca ertelenebilir. Erteleme süresi altı ayı geçemez.

(2) Üç yıl ve daha az süreli hapis cezaları; hükümlünün yüksek öğrenimini bitirebilmesi, ana, baba, eş veya çocuklarının ölümü veya adı geçenlerin sürekli hastalık veya malûllükleri nedeniyle ailenin tarım topraklarının işlenebilmesinin olanaksız hâle gelmesi veya hükümlünün hastalığının sürekli bir tedaviyi gerektirmesi gibi zorunlu ve çok ivedi hâllerde, Cumhuriyet başsavcılığınca altı ayı geçmeyen sürelerle ara verilerek infaz edilebilir. Ancak bu ara verme iki defadan fazla olamaz.

(3) Erteleme isteminin kabulü, güvence gösterilmesine veya diğer bir koşula bağlanabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Adli Para Cezasının İnfazı

Adli para cezasının infazı

MADDE 56 – (1) Adli para cezası, beş günden az ve kanunlarda aksine hüküm bulunmayan hâllerde yediyüzotuz günden fazla olmamak üzere belirlenen tam gün sayısının, bir gün karşılığı olarak takdir edilen miktar ile çarpılması suretiyle hesaplanan meblağın hükümlü tarafından Devlet Hazinesine ödenmesinden ibarettir.

(2) Adli para cezasını içeren ilâm, Cumhuriyet başsavcılığına verilir. Cumhuriyet savcısı, ilâmda belirtilen ödeme şekline göre, adli para cezasının otuz gün içinde ödenmesi için hükümlüye 5275 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca bir ödeme emri tebliğ eder. Ancak, kurumda bulunan ve kanun hükümlerine göre vasi atanması zorunlu olan hükümlülere yapılacak tebligat, vasilerine yapılır.

(3) Çocuklar hakkında hükmedilen; adli para cezası ile hapis cezasından çevrilen adli para cezasının ödenmemesi hâlinde, bu cezalar hapse çevrilemez. Bu takdirde onuncu fıkra hükmü uygulanır.

(4) Hükümde, adli para cezası taksidde bağlanmış ise, kararda belirtilen süreye göre infaz edilir. Otuz gün içinde ilk taksidin ödenmemiş olması hâlinde veya taksitlerden birisinin hükümde gösterilen süre içerisinde ödenmemesi hâlinde, adli para cezası, Cumhuriyet savcısının kararı ile gösterilen gün karşılığı miktar esas alınarak hapse çevrilir.

(5) Hükümde, adli para cezası taksidde bağlanmamış ise, bir aylık süre içinde adli para cezasının üçte birini ödeyen hükümlünün isteği üzerine geri kalan kısmının birer ay ara ile iki eşit taksitte ödenmesine izin verilir. İlk taksitin süresinde ödenmemesi hâlinde, verilen ikinci taksidde ilişkin izin hükümsüz kalır. Ödenmeyen adli para cezası, Cumhuriyet savcısının kararı ile gösterilen gün karşılığı miktar esas alınarak hapse çevrilir.

(6) Adli para cezasının hapse çevrileceği mahkeme ilâmında yazılı olmasa bile dört ve beşinci fıkra hükümleri Cumhuriyet başsavcılığınca uygulanır.

(7) Adli para cezası yerine çektirilen hapis süresi üç yılı geçemez. Birden fazla hükümle adli para cezalarına mahkûmiyet hâlinde bu süre beş yılı geçemez.

(8) Hükümlü, hapis yattığı günlerin dışındaki günlere karşılık gelen parayı öderse haptisten çıkartılır.

(9) 5237 sayılı Kanunun 50 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi saklı kalmak üzere, adli para cezasından çevrilen hapsin infazı ertelenemez ve bunun infazında koşullu salıverilme hükümleri uygulanamaz. Hapse çevrilmiş olmasına rağmen hak yoksunlukları bakımından esas alınacak olan adli para cezasıdır.

(10) İnfaz edilen hapsin süresi, adli para cezasını tamamıyla karşılamamış olursa, geri kalan adli para cezasının tahsili için ilâm, Cumhuriyet başsavcılığınca mahallin en büyük mal memuruna gönderilir. Bu makamlarca, 6183 sayılı Kanuna göre, kalan adli para cezası tahsil edilir. Mahallin en büyük mal memuruna gönderme tarihi esas alınarak Cumhuriyet başsavcılığınca infaz defterindeki kaydı kapatılır ve mahkemesine bildirilir.

(11) 5237 sayılı Kanun dışındaki diğer kanunlara göre; gün karşılığı olarak miktarı belirtilmeyen ilâmlardaki adli para cezaları ödenmemesi hâlinde Cumhuriyet başsavcılığınca bir gün karşılığı yüz Türk Lirası hesabı ile hapse çevrilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Güvenlik Tedbirleri

Belli hakları kullanmaktan yoksun bırakılma

MADDE 57 – (1) Belli hakları kullanmaktan yoksun bırakılma, kasten işlemiş olduğu bir suçtan dolayı hapis cezasına mahkûmiyetin kanunî sonucu olarak kişi hakkında uygulanan 5237 sayılı Kanunun 53 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ilâ (e) bentlerinde sayılan tedbirlerdir.

(2) Belli hakları kullanmaktan yoksun bırakılma tedbirleri aşağıda belirtilen esaslara göre yerine getirilir:

a) Mahkemece Cumhuriyet başsavcılığına gönderilen ilâm, infaz defterine kaydedilerek infaza başlama ve bitiş tarihleri yazılır. Ancak bu tedbirlerin infazına, mahkûmiyetin kanunî sonucu olarak hapis cezasının infazına başlama tarihi ile birlikte başlanır,

b) Cumhuriyet başsavcılığınca, hapis cezasının infazına başlanacağı tarih de dikkate alınarak, bu tedbiri içeren ilâmın içeriği, tedbirin konusu ve niteliğine göre ilgili kurum ve kuruluşlar ile kolluğa bildirilir. Cumhuriyet başsavcılığınca, ayrıca infaza başlama ve bitiş tarihleri de bildirilir,

c) 5237 sayılı Kanunun 53 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ilâ (e) bentlerinde belirtilen yoksun bırakılma konusu faaliyet ve görevlerle ilgili olarak, tedbirin infazının tamamlanmasından sonra hükümlünün bu faaliyet ve görevlerde bulunabilmesi, 5352 sayılı Adlî Sicil Kanunu hükümlerine göre temin edeceği adlî sicil kaydının ilgili yere ibrazı ile mümkündür.

(3) 5237 sayılı Kanunun 53 üncü maddesinin beşinci ve altıncı fıkralarına göre hükmedilen tedbirler, 5275 sayılı Kanunun 104 üncü maddesine göre denetimli serbestlik ve yardım merkezi şube müdürlüğü ya da büroları tarafından yerine getirilir.

Eşya ve kazanç müsaderesi

MADDE 58 – (1) 5237 sayılı Kanunun 54 ve 55 inci maddelerine göre mahkemece hükmedilen eşya veya kazanç müsaderesine ilişkin mahkûmiyet hükümlerinin infazının esas ve usulleri yönetmelikte düzenlenir.

Çocuklara özgü güvenlik tedbirleri

MADDE 59 – (1) 5237 sayılı Kanunun 56 ncı maddesinde belirtilen çocuklara özgü güvenlik tedbirleri, 3/7/2005 tarih ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununda gösterilen esas ve usullere göre infaz edilir.

Akıl hastalarına özgü güvenlik tedbirleri

MADDE 60 – (1) Mahkemece, akıl hastalarına özgü güvenlik tedbirini içeren ilâm, Cumhuriyet başsavcılığına gönderilir. Bu ilâm, Cumhuriyet başsavcılığınca ayrı bir infaz defterine kaydedilir. Bu tedbir, 5237 sayılı Kanunun 57 nci maddesinde belirtilen esas ve usullere göre infaz edilir.

Mükerrirlere özgü güvenlik tedbirleri

MADDE 61 – (1) 5237 sayılı Kanunun 58 inci maddesine göre haklarında tekerrür hükmü uygulanan hükümlülerin cezası, mükerrirlere özgü infaz rejimine göre çektirilir.

(2) Mükerrirlere özgü infaz rejimi, 5275 sayılı Kanunun 108 inci maddesinin bir ilâ üçüncü fıkrasında gösterilen esas ve usullere göre yerine getirilir.

(3) 5275 sayılı Kanunun 108 inci maddesinin dört ilâ altıncı fıkralarına göre hükmedilen denetimli serbestlik tedbirleri, aynı Kanunun 104 üncü maddesine göre denetimli serbestlik ve yardım merkezi şube müdürlükleri ya da büroları tarafından yerine getirilir.

Sınır dışı edilme

MADDE 62 – (1) 5237 sayılı Kanunun 59 uncu maddesine göre sınır dışı işlemi uygulanabilecek hükümlüler hakkında aşağıdaki esaslar uygulanır :

a) Mahkemece sınır dışı işlemi uygulanabilecek ilâm Cumhuriyet başsavcılığına gönderilir. Cumhuriyet başsavcılığınca, bu ilâm infaz defterine kaydedilir ve o yer en üst emniyet makamına gönderilir,

b) Kurumdan salıverilmeden önce kurum idaresince o yer en üst emniyet makamına hükümlünün salıverileceği tarih bildirilir. Salıverilme tarihinde hükümlü sınır dışı işlemlerine esas olmak üzere kolluğa teslim edilir,

c) Kanun hükümlerine ve durumlarına göre kurumda barındırılmayan hükümlüler hakkında sınır dışı edilmeye ilgili işlemler emniyet makamlarınca yürütülür.

(2) Bu maddeye göre hükümlüler hakkında sınır dışı edilme işlemleriyle ilgili gerekli değerlendirmeler İçişleri Bakanlığınca yapılır.

Tüzel kişiler hakkında güvenlik tedbirleri

MADDE 63 – (1) Tüzel kişiler hakkında güvenlik tedbirleri, kasıtlı bir suçtan dolayı mahkûmiyet hâlinde 5237 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinde yazılı olan tedbirlerdir.

(2) Tüzel kişiler hakkında güvenlik tedbirleri aşağıda belirtilen esaslara göre yerine getirilir.

a) Mahkemece Cumhuriyet başsavcılığına gönderilen ilâm, infaz defterine kaydedilir,

b) Cumhuriyet başsavcılığınca, güvenlik tedbirini içeren bu ilâm, tedbirin niteliğine göre tüzel kişiliğin faaliyetine izni vermeye yetkili makamlara bildirilir. Bu makamlarca yargı kararının gereği yerine getirildikten sonra, durum Cumhuriyet başsavcılığına bildirilir ve ilâm iade edilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İnfazla İlgili Kararlar

İnfaz sırasında verilecek kararlar

MADDE 64 – (1) Cezaların infazı sırasında; mahkûmiyet hükmünün yorumunda veya çektirilecek cezanın hesabında duraksamaya düşülmesinde, birden fazla hükümdeki cezaların toplanmasında, hastanede geçen sürenin cezadan indirilmesinde veya infaz sırasında verilecek kararların mercii ve usulünde 5275 sayılı Kanunun 98 ilâ 101 inci maddesi hükümleri uygulanır.

(2) Kuruma, hükümlü hakkında birden fazla mahkûmiyet hükmü içeren ilâm gönderildiği takdirde, 5275 sayılı Kanuna göre işlem yapılmak üzere durum Cumhuriyet başsavcılığına bildirilir.

(3) Cezanın infazını durdurmak için hükümlü, hastalığa kasten neden olmuşsa, hastanede geçen süre cezadan indirilmez. Bu hâlde durum, kurum tarafından Cumhuriyet başsavcılığına bildirilir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Ceza İnfaz Kurumlarına Kabul, Gözlem ve Sınıflandırma, Hükümlülerin Beslenmesi, Giydirilmesi ve Barındırılması

BİRİNCİ BÖLÜM

Ceza İnfaz Kurumlarına Kabul

Yakalama emri

MADDE 65 – (1) Hükümlü, hapis cezası veya güvenlik tedbirinin infazı için gönderilen çağrı kâğıdının tebliği üzerine on gün içinde

gelmez, kaçar ya da kaçacağına dair şüphe uyandırır, Cumhuriyet savcısı yakalama emri çıkarır.

(2) Üç yıldan fazla hapis cezalarının infazı için doğrudan yakalama emri çıkarılır.

Cumhuriyet başsavcılığınca yapılacak işlemler

MADDE 66 – (1) Hapis cezasını içeren kesinleşmiş mahkûmiyet kararları, mahkemece Cumhuriyet başsavcılığına verilir. Mahkûmiyet kararının kesinleşme şerhinde;

a) Mahkûmiyetin hangi hükümlü hakkında verildiği ve hangi ceza veya tedbirin infazına ilişkin olduğu,

b) Kararın kesinleşme şekli ve tarihi,

c) Cumhuriyet başsavcılığına infaz için kararın gönderiliş tarihi,

d) Mahkûmiyet kararı birden çok hapis cezasını içeriyorsa;

1. Süreli hapis cezalarında bunların toplamı,

2. Süreli hapis cezası, müebbet hapis cezası veya ağırlaştırılmış müebbet hapis cezalarında bunlardan hangilerinin infaz edileceği, gösterilir.

(2) Cumhuriyet başsavcılığınca mahkeme tarafından gönderilen ve birinci fıkrada sayılan hususları içeren ilâm, geciktirilmeksizin ilgisine göre infaz veya denetimli serbestlik genel defterine kaydedilir. İlâmdaki cezanın süresi gözetilerek hükümlü hakkında çağrı kâğıdı veya yakalama emri çıkarılır.

(3) Kuruma alındıktan sonra Cumhuriyet başsavcılığınca hükümlüye bir süre belgesi verilir. Düzenlenecek bu belgede hükümlünün:

a) Kimlik, tebligat ve iletişim bilgileri,

b) İnfaz defteri numarası,

c) Kuruma alındığı tarih,

d) Tutuklulukta veya göz altında geçirdiği süre,

e) Ceza süresi, hakederek ve koşullu salıverileceği tarih,

f) Cezanın hangi hükme ilişkin olduğu, belirtilir.

Kuruma alınma ve kayıt işlemleri

MADDE 67 – (1) Haklarında kesinleşmiş hapis cezasını içeren mahkûmiyet ve ödenmeyen adli para cezalarının hapse çevrilmesine ilişkin karar bulunanlar, Cumhuriyet başsavcılığının yazılı emriyle kuruma gönderilir.

(2) Kuruma alınan hükümlülerin adı ve soyadı, işledikleri suç, cezalarının türü ve süresi, mahkûmiyet ilâmının tarih ve numarası ve infaza başlandığı gün "hükümlü kayıt defteri"ne kayıt olunur. Bu defterdeki sıra numarası, hükümlünün numarasını oluşturur.

(3) Tanıya yönelik olarak hükümlülerin parmak ve avuç içi izleri alınır, fotoğrafları çekilir, kan grupları, vücutlarının dış özellikleri ve ölçüleri belirlenir. Bu amaçla, gerektiğinde teknik ve tıbbî konularda, Cumhuriyet başsavcılığının talebi ile dış güvenlik görevlileri ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarından yardım alınabilir.

a) Kayıt altına alınan bu bilgiler, hükümlünün kişisel dosyasında veya elektronik ortamda saklanır. Bu bilgiler, kanunların zorunlu kıldığı hâller dışında hiçbir kurum ve kişiye verilemez. Talep hâlinde, bilgi veya kayıtların verilip verilmeyeceği Cumhuriyet başsavcılığınca değerlendirilir ve yerine getirilir,

b) Firar veya asayiş olaylarının önlenmesi amacıyla hükümlülerin; kimlik bilgileri, fotoğrafı, kişisel veya fiziksel özelliklerine ait bilgiler aynı kurumda görevli dış güvenlik görevlileri ile bu görevlilerin bağlı bulunduğu kuruma verilebilir. Ancak bu durumda verilen bilgiler amaç dışında kullanılamaz.

(4) Hükümlüler hakkında üst ve eşyası arandıktan sonra aşağıdaki işlemler yapılır:

a) Kuruma gelen her hükümlü kabul odasına alınır. Bu süre içerisinde hükümlünün kuruma uyumuna yönelik yardım yapılarak, gerekli olan bilgiler sözlü ve yazılı olarak kendisine bildirilir. Kabul odasına alınan hükümlü burada en çok üç gün kalır,

b) Kabul odasında geçen süre içerisinde cezaevi tabibi tarafından muayeneleri yapılır ve muayene sonucu sağlık fişine kaydolunur,

c) Muayene sonucunda, kurumda tedavisi mümkün olmayan veya bulaşıcı bir hastalığı veya cezasının infazına engel herhangi bir maluliyeti olduğu tespit edilenler, kurum en üst amiri tarafından derhâl Cumhuriyet başsavcılığına bildirilir,

d) Kabul odasında bulunan hükümlülerin okuma, yazma ve öğrenim durumları öğretmen tarafından belirlenir,

e) Hükümlülerin bir meslek ve sanatı olup olmadığı, var ise seviyesi, atölye şefi tarafından belirlenir,

f) Psiko-sosyal yardım servisi görevlileri tarafından hükümlüye ilişkin ilk bilgiler alınır,

g) Her hükümlünün odaya gönderilmeden önce yıkanması sağlanır,

h) Her hükümlüye kurumunda çekilmiş fotoğrafı bulunan bir "hükümlü kimlik belgesi" verilir.

(5) Kabul odasındaki işlemler bitirildikten sonra hükümlü suç, grubuna uygun odaya yerleştirilir.

Hükümlüler ile yakınları ve ilgililerin bilgilendirilmesi

MADDE 68 – (1) Hükümlülere, kuruma alındıklarında uygulanacak iyileştirme çalışmaları, disiplin suçları ve cezaları, bilgi edinme ve şikâyet yolları, hak ve sorumlulukları gibi konular ile kurumdaki yaşam biçimine uyum sağlamaları için gereken bilgiler, kurum yöneticileri tarafından sözlü olarak anlatılır ve yazılı olarak tebliğ olunur. İnfaz sonrası koruma ve yardım konusunda ayrıca bilgi verilir. Türkçe bilmeyen yabancı uyruklu hükümlülere kendi dilinde, mümkün olmadığında İngilizce, Fransızca veya Almanca olarak bildirilir. Duyma ve konuşma engellilere işaret diliyle anlatılır. Görme engellilere ise kendi alfabeleri ile yazılmış kitapçık verilir.

(2) Hükümlüye, kurum en üst amirine veya görevlendirdiği bir personele, talep veya şikâyetlerini her gün bildirme olanağı tanınır. Talep veya şikâyetler, ilgisine veya konusuna göre yargı mercilerine veya diğer yetkili makamlara iletilir. Talep veya şikâyet konusu başvurunun sonucu hakkında hükümlü, geciktirilmeden bilgilendirilir.

(3) Hükümlünün kuruma alınmasında, başka kuruma naklinde ve hastaneye yatırılmasında, isteği üzerine ailesine veya gösterdiği kişilere durum bildirilir.

a) Hükümlü yabancı uyruklu ise, kendisine uyruğu olduğu devletin diplomatik temsilcilik veya konsoloslughuna durumun bildirilmesini isteyip istemediği sorulur. Bildirimi yazılı olarak istememesi hâlinde, bu isteği bir tutanağa bağlanır ve kendisine imzalatılır. Aksi hâlde durum, uyruğu olduğu devletin diplomatik temsilcilik veya konsoloslughuna bildirilir,

b) Yabancı uyruklu hükümlünün uyruğu olduğu devletin Türkiye’de yerleşik diplomatik temsilcilik veya konsoloslughunun bulunmaması hâlinde, hükümlünün yazılı olarak karşı çıkmaması koşuluyla durum, Cumhuriyet başsavcılığı aracılığıyla Dışişleri Bakanlığına bildirilir.

(4) Askerlik çağına giren, hâlen silâh altında bulunan kişilerin kuruma alınmalarında, başka kuruma nakillerinde veya kurumda iken

askerlik çağına girmeleri veya salıverilmeleri hâlinde durum, kayıtlı buldukları askerlik şubesine bildirilir.

(5) Hükümlünün ölümü hâlinde bildirimle ilgili yukarıdaki hükümler uygulanır ve ayrıca durum ailesine derhâl bildirilir.

Kuruma yerleştirme

MADDE 69 – (1) Hükümlülerin kuruma yerleştirilmesi, 5275 sayılı Kanununun 24 üncü maddesinde belirtilen gruplandırmalara uygun olarak yapılır. Bu yerleştirmede aşağıda sayılan ilkeler uygulanır:

a) Hükümlü kadın ve erkekler, mümkün olduğu kadar ayrı kurumlarda bulundurulur. Aynı kurumda barındırılmaları zorunlu ise, kadın ve erkeklere ait bölümler birbirlerinden tamamen ayrılır,

b) Hükümlü çocuklar ve gençler öncelikli olarak kendilerine ait kurumlarda, mümkün olmadığı takdirde diğerlerinden tamamen ayrı bölümlerde barındırılır,

c) Hükümlüler, tutuklulardan ayrı kurumlarda veya tamamen ayrı bölümlerde bulundurulur,

d) Genel kolluk hizmetlerinde veya diğer kamu görevlerinde çalışmış hükümlüler, kurumların ayrı bir bölümünde barındırılır,

e) Cinsel yönelimi farklı hükümlülerin diğerlerinden ayrı odalarda kalmaları sağlanır.

Hükümlünün bakıma muhtaç çocuklarının barındırılması

MADDE 70 – (1) Anaları hükümlü olup da dışarıda korumasına bırakılacak kimsesi bulunmayan sıfır-altı yaş grubundaki çocuklar, annelerinin yanında kalabilirler. Bu çocuklar gündüzleri kurum bünyesindeki veya Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu veya diğer kurum ve kuruluşlara ait kreş ve gündüz bakımevlerinde barındırılırlar.

(2) Annelerinin yanında kalan çocuklara, yaş ve durumlarına ve ihtiyaçlarına göre yiyecek ve içecek verilir.

(3) Üç yaşını doldurmuş çocuklar, kurumda bulunan psiko-sosyal yardım ve sağlık servisinin önerisi, Cumhuriyet savcısının talebi ve hâkim kararıyla çocuk yuvalarına veya yetiştirme yurtlarına yerleştirilebilirler. Bu çocukların belirlenecek bir program ve usule göre zaman zaman anneleriyle temasları sağlanır.

(4) Altı yaşını doldurmuş çocukların menfaati de göz önünde tutularak kurum dışında barındırılacakları yerler, ilgili mevzuat hükümlerine göre belirlenir.

Hükümlünün kişisel eşyasının korunması

MADDE 71 – (1) Hükümlünün beraberinde getirmiş olduğu eşya ve elbiseler temizlendikten sonra bir paket yapılır ve ambar memuruna teslim edilir. Ambar memuru, her paket için üçer nüsha olarak bir makbuz düzenler ve eşyanın sayı ve çeşitlerini kaydederek imzalar. Makbuzlardan birisi hükümlüye verilir, birisi eşya paketi üzerine iliştilir, diğeri de dipkoçanında kalır.

Hükümlülere ait kıymetli eşyanın korunması

MADDE 72 – (1) Hükümlülerin beraberinde getirdikleri yüzük, kolye, bilezik ve benzeri kıymetli eşya, özellikleri tam olarak belirlenerek kurum en üst amirinin görevlendirdiği bir memurun gözetiminde emanet para memuruna teslim edilir. Teslimde hazır bulunanlar, teslim alınan bu kıymetli eşyanın dökümünü içeren üçer nüsha tutanak düzenler ve hükümlüye imzalatılır. Tutanağa bağlanan kıymetli eşya bir torba ya da zarfa tutanakla birlikte konulmak suretiyle kapatılır ve mühürlenir. Tutanaklardan birisi hükümlüye verilir, diğeri ise defterinde saklanır.

(2) Birinci fıkra hükmüne göre hükümlüden teslim alınan kıymetli eşya, bu amaçla tahsis edilen kasada saklanır.

Hükümlülerin emanete alınan kişisel paraları

MADDE 73 – (1) Hükümlülerin beraberinde getirdikleri ya da adlarına gelen paralar Bakanlık tarafından belirlenen bir bankada bunlar için açılan, ortak cari hesaba yatırılır. Yabancı paralardan bankada hesap açtırılamayanlar hakkında 72 nci maddenin ikinci fıkraya hükmü uygulanır.

(2) Bu paralarla ilgili hususlar kurum en üst amirince görevlendirilecek memur tarafından tutulacak özel bir deftere yazılır.

(3) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikte gösterilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Gözlem ve Sınıflandırma

Hükümlülerin gözlem ve sınıflandırılması

MADDE 74 – (1) Hükümlülerin gözlem ve sınıflandırılması aşağıdaki esaslara göre yapılır:

a) Hükümlülerin kişisel özellikleri, bedensel, akli ve sağlık durumları, suç işlemeden önceki yaşamları, sosyal çevre ve ilişkileri, sanat ve meslek faaliyetleri, ahlâkî eğilimleri, suça bakış açıları, hükümlülük süreleri ve suç türleri belirlenerek, durumlarına uygun kurumlara ayrılmaları ve bunlara göre belirlenecek infaz ve iyileştirme rejimi; gözlem, inceleme ve değerlendirme yöntemiyle çalışan gözlem ve sınıflandırma merkezlerinde veya kapalı kurumların bu hizmete ayrılan bölümlerinde yapılır. Hükümlüler, işledikleri suç tiplerine, gösterdikleri eğilimlere, tutum ve davranışları nedeniyle sıkı gözetim ve denetim altında bulundurulmaları gerekip gerekmediğine göre yüksek güvenlikli kurumlara veya normal güvenlikli kurumlara veya diğer kurumlara gönderilir,

b) Bu merkezlerde; mümkün olduğunca kriminoloji, penoloji, davranış bilimleri, adalet psikolojisi veya ceza hukuku alanında bilgi ve deneyime sahip yöneticiler, psikiyatri uzmanı, cezaevi tabibi, adli tıp uzmanı, psikolog, pedagoğ, çocuk gelişimcisi, sosyal çalışmacı, psikolojik danışman, rehberlik uzmanı ve öğretmen gibi uzman görevliler ile diğer kurum görevlileri bulundurulur,

c) Kadın, çocuk ve genç hükümlüler ile ilgili gözlem ve sınıflandırma, gerekli görülen yer veya bölgelerdeki ayrı gözlem ve sınıflandırma merkezlerinde veya bunların bulunmadığı hâlde kadın, çocuk ve kadın ve erkek gençlik kapalı kurumların bu hizmete ayrılan bölümlerinde yerine getirilir,

d) Hükümlülerin gözlemleri, gözlem kurulunca kuruma kabul tarihinden başlayarak tek kişilik odalarda yapılır. Ancak kurumun tek kişilik odası bulunmaması veya kısıtlı sayıda olması durumunda tahsis edilmiş özel bölümlerinde de yapılabilir,

e) Ağırlaştırılmış müebbet hapis ve müebbet hapis cezalarına veya iki yıldan fazla hapis cezasına mahkûm olanlar, haklarında uygulanacak rejimi ve gönderilmeleri gereken kurumu ve bu maksatla kişisel ve sosyal özelliklerini belirlemek için 5275 sayılı Kanunda gösterilen esaslara göre gözleme tâbi tutulur. Gözlem süresi, altmış günü geçemez,

f) Hükümlü; kişiliğine, suçun işlenmesindeki özelliklere ve sair hâllerine göre idare ve gözlem kurulunun kararıyla gerektiğinde gözleme tâbi tutulmayabilir. Bunlar hakkında uygulanacak esas ve usuller yönetmelikte gösterilir,

g) Gözlem sonunda, gözlem merkezi hükümlüye ait dosyayı görüşü ile birlikte en kısa süre içinde Bakanlığa gönderir. Gözlem sonucuna göre hükümlünün gönderileceği kurum, Bakanlıkça belirlenir. Ancak, yapılan gözlem ve sınıflandırma sonunda idare ve gözlem kurulunca aynı

kurumda veya o yer Cumhuriyet başsavcılığına bağlı diğer kurumlarda kalması uygun bulunan hükümlülerin dosyaları Bakanlığa gönderilmez ve cezalarının infazına buldukları veya Cumhuriyet başsavcılığınca gönderilecekleri bağlı kurumlarda devam olunur.

Hükümlülerin gruplandırılması

MADDE 75 – (1) Hükümlüler, 5275 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinde gösterilen esaslara göre gruplandırılır.

(2) Hükümlülerin gruplandırılmasına ilişkin esas ve usuller yönetmelikle gösterilir.

Tehlikeli hükümlü

MADDE 76 – (1) Suçun nitelik ve işleniş şekline göre, toplum için ciddi bir tehlike oluşturan veya kurumun güvenlik ve düzenini ihlal edebileceği konusunda delil veya ciddi emareler olan hükümlüler tehlikeli hükümlü sayılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Hükümlülerin Beslenmesi, Giydirilmesi ve Barındırılması

Hükümlünün beslenmesi

MADDE 77 – (1) Hükümlülerin beslenmesinde, 5275 sayılı Kanunun 72 nci maddesinde belirtilen hükümler uygulanır.

(2) Hükümlülerin beslenmesine ilişkin esas ve usuller yönetmelikle gösterilir.

Hükümlülerin giydirilmesi, barındırılması ve yatırılması

MADDE 78 – (1) Hükümlülerin giydirilmesi, barındırılması ve yatırılmasında 5275 sayılı Kanunun 63 üncü ve 64 üncü maddeleri uygulanır.

(2) Hükümlüler idare tarafından hazırlanan ve koridordaki oda kapılarının yanına asılan resimli yatma plânına uygun olarak yerleştirilir.

BEŞİNCİ KISIM

Hükümlülerin Yükümlülükleri, Hakları ve Çalıştırılmaları

BİRİNCİ BÖLÜM

Hükümlülerin Yükümlülükleri ve Yaşam Tarzları

Cezayı çekme, güvenlik ve iyileştirme programına uyma

MADDE 79 – (1) Hükümlü, hapis cezasının yerine getirilmesine katlanma ve bu amaçla düzenlenen infaz rejimine uygun tutum ve davranışlar içinde bulunmakla yükümlüdür.

(2) Hükümlü, kurumun güvenlik ve iyileştirme programlarına tam bir uyum göstermekle yükümlüdür. Her ne amaçla olursa olsun, bilerek kendi yaşamlarını ve bedensel bütünlüklerini tehlikeye düşürecek eylemlere girişmeleri, cezanın yerine getirilmesine katlanma yükümlülüğünün ihlâli sayılır.

Sağlığın korunması kurallarına uyma

MADDE 80 – (1) Hükümlü, sağlığının korunması ve salgın hastalıkların önlenmesi için gerekli ve alınmış tedbirlere uymak, kişi sağlığı için tehlike doğuran durumları gecikmeksizin kurum en üst amirine bildirmek, kendi ve içinde yaşadığı ortamın temizliğine uygun davranışlar göstermek zorundadır.

(2) Hükümlü, hem kendi, hem de diğer hükümlülerin sağlığını tehlikeye düşürebilecek eylemlerden kaçınmakla yükümlüdür.

Bina ve eşyanın korunması

MADDE 81 – (1) Hükümlü, barındırıldığı odayı ve kurum binasını, yönetimce kendisine bırakılan şeyleri düzenli bir biçimde kullanmak ve bunlarla diğer kişilere ait eşyayı özenle korumakla yükümlüdür.

Hükümlülerin yaşam tarzları

MADDE 82 – (1) Her kurumun, hükümlülerin kurum içindeki yaşam tarzını ayrıntıları ile gösteren bir iç yönetmeliği bulunur.

(2) İç yönetmelikler, Bakanlıkça hazırlanan örnek iç yönetmeliklere uygun olarak, kurumun ihtiyaçları ve özel nitelikleri göz önünde tutulmak suretiyle ve bu Tüzük hükümleri de dikkate alınarak kurum en üst amiri tarafından düzenlenir ve Genel Müdürlüğün onayından sonra uygulanır.

Diğer yükümlülükler

MADDE 83 – (1) Hükümlüler, kurumlarda yaşamları sırasında, kanunlarla belirtilen esas ve kurallara uymak zorundadır. Hükümlülerin, kurum içindeki yaşamları sırasında ayrıca dikkat etmeleri gereken kurallar şunlardır:

a) Hükümlüler, iş atölyelerinde, eğitim yerlerinde, ortak faaliyetlerin sürdürüldüğü diğer ortamlarda ve kalmakta oldukları mekanlarda yatma saatinden sonra başkalarını rahatsız edecek şekilde konuşamaz,

b) Hükümlüler yazı, resim ve işaretlerle yapılan gizli münasebetler ve ahlâka aykırı söz ve hareketlerde bulunamaz. Parola mahiyetinde anlaşılmaz sözler kullanamaz,

c) Hükümlüler birbirlerine karşı dürüst davranmak zorundadır. Diğerleri üzerinde hiçbir surette nüfuz icra edemez,

d) Hükümlüler, yatılan yerlerde, atölyelerde, yemekhanelerde ve eğitim kurumlarında sigara içemez. Ancak; gündüzleri havalandırma bölümlerinde, geceleri ise, kalınan mekanların uygun bölümlerinde ayrılan yerlerde ve pencereler açılmak suretiyle sigara içilebilir,

e) Hükümlülerin kumar niteliğinde olan oyunları oynaması yasaktır. Kumar niteliğine haiz olmamak şartı ile hangi oyunlara izin verilebileceği iç yönetmeliklerde gösterilir,

f) Hükümlüler alkollü içkiler içemez, uyuşturucu, uçucu ve uyarıcı maddeler kullanamaz,

g) Hükümlüler, kuruma veya diğer hükümlülere ait eşyayı izinsiz olarak alamaz ve bunları tahrip edemez,

h) Hükümlüler, kurumun eşyasını veya aletlerini kullanıma sunuldukları işlerden başka işlerde kullanamaz,

ı) Hükümlüler, yaşadıkları, çalıştıkları ve ortak etkinliklerde buldukları mekanların temizliğini yapmak zorundadır.

İKİNCİ BÖLÜM

Hükümlülerin Hakları

Avukat ve noterle görüşme hakkı

MADDE 84 – (1) Hükümlü, kurumda avukat ve noterle görüşme hakkına sahiptir.

(2) Hükümlülerin avukat ile görüşmesinde aşağıdaki kurallar uygulanır:

a) Hükümlü, avukatlık mesleğinin icrası çerçevesinde avukatları ile vekâletnamesi olmaksızın en çok üç kez görüşme hakkına sahiptir,

b) Avukatlar, vekâletnameleri olsa da aynı anda birden fazla hükümlü ile görüşme yapamaz,

c) Avukatların savunmaya ilişkin belgeleri, dosyaları ve müvekkilleri ile yaptıkları konuşmaların kayıtları incelemeye tâbi tutulamaz.

1. Hükümlü ile görüşmek üzere kuruma gelen avukatların, yanlarında bulundurdukları belge ve dosyaların savunmaya ilişkin olup olmadıkları konusunda kendilerinden yazılı beyanları alınır. Savunmaya ilişkin olduğu beyan edilen belge ve dosyalar, her ne suretle olursa olsun incelenemez. Hükümlü ile doğrudan ilişkisi olmak koşulu ile avukatın

yanında getirmiş olduğu ve bir hukuki uyumsuzluk konusunu oluşturan belge ve dosyalar hakkında da aynı hükümler uygulanır.

2. 5237 sayılı Kanununun 220 nci maddesinde, İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü ve Beşinci Bölümlerinde yer alan suçlardan mahkûm olan hükümlülerin avukatları ile ilişkisinde avukatın savunmaya ilişkin olduğunu beyan ettiği belge ve dosyalar fiziki olarak aranabilir. Konusu suç teşkil eden fiilleri işlediğine, infaz kurumunun güvenliğini tehlikeye düşürdüğüne, terör örgütü veya diğer suç örgütleri mensuplarının örgütsel amaçlı haberleşmelerine aracılık ettiğine ilişkin bulgu veya belge elde edilmesi halinde, Cumhuriyet başsavcılığının istemi ve infaz hâkiminin kararıyla, bir görevli görüşmede hazır bulundurulabileceği gibi bu kişilerin avukatlarına verdiği veya avukatlarınca bu kişilere verilen belgeler infaz hâkimince incelenebilir. İnfaz hâkimi belgenin kısmen veya tamamen verilmesine veya verilmemesine karar verir. Bu karara karşı ilgililer, 4675 sayılı Kanuna göre itiraz edebilirler.

3. Avukatların hükümlü ile kurumda yapmış olduğu görüşme sırasında konuşmaları yansıtan ve bizzat avukat tarafından elle tutulan kayıtlar hakkında da bu bent hükümleri uygulanır.

d) Türkiye Cumhuriyetinin taraf olduğu uluslararası sözleşmelere ve karşılıklılık esasına uygun olmak koşuluyla; yabancı ülkelerde haklarında soruşturma veya kovuşturma yapılmakta olan, yabancı ülke veya uluslararası yargı mercilerinde dava açmak isteyen, leh veya aleyhine açılmış davası olan Türk vatandaşı veya yabancı uyruklu hükümlülerle yabancı uyruklu avukatları, bu soruşturma ve kovuşturma, açılacak veya açılmış davalarla sınırlı olmak ve vekâletname sunmak koşuluyla görüşebilirler. Vekâletnamesi olmayan yabancı uyruklu avukatlar, hükümlü ile Türkiye barolarına kayıtlı bir avukatla birlikte görüşme yapabilirler,

e) Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine başvuracak olan veya başvurusu bulunan Türk vatandaşı veya yabancı uyruklu hükümlüler; Türkiye Cumhuriyeti mahkemelerinde yetkili olan avukatlar ile soruşturma, kovuşturma veya dava konusuyla ilgili bilgi ve belgelerin tercümesinin kurum en üst amirine ibrazı koşuluyla görüşebilir.

(3) Avukat ve noter ile görüşme, meslek kimliklerinin ibrazı üzerine, tatil günleri dışında ve çalışma saatleri içinde, bu iş için ayrılan görüşme yerlerinde, konuşulanların duyulamayacağı, ancak güvenlik nedeniyle görüşmenin görülebileceği bir biçimde yapılır.

(4) Kurumlarda, avukat ve noter ile hükümlünün görüşmeyi yapacağı mekanlar, bu hakkın kullanımına uygun şekilde kurum idaresince düzenlenir.

Kültür ve sanat etkinliklerine katılma, ifade özgürlüğü

MADDE 85 – (1) Kurumlarda, olanaklar elverdiğince, kültürün ve sanatın çeşitli dallarını temsil eden programlar hazırlanır ve hükümlülerin bunlara katılmaları hususundaki usûller düzenlenir. Bu programların temel hedefi, hükümlülerin ifade yeteneklerini geliştirmelerini ve bilgilerini artırmalarını sağlamaktır.

(2) Kurumun kültür ve sanat programları, ulusal, yerel ve kültürel değerler de dikkate alınarak Bakanlıkça belirlenen esaslara göre, kurumun en üst amiri tarafından düzenlenir. Bu maksatla Devletin kültür ve sanat işleriyle görevli kuruluşları gerekli yardımları yaparlar.

(3) Hükümlüler ifade özgürlüğü çerçevesinde yayın etkinliklerinde bulunabilirler. Ancak, bunun için hükümlünün kurumda bulunan çalışma esaslarını belirten koşullara, kurumun fiziki ortamına ve iç güvenliğine uygun hareket etmesi zorunludur.

Kütüphaneden yararlanma

MADDE 86 – (1) Kurumlarda, kurumun büyüklüğüne göre, kütüphane veya kitaplık oluşturulur. Kütüphanelerde veya kitaplıklarda verilen derslere kaynaklık edecek kitapların yanı sıra olanaklar ölçüsünde hükümlülerin boş zamanlarını değerlendirmelerini, okuma alışkanlığı edinmelerini ve kültür bakımından ufuklarını geliştirmelerini sağlayacak kitaplar da bulundurulur.

(2) Hükümlüye kurum kütüphanesinden yararlanma imkânı verilir.

(3) Bu hizmet, gezici kitaplıklarla da yerine getirilebilir.

(4) Hükümlülerin kurumlarda bulunan kütüphane ve kitaplıklar ile gezici kitaplıklardan yararlanma esas ve usulleri yönetmelikle belirlenir.

Sürelili veya süresiz yayınlardan yararlanma hakkı

MADDE 87 – (1) Hükümlü, mahkemelerce yasaklanmamış olması koşuluyla süreli ve süresiz yayınlardan bedelini ödeyerek yararlanma hakkına sahiptir.

(2) Resmî kurumlar, üniversiteler, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile mahkemelerce yasaklanmamış olması koşuluyla Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflar ve kamu yararına çalışan dernekler tarafından çıkartılan gazete, kitap ve basılı yayınlar, hükümlülere ücretsiz olarak ve serbestçe verilir. Eğitim ve öğretimine devam eden hükümlülerin ders kitapları denetime tâbi tutulamaz.

(3) Eğitim kurulunca, kurum güvenliğini tehlikeye düşürdüğü veya müstehcen haber, yazı, fotoğraf ve yorumları kapsadığı tespit edilen yayın hükümlüye verilmez.

Telefonla görüşme hakkı

MADDE 88 – (1) Kapalı kurumda bulunan hükümlüler, belgelendirmeleri koşuluyla eşi, üçüncü dereceye kadar kan ve kayın hısımları ve vasisi ile telefon görüşmesi yapabilir.

(2) Telefonla görüşmeleri aşağıda belirtilen esaslara göre yapılır:

a) Hükümlüler, haberleşme veya iletişim araçlarından yoksun bırakılma veya kısıtlama cezası ile hücreye koyma cezasının infazı sırasında olmamak koşuluyla, idarenin kontrolünde bulunan ve kurumun uygun yerlerine yerleştirilen telefonlardan yararlandırılır,

b) Disiplin cezaları olsa bile, anne, baba, eş, çocuk ve kardeşlerin ölüm veya ağır hastalıkları veya doğal afet hâllerinde, hükümlülerin telefon görüşme hakları hiçbir şekilde engellenemez,

c) Açık ve kapalı kurumlardaki hükümlüler; altsoy, üstsoy, eş ve kardeşlerinin ölüm, ağır hastalık veya doğal afet hâllerinde, kuruma ait telefon ve faks cihazından derhâl yararlandırılır. Bu hâlde, yapılan telefon konuşmaları o haftaya ait konuşma hakkından sayılmaz. Görüşmeler, tutanak ile belgelenir ve tutanaklar özel bir dosyada saklanır,

d) Kurum personeli hükümlülere tahsis edilen telefonları kullanamaz,

e) Hükümlüler, telefon görüşmesi hakkına sahip oldukları konusunda bilgilendirilir,

f) Hükümlülerin telefonla görüşme gün ve saatleri, kurumda bulunan telefon adedi, başvuru sırası, kurumun asayiş ve güvenliği dikkate alınarak idare tarafından belirlenir. Hükümlüler görüşebilecekleri yakınlarından bir veya birden fazla kişi ile haftada bir kez ve bir telefon numarasıyla bağlantı kurarak kesintisiz görüşme yapabilir. Herhangi bir nedenle görüşme gerçekleşmemişse daha önceden bildirilen numaralardan bir diğeriyle görüşebilir. Konuşma süresi görüşme başladığı andan itibaren on dakikayı geçemez. Ancak tehlikeli hükümlü oldukları idare ve gözlem kurulu tarafından belirlenen hükümlüler onbeş günde bir kez olmak ve on dakikayı geçmemek üzere sadece eşi, çocukları, annesi ve babası ile görüşebilir,

g) Hükümlünün, kurumun güvenliğini tehlikeye düşüren, suç oluşturan veya bir suça azmettirme ya da yardım etme sonucunu doğurabilecek konuşmalarda bulunduğu dinleme sırasında belirlendiğinde, görüşme derhâl kesilir. Bu hâlde hükümlü hakkında adli veya idarî soruşturmaya esas olacak işlemler kurum en üst amiri tarafından yapılır,

h) Suç işlemek amacıyla kurulan silâhlı örgütün yöneticiliğini yapmaya devam eden, bu konuda herhangi bir yöntemle, kurum içi veya dışındaki kişilere talimat veya mesaj veren hükümlülere idare ve gözlem kurulu kararıyla telefon görüşmesi hiçbir şekilde yaptırılmaz,

1) Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası alan hükümlüler, idare ve gözlem kurulunun uygun gördüğü hâllerde ve onbeş günde bir olmak üzere eşi, altsoy ve üstsoy, kardeşleri ve vasisi ile on dakikayı geçmemek üzere görüşebilir,

j) Telefonla görüşme ücreti, görüşmeyi yapan hükümlü tarafından karşılanır. Görüşme için kullanılan telefon kartları kurum kantininde satılır. Müdürü bulunmayan kurumlarda telefon kartları, ücreti hükümlülerden alınmak koşuluyla görevli memurlar tarafından temin edilir,

k) Hükümlü bu maddede belirtilen telefonla görüşme hakkını kullanabilmek için "Telefon Görüşme Formu" doldurur. Bu formda; telefon görüşmesi yapmak istediği kişiler ve bunlarla olan yakınlık derecesini, görüşme yapmak istediği sabit, cep telefon numaraları ile yurtdışı telefon numarasını, telefon görüşmesi yapacağı yakınlarının açık adreslerini belirtir ve gerekli belgeler eklendikten sonra idareye verir. İdare gerekli gördüğü takdirde gideri hükümlüden alınmak koşuluyla formdaki bilgilerin doğruluğunu araştırabilir. Telefon görüşme formunda yer alan bilgilerde değişiklik olması halinde hükümlü yeni bir form düzenleyerek idareye bildirir. Hükümlü tarafından formda gösterilmemiş olan kişilerle telefon görüşmesi yaptırılmaz,

l) Hükümlünün formda belirttiği bilgiler varsa değişiklikler deftere kaydedilir. Bu deftere, ayrıca telefon görüşmesi yapmak isteyen hükümlünün haberleşme veya iletişim araçlarından yoksun bırakılma veya kısıtlama cezası olup olmadığı ve varsa hücreye koyma cezasının infazına başlanıp başlanmadığı yazılır. Defter, bu işle görevlendirilmiş ikinci müdürün kontrolünde güvenlik ve gözetim servisi tarafından tutulur. Defterin sayfaları numaralanır ve mühürlenir; kaç sayfadan ibaret olduğu kurum müdürü tarafından tasdik olunur. Defterler, her an denetime hazır hâlde bulundurulur,

m) Telefonla konuşmak isteyen hükümlüler, "Telefon Görüşme İstek Formu" doldurarak idareye verir. Bu formlar, hükümlü telefon görüşme defteri ile karşılaştırılır. Telefonla görüşmeye engel hâlleri bulunmayan hükümlülerin isim listesi bu işle görevli ikinci müdür tarafından kontrol ve tasdik edilerek infaz ve koruma başmemurluğuna verilir. Müdürü bulunmayan kurumlarda bu işlem infaz ve koruma başmemuru tarafından yapılır. Telefon görüşmesi yapmak isteyen hükümlünün bu görüşmeyi yapmasına engel bir hâli bulunması hâlinde bunun sebepleri gerekçelendirilmek suretiyle tutanağa yazılır ve bu tutanağın içeriği hükümlüye bildirilerek dosyasına konulur,

n) Konuşma sırası gelen hükümlünün kurum içindeki tehlikelilik durumu da dikkate alınarak gerekli güvenlik önlemleri alınmak suretiyle telefon görüşmesi yapılacak yere getirilir. Hükümlü, öncelikle konuşmasına kendi adını ve soyadını söyleyerek başlar. Görüştüğü karşıdaki kişiye, adını, soyadını ve telefon numarasını tekrar etmesini isteyerek konuşmasına devam eder. Bu işlemin yapılması zorunlu olup,

konuşma bittikten sonra, telefon görüşme istek formunun konuşmanın yapıldığına ilişkin bölümü doldurulur, konuşmayı yapan hükümlü ve görevli memur tarafından imzalanır. Bu formdaki bilgiler, deftere kaydedilmek üzere güvenlik ve gözetim servisine verilir,

o) Hükümlülere dışarıdan telefon açılmak suretiyle görüşme yaptırılmaz,

p) Telefon görüşmeleri Türkçe yapılır. Ancak, hükümlünün Türkçe bilmemesi veya görüşeceğini bildirdiği yakınının mahallinde yaptırılacak araştırma ile Türkçe bilmediğinin tespit edilmesi hâlinde, konuşmanın yapılmasına izin verilir ve konuşma kayda alınır. Kayıtların incelenmesi sonucu, konuşmanın suç teşkil etme ihtimali olan faaliyetler için kullanıldığının anlaşılması durumunda, bir daha hükümlünün aynı yakını ile Türkçeden başka bir dille konuşmasına izin verilmez,

r) Yabancı uyruklu hükümlülerin görüşmeleri için bildirdiği telefon numaralarının, bildirilen kişilere ait olup olmadığı, ayrıca; görüşmek istenen kişinin, belirtilen kişi olmadığı yönünde bir şüphe bulunması hâlinde, ilgili konsolosluk makamlarından bilgi istenir. Görüşme yapılması talep edilen telefon numaralarının kime ait olduğunu gösteren, yetkili makamlarca düzenlenmiş resmî evrakın Türkçe tercümesi, hükümlünün yasal temsilcisi veya yakınları tarafından da ibraz edilebilir.

(3) Açık kurumlar ile çocuk eğitimevlerinde bulunan hükümlüler, ücretli telefonlarla serbestçe görüşme yapabilirler. Çocuk hükümlülerin telefonla konuşması hiçbir şekilde kısıtlanamaz ve engellenemez.

(4) Kapalı kurumlarda bulunan hükümlülerin, bu maddede belirtilen yakınları ile yaptığı telefon görüşmeleri, idare tarafından dinlenir ve elektronik aletler ile kayda alınır.

(5) Hükümlüler, açık ve kapalı kurumlarda, çocuk eğitimevlerinde araç telefonu, telsiz telefon veya cep telefonu ve benzeri iletişim araçlarını bulunduramaz ve kullanamaz.

Telefon görüşmesi yaptırılmayacak hâller

MADDE 89 – (1) Hükümlülere tanınan telefonla görüşme hakkı;

a) Genel ve kısmî aramalar sırasında,

b) Yemek dağıtım saatlerinde,

c) Kurum asayiş ve güvenliğini bozucu her türlü bireysel veya toplu olaylar sırasında, kullandırılmaz.

Hükümlünün radyo, televizyon yayımları ile internet olanaklarından yararlanma hakkı

MADDE 90 – (1) Hükümlü, kurumlarda merkezî yayın sistemi bulunduğu takdirde bu sisteme bağlı olarak radyo ve televizyon yayınlarını izleme hakkına sahiptir.

(2) Merkezî yayın sistemi bulunmayan kurumlarda, yararlı olmayan yayınların izlenmesini ve dinlenmesini engelleyecek önlemler alınmak suretiyle bağımsız anten kullanılarak televizyon ve radyo izlenmesine ve dinlenmesine izin verilir. Bu cihazlar, bedeli kendisi tarafından ödenmek koşuluyla hükümlü adına kurumca satın alınır. Her ne biçimde olursa olsun dışardan gelenler tarafından getirilen radyo, televizyon ve bilgisayarlar kuruma alınmaz.

(3) Kapalı ve açık kurumlar ile çocuk eğitimevlerinde ancak, eğitim ve iyileştirme programları çerçevesinde kurum yönetimince belirlenen yerlerde görsel ve işitsel eğitim araç ve gereçlerinin kullanımına izin verilebilir. Eğitim ve iyileştirme programları gerekli kıldığı takdirde denetim altında internette yararlanılabilir. Hükümlü, odasında bilgisayar bulunduramaz. Ancak, Bakanlığın uygun görmesi hâlinde eğitim ve kültürel amaçlı olarak bilgisayarın kuruma alınmasına izin verilebilir.

(4) Bu haklar, idare ve gözlem kurulu kararı ile tehlikeli hükümlü oldukları saptananlar veya örgüt mensubu hükümlüler bakımından kısıtlanabilir.

(5) İşlediği suçun nitelik ve işleniş biçimi göz önüne alındığında, toplum için ciddi bir tehlike oluşturan, kurumdaki tutum ve davranışlarıyla, suç işlemek amacıyla kurulan silâhli örgütün yöneticiliğini yapmaya devam eden, bu konuda herhangi bir yöntemle, kurum içi veya dışındaki kişilere talimat veya mesaj veren hükümlülerin, idare ve gözlem kurulu kararıyla televizyon yayınlarını izlemesine ve bilgisayar ile internetten yararlanmasına izin verilmez.

Hükümlünün mektup, faks ve telgrafları alma ve gönderme hakkı

MADDE 91 – (1) Hükümlü, kendisine gönderilen mektup, faks ve telgrafları alma ve ücretleri kendisince karşılanmak koşuluyla, gönderme hakkına sahiptir.

(2) Hükümlü tarafından gönderilen ve kendisine gelen mektup, faks ve telgraflar; mektup okuma komisyonu bulunan kurumlarda bu komisyon, olmayanlarda kurumun en üst amirince denetlenir.

(3) Kurumun asayiş ve güvenliğini tehlikeye düşüren, görevlileri hedef gösteren, terör ve çıkar amaçlı suç örgütü veya diğer suç örgütleri mensuplarının örgütsel amaçlı olarak haberleşmelerine neden olan, kişi veya kuruluşları paniğe yöneltecek yalan ve yanlış bilgileri, tehdit ve hakareti içeren mektup, faks ve telgraflar hükümlüye verilmez. Hükümlü tarafından yazılmış ise gönderilmez.

(4) Hükümlü tarafından resmî makamlara veya savunması için avukatına gönderilen mektup, faks ve telgraflar denetime tâbi değildir. Ancak, hükümlünün savunması için avukatına gönderilen mektup, faks veya telgraflar 84 üncü maddenin ikinci fıkrasının (c) bendinin (2) numaralı alt bendinde belirtilen hâllerin gerçekleşmesi hâlinde, bu gönderiler hakkında da 84 üncü maddenin ikinci fıkrasının (c) bendinin (2) numaralı alt bendinde belirtilen esas ve usuller uygulanır.

Dışarıdan gönderilen hediyeleri kabul etme hakkı

MADDE 92 – (1) Kapalı kurumlardaki hükümlü, mensup olduğu dinin bayram günlerinde, yılbaşında ve nüfus kaydında belirtilen doğum günlerinde dışarıdan gönderilen ve kurum güvenliği için tehlikeli olmayan hediye, aşağıda belirtilen esaslar dahilinde kabul etme hakkına sahiptir:

a) Hükümlü hediye olarak ancak kitap veya giyim eşyası kabul edebilir,

b) Hediye, ziyaretçi tarafından verilebileceği gibi posta veya kargo yolu ile de gönderilebilir,

c) Gönderilen eşya, güvenlik kontrolünden geçirilir,

d) Kurumlarda bu amaçla "Hediye Kayıt Defteri" tutulur. Bu defterde;

1. Hediye olarak gönderilen eşyanın nitelikleri ve miktarı,

2. Hediyein kuruma gönderiliş, geliş ve hükümlüye teslim tarihleri,

3. Hediyein gönderenin, alıcının veya getirenin kimlik bilgileri, posta veya kargo yoluyla gelmediyse getirenin imzası,

4. Hediyein hükümlü tarafından teslim alındığına ve teslim edildiğine dair hükümlü ve görevli memurun imzası, bulunur.

(2) Kişi, kurum veya kuruluşlar tarafından hükümlülere dağıtılmak üzere dışarıdan toplu olarak getirilen veya gönderilen hediyelerin dağıtımında Cumhuriyet başsavcılığının izni aranır.

(3) Bir kişiden aynı tarih için bir kez hediye kabul edilebilir.

(4) Kurumda annesiyle birlikte kalan çocuklara, durumlarına uygun gıda maddesi, ihtiyaca uygun eşya ile kuruma girmesi yasak olan eşyaların oyuncakları hariç olmak üzere diğer oyuncaklar hediye olarak gönderilebilir veya verilebilir.

(5) Hediye edilecek eşyanın tahmini değeri hükümlülerin haftalık olarak yanlarında bulundurabilecekleri ve Bakanlıkça genelge ile belirlenen miktardan fazla olamaz.

(6) Açık kurumlar ile çocuk eğitimevlerinde barındırılan hükümlülere gönderilecek hediyelerin cins ve miktarı kurum müdürü tarafından belirlenir.

Din ve vicdan özgürlüğü

MADDE 93 – (1) Hükümlü, kurumda, mensup bulunduğu dinin ibadetlerini, düzeni bozmayacak ve çalışmayı engellemeyecek biçimde serbestçe yerine getirebilir ve ibadette kullanılan eşyayı, dinî yaşamı bakımından zorunlu olan kitap ve eserleri temin ve bulunduğu yerlerde muhafaza edebilir.

(2) Hükümlünün, mensup bulunduğu dinin görevlilerince ziyaret edilmesine ve onlarla iletişim kurmasına, kurum güvenliğini tehlikeye düşürmemek koşuluyla izin verilir.

Hükümlünün muayene ve tedavi istekleri

MADDE 94 – (1) Hükümlü, beden ve ruh sağlığının korunması, hastalıklarının tanısı için muayene ve tedavi olanaklarından, tıbbî araçlardan yararlanma hakkına sahiptir. Bunun için hükümlü öncelikle kurum revirinde, mümkün olmaması hâlinde Devlet veya üniversite hastanelerinin mahkûm koşullarında tedavi ettirilir.

Oda ve eklentilerinde bulundurulabilecek kişisel eşyalar

MADDE 95 – (1) Kapalı kurumlarda bulunan hükümlülerin oda ve eklentilerinde bulundurabilecekleri veya bulunduramayacakları kişisel eşya, gıda, tıbbî malzeme ve diğer ihtiyaç maddeleri yönetmelikle düzenlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çalışma

Hükümlülerin çalıştırılması

MADDE 96 – (1) Cezaevi tabibi tarafından ruhsal ve bedensel olarak sağlıklı olduğu belirlenen meslek sahibi olmayan hükümlüler ile meslek sahibi olan istekliler, kurum imkânları ölçüsünde, belirlenen ücret karşılığında atölye veya işyurtlarında çalıştırılabilirler.

(2) Çalıştırmanın amacı, hükümlülerin salıverilmelerinden sonra yaşamlarını sürdüreceği meslek ve sanatları öğrenmelerini sağlamak, çalışma ve üretme isteklerini geliştirmek veya güçlendirmektir. Çalıştırmada hükümlünün yeteneği, becerisi, eğilimi, zihinsel ve bedensel durumları göz önünde bulundurulur.

(3) Çocuk hükümlülerin çalıştırılması yalnızca meslek eğitime yönelik olur. Öğretim kurumlarına veya örgün eğitime devam eden çocuk ile genç hükümlüler, öğretim yılı içinde atölye ve işyerlerinde çalıştırılmazlar.

(4) Bunların çalıştırılmalarında 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununun, 5275 sayılı Kanuna aykırı olmayan hükümleri uygulanır.

Kurum dışında çalışma

MADDE 97 – (1) Açık kurumlarda bulunanlar ile kapalı kurumlarda bulunup da açık kuruma ayrılmaya hak kazanmış hükümlüler, kurum dışındaki iş alanlarında çalıştırılabilir.

(2) Açık kurumda bulunanlar, kurum görevlileri gözetiminde; kapalı kurumda bulunanlar ise, iç ve dış güvenlik görevlilerince alınacak tedbirler altında çalıştırılır.

(3) Kapalı kurumda bulunan hükümlülerden, açık kuruma ayrılmaya hak kazanmış ve haklarında açık kuruma ayrılma konusunda idare ve gözlem kurulunca karar alınmış olanlar, açık kuruma nakil istememeleri hâlinde kurum dışındaki adalet hizmetine tahsis edilen yerlerde iç güvenlik görevlileri nezaretinde çalıştırılabilir.

(4) Çocuk eğitimevlerinde bulunan hükümlülerin, kurum dışında çalıştırılmaları sırasında kurum görevlilerinin gözetim ve muhafazası aranmaz.

(5) İş alanlarına sahip kuruluşların hükümlü çalıştırmaları teşvik olunur.

Kurum içinde ve kurum dışında çalıştırmada uygulanacak ilkeler

MADDE 98 – (1) Hükümlüler, kurumların içinde veya dışında iş yurduna ait atölye, tesis ve benzeri üniteler ile kurum dışındaki başka işyerlerinde çalıştırılabilirler. Bu çalışmalarına karşılık hükümlülere iş yurtları kurumu yüksek kurulunca belirlenen ücret ödenir. Açık kurumlardaki hükümlülerden iş temin edildiği halde çalışmayanlar, işi savsaklayanlar, boykot edenler, sürekli hastalığı sebebiyle çalışamayacak durumda olanlar ve iş düzenine uyum sağlayamayanlar, iş yurdu yönetim kurulu kararı ve infaz hakiminin onayı ile kapalı kurumlara iade edilirler.

(2) Hükümlüler kurum dışında kendi işyerlerinde veya üçüncü dereceye kadar kan ve kayın hısımlarına ait iş yerlerinde çalıştırılmazlar. Bu tür işyerlerinde çalıştığı tespit edilen hükümlüler birinci fıkra hükümlerine göre kapalı kuruma iade edilir. Gerekli özeni göstermeyen idareciler hakkında da yasal işlem yapılır.

(3) Kurum dışında çalıştırılma işveren veya temsilcisi ile iş yurdu bulunan kurumlarda iş yurdu müdürü, iş yurdu bulunmayan kurumlarda ise mahalli Cumhuriyet başsavcısının imzaları ile düzenlenen protokol çerçevesinde gerçekleştirilir. Protokolde ücret, çalışma saatleri, ulaşım, iaae, güvenlik, protokolün süresi ve diğer hususlar düzenlenir. Hükümlülere verilecek ücret, onaltı yaştan büyükler için uygulanan asgari ücretten aşağı olamaz. Protokol, onay için İşyurtları Kurumu Daire Başkanlığına gönderilir.

(4) Hükümlüler en az iki kişiden oluşan ekipler halinde çalıştırılır.

(5) Kurum dışında çalışan hükümlülerin çalışma güvenliği işverence sağlanır. İş kazalarının ve meslek hastalıklarının yasal yükümlülüğünden işveren sorumludur.

(6) Kurum dışında çalıştırılan hükümlülerin, çalıştıkları işyerlerinde gece barındırılmalarına izin verilmez. Çalışılan yer kurumlarına yakınsa, geceleri kurumlarına dönmeleri zorunludur. Kurumların bulunduğu yerin dışında bir işyerinde çalıştırılan hükümlülerin gece barındırılmaları, çalıştıkları yere en yakın açık kurumda, bulunmadığı takdirde kapalı kurumun hükümlü ve tutuklularla irtibatı olmayan bir bölümünde sağlanır.

Kurum hizmetinde çalışma

MADDE 99 – (1) İyi hâlli hükümlüler, idare ve gözlem kurulu kararı ile, kurum yönetimi tarafından durumlarına uygun kurum içi hizmetlerde çalıştırılabilir. Çocuk hükümlüler, kendi yaşam alanları veya eğitsel amaçlar dışında çalıştırılmazlar.

(2) Hükümlü, yöneticilerin ve görevlilerin kişisel işlerinde çalıştırılmaz.

(3) Hekim, psikiyatri uzmanı, psikolog, sosyal çalışmacı, öğretmen ve benzeri mesleklere sahip olan hükümlülerden; iyi hâl gösterenler, idare

ve gözlem kurulu kararıyla, kurumun servislerinde meslekleriyle ilgili görevlilere yardımcı veya eğitici olarak çalıştırılabilir.

Ücret ve sosyal haklar

MADDE 100 – (1) Çalışan hükümlülere ürettiklerinden elde edilen gelirden, çalışmaları karşılığı ücret ödenir ve bu hükümlüler sosyal haklardan yararlandırılırlar.

(2) Sosyal güvenlik kurumlarına tâbi olanlar ile bunların hak sahiplerine yapılan her türlü yardım ve giderler, kendi mevzuatları çerçevesinde ilgili sosyal güvenlik kurumunca karşılanır.

ALTINCI KISIM

İyileştirme

BİRİNCİ BÖLÜM

İyileştirmenin Amacı ve İyileştirme Programları

İyileştirmenin amacı ve iyileştirme programlarının belirlenmesi

MADDE 101 – (1) İyileştirme; hükümlülerin, kuruma girişinden salıverilmesine kadar geçen süre içerisinde, bedensel ve zihinsel sağlıklarını sürdürmeleri veya bunlara yeniden kavuşmaları için gerekli önlemlerin alınması, suçluluk duygusundan arınması, kişisel ve toplumsal gelişiminin sağlanması amacıyla uygulanacak, eğitim-öğretim, sağlık, psiko-sosyal hizmetler ile meslek edindirme, bireyselleştirilme, toplum yaşamıyla uyumlaşmasını ve geliştirilmesini sağlayacak programların tümüdür. Bu programlar; hükümlüde, kanunlara saygılı olarak yaşama düşünce ve duygusunun yerleşmesi, ailesine ve topluma karşı sorumluluk duygusunun gelişmesi, toplum yaşamına uyması, geçimini sağlayabilmesi konularında uygulanacak rejim, önlem ve yöntemleri kapsar.

(2) Hükümlü hakkında toplumun, hukuka uygun hareket eden ve üretken bir üyesi olarak yaşamını sürdürmesini sağlayacak ve bireysel ihtiyaçlarına uygun olacak şekilde "iyileştirme programları" hazırlanır. Bu programların hazırlanmasında, hükümlünün geçmişi, suçluluk nedenleri, suç sicili, fiziki ve meslekî yeteneği ve ruhsal yapısı, kişisel doğası, sebep olabileceği tehlike hâlleri, hapis cezasının süresi, salıverildikten sonraki beklentisi dikkate alınır.

(3) İyileştirme programlarının hazırlanması ve uygulanması amacı ile kurumlarda, eğitim ve psiko-sosyal hizmet servisleri oluşturulur.

(4) Hükümlü, amaca uygun iyileştirme programlarının gerçekleştirilebileceği kurumlara veya bölümlere yerleştirilir.

(5) Hükümlülerin iyileştirilme çabalarında başarıya ulaşılması için kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan vakıf ve dernekler, gönüllü gerçek ve tüzel kişilerle işbirliği yapılabilir. Kamu kurum ve kuruluşları bu maksatla olanakları ölçüsünde, gerekli yardımları yapmakla yükümlüdür.

İKİNCİ BÖLÜM

Bireyselleştirme

Bireyselleştirmenin tanımı ve amacı

MADDE 102 – (1) Bireyselleştirme, hükümlünün kendisini tanıması, anlaması, bireysel özelliklerinin, ilgi ve yeteneklerinin farkına varması, kendine ilişkin kararlar ve sorumluluklar alması, beklentiler oluşturması sürecini kapsayan çalışmaların bütünüdür. Bireyselleştirmenin amacı, hükümlünün suça yönelme eğilimlerini sona erdirmektir.

Hükümlülerin sayısı ve uygulanacak güvenlik tedbirleri

MADDE 103 – (1) Hükümlülerin yerleştirildikleri kurum veya bölümlerde bireyselleştirmeyi mümkün kılacak sayıda bulundurulmalarına özen gösterilir.

(2) İyileştirme programları uygulanan grupların özelliklerine göre, kurumda değişik güvenlik tedbirleri alınır.

(3) Tehlikeli oldukları saptanan hükümlüler, bireyselleştirilmeleri için yapılacak çalışmalarda on kişiyi aşacak biçimde gruplandırılmaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Eğitim

Eğitim ve öğretimin tanımı ve amacı

MADDE 104 – (1) Kurumlarda eğitim ve öğretim; hükümlüye yeni ve olumlu davranışlar kazandırmayı hedefleyen ve bu amacı gerçekleştirmek üzere beden, zihin, ahlâk ve duyu bakımından dengeli ve sağlıklı bir biçimde gelişmiş bir yapıya, özgür ve bilimsel düşünceye, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan hakları ve onuruna saygılı, yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek, bilgi, yetenek, beceri ve davranışlarını geliştirmek, birlikte çalışma ve iş görme alışkanlığı kazandırarak yaşama hazırlamak, kendilerinin geçim ve mutluluklarını sağlayacak faaliyetleri içeren hizmetlerin bütünüdür.

Eğitim programları

MADDE 105 – (1) Hükümlüye, kurumda bulunduğu süre içinde, kişiliğini geliştirecek, eğitimini güçlendirecek, yeni beceriler elde etmesini, suç işleme eğilimini yok etmeyi sağlayacak ve salıverilme sonrasına hazırlayacak eğitim programları uygulanır.

(2) Eğitim programları; temel eğitim, orta ve yüksek öğretim, meslek eğitimi, din eğitimi, beden eğitimi, kütüphane ve psiko-sosyal hizmet konularını kapsar.

(3) Eğitim programları, hükümlünün, yaş, cinsiyet, öğrenim durumu, ceza süresi, yetenekleri ve kültür durumuna uygun olarak hazırlanır.

Öğretimden yararlanma

MADDE 106 – (1) Açık kurumlar ile çocuk eğitimevlerinde bulunan hükümlülerin örgün ve yaygın, kapalı kurumlarda bulunan hükümlülerin yaygın öğretimden yararlanmaları sağlanır.

(2) Hükümlülere okuma-yazma öğretilmesi, örgün veya yaygın öğretim kurumları aracılığıyla, kuruma gelmeden önce eksik kalan eğitimlerinin tamamlattırılması ve öğrenimlerini devam ettirilmesi sağlanır.

(3) İlköğretim ara sınıflarından terk olanlardan, örgün eğitim çağını geçirmiş onbeş ve daha üst yaşlarda bulunan her hükümlünün yaygın eğitime devam etmesi teşvik edilir.

Özel kurslar

MADDE 107 – (1) Kurum, olanaklar elverdiği ölçüde, eğitim ve öğretimle ilgili özel kurslar açabilir. Bu amaçla, Milli Eğitim Bakanlığı, diğer bakanlıklar ile kamu ve özel kuruluşlarla işbirliği yapar.

Ders araç ve gereçleri

MADDE 108 – (1) Eğitim ve öğretimle ilgili araç ve gereçleri sağlayamayan hükümlülere, bu araç ve gereçler kurum tarafından sağlanır.

Etkinliklere katılma

MADDE 109 – (1) Açık kurumlarda ve çocuk eğitimevlerinde bulunan hükümlüler, istekli olmaları hâlinde;

a) Kurum dışındaki eğitim, ağaçlandırma, çevre düzenlenmesi ve temizlik faaliyetlerine,

- b) Doğal afet sonrası yardım faaliyetlerine,
  - c) Tiyatro, konser veya benzeri sosyal ve kültürel çalışmalara,
  - d) Spor karşılaşmalarına,
- katılabilirler.

(2) Birinci fıkrada sayılan etkinliklere katılım için, kurumun bulunduğu belediye veya büyükşehir belediyesi sınırları içinde idare ve gözlem kurulu kararı, belediye veya büyükşehir belediyesi sınırları dışında ise Bakanlık izni gereklidir.

Konferans ve seminerler

MADDE 110 – (1) Kurumlarda, hükümlülerin, kişisel, sosyal, kültürel, meslekî, ahlâkî, ve sağlık yönünden gelişmelerini sağlayacak, onlara insan haklarına saygıyı, yurt ve ulus sevgisini geliştirecek, aile bağlarını sağlamlaştıracak nitelikte konferans veya seminerler düzenlenir.

(2) Kurumlarda, kurum müdürü, ikinci müdür, cezaevi tabibi, öğretmen, psikolog, sosyal çalışmacı, teknik personel ve atölye şefi görevlilerinden en az birisi tarafından hükümlülere her ay bir konferans veya seminer verilir. Eğitim kurulu tarafından uygun görülme ve kurum olanaklarından yararlanmak koşuluyla kurum dışındakilere de konferans veya seminer verdirilebilir.

(3) Hükümlüler, kendi aralarında da seminerler vermeye özendirilir.

(4) Konferans ve seminer metinlerinin birer örneği kurum kütüphanesinde saklanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Sağlığın Korunması ve Tıbbî Müdahâleler

Kurum binasının bakımı, temizliği ve ısıtılması

MADDE 111 – (1) Kurumlarda; oda, yatakhane, atölye ve diğer ortak kullanım alanlarının temiz tutulmasına ve uygun zamanlarda havalandırılmasına özen gösterilir. Bu amaçla, gerekli araç ve gereçler kurum idaresince sağlanır.

(2) Kurumun bulunduğu yer ve iklim koşulları dikkate alınarak, kurum binası uygun sıcaklıkta tutulur.

(3) Kurum binasının bakımı, temizliği, ısıtılması ve tesisatında meydana gelecek hasar veya bozuklukların onarımından kurumun en üst amiri sorumludur.

Hükümlülerin temizliği

MADDE 112 – (1) Hükümlülerin kişisel bakım ve temizliklerinin sağlanmasına yönelik tedbirler kurum idaresince alınır.

(2) Hükümlülerin barındırıldıkları odalarda gerekli sağlık ve hijyen kurallarına uymaları özendirilir.

(3) Hükümlülerin kurum olanakları ölçüsünde kısa aralıklarla yıkanmaları sağlanır.

(4) Hükümlülerin, toplum içinde alışılmışın dışında saç, bıyık ve sakal uzatmalarına izin verilmez.

(5) Hükümlülerin kişisel bakım ve temizliklerinin sağlanmasına ilişkin esas ve usuller kurum iç yönetmeliklerinde düzenlenir.

Bulaşıcı hastalıklardan korunma

MADDE 113 – (1) Kurumda, 24/4/1930 tarihli ve 1593 sayılı Umumî Hıfzıssıhha Kanununun 57 nci maddesinde yazılı bulaşıcı hastalıklardan birisinin çıkması veya çıkma şüphesinin ya da bu türden bir hastalık sebebiyle ölümün meydana geldiği hallerde durum cezaevi tabibince kurumun en üst amirine bildirilir. Bu bildirim alınması üzerine kurum en üst amiri durumu gecikmeksizin ilgili mercilere bildirir.

(2) Hükümlünün, bir sağlık kuruluşu veya cezaevi tabibince yapılan muayene ve teşhisi sonucunda, 1593 sayılı Kanunun 103 üncü

maddesinde sayılan zührevi hastalıklar ile HİV virüsü taşıdığıının tespit edilmesi hâlinde, durum, ilgili mercilere yazıyla gizli olarak bildirilir. Ancak, bu hâlde de, kurum olanakları ölçüsünde cezaevi tabibi, bunların ilk tedavilerini yapar ve hastalığın yayılmasını önleyici tedbirleri alır.

(3) Tedaviyi sağlayacak nitelikte özel bölümü bulunmayan kurumlardaki hükümlüler, derhâl tedavisinin yapılabileceği sağlık kuruluşuna sevk edilir. Kurum idaresi tarafından, hastalığın yayılmasına engel olmak için gerekli önlemler alınır.

Revir

MADDE 114 – (1) Her kurumda bir revir bulunur. Revir, cezaevi tabibinin sorumluluğunda faaliyet gösterir.

(2) Kurum revirinde bulundurulması gerekli tıbbî araç ve gereçler ile kurum revirinin çalışma esas ve usulleri kurum iç yönetmeliğinde gösterilir.

(3) Kanun hükümlerine ve durumlarına göre, 5275 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin dördüncü fıkrasının uygulanmadığı hâllerde, gebe olan kadın hükümlülerin bulunduğu kurumlarda, doğum öncesi ve doğum sonrası her türlü bakım ve tedavi için özel bir yer ayrılır. Doğumun kurum dışında bir sağlık kuruluşunda gerçekleşmesi için gerekli tedbirler alınır. Ancak, doğum, kurumda gerçekleşmişse çocuğun kurumda doğduğu, doğum belgesine işlenmez.

Hastaneye sevk

MADDE 115 – (1) Hükümlünün sağlık nedeniyle bir hastaneye sevkine gerek duyulduğunda durum, cezaevi tabibi tarafından bir raporla derhâl kurum en üst amirine bildirilir.

Hükümlülerin hastanelerde muayene ve tedavileri

MADDE 116 – (1) Kurumda tedavisi mümkün olmayan hastalığı bulunan hükümlülerin muayene ve tedavileri Devlet ve üniversite hastanelerinde gerçekleştirilir. Hükümlülerin yatarak tedavileri bunlar için ayrılan hükümlü koğuşlarında yapılır. Hükümlü koğuşu yoksa tedavileri dış güvenlikten sorumlu güvenlik görevlileri tarafından gerekli önlemler alınarak hastanelerin diğer birimlerinde yapılır.

(2) Açık kurumlar ile çocuk eğitimevi hükümlülerinin kurum dışındaki yatarak tedavileri, tedavi eden kurumun bulunduğu yerdeki kurumun iç güvenlik görevlileri gözetiminde ve hükümlü odası dışındaki bir bölümde yapılır.

(3) Kurum dışında yatarak tedavileri yapılan hükümlülerin yanında, tedaviyi yapan hekimin raporuyla zorunlu olduğunun bildirilmesi hâlinde, eşi, annesi, babası, kardeşi, çocuğu, bunların olmaması hâlinde Cumhuriyet başsavcılığının uygun gördüğü bir aile yakını refakatçi olarak bulundurulabilir.

Hükümlünün muayene ve tedavisi

MADDE 117 – (1) Kurumun sağlık koşullarının düzenlenmesi, hükümlünün acil veya olağan muayene ve tedavisi cezaevi tabibi tarafından yapılır. Genel veya hastalık nedeniyle yapılan tüm muayene ve tedavi sonuçları, sağlık izleme kartına işlenir ve dosyasında saklanır.

(2) Kurumda, hükümlünün muayene veya tedavisi sırasında cezaevi tabibi tarafından talep edilmediği sürece muayene odasında sağlık personeli dışında görevli bulundurulmaz. Ancak güvenlik amacıyla ve konuşulanların duyulmayacağı şekilde, kurum idaresi tarafından gerekli tedbirler alınır.

(3) Sağlık Bakanlığı ile üniversitelerin sağlık kuruluşları, hükümlülerin tedavileri bakımından gerekli yardımları yapmakla görevlidirler.

(4) Rızası olsa bile hiçbir hükümlü üzerinde tıbbî deney yapılamaz.

İnfazı engelleyecek hastalık hâli

MADDE 118 – (1) Cezaevi tabibi veya görevli hekim tarafından yapılan muayene ve incelemeler sonucunda hükümlünün cezasını yerine getirmesine engel olabilecek hastalığı saptanırsa durum, kurum en üst amirine bildirilir.

Hükümlünün kendisine verilen yiyecek ve içecekleri reddetmesi

MADDE 119 – (1) Hükümlüler, hangi nedenle olursa olsun, kendilerine verilen yiyecek ve içecekleri sürekli olarak reddettikleri takdirde; bu hareketlerinin kötü sonuçları ile bırakacağı bedensel ve ruhsal hasarlar konusunda cezaevi tabibince bilgilendirilirler. Psiko-sosyal hizmet birimince de bu hareketlerinden vazgeçmeleri yolunda çalışmalar yapılır ve sonuç alınamaması hâlinde, beslenmelerine cezaevi tabibince belirlenen rejime göre uygun ortamda başlanır.

(2) Beslenmeyi reddederek açlık grevi veya ölüm orucunda bulunan hükümlülerden, birinci fıkra gereğince alınan tedbirlere ve yapılan çalışmalara rağmen hayatî tehlikeye girdiği veya bilincinin bozulduğu cezaevi tabibi tarafından belirlenenler hakkında, isteklerine bakılmaksızın kurumda, olanak bulunmadığı takdirde derhâl hastaneye kaldırılmak suretiyle muayene ve teşhise yönelik tıbbî araştırma, tedavi ve beslenme gibi tedbirler, sağlık ve hayatları için tehlike oluşturmamak şartıyla uygulanır.

(3) Yukarıda belirtilen hâller dışında, bir sağlık sorunu olup da muayene ve tedaviyi reddeden hükümlülerin sağlık veya hayatlarının ciddî tehlike içinde olması veya kurumda bulunanların sağlık veya hayatları için tehlike oluşturan bir durumun varlığı hâlinde de ikinci fıkra hükümleri uygulanır.

(4) Bu maddede öngörülen tedbirler, cezaevi tabibinin tavsiye ve yönetimi altında uygulanır. Ancak, cezaevi tabibinin zamanında müdahale edememesi veya gecikmesi hükümlü için hayatî tehlike doğurabilecek ise, bu tedbirlere ikinci fıkrada belirtilen şartlar aranmaksızın başvurulur.

(5) Bu madde uyarınca hükümlülerin sağlıklarının korunması ve tedavilerine yönelik zorlayıcı tedbirler, onur kırıcı nitelikte olmamak şartıyla uygulanır.

Hükümlülerin sağlık giderleri

MADDE 120 – (1) Aşağıda sayılanlardan;

a) Herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan emekli olmuş hükümlüler ile hak sahibi olup da hükümlü olan yakınlarının,

b) Herhangi bir sosyal güvenlik kurumuna tâbi olarak çalışmaktayken meslek hastalığı, iş kazası ve görev malûllüğü nedeniyle bedenî veya ruhî arızaya uğramış olan ve daha sonra kurumlara giren hükümlüler ile hak sahibi olup da hükümlü olan yakınlarının,

c) Sigortalılık niteliğinin yitirilmesinden itibaren verilen süreler içinde meydana gelen ve bu süre içinde kurumlara girmiş bulunan hükümlülerin, her türlü teşhis ve tedavi giderleri ile sağlık yardımları hükümlülerin bağlı buldukları sosyal güvenlik kurumları tarafından karşılanır.

(2) İşyurdunda çalıştırılan sigortalı hükümlülerin teşhis, tedavi giderleri ve sağlık yardımları ile bunların hastalanmaları ve raporlu bulunmaları hâlinde, raporlu oldukları gün sayısı kadar geçici iş göremezlik ödenekleri hakkında da birinci fıkra hükümleri uygulanır.

(3) Herhangi bir sosyal güvenlik kurumuna tâbi olmayan hükümlünün, estetik amaçlı veya kurumdaki yaşantısını devam ettirmesine engel oluşturmayan şikâyetiyle ilgili tedavi giderleri kendisi tarafından karşılanır.

(4) Herhangi bir sosyal güvenlik kurumuna tâbi olmayan hükümlünün üniversite hastaneleri dahil sağlık kurumlarındaki muayene, tetkik, kontrol ve tedavi bedelleri Sağlık Bakanlığı, ilaç bedelleri ise Bakanlık tarafından karşılanır.

Ölüm

MADDE 121 – (1) Kurumda barındırılan hükümlünün ölümü hâlinde, durum bir tutanakla belgelendirilir. Tutanak ve cezaevi tabibinin raporu ile birlikte durum, kurum en üst amiri tarafından derhâl Cumhuriyet başsavcılığına, kuruma kabul sırasında beyan ettiği yakınlarına bildirilir, Yabancı uyruklu olması hâlinde ise 68 inci madde hükmü uygulanır.

(2) Hükümlü hakkında kurumda mevcut kayıtlara göre, ölümü bildirilebilecek yakınlarının tespit edilememesi hâlinde, durum nüfusa kayıtlı olduğu yerdeki mahallî mülkî amirine bildirilir. Hükümlünün yabancı uyruklu olup da mensubu olduğu ülkenin Türkiye’de yerleşik diplomatik temsilciliği veya konsolosluğunun bulunmaması hâlinde, durum Cumhuriyet başsavcılığı aracılığıyla Dışişleri Bakanlığına bildirilir.

(3) Kurum en üst amiri, Cumhuriyet başsavcılığının izni ile cenazenin defnedilmesi için gereken tedbirleri alır. Defin için talep edilmesi hâlinde, Cumhuriyet başsavcılığının izni ile cenaze yakınlarına verilir. Yakınlarının bulunamaması veya yakınları tarafından herhangi bir başvurunun yapılmaması hâlinde, defin işlemi Cumhuriyet başsavcılığının yazılı istemi üzerine kurumun bulunduğu yer belediyesince yerine getirilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Dışarıyla İlişkiler ve Ziyaretler

Mektupların gönderilmesi ve gelen mektupların verilmesi

MADDE 122 – (1) 91 inci maddeye göre mektup alma ve gönderme hakkı kapsamında hükümlüler tarafından yazılan mektup, faks ve telgraflar, zarfı kapatılmaksızın bu işle görevlendirilen ikinci müdür başkanlığında, idare memuru ve yüksek okul mezunu iki infaz ve koruma memuru tarafından oluşturulan mektup okuma komisyonuna iletilmek üzere güvenlik ve gözetim servisi personeline verilir. Yapılan incelemelerden sonra gönderilmesinde sakınca görülmeyen mektuplar üzerine "görüldü" kaşesi vurulur, zarf içerisine konularak kapatılır ve postaneye teslim edilir.

(2) Resmî makamlara veya savunması için avukatına gönderilenler hakkında 91 inci maddenin dördüncü fıkrası hükmü uygulanır.

(3) Hükümlülere gönderilen ve açılıp incelendikten sonra verilmesinde sakınca olmadığı anlaşılan mektup, faks ve telgraflar zarfları ile birlikte verilir.

Sakıncalı görülen mektuplar

MADDE 123 – (1) Mektup okuma komisyonunca, mahalline gönderilmesi veya hükümlüye verilmesi sakıncalı görülen mektuplar, en geç yirmidört saat içinde disiplin kuruluna verilir. Mektubun disiplin kurulu tarafından kısmen veya tamamen sakıncalı görülmesi hâlinde, mektup aslı çizilmeden veya yok edilmeden şikâyet ve itiraz süresinin sonuna kadar muhafaza edilir. Mektubun kısmen sakıncalı görülmesi hâlinde, aslı idarede tutularak fotokopisinde sakıncalı görülen kısımlar okunmayacak şekilde çizilerek disiplin kurulu kararı ile birlikte ilgisine tebliğ edilir. Mektubun tamamının sakıncalı görülmesi hâlinde, sadece disiplin kurulu kararı tebliğ edilir. Tebliğ tarihinden itibaren infaz hâkimliğine başvuru için gereken süre beklenir. Bu süre içinde infaz

hâkimliğine başvurulmamış ise, disiplin kurulu kararı yerine getirilir. İnfaz hâkimliğine başvurulmuş ise, infaz hâkimliği kararının tebliğinden itibaren itiraz süresi beklenir. İnfaz hâkimliği kararına itiraz edilmemiş ise bu karara göre, itiraz edilmiş ise mahkemenin kararına göre işlem yapılır.

(2) Hükümlüye yapılacak tebligatta, tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde infaz hâkimliğine şikâyet hakkının kullanılmaması veya infaz hâkimliği kararına karşı tebliğ tarihinden itibaren bir hafta içinde ağır ceza mahkemesine itiraz edilmemesi hâlinde, disiplin kurulu kararının kesinleşerek mektubun sakıncalı görülen kısımlarının okunmayacak şekilde çizilerek verileceği veya tamamı sakıncalı görülen mektubun verilmeyeceği bildirilir.

(3) Kısmen veya tamamen sakıncalı görülen mektuplar, iç hukuk veya uluslararası hukuk yollarına başvuru yapılması durumunda kullanılmak üzere idarece saklanır.

Nakledilen ve salıverilen hükümlülere gönderilen mektuplar

MADDE 124 – (1) Başka kurumlara nakledilmiş hükümlülerin mektupları, açılmaksızın en kısa sürede, nakledildikleri kuruma gönderilir. Mektuplar, bu hâlde hükümlünün nakledildiği kurum tarafından açılır ve incelenir.

(2) Salıverilen hükümlülere gönderilen mektuplar, posta idaresine geri verilir.

Eşyanın postadan alınması

MADDE 125 – (1) Hükümlülerin adlarına posta veya kargo ile gönderilen havale ve eşya, kurum mutemedi tarafından en geç 7 gün içinde postadan alınır. Gönderi, içeriği itibariyle kuruma sokulması ve bulundurulması mevzuat hükümlerince sakıncalı olmaması hâlinde hükümlüye teslim edilir.

(2) Sakıncalı olduğu belirlenen gönderiler hakkında, posta veya kargodan alındığı tarihten itibaren onbeş gün içerisinde hükümlüye yazılı bilgi verilir. Hükümlü, bildirim yapıldığı tarihten itibaren onbeş gün içerisinde infaz hâkimliğine itiraz hakkını kullanmadığı takdirde, gönderi, göndericiye veya hükümlünün göstereceği kişiye iade edilir. Hükümlünün isteği halinde ilk ziyaret günü yakınlarına verilmek üzere kurum emanet deposunda saklanabilir. Ancak eşyanın bozulabilir olması veya maddi değerinde azalma olasılığının bulunması halinde, gönderi gönderene iade edilir.

Hükümlüyü ziyaret

MADDE 126 – (1) Hükümlü, belgelendirilmesi koşuluyla eşi, üçüncü dereceye kadar kan ve kayın hısımları ile vasisi veya kayyımı tarafından haftada bir kez ve ayrıca kuruma kabullerinde, zorunlu hâller dışında bir daha değiştirilmemek üzere, ad ve adreslerini bildirdiği en fazla üç kişi tarafından, yarım saatten az ve bir saatten fazla olmamak üzere çalışma saatleri içinde ziyaret edilebilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilenler dışındaki kimselerin ziyaretine Cumhuriyet başsavcılığı tarafından yazılı olarak izin verilebilir.

(3) Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükümlüyü; eşi, altsoy ve üstsoyu, kardeşleri ve vasisi, belirlenen gün, saat ve koşullar içerisinde onbeş günlük aralıklarla ve günde bir saati geçmemek üzere ziyaret edebilir.

(4) Hükümlüyü ziyaretin esas ve usulleri, kapalı ve açık görüş olmak üzere kurumların yapısı dikkate alınarak yönetmelikte düzenlenir.

Yabancı hükümlülere ziyaret

MADDE 127 – (1) Yabancı hükümlülerin, vatandaşı olduğu devletin diplomatik temsilciliği veya konsolosluğunun ziyaret istemleri,

mevzuatta belirlenen esas ve usûllere uygun olarak geciktirilmeden yerine getirilir.

(2) Diplomatik temsilciliği veya konsolosluğu bulunmayan devletlerin vatandaşlığındaki hükümlüler ile mülteci veya vatansız olan hükümlülerin, yararlarını koruyan devletin diplomatik temsilciliği veya bu gibi kimseleri koruma görevini üstlenmiş ulusal veya uluslararası kuruluşların temsilcileriyle görüştürülmelerinde yukarıdaki fıkra hükmü uygulanır.

(3) 126 ncı madde hükümleri saklıdır.

Heyetlerin kurumları ziyaretleri

MADDE 128 – (1) Resmî kurum ve kuruluşlar, heyet hâlinde veya bireysel olarak kurumları ziyaret edebilmek ve hükümlülerle görüşebilmek için Bakanlıktan izin almak zorundadır. Bilimsel araştırma yapanlarla görsel ve yazılı basın mensupları hakkında da bu hüküm uygulanır.

(2) Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerle yetkisi kabul edilen kurum ve kuruluşların temsilcileri, denetim amacıyla ziyaret istemlerini, Bakanlığa önceden bildirmek suretiyle, ilgili sözleşme ve mevzuat hükümleri çerçevesinde hükümlülerini ziyaret edebilirler.

(3) Bu ziyaret ve görüşmelerde güvenliği tehlikeye düşürmeyecek tedbirler kurum idaresince alınır. Güvenlik bakımından bir araya getirilemeyecek hükümlülerle toplu görüşme yapılamaz. Ziyaret ve görüşmeler yasal zorunluluk olmadıkça kurum görevlilerinin gözetiminde yapılır.

(4) Önceden izin verilmiş olsa bile doğal afet, yangın ve ayaklanma gibi olağanüstü durumlarda ziyaret ve görüşmeler kurum en üst amirince ertelenebilir.

Ziyaret ve görüşlerde uyulacak esaslar

MADDE 129 – (1) Kapalı ve açık kurumlarda ziyaret veya görüşe gelen resmî heyet ve özel kişiler, kurum güvenliğini tehlikeye sokacak davranışlarda bulunamaz, kurum güvenliği için alınan ve uygulanan yasal ve idarî tedbirlerin değiştirilmesini isteyemezler.

(2) Kurumun düzen ve güvenliğini, hükümlülerin sağlığını bozabilecek nitelikteki eşya ve maddeler ile her türlü iletişim araçları ve taşıma izin belgesi olsa da silâhlar kuruma sokulamaz. Ziyaret ve görüşlerde hükümlülere para, kıymetli evrak ve eşya verilemez.

(3) Kurum görevlileri ve dış güvenlik görevlileri dahil olmak üzere, sıfat ve görevi ne olursa olsun, kurumlara girenler duyarlı kapıdan geçmek zorundadır. Bu kişilerin üstleri metal dedektörle aranır; eşyaları x-ray cihazından veya benzeri güvenlik sistemlerinden geçirilir, ayrıca şüphe hâlinde elle aranır. Bu cihazların bulunmadığı yerlerde arama ve kontrol elle yapılır. Ancak milletvekilleri, mülkî amirler, hâkim, Cumhuriyet savcıları ve bu sınıftan sayılanlar, avukatlar, noterler, ceza infaz kurumları ve tutukevleri kontrolörleri, izleme kurulu başkan ve üyeleri, uluslararası sözleşmelerle yetkileri tanınmış kişi ve kuruluşların temsilcileri, ceza infaz kurumu ve tutukevi koruma birlik komutanı ile kurum müdürünün üstleri ağır cezayı gerektiren suçüstü hâlleri dışında elle aranamaz. Duyarlı kapı cihazının ikazının sürmesi hâlinde bu kişiler ancak, elle aramayı kabul ettikleri takdirde kuruma girebilirler. Ziyaret yerleri de ziyaret öncesi ve bitiminde aranır.

(4) Kurumlara giren avukatlarca savunmaya ilişkin olduğu yazılı olarak beyan edilen belge ve dosyalar incelemeye tâbi tutulmaz.

(5) Konusu suç teşkil etmemekle birlikte kurumlara sokulması yasak olan her türlü eşya, çıkışta sahibine verilmek üzere idare tarafından muhafaza altına alınır.

(6) Hükümlüler, odalarından çıkış ve dönüşlerinde ayrı yerlerde ve farklı memurlarca üst ve eşya aramasına tâbi tutulurlar.

(7) Aramalarda insan onuruna saygı esastır.

(8) Ziyaret ve görüşlerde kurallara uymayan heyet ve kişilerin ziyaret ve görüşmeleri sürdürmelerine derhâl son verilir. Suç oluşturan davranışlar, ilgili idarî ve adlî makamlara bildirilir. Görüşme hakkına sahip kişilerin kurum güvenliğinin korunması amacıyla alınan tedbirlere aykırı davranışları ve istekleri nedeniyle görüşme hakları, kurumun en üst amirince bir aydan bir yıla kadar kısıtlanabilir. Mevzuatın avukatlar bakımından getirdiği hükümler saklıdır.

Ziyaret yeri

MADDE 130 – (1) Kurumlarda kapalı ziyaretler, bu amaç için tahsis edilen yerlerde yapılır. Kapalı ziyaret yeri bulunmayan kurumlarda ise, ziyaretler, fiziksel temas ve eşya alış-verişini engelleyecek şekilde kurum idaresince uygun görülen yerlerde yapılır.

(2) Açık ziyaretler, odalar dışında, fiziksel temasa olanak verecek şekilde ve bu amaç için ayrılan bölümde veya kurum idaresince uygun görülen yerlerde yapılır.

(3) Hasta hükümlüler, cezaevi tabibinin uygun görmesi ve kurum en üst amirinin izni ile kurum revirinde ziyaret edilebilir. Hastanede yatarak tedavi gören hükümlüler, tedaviyi yapan hekimin uygun görmesi ve Cumhuriyet başsavcılığının izni ile iç güvenlik görevlileri nezaretinde ziyaret edilebilir.

ALTINCI BÖLÜM

Beden Eğitimi ve Boş Zaman Etkinlikleri

Beden eğitimi

MADDE 131 – (1) Hükümlünün toplumsal, ruhsal ve bedensel gelişmelerini sağlamak amacıyla fizik ve ruhsal sağlık durumlarının elverdiği ölçüde spor, beden eğitimi ve eğlendirici etkinliklere katılmasına müsaade olunur ve olanaklar ölçüsünde yer ve araç sağlanır.

(2) Açık havada çalışmayan veya kapalı kurumlarda bulunan hükümlüye, hava koşulları elverdiği ölçüde, günde en az bir saat açık havada gezinmek olanağı verilir. Bu süre içerisinde bireysel spor da yapılabilir. Kurum dışındaki bu tür etkinliklere açık kurumlar ile çocuk eğitimevlerinde bulunan hükümlüler katılabilir.

Kütüphane ve kurslardan yararlanma

MADDE 132 – (1) Hükümlü, çalışma saatleri dışında ve belirlenecek düzene göre kurum idaresince düzenlenen kurslara katılabilir ve kütüphaneden yararlanabilir. Bu konudaki programlar uzmanların önerileri ve hükümlünün istekleri dikkate alınarak kurum idaresince belirlenir.

(2) Genel iyileştirme programı uygulanmayan hükümlüler, her zaman kütüphaneden yararlanabilir ve düzenlenen kurslara katılabilir.

(3) Bu madde hükmüne göre düzenlenecek kursların konusu, süresi, saati ve bunlardan hükümlülerin yararlanma koşulları kurum iç yönetmeliği ile belirlenir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Salıverilme İçin Hazırlama

Koşullu salıverilmede iyi hâlin saptanması

MADDE 133 – (1) Hükümlünün, 5275 sayılı Kanunun 107 nci maddesinde öngörülen süreleri, kurumların düzen ve güvenliği amacıyla konulmuş kurallara içtenlikle uyararak, haklarını iyi niyetle kullanarak, yükümlülüklerini eksiksiz yerine getirerek geçirmiş ve uygulanan

iyileştirme programlarına göre de toplumla bütünleşmeye hazır olduğunun disiplin kurulunun görüşü alınarak idare ve gözlem kurulunca saptanmış bulunması gerekir.

(2) Tutuklu olup da Tüzükte belirtilen disiplin cezasını gerektiren bir eylemden dolayı disiplin cezası alanların bu durumları, bu madde hükümlerine göre iyi hâlin saptanmasında değerlendirilmek üzere, gözlem ve sınıflandırma formunun ilgili sütununa işlenir.

Disiplin eylemi nedeniyle iyi hâl kararı verilmesine engel hâller ve şikâyet

MADDE 134 – (1) Gözlem ve sınıflandırma formunda yazılı olup da, henüz kaldırılmamış disiplin cezası bulunan hükümlü hakkında iyi hâl kararı verilemez. Hükümlünün iyi hâline ilişkin değerlendirme, ancak daha önceden verilmiş olup da disiplin cezası infaz edilmiş ve bu cezası kaldırılmış olanlar hakkında yapılabilir.

(2) Hükümlünün, disiplin cezasını gerektiren bir eylemi işlemiş olmasına rağmen, koşullu salıverilme tarihinde bu eyleminden dolayı disiplin soruşturması henüz sonuçlandırılmayanlar hakkında iyi hâl kararının verilir verilmemesi idare ve gözlem kurulunca takdir edilir.

(3) İdare ve gözlem kurulunca, hükümlü hakkında, süre belgesindeki muhtemel koşullu salıverilme tarihi de dikkate alınarak iyi hâle ilişkin olarak bir karar verilir. İdare ve gözlem kurulunca verilen bu kararlara karşı, 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanununa göre şikâyet edilebilir.

Salıverilme öncesi önlem ve ilişkiler

MADDE 135 – (1) Hükümlünün salıverildikten sonraki geleceğini düzenlemeyi düşünmesini sağlayıcı tedbirler alınır ve toplumla uyumu ile ailesinin yararı için bu konularda hizmet veren resmî ve özel kuruluş veya kişilerle ilişki kurması amacıyla katkı ve yardımda bulunulur.

Hükümlüye iş bulmada yardım

MADDE 136 – (1) Hükümlü, salıverildiğinde iş bulması veya kendi işini kurması yönünde özendirilir. Bu konuda gönüllü kişi ve kuruluşlar ile resmî kurumlarla işbirliği yapılır.

(2) Kurumlardan salıverilen hükümlülere iş sağlanması, iş bulmalarına yardımcı olunması 5275 sayılı Kanunun 104 üncü maddesine göre denetimli serbestlik ve yardım merkezleri ile koruma kurullarınca yerine getirilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

İzinler

İzinler

MADDE 137 – (1) 5275 sayılı Kanunun 9 uncu maddesi gereğince yüksek güvenli kurumlarda bulunanlar dışındaki hükümlülere mazeret izni, özel izin veya iş arama izni verilebilir.

(2) İzinde geçen süreler hükümlülükte geçmiş sayılır.

Mazeret izni

MADDE 138 – (1) Hükümlülük süresinin beşte birini iyi hâlle geçirmiş olanlara hükümlünün isteği ile;

a) Ana, baba, eş, kardeş veya çocuğunun ölümü nedeniyle kurum en üst amirinin önerisi ve Cumhuriyet başsavcılığının onayı ile,

b) Yukarıdaki bentte sayılan yakınlarından birisinin yaşamsal tehlike oluşturacak önemli ve ağır hastalık hâllerinin veya depresyon, su baskını, yangın gibi felâketler nedeniyle zarara uğradıklarının belgelendirilmesi koşuluyla kurum en üst amirinin görüşü, Cumhuriyet başsavcılığının önerisi ve Bakanlığın onayı ile,

yol dışında on güne kadar mazeret izni verilebilir.

(2) Gidilecek mesafe göz önünde bulundurularak gidiş geliş için toplam dört günü geçmemek üzere yol izni verilir.

(3) Tehlikeli hükümlüler hariç olmak üzere, kurumda geçirilen süreye bakılmaksızın hükümlünün, kurumun bulunduğu il sınırları içinde olmak ve dış güvenlik görevlisinin refakatinde bulunmak şartıyla, talebi ve Cumhuriyet başsavcısının onayı ile ana, baba, eş, kardeş ve çocuğunun cenazesine katılmasına ölümün ve ölen kişiyle yakınlığının belgelenmesi kaydıyla izin verilebilir.

(4) İzin verilmesi sırasında aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurulur:

a) Gidilecek yerin yol ve hava şartlarının uygun olması,

b) Hükümlünün iznini geçireceği yere gitmesinde sakınca olup olmadığına ilişkin, gideceği yerde bulunan kolluk görevlilerine tahkikat yaptırılması,

c) Hükümlü ile hasta olduğu belirtilen kişi arasındaki yakınlık derecesinin nüfus idaresinden alınacak kayıt ile belgelendirilmesi,

d) Hastalığı belgeleyen resmî raporun, biri hastalığın uzmanı olmak üzere en az iki uzman hekim tarafından imzalanmış olması,

e) Ölüm ve ölen kişiyle yakınlığının resmî belge ile tespit edilmiş olması,

f) Deprem, su baskını, yangın gibi felâketler nedeniyle verilecek mazeret izinlerinde söz konusu mazeretin, Cumhuriyet başsavcılığı tarafından, ilgili kuruluşlardan araştırması yaptırılarak tespit edilmiş olması.

(5) Birinci fıkranın (b) bendi gereğince, Bakanlıktan onay alınmak üzere gönderilecek izin evrakına, dördüncü fıkrada belirtilen (e) bendi dışındaki belgelerin tamamı eklenir.

(6) Mazeret izni verilen hükümlü kapalı kurumda ise mutlaka dış güvenlik görevlilerinin refakatinde, harcırah ve yol giderleri hükümlü tarafından karşılanmak kaydıyla, açık kurum ya da çocuk eğitimevlerinde ise refakatsiz gönderilir.

Mazeretin reddi

MADDE 139 – (1) Hükümlünün mazeret izin talebi, Cumhuriyet başsavcılığınca uygun görülmemesi hâlinde durum, gerekçesiyle birlikte hükümlüye bildirilir.

Özel izin

MADDE 140 – (1) Açık kurumlarda bulunanlarla, kapalı kurumda olup da açık kurumlara ayrılmaya hak kazandığı halde, nakledileceği kurumun kapasitesi ve/veya hükümlünün yaşı ve sağlığı gibi nedenlerle açık kurumlara gidemeyenler ile çocuk eğitimevlerinde bulunanlara, aileleriyle bağlarını sürdürmelerini veya güçlendirmelerini ve dış dünyaya uyumlarını sağlamak amacıyla kurum en üst amirinin önerisi ve Cumhuriyet başsavcılığının onayı ile yılda en çok üç kez olmak üzere her defasında yol hariç üç güne kadar izin verilebilir.

(2) Kaçmayacağı yönünde hakkında kanaat oluşanlar ile işyurdu çalışmaları ve diğer iyileştirme programlarına uyum göstermiş olanlardan

a) Hükümlülük süresi onbeş yıl ve daha fazla kalanlara yılda bir defa,

b) Hükümlülük süresi on yıldan onbeş yıla kadar kalanlara yılda iki defa,

c) Hükümlülük süresi on yıldan az kalanlara yılda üç defa, izin verilir.

(3) İzinler o güne kadar infaz edilen sürenin hükümlülük süresinden indirilerek bulunacak süreye göre hesaplanır.

(4) Haklarında özel izin kullanılmasına karar verilen hükümlülere kurumdan ayrılmadan önce kurum idaresince "izin belgesi" düzenlenerek verilir. Bu belge, hükümlünün iznini geçireceği yer Cumhuriyet başsavcılığınca onaylanır.

(5) Hükümlülerin özel izin kullanmasında iç ve dış güvenlik görevlilerinin gözetimi aranmaz.

(6) Gidilecek mesafe göz önünde bulundurularak gidiş geliş için toplam dört günü geçmemek üzere yol izni verilir.

(7) Belirlenen sürele uygun olarak izne gönderilen hükümlüler, aynı yıl içinde, infaz ettikleri ceza süreleri dikkate alındığında yeni izin hakları elde ederlerse, bir kez daha izne gidebilme imkânından yararlanırlar.

İş arama izni

MADDE 141 – (1) Kurumlarda hükümlülük sürelerinin en az altı ayını kesintisiz geçirmiş ve koşullu salıverilmelerine bir ay kalmış hükümlülere olağan yaşantılarına döndüklerinde uyum sorunu ile karşılaşmamaları ve iş bulma olanakları sağlanmak üzere kurum en üst amirinin önerisi ve Cumhuriyet başsavcılığının onayı ile çalışma günleri içinde sekiz saate kadar izin verilebilir.

(2) İzin süreleri, hükümlünün kalmakta olduğu kurumun bulunduğu il sınırları içinde kalan işyerleri ve yardım kuruluşları ile görüşme süresi göz önüne alınarak saptanır.

(3) Hükümlülerin iş arama izni kullanmasında dış güvenlik görevlilerinin gözetimi aranmaz.

İzinden dönmeme, geç dönme

MADDE 142 – (1) İzinden dönmeyen veya iki günden fazla bir süre geçtikten sonra dönen hükümlüler hakkında 5237 sayılı Kanunun 292 nci ve izleyen maddelerinde yazılı hükümler uygulanır.

(2) İzin süresini iki gün veya daha az bir süre geçiren hükümlüler hakkında disiplin işlemi yapılır. İzinli iken firar eden hükümlüye bir daha izin verilmez.

(3) Hastalık veya zorunlu bir nedenle dönüşün imkânsız hâle gelmesi durumunda, hükümlü izin belgesiyle bulunduğu yer Cumhuriyet başsavcılığına başvurur. Bu hâlde, hükümlü o yer kurumuna alınır ve durum, en seri haberleşme araçlarıyla izne ayrıldığı kuruma bildirilir.

(4) Hastalığın tedavisinin tamamlanması veya zorunlu nedenin ortadan kalkması hâlinde, hükümlü dış güvenlik görevlisi nezaretinde izne ayrılmış ise, yine dış güvenlik görevlisi nezaretinde, aksi takdirde serbest olarak izne ayrıldığı kuruma gönderilir.

(5) İzne gidiş veya dönüş sırasında yolda herhangi bir zorunlu nedenin doğması hâlinde, hükümlü en yakın kuruma alınır, bu durum izne ayrıldığı kuruma derhâl bildirilir.

(6) İzin dönüşlerinde, yolda geçecek yeterli süreyi dikkate almayan hükümlülerin, ikinci fıkrada belirtilen süreler içerisinde gecikmeleri durumunda, mazeretlerine bakılmaksızın haklarında disiplin işlemi yapılır.

YEDİNCİ KISIM

Disiplin Ceza ve Tedbirleri ile Ödüllendirme

BİRİNCİ BÖLÜM

Disiplin Cezaları ve Uygulanması

Disiplin cezalarının niteliği ve uygulama koşulları

MADDE 143 – (1) Hükümlü hakkında kurumda, düzenli bir yaşamın sürdürülmesi, güvenliğin ve disiplinin sağlanması bakımından

kanun, tüzük, yönetmelikler ile idarenin uyulmasını emrettiği veya gerekli kıldığı davranış ve tutumları, kusurlu olarak ihlâl ettiğinde, eyleminin niteliği ile ağırlık derecesine göre 5275 sayılı Kanunda belirtilen disiplin cezaları uygulanır.

(2) Suç oluşturan eylemlerden dolayı kamu davası açılması, disiplin soruşturması yapılmasını ve cezanın uygulanmasını engellemez.

Disiplin cezaları

MADDE 144 – (1) Çocuklar dışındaki hükümlüler hakkında uygulanabilecek disiplin cezaları ağırlık derecesine göre şunlardır:

- a) Kınama,
- b) Bazı etkinliklere katılmaktan alıkoyma,
- c) Ücret karşılığı çalışılan işten yoksun bırakma,
- d) Haberleşme veya iletişim araçlarından yoksun bırakma veya kısıtlama,
- e) Ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma,
- f) Hücreye koyma.

(2) Toplu, bedensel, zalimane, insanlık dışı veya küçültücü cezalar, disiplin cezası olarak uygulanamaz.

Kınama

MADDE 145 – (1) Kınama cezası, hükümlüye eyleminin kötü niteliğinin ve uygunsuzluğunun açıklanması ve tekrarı durumunda doğuracağı sonuçlara dikkatinin çekilmesidir.

(2) Kınama cezası, 5275 sayılı Kanunun 39 uncu maddesinin ikinci fıkrasında sayılan eylemler hakkında uygulanır.

Bazı etkinliklere katılmaktan alıkoyma

MADDE 146 – (1) Bazı etkinliklere katılmaktan alıkoyma cezası, hükümlünün bir aydan üç aya kadar süreyle kurumun kültürel ve spor etkinliklerine katılmaktan yoksun bırakılmasıdır.

(2) Bazı etkinliklere katılmaktan alıkoyma cezası, 5275 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasında sayılan eylemler hakkında uygulanır.

Ücret karşılığı çalışılan işten yoksun bırakma

MADDE 147 – (1) Ücret karşılığı çalışılan işten yoksun bırakma cezası, hükümlünün kurum yönetiminde ücret karşılığı çalıştığı işten bir aydan üç aya kadar yoksun bırakılmasıdır.

(2) Ücret karşılığı çalışılan işten yoksun bırakma cezası, 5275 sayılı Kanunun 41 inci maddesinin ikinci fıkrasında sayılan eylemler hakkında uygulanır.

Haberleşme veya iletişim araçlarından yoksun bırakma veya kısıtlama

MADDE 148 – (1) Haberleşme veya iletişim araçlarından yoksun bırakma veya kısıtlama cezası, hükümlünün bir aydan üç aya kadar mektup, faks ve telgraf almak ve yollamaktan, televizyon izlemekten, radyo dinlemekten, telefon etmekten ve diğer iletişim araçlarından yararlanmaktan tamamen veya kısmen yoksun bırakılmasıdır.

(2) Haberleşme veya iletişim araçlarından yoksun bırakma veya kısıtlama cezası, 5275 sayılı Kanunun 42 nci maddesinin ikinci fıkrasında sayılan eylemler hakkında uygulanır.

(3) Hükümlüye gelen mektup, faks ve telgraflar, disiplin cezasının infazından sonra kendisine verilir. Aynı türden olsa bile sonraki disiplin cezasının infazına bu işlem yapılmadan başlanamaz.

(4) Anne, baba, eş, çocuk ve kardeşlerin ölüm veya ağır hastalıkları, doğal afet hâlleri ile resmî ve yetkili mercilerle yapılması gereken haberleşmeler ve avukat ile iletişimde bu madde hükmü uygulanmaz.

Ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma

MADDE 149 – (1) Ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma cezası, hükümlünün bir aydan üç aya kadar ziyaretçi görüşüne çıkarılmamasıdır.

(2) Ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma cezası, 5275 sayılı Kanunun 43 üncü maddesinin ikinci fıkrasında sayılan eylemler hakkında uygulanır.

(3) Resmî ve yetkili merciler ile avukatlar ve yasal temsilcilerle görüşmelerde bu madde hükmü uygulanmaz.

Hücreye koyma

MADDE 150 – (1) Hücreye koyma cezası, hükümlünün eylemlerinin nitelik ve ağırlığına göre bir günden yirmi güne kadar, açık havaya çıkma hakkı saklı kalmak üzere, geceli ve gündüzlü bir hücrede tek başına tutulması ve her türlü temastan yoksun bırakılmasıdır.

(2) Hücreye koyma cezası, 5275 sayılı Kanunun 44 üncü maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarında sayılan eylemler hakkında uygulanır.

(3) Hücre, yaşamsal gereksinimleri karşılayacak şekilde ve özellikle, bel hizasında 100x75 cm ebadında penceresi olan ve en az odanın genişliğinde havalandırması bulunan dokuz veya on metrekare büyüklüğünde, duş ve tuvaleti olacak şekilde düzenlenir.

(4) Hücreye konulan hükümlünün, resmî yetkili merciler ve avukatı ile görüşmesine engel olunmaz.

(5) Hücreye koyma cezasının infazı sırasında hükümlü, günde bir saat açık havada bulunabilme hakkından mutlaka yararlandırılır ve kitap okumasına izin verilir.

Çocuk hükümlüler hakkında uygulanacak disiplin cezaları

MADDE 151 – (1) Çocuk hükümlüler hakkında uygulanabilecek disiplin cezaları ağırlık derecesine göre şunlardır:

a) Uyarma: 5275 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinin birinci fıkrasında belirtilen eylemlerde bulunan çocuğa, eyleminin niteliğinin kötü ve uygunsuz olduğunun açıklanması ve tekrarı durumunda doğuracağı sonuçlara dikkatinin çekilmesidir,

b) Kınama: Çocuğun, daha önce uyarı cezası verilmesine sebep olan davranışı ikinci kez tekrarlaması hâlinde, davranışının sonuçlarına ikinci kez dikkatinin çekilmesidir,

c) Onarma, tazmin etme ve eski hâle getirme: 5275 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen eylemlerde bulunan çocuğun, bu eylemin sonuçlarını, istekli olması koşulu ile onarma, tazmin etme veya eski hâle getirme suretiyle gidermesidir,

d) Harcamalarına sınır koyma: Çocuğun daha önce onarma, tazmin etme ve eski hâle getirme cezası verilmiş olan davranışı ikinci kez tekrarlaması hâlinde çalışması karşılığında aldığı ücret ve ailesinden gelen paranın haftalık harcama limitinin üçte birinin otuz gün süre ile kesilmesidir,

e) Bazı etkinliklere katılmaktan alıkoyma: 5275 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinin beşinci fıkrasında belirtilen eylemde bulunan çocuğun, otuz güne kadar sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlere katılmaktan yoksun bırakılmasıdır,

f) Teşvik esaslı ayrıcalıkları geri alma: Çocuğun, daha önce bazı faaliyetlere katılmaktan alıkoyma cezası verilmiş olan davranışı ikinci kez tekrarlaması hâlinde, teşvik esaslı ayrıcalıkların otuz gün süre ile geri alınmasıdır,

g) İznin ertelenmesi: 5275 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinin yedinci fıkrasında belirtilen eyleminin niteliğine ve ağırlık derecesine göre çocuğun izninin altmış güne kadar ertelenmesidir,

h) Kapalı ceza infaz kurumuna iade: 5275 sayılı Kanununun 46 ncı maddesinin sekizinci fıkrasında belirtilen eylemde bulunan çocuğun, eyleminin nitelik ve ağırlığına göre çocuk kapalı kurumlarına, bulunmadığı hâllerde kapalı kurumların çocuklara ayrılan bölümlerine altı ay süre ile iadesidir. Çocuk, bu fıkra dışındaki nedenlerle verilen disiplin cezalarından dolayı kapalı kuruma iade edilmez,

1) Odaya kapatma: Kapalı kurumda bulunan çocuğun, 5275 sayılı Kanununun 46 ncı maddesinin sekizinci fıkrasında belirtilen eylemlerde bulunması hâlinde, beş güne kadar açık havaya çıkma hakkı saklı kalmak üzere, gece ve gündüz tek başına bir odada tutulmasıdır.

1. Bu ceza, çocuğun kurum görevlilerine istediği zaman ulaşmasına engel olunmayacak şekilde uygulanır.

2. Çocuk, cezanın infazı öncesinde, sırasında ve sonrasında cezaevi tabibi kontrolünden geçirilir.

3. Cezanın infazı sırasında çocuğun ailesi, avukatı ve yasal temsilcisiyle görüşmesine izin verilir.

4. Odaya kapatma cezasının infazı sırasında hükümlü, günde üç saat açık havada bulunabilme hakkından mutlaka yararlandırılır ve kitap okumasına izin verilir.

Disiplin soruşturması

MADDE 152 – (1) Uyarma, kınama ve bazı etkinliklerden alıkoyma cezaları kurumun en üst amiri tarafından verilir ve uygulanır.

(2) Hükümlülerin diğer disiplin cezalarını gerektiren eylemlerinin öğrenilmesinden itibaren derhâl ve en geç iki gün içinde kurum en üst amirince atanan bir görevli tarafından soruşturmaya başlanır.

(3) Soruşturma en geç yedi gün içerisinde tamamlanır ve düzenlenen rapor ve ekleri disiplin kuruluna sunulur. Soruşturma süresi eylemin ve soruşturmanın niteliğine göre infaz hâkiminin yazılı onayı ile yedi güne kadar uzatılabilir.

(4) Savunma alınmadan disiplin cezası verilemez. Haklarında disiplin soruşturması yapılanlara, yüklenen eylemin niteliği ve sonuçları ile üç gün içinde savunmalarını vermeleri, aksi hâlde bu haklarından vazgeçmiş sayılacakları yazılı olarak bildirilir. Savunma yazılı olarak sunulabileceği gibi sözlü olarak da yapılabilir. Sözlü savunma tutanakla saptanır. Türkçe bilmeyenlerle, sağır ve dilsizlerin savunmaları tercüman aracılığıyla alınır.

(5) Disiplin cezaları disiplin kurulunca evrak üzerinden görüşülerek en geç üç gün içinde karara bağlanır. Disiplin kurulu, yasada yazılı disiplin cezası uygulanmasına veya disiplin cezası verilmesine yer olmadığına karar verebilir. Disiplin kurulu kararları gerekçeli olarak yazılır ve kararda şikâyet mercii ve süresi açıkça gösterilir.

(6) Disiplin kurulu kararı, haklarında soruşturma yapılanlara yönetim tarafından derhâl tebliğ edilir.

(7) Kurumun iç düzeninin veya hükümlülerin yaşam ve beden bütünlüklerinin ciddi tehlike altında bulunması nedeniyle derhâl tedbir alınması zorunlu olan hâllerde, kurumun en üst amiri 154 üncü maddede belirtilen tedbirleri almakla beraber soruşturmayı başlatır. Bu hâlde infaz hâkimine bilgi verilir.

Disiplin cezasını gerektiren eylemlerin tekrarı, disiplin cezalarının infazı ve kaldırılması

MADDE 153 – (1) 5275 sayılı Kanununun 37 ilâ 46 ncı maddelerinde yer alan eylemlerin tanımına uymayan ve 5275 sayılı Kanunda tanımları yapılmamış olan eylemler, nitelik ve ağırlıkları bakımından bunlara benzediklerinde, aynı maddelerdeki disiplin cezaları ile karşılanır.

(2) Bir eylemden dolayı verilen disiplin cezası kesinleştikten sonra bu cezanın kaldırılması için gerekli süre içinde yeniden disiplin cezasını gerektiren bir eylemde bulunan hükümlü hakkında, her defasında bir üst ceza uygulanır.

(3) Disiplin cezalarının infazı;

a) Hücreye koyma cezasının infazına, infaz hâkiminin onayı ile başlanır. Hücreye koyma cezasına ilişkin diğer hükümler saklı kalmak üzere, kesinleşen disiplin cezalarının infazına derhâl başlanır. Birden fazla disiplin cezası verilmiş olması hâlinde, bu cezalar kesinleşme tarihleri sırasına göre ayrı ayrı infaz edilir. Bir cezanın infazı tamamlanmadan diğerinin infazına başlanmaz,

b) Disiplin cezalarının tamamı infaz edilip kaldırılmadıkça koşullu salıverilme işlemi yapılmaz, ancak bu süre hakederek salıverme tarihini geçemez,

c) Hücreye koyma cezasının infazından önce ve infazı sırasında hükümlü, cezaevi tabibi tarafından muayene edilir. İlgilinin bu cezaya katlanamayacağı anlaşılırsa cezanın infazı sonraya bırakılır veya cezaevi tabibinin belirleyeceği aralıklarla infaz edilir. Koşullu salıverilme tarihine kadar hükümlünün iyileşemeyeceğinin tam teşekküllü Devlet veya üniversite hastanesi sağlık kurulu raporu ile saptanması hâlinde hücreye koyma cezası infaz edilmez; yerine ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma cezası iki katı süreyle uygulanır. Raporlar infaz dosyasına konulur.

(4) İnfaz edildiği tarihten itibaren disiplin cezasının kaldırılmasında ve iyi hâlin kazanılmasında aşağıda belirtilen süreler esas alınır;

a) Kınama cezası onbeş gün,

b) Bazı etkinliklere katılmaktan alıkoyma cezası bir ay,

c) Ücret karşılığı çalışılan işten yoksun bırakma cezası üç ay,

d) Haberleşme veya iletişim araçlarından yoksun bırakma veya kısıtlama cezası üç ay,

e) Ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma cezası üç ay,

f) Hücreye koyma cezası 5275 sayılı Kanunun 44 üncü maddesinin ikinci fıkrasındaki hâllerde altı ay, üçüncü fıkrasındaki hâllerde bir yıl,

g) Hücre cezasına karşılık ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma cezası, (f) bendinde belirtilen süre,

sonunda disiplin cezası almamak ve iyi hâlli olmak koşuluyla (a) ve (b) bentlerinde belirtilen cezalar kurum en üst amiri tarafından, diğer bentlerde belirtilen cezalar, kurumun en üst amirinin önerisi ve disiplin kurulu kararıyla kaldırılır.

(5) Çocuk hükümlüler hakkında verilen disiplin cezaları;

a) Uyarma ve kınama cezaları kararla birlikte,

b) Onarma, tazmin etme ve eski hâle getirme cezası yedi gün sonunda,

c) Harcamalarına sınır koyma cezası otuz gün sonunda,

d) Bazı etkinliklere katılmaktan alıkoyma cezası otuz gün sonunda,

e) Teşvik esaslı ayrıcalıkları geri alma cezası otuz gün sonunda,

f) İzin ertelenmesi cezası altmış gün sonunda,

g) Kapalı ceza infaz kurumuna iade cezası altmış gün sonunda,

h) Odaya kapatma cezası doksan gün sonunda,

kendiliğinden kalkmış sayılır. (a) bendi hariç, bu fıkradaki diğer süreler karar tarihinden, firar hâlinde infaz tarihinden itibaren başlar.

(6) Disiplin kurulu, kurum kurallarına uyma, iyileştirme programında ilerleme veya verilen ceza ile amaçlanan sonucun gerçekleşmesi durumunda, çocuk hakkında vermiş olduğu cezayı süre koşulu aranmaksızın her zaman kaldırabilir.

Yönetim tarafından alınabilecek tedbirler

MADDE 154 – (1) Yönetim, disiplin soruşturması yapılan hükümlünün, soruşturma süresince odasını, iş ve çalışma yerini değiştirebilir, hükümlüyü kurumun başka kesimine nakledebilir veya diğer hükümlülerden ayırabilir.

(2) Kurumun düzeninin ve kişilerin güvenliklerinin ciddi tehlikeyle karşı karşıya kalması hâlinde, asayiş ve düzeni sağlamak için 5275 sayılı Kanunda açıkça belirtilmeyen diğer tedbirler de alınır. Tedbirlerin uygulanması, disiplin cezasının verilmesine engel olmaz.

Zorlayıcı araçların kullanılması

MADDE 155 – (1) Hiçbir hâlde zincir ve demire vurmak tedbir olarak uygulanmaz. Kelepçe ve bedensel hareketleri kısıtlayıcı araçlar;

a) Çocuk hükümlüler hariç olmak üzere, yetkili makamın önüne getirildiğinde çıkarılmak kaydıyla, sevk ve nakil sırasında kaçmayı önlemek için,

b) Kurum revirinde veya sağlık kuruluşunda hükümlü hakkında uygulanacak muayene, teşhis ve tedavi sırasında, muayene, teşhis ve tedavi işlemlerinin güvenli bir şekilde yerine getirilmesi için zorunlu görülmesi hâlinde cezaevi tabibi veya hekimin talep ve gözetiminde,

c) Diğer kontrol usûllerinin yetersizliği hâlinde hükümlünün kendisine veya başkalarına zarar vermesine veya eşyayı tahrip etmesine engel olmak için kurum en üst amirinin emriyle, kullanılabilir.

Çocuk hükümlüler hakkında uygulanabilecek disiplin tedbirleri

MADDE 156 – (1) Çocuk hükümlüler hakkında uygulanabilecek disiplin tedbirleri, çocuğun disiplin cezası gerektiren eyleminin gerçekleşme riskinin bulunması hâlinde bu riski ortadan kaldırmak veya soruşturma sürerken giderilmesi güç ve imkânsız zararların doğmasını önlemek amacıyla uygulanan ve ceza niteliği taşımayan koruma ve önleme amaçlı tedbirlerdir.

(2) Çocuklar hakkında uygulanabilecek disiplin tedbirleri şunlardır:

- a) Teşvik esaslı ayrıcalıkları ertelemek,
- b) Kaldığı odayı ve yatakhaneyi değiştirmek,
- c) Bulunduğu kurumun başka bir kısmına nakletmek,
- d) Meslek eğitiminin bütünlüğünü ve sürekliliğini bozmayacak şekilde çalıştığı işyerini veya atölyeyi değiştirmek,
- e) Belli yerlere girmesini yasaklamak,
- f) Bazı eşyaları bulundurmasını veya kullanmasını yasaklamak.

Disiplin cezaları ve tedbirlerinin hükümlüye bildirilmesi, şikâyet hakkı

MADDE 157 – (1) Disiplin cezalarından;

a) Çocuklar hakkında verilen uyarma, kınama ve bazı etkinliklere katılmaktan alıkoyma cezası,

b) Yetişkinler hakkında verilen kınama ve bazı etkinliklere katılmaktan alıkoyma cezası,

kurumun en üst amiri tarafından hükümlüye bildirilir.

(2) Disiplin kurulunca verilen disiplin cezaları, kurum en üst amirince görevlendirilen infaz ve koruma başmemuru tarafından hükümlüye bildirilir.

(3) Hükümlüye yapılacak bildirimlerde, cezanın niteliği, süresi ve hangi eylemden dolayı verildiği belirtilir. Bildirim, disiplin cezalarının uygulanmasından önce yapılır.

(4) Çocuklar hakkında alınan disiplin tedbirleri ile diğer hükümlüler hakkında alınan tedbirler, kurum en üst amiri tarafından kendilerine bildirilir.

(5) Disiplin ceza ve tedbirleri ile diğer tedbirlere karşı şikâyet ve itiraz durumunda 4675 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

(6) Diğer mevzuatta yer alan dilekçe ve şikâyet hakkına ilişkin hükümler saklıdır.

Disiplin cezaları ve tedbirlerinin gözlem ve sınıflandırma formuna kaydı

MADDE 158 – (1) Hükümlüler hakkında uygulanan disiplin ceza ve tedbirleri kurum idaresinde tutulan "Gözlem ve Sınıflandırma Formu"na kaydedilir. Formda:

- a) Disiplin cezası veya tedbirini gerektiren eylemin tarihi,
- b) Disiplin cezası veya tedbirinin karar tarihi, numarası ve varsa kesinleşme tarihi,
- c) Disiplin cezası veya tedbirinin hükümlüye bildirim tarihi,
- d) Disiplin cezası veya tedbire karşı şikâyette bulunulmuşsa, şikâyet tarihi ve bunun sonucu,
- e) Disiplin cezası veya tedbirin infazına başlama, bitiş tarihleri ile disiplin cezalarının kaldırılış tarihi,
- f) Disiplin cezası veya tedbirin hükümlü üzerinde yaptığı etki, belirtilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Ödüllendirme

Ödüllendirme

MADDE 159 – (1) Kurum içindeki veya dışındaki genel durumları, iyileştirme etkinliklerine ilgileri ve uyumları, kurum düzenine karşı tutumları, kendilerine verilen işlerdeki gayretleri gibi beklenen davranış ve tutumları gösteren hükümlülere teşvik esaslı ayrıcalıklar tanınır.

(2) Birinci fıkra hükmü, çocuk hükümlüler için de geçerlidir.

Ödüllendirilecek tutum ve davranışlar

MADDE 160 – (1) Hükümlülerin ödüllendirilecek tutum ve davranışları şunlardır:

- a) Katılması gereken iş, eğitim, öğretim ve benzeri faaliyetlerde devamsızlığı bulunmamak,
- b) Davranışları ile arkadaşları ve çevresine iyi örnek olmak,
- c) Kurum içi ve dışındaki spor, sanat, kültür ve sosyal faaliyetlerde veya yarışmalarda başarı göstermek,
- d) İyileştirme faaliyetlerinde gösterdiği davranışlarla bu çalışmalara katkı sağlamak,
- e) Kurumun araç, gereç ve donanımlarını koruma ve kullanmada örnek olmak,
- f) Sağlık ve güvenlik konularında örnek tutum ve davranışlar içerisinde olmak.

Ödüller

MADDE 161 – (1) Hükümlüler hakkında disiplin kurulunca verilebilecek ödüller şunlardır:

a) Teşekkür, takdir veya onur belgesi: Hükümlülerin adları ve ödüle değer bulunan tutum ve davranışları, hükümlünün talebi hâlinde, özel olarak yapılacak bir törenle, kurum personeli huzurunda diğer hükümlülere duyurulur ve söz konusu belge ailesine gönderilir,

b) Ödüllendirme listesine kaydetmek: Bir yıl içinde iki veya daha fazla ödül alan hükümlü, kurumun yıllık "Ödüllendirme Listesi" ne yazılır. Bu liste yılda en az bir kez personelin, hükümlülerin ve ailelerinin katılacağı bir törende kurum en üst amiri tarafından okunur. Bu liste, hükümlünün talebi hâlinde, kurumda herkes tarafından görülebilecek bir yere asılır,

c) Kurum dışı etkinliklerde öncelik vermek: Başka kurum ve kuruluşlar tarafından düzenlenen ve sınırlı sayıda hükümlünün katılabileceği tiyatro, konser, spor karşılaşması ve buna benzer faaliyetlere katılımda hükümlüye öncelik tanınır,

d) Ziyaretlerde azamî görüşme süresi uygulamak: Hükümlüye, ziyaret edildiğinde görüşmeleri için belirtilen azamî süre uygulanır,

e) Uygun bir hediye vermek: Hükümlüye, gösterdiği tutum veya davranışına uygun ya da varsa özel ilgi ve becerileri ile uyumlu bir hediye verilir. Hediye, hükümlünün rızası hâlinde personel, hükümlüler ve ailesinin katılacağı bir törenle verilir,

f) Tavsiye mektubu vermek: Hükümlüye, salıverilme sonrasında iş veya eğitim için başvuracağı kamu ve özel sektör nezdinde kullanmak üzere tavsiye mektubu verilir.

(2) Hükümlü hakkında verilen ödüllendirmeye ilişkin kararlar, gözlem ve sınıflandırma formuna kaydedilerek "Gözlem ve Sınıflandırma Dosyası"na konur.

Çocuk hükümlülerin ödüllendirilecek tutum ve davranışları

MADDE 162 – (1) Çocuğun, kurum içindeki ve dışındaki genel durumu, iyileştirme faaliyetlerine ilgisi ve uyumu, kurumun düzenine karşı tutumu, kendisine verilen işlerdeki çabası gibi hususlar, eğitim kurulunun görüşü alınmak suretiyle disiplin kurulu tarafından ödüllendirilir. Bir davranışın ödüllendirilmesini kurum en üst amiri veya kurumun diğer personeli ya da iyileştirme faaliyetlerine katılan eğitimciler ile diğer kişiler de talep edebilir.

(2) Ödüllendirilecek davranışlar şunlardır;

a) Katılması gereken iş, eğitim, öğretim ve benzeri faaliyetlerde devamsızlığı bulunmamak,

b) Davranışları ile arkadaşları ve çevresine iyi örnek olmak,

c) Kurum içi ve dışındaki spor, sanat, kültür ve sosyal etkinliklerde veya yarışmalarda başarı göstermek,

d) Okulda, çıraklık eğitim merkezinde veya benzeri yerlerde teşekkür ya da takdir belgesi almak,

e) İyileştirme faaliyetlerinde gösterdiği davranışlarla bu çalışmalara katkı sağlamak,

f) Kurumun araç, gereç ve donanımlarını koruma ve kullanmada örnek olmak,

g) Sağlık ve güvenlik konularında örnek tutum ve davranışlar içerisinde olmak.

(3) Çocuklara verilecek ödüller hakkında da 161 inci madde hükmü uygulanır. Ayrıca; Genel Müdürlüğün onayı ile gençlik kampları, izcilik kampları ve benzeri dış gezilere gönderme ödülleri de verilebilir.

(4) Hükümlü hakkında verilen ödüllendirmeye ilişkin kararlar, gözlem ve sınıflandırma formuna kaydedilerek "Gözlem ve Sınıflandırma Dosyası"na konur.

SEKİZİNCİ KISIM

Nakiller

BİRİNCİ BÖLÜM

Hükümlülerin Nakilleri

Kurum dışına çıkma hâlleri

MADDE 163 – (1) Hükümlü; izin, hastaneye, Cumhuriyet başsavcılığına veya duruşmaya sevk, eğitim, öğretim, işyurdu, cezanın ertelenmesi, salıverilme, nakil, deprem, sel gibi doğal afet ve yangın

hâlleri dışında ve yetkili makamca verilmiş yazılı bir emir olmadıkça kapalı kurumun dışına çıkarılamaz.

(2) 5271 sayılı Kanunun 250 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan suçlarla ilgili olarak alınan bilgilerin doğruluğunun araştırılması bakımından zorunlu görülen hâllerde, hükümlü veya tutuklular, rızaları alınmak koşuluyla, ilgili makamın ve Cumhuriyet başsavcılığının talebi üzerine hâkim kararı ile geçici sürelerle kurumdan alınabilirler. Bu süreler, hükümlü veya tutuklu dinlendikten sonra işin niteliğine göre, her defasında dört günü ve hiçbir surette onbeş günü geçmemek üzere hâkim tarafından tayin olunur ve hükümlülük ve tutuklulukta geçmiş sayılır. Kurumdan ayrılış ve dönüşlerinde hükümlü veya tutuklunun sağlık durumu hekim raporu ile tespit edilir. Yer gösterme sırasında yapılan işlemlere ilişkin belgelerin bir örneği ilgilinin dosyasında muhafaza edilmek üzere Cumhuriyet başsavcılığına gönderilir.

Nakiller

MADDE 164 – (1) Hükümlüler, kendi istekleri veya toplu sevk, disiplin, asayiş ve güvenlik, hastalık, eğitim, öğretim, suç ve yargılama yeri nedenleriyle başka bir kuruma nakledilebilirler.

(2) Hükümlü nakilden önce aranır ve cezaevi tabibince, yoksa diğer bir resmî hekime muayene ettirilir; muayene sonucu yola çıkarılamayacağı anlaşılanlar, kurumun en üst amirince derhâl resmî bir sağlık kuruluşuna sevk edilir. Mazeretinin, biri hastalığın uzmanı olmak üzere en az iki uzman hekimin imzaladığı ve hastane başhekiminin onayladığı resmî rapor ile belgelenmesi hâlinde nakil, mazeret ortadan kalkıncaya kadar geri bırakılır ve durum Bakanlığa bildirilir.

(3) Hükümlülerin nakil işlemleriyle ilgili esas ve usuller Bakanlık tarafından belirlenir.

Kendi istekleri ile nakil

MADDE 165 – (1) Hükümlülerin kendi istekleri ile buldukları kurumdan başka kurumlara nakledilebilmeleri için;

a) Gitmek istedikleri kurumlardan durumlarına uygun en az üç yeri belirten bir dilekçe vermeleri,

b) Nakil giderlerini peşin olarak ödemeyi kabul etmeleri,

c) Koşullu salıverilmelerine beş aydan az süre kalmamış olması,

d) İyi hâl göstermeleri, disiplin cezası almamış veya kaldırılmış olması,

e) İstekte bulunulan kurumda yer, kapsama gücü ve sınıfının uygun bulunması ve tutukevi olmaması,

f) Mahkûmiyet sürelerine uygun hükümlülerin barındırıldığı bir kurum olması,

g) Daha önce disiplin nedeniyle ayrılmak zorunda kaldıkları kurum olmaması,

gerekir.

(2) Bu hükümlüler nakledildikleri kurumlarda, eğitim öğretim veya hastalık nedeniyle nakil hariç, bir yıl kalmak zorundadırlar. Çocuklar bakımından bu süre altı ay olarak uygulanır.

Disiplin nedeniyle nakil

MADDE 166 – (1) Hükümlü, hücreye koyma cezasını gerektiren eylemlerde bulunması hâlinde kurum yönetimince hakkında disiplin işlemi yapılır ve kurum en üst amirinin istemi üzerine Bakanlıkça başka kurumlara nakledilebilir. Disiplin cezaları yeni kurumlarda çektirilir.

(2) Bu hükümlüler nakledildikleri kurumlarda, mahkeme kararı, kurum güvenliği, can güvenliği veya hastalık sebepleriyle nakil hariç, altı ay kalmak zorundadırlar.

Zorunlu nedenlerle nakil

MADDE 167 – (1) Kurumların elverişsiz ve yetersiz kalması, kapsama gücünün aşılması, kullanılamaz hâle gelmesi, asayiş, güvenlik, doğal afet, yangın ve büyük onarım gibi zorunlu nedenlerle başka kurumlara nakledilmeleri gerekli görülen hükümlüler, yargı çevresi dışında Bakanlıkça belirlenen ve konumlarına uygun olan diğer kurumlara nakledilebilirler.

Hastalık nedeniyle nakil

MADDE 168 – (1) Hastaneye sevki zorunlu görülen hükümlü, öncelikle kurumun bulunduğu yer veya buraya en yakın tam teşekküllü Devlet veya üniversite hastanesinin hükümlü koğuşuna yatırılır.

(2) Bu hastanelere gönderilen hükümlülerin başka yerlerdeki tam teşekküllü Devlet veya üniversite hastanelerine sevki, sağlık kurulu raporuyla, acil ve yaşamsal tehlikesi bulunması hâlinde, varsa biri hastalığın uzmanı olmak üzere iki uzman hekim tarafından verilip, başhekim tarafından onaylanan ve hastalığın sebebi, tedavinin hangi sebeple bulunduğu hastanede gerçekleştirilemediği, hastaya nerede ve ne tür bir tedavi gerektiğini açıkça belirten bir raporla mümkündür. Bu durumda da en yakın ve hükümlü koğuşu bulunan Devlet veya üniversite hastaneleri tercih edilir.

(3) Hükümlünün bu hastanelerde kontrol ve tedavisinin devam edip etmeyeceğinin sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi gerekir; aksi hâlde hükümlü ait olduğu kuruma iade edilir.

(4) Hükümlü, acil veya yaşamsal bir sağlık sorunu nedeniyle, muayene, teşhis ve tedavi amacıyla, kurumun bulunduğu yerdeki sağlık kuruluşuna geciktirilmeksizin nakledilir. Bunun için;

a) Sağlık sorununun ortaya çıktığı anda kurumda cezaevi tabibinin görevli olması hâlinde, bu görevlinin raporu,

b) Kurumda cezaevi tabibi bulunmaması durumunda, sağlık sorununun ortaya çıktığı anda kurumda bulunan en üst yetkilinin yazılı izni,

aranır.

c) Hükümlünün, gönderildiği sağlık kuruluşundan, acil ve yaşamsal olarak başka bir sağlık kuruluşuna nakli gerektiğinde ikinci fıkra hükmü uygulanır. Bu hâllerde Bakanlıktan izin alınmaz, ancak, yapılan işlem en seri haberleşme araçlarıyla Bakanlığa bildirilir.

(5) Hükümlü, acil hâller dışında özel sağlık kuruluşlarında tedavi edilemez. Acil hâllerin varlığı hâlinde Bakanlığa bilgi verilir.

(6) Hükümlü, sağlık nedenleriyle bulunduğu kurumda kalmasının uygun olmadığı, cezaevi tabibinin önerisi ve kurum en üst amirinin isteği üzerine alınacak sağlık kurulu raporuyla belirlendiği takdirde, başka kurumlara nakledilebilir.

(7) Analarının yanında kalmakta olan çocukların sağlık nedeniyle kurum dışına sevk edilmesi hâlinde, cezaevi tabibi tarafından verilen raporda anasının kendisine refakati zorunlu görülmüşse refakat edebilir. Çocuğun sağlık giderleri 120 nci madde hükümlerine göre karşılanır.

Nakillerde alınacak tedbirler

MADDE 169 – (1) Hükümlülerin kuruma veya başka bir yere götürülüp getirilmesi sırasında, halkla bir araya gelmelerine ve başkaları tarafından görülmelerine engel olacak tedbirler alınır.

(2) Hükümlü, havalandırma ve ışık durumu yetersiz araçlarla, eziyet verici veya onur kırıcı şekilde nakledilemez. Nakil sırasında alınacak tedbirler, hükümlünün firarını önleyici ve yukarıdaki fıkrada yazılı engelleri gerçekleştirici sınırları aşamaz, birbirleriyle ve görevlilerle herhangi bir tartışmaya girmelerini engelleyici boyutları geçemez.

(3) Açık kurumlar ile çocuk eğitimevleri arasındaki nakiller veya kapalı kurumlardan açık kurumlara ve çocuk eğitimevlerine nakiller, infaz ve koruma memuru nezaretinde yapılır. Kapalı kurumlara nakiller dış güvenlik görevlilerince yerine getirilir.

(4) Nakil sırasında hükümlünün iaae ve bedensel ihtiyaçları giderilir.

Nakledilen hükümlülerin eşya ve paraları ile infaz dosyaları

MADDE 170 – (1) Nakledilecek hükümlüye ait, elbise ve diğer eşyası, bu konuda görevlendirilen kurum personeline, iki nüsha hâlinde düzenlenecek bir makbuz karşılığı geri verilir. Makbuzun bir sureti imza karşılığı hükümlüye verilir, diğer sureti ise defterinde saklanır.

(2) Hükümlünün bankada şahsî parasının bulunması hâlinde, bu para, nakledileceği kurumun bankadaki "Hükümlü Emanet Para Hesabı"na kayıt edilmek üzere gönderilir.

(3) Nakledilecek hükümlüye ait gözlem ve sınıflandırma dosyası ile sevk evrakı nakli gerçekleştirecek görevliye teslim edilir. İnfaz dosyası, nakledildiği kuruma ulaştırılmak üzere, derhâl ilgili yer Cumhuriyet başsavcılığına gönderilir.

Naklen gelen hükümlülerin tâbi olduğu işlem

MADDE 171 – (1) Naklen gelen hükümlü hakkında, kuruma yeni gelen hükümlülere ilişkin işlemler uygulanır.

(2) Hükümlünün, kabul odalarında bekletilmesi sırasında yapılacak işlemde, naklen geldiği kurum tarafından sevk sırasında gönderilen hükümlüye ait gözlem ve sınıflandırma dosyası ile sevk evrakı da dikkate alınır.

DOKUZUNCU KISIM

Koşullu Salıverilme ve Salıverilme

BİRİNCİ BÖLÜM

Koşullu Salıverilme

Koşullu salıverilme

MADDE 172 – (1) Koşullu salıverilmeden yararlanabilmek için mahkûmun kurumdaki infaz süresini iyi hâlli olarak geçirmesi gerekir.

(2) Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkûm edilmiş olanlar otuz yılını, müebbet hapis cezasına mahkûm edilmiş olanlar yirmidört yılını, diğer süreli hapis cezalarına mahkûm edilmiş olanlar cezalarının üçte ikisini kurumda çektikleri takdirde, koşullu salıverilmeden yararlanabilirler.

(3) Koşullu salıverilme için kurumda geçirilmesi gereken süre;

a) Birden fazla ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına veya ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile müebbet hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde otuzaltı,

b) Birden fazla müebbet hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde otuz,

c) Bir ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile süreli hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde en fazla otuzaltı,

d) Bir müebbet hapis cezası ile süreli hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde en fazla otuz,

e) Birden fazla süreli hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde en fazla yirmisekiz, yıldır.

(4) Suç işlemek için örgüt kurmak veya yönetmek ya da örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenen suçtan dolayı mahkûmiyet hâlinde; ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkûm edilmiş olanlar otuzaltı yılını, müebbet hapis cezasına mahkûm edilmiş olanlar otuz yılını, süreli

hapis cezasına mahkûm edilmiş olanlar cezalarının dörtte üçünü kurumda çektikleri takdirde, koşullu salıverilmeden yararlanabilirler. Ancak, bu süreler;

a) Birden fazla ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına veya ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile müebbet hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde kırk,

b) Birden fazla müebbet hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde otuzdört,

c) Bir ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile süreli hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde en fazla kırk,

d) Bir müebbet hapis cezası ile süreli hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde en fazla otuzdört,

e) Birden fazla süreli hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde en fazla otuziki,

yıldır.

(5) Koşullu salıverilme süresinin hesaplanmasında, hükümlünün onsekiz yaşını dolduruncaya kadar kurumda geçirdiği bir gün, iki gün olarak dikkate alınır.

(6) Hükümlü hakkında 5275 sayılı Kanununun 107 nci maddesinin altı ilâ onuncu fıkralarına göre mahkemece hükmedilen denetimli serbestlik tedbirleri aynı Kanununun 104 üncü maddesine göre denetimli serbestlik ve yardım merkezi şubeleri veya bürolarınca yerine getirilir.

(7) Bir hükümlünün koşullu salıverilmesi hakkında kurum idaresi tarafından hazırlanan gerekçeli rapor, hükmü veren mahkemeye; hükümlü başka bir yerde bulunuyorsa o yerde bulunan aynı derecedeki mahkemeye verilir. Mahkeme, bu raporu uygun bulursa hükümlünün koşullu salıverilmesine dosya üzerinden karar verir. Mahkeme, raporu uygun bulmadığı takdirde gerekçesini kararında gösterir. Bu kararlara karşı itiraz yoluna gidilebilir.

(8) Koşullu salıverilen hükümlünün, denetim süresinde hapis cezasını gerektiren kasıtlı bir suç işlemesi veya kendisine yüklenen yükümlülüklerle, hâkimin uyarısına rağmen, uymamakta ısrar etmesi hâlinde koşullu salıverilme kararı geri alınır.

(9) Koşullu salıverilme kararının geri alınması hâlinde hükümlünün;

a) Sonraki suçu işlediği tarihten itibaren kalan cezasının aynen,

b) Yükümlülüklerine aykırı davranması hâlinde, bu yükümlülüklerle uymama tarihi ile hakederek salıverilme tarihi arasındaki süreyi geçmemek koşuluyla takdir edilecek bir sürenin,

kurumda çektirilmesine karar verilir. Koşullu salıverilme kararının geri alınmasından sonra aynı hükmün infazı ile ilgili bir daha koşullu salıverilme kararı verilmez.

(10) Denetim süresi yükümlülüklerle uygun ve iyi hâlli olarak geçirildiği takdirde, ceza infaz edilmiş sayılır.

(11) Koşullu salıverilme kararının geri alınmasına;

a) Hükümlü geri kalan süre içinde işlediği kasıtlı bir suçtan dolayı hapis cezasına mahkûm edilirse, hükmü veren ilk derece mahkemesi veya bölge adliye mahkemesi tarafından,

b) Hükümlünün bağlı tutulduğu yükümlülükleri yerine getirmemesi hâlinde koşullu salıverilme kararına esas teşkil eden hükmü veren ilk derece mahkemesi veya bölge adliye mahkemesi veya koşullu salıverilme kararını vermiş olan mahkeme tarafından,

dosya üzerinden karar verilir. Bu kararlara karşı itiraz yolu açıktır.

(12) 5237 sayılı Kanunun İkinci Kitap, Dördüncü Kısım, "Devletin Güvenliğine Karşı Suçlar" başlıklı Dördüncü Bölüm, "Anayasal Düzene ve Bu Düzenin İşleyişine Karşı Suçlar" başlıklı Beşinci Bölüm, "Milli

Savunmaya Karşı Suçlar" başlıklı Altıncı Bölüm altında yer alan suçlardan birinin bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi dolayısıyla ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde, koşullu salıverilme hükümleri uygulanmaz.

Mükerrirlere özgü infaz rejimi ve denetimli serbestlik tedbiri

MADDE 173 – (1) Tekerrür hâlinde işlenen suçtan dolayı mahkûm olunan;

a) Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasının otuzdokuz yılının,

b) Müebbet hapis cezasının otuzüç yılının,

c) Süreli hapis cezasının dörtte üçünün,

kurumda iyi hâlli olarak çekilmesi durumunda, koşullu salıverilmeden yararlanılabilir.

(2) Tekerrür nedeniyle koşullu salıverilme süresine eklenecek miktar, tekerrüre esas alınan cezanın en ağırından fazla olamaz.

(3) İkinci defa tekerrür hükümlerinin uygulanması durumunda, hükümlü koşullu salıverilmez.

(4) Mükerrirler hakkında 5275 sayılı Kanunun 108 inci maddesinin dört ve altıncı fıkralarına göre mahkemece hükmedilen mükerrirlere özgü denetimli serbestlik tedbiri aynı Kanunun 104 üncü maddesine göre denetimli serbestlik ve yardım merkezi şube müdürlükleri veya bürolarınca yerine getirilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Salıverilme

Hükümlülerin salıverilmesi

MADDE 174 – (1) Hükümlüler, kanunlarda belirtilen yetkili makamların yazılı emri ile salıverilir.

Hükümlü salıverilme defteri

MADDE 175 – (1) Kurumda, hükümlüler için "Hükümlü Salıverilme Defteri" tutulur.

(2) Salıverilme defterinde aşağıda sayılan bilgilere yer verilir:

a) Mahkûmiyet kararı kesinleşmiş olan her hükümlünün adı, soyadı ve hükümlü defter numarası,

b) Cezanın türü, süresi, ilâm tarihi ve numarası,

c) Hürriyetin kısıtlanmasına başlandığı tarih,

d) Disiplin cezaları ile bu cezaların verilmiş, infaz ve kaldırılış tarihi,

e) Başka bir suçtan tutuklama kararı,

f) Salıverilmesinden sonra askerlikle ilişkisinin bulunup bulunmadığı,

g) Hakkında sınır dışı edilme tedbirine hükmedilip edilmediği,

h) Salıverilme sonrası adresleri ve iletişim bilgileri.

(3) Salıverilme defteri, yılbaşından önce hazırlanır ve yılın her gününe göre ayrılmış sayfaları bulunur.

(4) Salıverilme defterindeki sayfalara, salıverilme tarihleri esas alınarak, o yıl içerisinde salıverilmesi gereken hükümlüler, tek tek kaydedilir. Defter, görevli personelce hatalı salıverilmenin önlenmesi amacıyla her gün düzenli olarak kontrol edilir.

Eşya ve paranın geri verilmesi

MADDE 176 – (1) Salıverilecek hükümlüye ait, elbise ve diğer eşyası, bu konuda görevlendirilen kurum personelince, iki nüsha hâlinde düzenlenecek bir makbuz karşılığı geri verilir. Makbuzun bir sureti imza karşılığı hükümlüye verilir, diğer sureti ise defterde saklanır.

(2) Hükümlünün bankada şahsî parasının bulunması hâlinde, bu para, görevli personel tarafından bankadan çekilerek salıverilecek hükümlüye makbuz karşılığı iade edilir.

(3) Hükümlünün, kurumda bulunduğu sürede almış olduğu belgeler de salıverilmede kendisine verilir.

Salıverilmenin kaydı

MADDE 177 – (1) Hükümlüler, salıverildiklerinde, bu durum "Hükümlü Kayıt Defteri"nin ilgili bölümüne kaydedilir. Bu kayıta;

a) Salıverilme, bir mahkeme kararına dayanıyor ise, mahkeme kararının tarih, esas ve karar numaraları,

b) Salıverilme mahkeme kararı dışında hükümlünün salıverilmesi sonucunu doğuran 5237 sayılı Kanunda veya diğer kanunlarda belirtilen herhangi bir karar veya işleme dayanıyor ise, bunların tarih ve numaraları, bulunur.

(2) Salıverilen hükümlüler, deftere kaydedilmelerini müteakip mevcuttan düşürülür.

Salıverilecek hasta hükümlüler

MADDE 178 – (1) Salıverilme tarihinde, kurum dışına çıkarılmasına engel olacak şekilde hasta olup da hastaneye nakli veya yakınlarının refakatinde kurumdan ayrılması mümkün olmayan hükümlünün; kendi rızası ve Cumhuriyet başsavcılığının onayı ile bir hastaneye veya sağlık kurumuna nakledilinceye kadar kurumun ayrı bir bölümünde kalması sağlanır.

(2) Birinci fıkrada belirtilen hâllerde, durum, hükümlünün ailesine, avukatına, asker kişi ise, kayıtlı bulunduğu askerlik şubesine ve yabancı uyruklu ise, uyruğunda olduğu devletin diplomatik temsilciliği veya konsolosluluğuna kurum idaresince bildirilir.

Salıverilme sırasında alınacak tedbirler

MADDE 179 – (1) Hükümlünün salıverilmesi sırasında kurum en üst amirinin ihtiyaç duyması veya hükümlünün talebi hâlinde gerekli tedbirler kurumun iç ve dış güvenlik görevlilerinin işbirliği ile alınır. Ayrıca durum yerel kolluk kuvvetlerine ve ilgili makamlara bildirilir.

ONUNCU KISIM

Tutukluluk

BİRİNCİ BÖLÜM

Tutuklular Hakkında Uygulanacak Genel Hükümler

Tutuklama kararının yerine getirildiği kurumlar

MADDE 180 – (1) Tutukluluk kararları, 5275 sayılı Kanunun 111 inci maddesinde belirtilen kurumlarda yerine getirilir. Ceza infaz kurumlarının personel, görev, yetki ve sorumlulukları, kurulların oluşumu ve çalışması ile iç güvenlik hususlarıyla ilgili düzenlemeler tutukevlerinde de uygulanır.

(2) Tutuklular, hükümlülerden ayrı binalarda barındırılır. Tutuklular, bağımsız bir bina ayrılması mümkün olmadığı takdirde, kurumlarda, hükümlülerle bağlantısı olmayacak şekilde kendilerine ayrılan bölümlerde kalır. Açık kurumlar ile çocuk eğitimevlerinde tutuklu barındırılmaz.

(3) Ceza infaz kurumlarından hangilerinin tutuklulara tahsis edileceği Bakanlıkça belirlenir.

Salıverilen tutukluların yükümlülükleri

MADDE 181 – (1) Salıverilen tutukluların tabi olacakları yükümlülükler hakkında 5271 sayılı Kanunun 106 ncı maddesi uygulanır.

Kuruma kabul ve tutukluların barındırılması

MADDE 182 – (1) Tutukluların kuruma kabullerinde ve bunların kurumlarda barındırılmasında, durumlarına uygun olduğu ölçüde 5275 sayılı Kanunun 112 ve 113 üncü maddeleri uygulanır.

Tutuklunun çağrılması ve iddianamenin tebliği

MADDE 183 – (1) Tutuklu sanığın duruşmaya çağrılması ve iddianamenin tebliğinde 5271 sayılı Kanunun 176 ncı maddesinin üçüncü fıkrası hükmü uygulanır.

İKİNCİ BÖLÜM

Tutukluların Hakları ve Kısıtlayıcı Önlemler

Tutukluların hakları

MADDE 184 – (1) Tutuklulardan çalışmaları istenebilir; ancak, buna mecbur tutulamazlar. Tutuklular istediklerinde idare, barındırıldıkları odalarda çalışmalarına izin verebilir. Odada çalışma imkânı yoksa, tutukluların iş yerlerinde çalışmalarına da izin verilebilir. Bu takdirde kendileri hakkında çalışmakta olan hükümlülere ait rejim uygulanır. İstekli tutuklular, idare ve gözlem kurulu kararıyla kurum iç hizmetlerinde de çalıştırılabilir.

(2) Soruşturma ve kovuşturma evrelerinde tutuklular, kurumun bu husustaki genel düzenine uymak suretiyle ziyaretçi kabul edebilirler. Ancak soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı, kovuşturma evresinde hâkim veya mahkeme, soruşturmanın veya davanın selameti bakımından tutuklunun ziyaretçi kabulünü yasaklayabilir veya bu hususta kısıtlamalar koyabilir.

(3) Tutukluların yazılı haberleşmeleri ile telefonla görüşmeleri, soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı, kovuşturma evresinde hâkim veya mahkemesince kısıtlanabilir.

(4) Tutuklu, savunması için istediği müdafii seçmek ve görevlendirmek hakkına sahiptir. Her dereceden kurum görevlileri bu hususta tutukluya tavsiyelerde bulunamaz.

(5) Tutuklunun müdafii ile olan haberleşmesine ve kurum düzeni çerçevesinde temas ve görüşmelerine hiçbir suretle engel olunamaz ve kısıtlamalar konulamaz.

a) Şüpheli veya sanık, vekâletname aranmaksızın müdafii ile her zaman ve konuşulanları başkalarının duymayacağı bir ortamda görüşebilir. Bu kişilerin müdafii ile yazışmaları denetime tâbi tutulamaz,

b) Soruşturma evresinde, aynı anda en fazla üç avukat tutuklu ile görüşebilir. Avukatlar aynı anda birden fazla tutukluyla görüşemez.

(6) Özel kanunda yer alan hükümler saklıdır.

Kısıtlayıcı önlemler

MADDE 185 – (1) Tehlikeli hâlde bulunan, delil karartma tehlikesi olan, soruşturmanın amacını veya tutukevinin güvenliğini tehlikeye düşüren veya suçun tekrarına olanak verecek davranışlarda bulunan tutuklulara soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı, kovuşturma evresinde hâkim veya mahkemesince aşağıdaki tedbirler uygulanabilir:

a) Tutuklunun tek başına, sıkı bir rejim altında muhafaza edilmesi ve kaldığı odanın kamera ile izlenmesi,

b) Belirli süre ile dışarıyla ilişkisinin, ziyaretçi kabulünün ve telefon görüşmelerinin kısıtlanması,

c) Gerekiyorsa kendisine veya başkalarına zarar vermesini önleyici biçimde hazırlanmış özel bir odada barındırılması ve kaldığı odanın kamera ile izlenmesi,

d) Saldırganlık göstermesi hâlinde belirli süreyle kelepçelenmesi veya hareketlerinin engellenmesi,

e) Yüksek güvenli bir kuruma nakledilmesi.

(2) a) 5271 sayılı Kanun hükümlerine göre, mahkemece haklarında müdafii veya vekillik görevinden yasaklanmış bulunan avukatlar, Kanunda belirtilen yasaklama süreleri içinde başka davalarla

ilgili olsa bile müdafiliğini veya vekilliğini üstlendiği kişiyi kurumda ziyaret edemez,

b) Müdafilik veya vekillikten yasaklanma kararları mahkemece bu kararların kesinleşmesini müteakip, kurumun bulunduğu yer Cumhuriyet başsavcılığına gönderilir. Cumhuriyet başsavcılığı, kararın bir örneğini derhal kuruma gönderir,

c) Müdafilik veya vekillik görevinden yasaklama kararlarının kurum tarafından yerine getirilmesinde aşağıdaki esas ve usuller uygulanır:

1. Kararın bir örneği, hükümlü ve tutuklu gözlem ve sınıflandırma dosyasına konulur.

2. Kurumlarda bu kararlara mahsus olmak üzere bir defter tutulur. Bu defterde, müdafilik veya vekillik görevinden yasaklama kararı verilen avukatların açık kimliği, kararı veren mahkemenin adı, karar tarihi ve sayısı, yasaklama süresi, yasaklama süresinin uzatılması hâlinde bu süre uzatımı, sürenin sona erme tarihi açıkça belirtilir.

3. Ziyaret günlerinde, avukatların ziyarete engel hâli olup olmadığı, savunma hakkı zedelenmeyecek şekilde kurum idaresince gecikmeksizin tespit edilir.

4. Hükümlü veya tutuklunun Tüzükte belirtilen sebeplerle başka bir kuruma nakli hâlinde, müdafilik veya vekilliğini üstlendiği avukat hakkında yasaklama kararının bulunduğu da yapılacak işlemde tereddüde yer vermeyecek şekilde belirtilir.

5. Mahkemece aksine karar verilmediği sürece, kararda belirtilen yasaklama süresinin dolması hâlinde bu kaydın tutulduğu defterden yasaklama kaydı çıkartılır.

d) Mahkemece, müdafili veya vekilliği üstlenmekten yasaklama kararı verilmiş olan avukatlar hakkında, mahkûmiyet dışında karar verilmesi hâlinde, yasaklama kararının kendiliğinden kaldırıldığı, mahkemece derhal kurumun bulunduğu yer Cumhuriyet başsavcılığına bildirilir. Cumhuriyet başsavcılığı, kararın bir örneğini aynı gün kurum idaresine gönderir. Kurum idaresi, kararın kendisine ulaştığı tarihte müdafilik veya vekillik görevini üstlenmekten yasaklama kararının kaldırılması sebebiyle ilgili defterde gerekli kayıt ve düşüm işlemlerini yapar.

Tutuklulara uygulanacak hükümler ve yükümlülükleri

MADDE 186 – (1) Tüzüğün; 1, 4, 6, 9 ilâ 14, 22, 24 ilâ 27, 29 ilâ 31, 40 ilâ 46, 67 ilâ 73, 75 ilâ 96, 99 ilâ 108, 110 ilâ 117, 119 ilâ 132, 143 ilâ 171, 174, 176 ilâ 179, 185, 188, 189 uncu maddelerinde düzenlenmiş hükümlerin tutukluluk hâliyle uzlaşır nitelikte olanları tutuklular hakkında da uygulanabilir.

Tutuklunun kanun yollarına başvurusu

MADDE 187 – (1) Tutuklu bulunan şüpheli veya sanık, 5271 sayılı Kanunun 263 üncü maddesinde belirtilen esas ve usullere göre kanun yollarına başvurabilir.

ONBİRİNCİ KISIM

Yardımlar, Bağışlar ve Son Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Hükümlüler ile Kuruma Dış Yardım ve Bağışlar, Hükümlüler Arası Yardımlaşmalar

Hükümlüler ile kuruma dış yardım ve bağışlar

MADDE 188 – (1) Hükümlülere, kurumlarından salıverilmelerinden önce veya sonra aşağıda belirtilen esaslara göre dış yardım yapılabilir:

a) Hükümlülerin kurumda buldukları süre içinde kendileri veya aileleri ile ilgili olarak sosyal, sağlık, hukuki yardım ve benzeri ihtiyaçların belirlenmesi için gerekli incelemeler yapılır. Bu işlemler kuruma geliş tarihinden itibaren bir ay içinde tamamlanır. Belirlenen ihtiyaçların karşılanması amacıyla infaz süresince ilgili resmî, özel, gönüllü kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapılır,

b) Hükümlülerin salıverilme sonrası yaşama hazırlanabilmeleri için barınma, iş, eğitim, sosyal, sağlık ve hukukî yardım gibi ihtiyaçların belirlenebilmesi ve gereken yardımlardan yararlanabilmesi amacıyla, salıverilme tarihlerinden en az iki ay önce psiko- sosyal yardım servisi, bulunmuyorsa idare ve gözlem kurulu tarafından inceleme raporu hazırlanır. Hazırlanan rapor doğrultusunda, salıverilme sonrası yaşamın düzenlenebilmesi amacıyla ilgili resmî, özel, gönüllü kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapılır,

c) Salıverilme sonrası ile ilgili düzenlemeler, hükümlünün salıverilmesinden en az bir hafta önce tamamlanarak, yapılan işlemler ve sonuçları hakkında kendisi bilgilendirilir,

d) Hükümlüler, infaz sırasında ve salıverilme sonrasında, her zaman ilgili kurum ve kuruluşlardan yardım talep edebilirler.

(2) Kişiler ile diğer kurum ve kuruluşlar tarafından hükümlülere Cumhuriyet başsavcısının izni ile giyim, kitap ve benzeri yardım ve bağış yapılabilir. Açık kurumlar ile eğitimevlerindeki hükümlülere yapılacak bağış ve yardımlarda ise kurum müdürünün izni aranır.

(3) Hükümlülerin kullanımına sunulmak üzere, yardım ve bağış olarak verilen ve demirbaşa kaydedilmesi gereken eşyalar, Bakanlığın uygun görüşünün alınmasından sonra Cumhuriyet başsavcılığınca kabul edilir.

(4) Kuruma yapılan bağışlarda üçüncü fıkra hükmü uygulanır.

Hükümlüler arası yardımlaşma

MADDE 189 – (1) Meslek ve sanatlarında becerili olan hükümlüler, çalışma yeteneğine sahip ve istekli diğer hükümlülere, kurum idaresi ile işbirliği yaparak kurumda ve salıverilmelerinden sonraki yaşamlarında iş, meslek veya sanat öğrenmelerini sağlamak amacıyla katkıda bulunabilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Son Hükümler

Tebliğat

MADDE 190 – (1) Mahkeme ilâmında yazılı hapis cezasının çektirilmesine ilişkin yapılan çağrı kağıdı veya adlî para cezasının ödenmesi için çıkartılan ödeme emrinin tebliği, hükümde gösterilen adrese yapılır. Hükümlü, adres değişikliklerini mahkemeye veya Cumhuriyet başsavcılığına bildirmekle yükümlüdür. Aksi hâlde hükümde gösterilen adreste yapılan tebliğat geçerlidir.

(2) Güvenlik tedbirleri hakkında da birinci fıkra hükümleri uygulanır.

Hapis cezalarının ve tedbirlerin infazında göz önünde bulundurulacak ve uygulanacak diğer kanunlardaki hükümler

MADDE 191 – (1) Cezanın kesinleşmesinden sonra asker edilen kişiler hakkındaki hapis cezasının infazı ve geri bırakılmasında 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanununun 39 uncu maddesi göz önünde bulundurulur ve uygulanır.

Asker edilen kişilerin cezalarının infazı

MADDE 192 – (1) Asker edilen kişilerin cezaları, 5275 sayılı Kanunun 118 inci maddesinde belirtilen esas ve usullere göre infaz edilir.

Disiplin hapsi ve tazyik hapsi kararlarının infazı

MADDE 193 – (1) Disiplin hapsinin Cumhuriyet başsavcılığınca infazında aşağıdaki esas ve usuller uygulanır;

a) Mahkemece verilen disiplin hapsi kararları, disiplin hapsine mahsus deftere kaydedilir,

b) Disiplin hapsi cezasının infazı amacıyla, on gün içinde Cumhuriyet başsavcılığına gelmesi için hükümlüye çağrı belgesi gönderilir. Bu süre içinde hükümlünün gelmemesi veya kaçması halinde yakalama emri düzenlenir. İlgilinin bu adreste bulunamaması halinde karar, yargı çevresi dışındaki o yer Cumhuriyet başsavcılığına gönderilir,

c) Kanun hükümlerine göre disiplin hapsi, kaldırılmadığı veya düşürülmediği takdirde kurumda yerine getirilir.

(2) Tazyik hapsi kararlarının Cumhuriyet başsavcılığınca infazında aşağıdaki esas ve usuller uygulanır;

a) Mahkemece verilen tazyik hapsi kararları, bu kararlara mahsus deftere kaydedilir,

b) Bu kararlar, hükümlünün kararda belirtilen adresinde bulunan mahalli kolluk kuvvetlerine veya ilgilinin bu adreste bulunamaması halinde yargı çevresi dışındaki o yer Cumhuriyet başsavcılığına gönderilir,

c) Kanun hükümlerine göre tazyik hapsi kararı kaldırılmadığı sürece, kurumda yerine getirilir.

(3) Disiplin hapsi ve tazyik hapsi kararları için kurumda ayrı bir kayıt tutulur.

(4) Disiplin hapsi ve tazyik hapsi kararları, tekerrüre esas olmaz, koşullu salıverilme hükümleri uygulanmaz ve adli sicil kayıtlarına işlenmez.

İdarî para cezasının tahsili

MADDE 194 – (1) İdarî para cezası; kanunda alt ve üst sınırları gösterilmek suretiyle belirlenebilen veya maktu ya da nispi olabilen bir kabahat karşılığı uygulanan yaptırımdır.

(2) İdarî para cezasını içeren Cumhuriyet başsavcılığı kararı veya mahkeme hükmü, tahsili için doğrudan 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 17 nci maddesinin dördüncü fıkrası hükmüne göre mahallin en büyük mal memuruna gönderilir.

Yürürlükten kaldırılan tüzük

MADDE 195 – (1) 5/ 7/ 1967 gün ve 6/8517 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Ceza İnfaz Kurumları ile Tevkifevlerinin Yönetimine ve Cezaların İnfazına Dair Tüzük yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) Mevzuatta, Ceza İnfaz Kurumları ile Tevkifevlerinin Yönetimine ve Cezaların İnfazına Dair Tüzüğe yapılan yollamalar bu Tüzüğün ilgili hükümlerine yapılmış sayılır.

Yürürlük

MADDE 196 – (1) Danıştayca incelenmiş olan bu Tüzük hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 197 – (1) Bu Tüzük hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

[R.G. 6 Nisan 2006 – 26131]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Yönetmelik

Gümrük Müsteşarlığından:

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK

MADDE 1 – 31/5/2002 tarihli ve 24771 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğinin EK 14’ü ekteki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 2 – Aynı Yönetmeliğin EK 32, EK 33 ve EK 34’ü yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 3 – Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4 – Bu Yönetmelik hükümlerini Gümrük Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.

BAZI MADDELERİN FİRE ORANLARINA İLİŞKİN LİSTE

Eşyanın Cinsi Fire Oranları :

Güney Amerika Derileri:

Frigorifik standart tiplerde	% 8
Tip Frigorifiklerde	% 10
Soledorosl arda	% 10
Kamposlar da	% 16
Kormiçriya larda	% 16
Tuzlu Kurularda	% 5
Hava kurularında	% 1-3

Diğer ülkelerden gelen deriler:

Salamura Kurularda	% 5-15
Kurularda	% 3-5

Akaryakıt Ürünleri

G.T.İ.P	Madde Adı	Deniz yolu ile taşımada %
2709.00	Petrol Yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar (Ham)	1
2710.11.11.00.00	Özel bir işleme tabi tutulacak olanlar	0,5
2710.11.15.00.00	Diğer amaçlar için kullanılanlar	0,5
2710.11.31.00.00	Uçak benzini	0,5
2710.11.41.00.00	Oktanı (RON) 95'den az olanlar	0,5
2710.11.45.00.00	Oktanı (RON) 95 veya daha fazla fakat 98'den az olanlar	0,5
2710.11.49.00.00	Oktanı (RON) 98 veya daha fazla olanlar	0,5
2710.11.51.00.00	Oktanı (RON) 98'den az olanlar	0,5

2710.11.59.00.00	Oktan (RON) 98 veya daha fazla olanlar	0,5
2710.11.70.00.00	Benzin tipi jet yakıtı	0,5
2710.19.21.00.00	Jet yakıtı (Kerosen)	0,5
2710.19.25.00.00	Diğerleri	0,5
2710.19.41.00.11	Motorin	0,5
2710.19.41.00.12	Marine Diesel	0,5
2710.19.41.00.19	Diğerleri	0,5

G.T.İ.P	Madde Adı	Deniz yolu ile taşımada %
2710.19.45.00.11	Motorin	0,5
2710.19.45.00.12	Marine Diesel	0,5
2710.19.45.00.19	Diğerleri	0,5
2710.19.49.00.11	Motorin	0,5
2710.19.49.00.12	Marine Diesel	0,5
2710.19.49.00.19	Diğerleri	0,5
2710.19.61.00.00	Ağırlık itibarıyla kükürt miktarı % 1'i geçmeyenler	0,4
2710.19.63.00.00	Ağırlık itibarıyla kükürt miktarı % 1'i geçen fakat %2'yi geçmeyenler	0,4
2710.19.65.00.00	Ağırlık itibarıyla kükürt miktarı % 2'yi geçen fakat %2.8'i geçmeyenler	0,4
2710.19.69.00.00	Ağırlık itibarıyla kükürt miktarı % 2.8'i geçenler	0,4
2710.19.71.00.00	Özel bir işleme tabi tutulacak olanlar	0,4
2710.19.75.00.00	2710.19.71.00.00 alt pozisyonunda belirtilen işlemlerden başka bir işlemle kimyasal değişime tabi tutulacak olanlar	0,4
2710.19.81.00.11	Benzinli motor yağları	0,4
2710.19.81.00.12	Deniz diesel motor yağları	0,4
2710.19.81.00.13	Kompresör yağlama yağları	0,4
2710.19.81.00.14	Türbin yağlama	0,4

	yağları	
2710.19.81.00.19	Diğer yağlar	0,4
2710.19.83.00.00	Hidrolik amaçlara mahsus sıvı yağlar	0,4
2710.19.85.22.11	Beyaz yağlar	0,4
2710.19.85.00.12	Sıvı parafin (Prinç yağı)	0,4
2710.19.87.00.00	Dişli yağları ve redüktör yağları	0,4

G.T.İ.P	Madde Adı	Deniz yolu ile taşımada %
2710.19.91.00.00	Metal işlemeye mahsus bileşikler,kalıp çıkarma yağları,aşınmayı önleyici yağlar	0,4
2710.19.93.00.00	Elektrik izolasyonuna mahsus yağlar	0,4
2710.19.99.00.11	Kızak yağları	0,4
2710.19.99.00.12	Soğutma yağları	0,4
2710.19.99.00.13	Otomatik şanzuman yağları	0,4
2710.19.99.00.14	Diğer şanzuman yağları	0,4
2710.19.99.00.15	Diferansiyel yağları	0,4
2710.19.99.00.19	Diğerleri (Yalnız baz yağları)	0,4
2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	0,5
2711.12	Propan	0,5
2711.13	Bütan	0,5
2713.11.00.00.00	Kalsine edilmemiş	0,4
2713.20.00.00.19	Diğerleri	0,4
2713.90	Petrol yağlarının veya bitümenli minerallerden elde edilen yağların diğer kalıntıları	0,4

2707.10	Benzol (Benzen)	0,5
2702.20	Toluol (Toluen)	0,5
2707.50.90.00.11	Solvent nafta	0,5
2707.99.99.00.00	Diğerleri	0,5
2710.11.15.00.00	2710.11.11.00 Alt pozisyonunda belirtilen işlemlerden başka bir işlemle kimyasal değişime tabi tutulacak olanlar	0,5

G.T.İ.P	Madde Adı	Deniz yolu ile taşımada %
2710.11.21.00.00	White spirit	0,5
2710.11.25.00.00	Diğerleri	0,5
2710.11.90.00.11	Diğer solventler	0,5
2710.11.90.00.19	Diğerleri	0,5
2710.19.11.00.00	Özel bir işleme tabi tutulacak olanlar	0,5
2710.19.15.00.00	2710.19.11.00 Alt pozisyonunda belirtilen işlemlerden başka bir işlemle kimyasal değişime tabi tutulacak olanlar	0,5
2710.19.29.00.00	Diğerleri	0,5
2710.19.31.00.00	Özel bir işleme tabi tutulacak olanlar	0,5
2710.19.35.00.00	2710.19.31.00 Alt pozisyonunda belirtilen işlemlerden başka bir işlemle kimyasal değişime tabi tutulacak olanlar	0,5
2901.10.90.00.11	Hekzan	0,5
2901.10.90.00.12	Heptan	0,5
2901.10.90.00.13	Pentan	0,5
2902.11.00.00.00	Siklohekzan	0,5
2902.20.00.00.00	Benzen	0,5

2902.30.00.00.00	Toluen	0,5
2902.41.00.00.00	o - ksilen	0,5
2902.42.00.00.00	m - ksilen	0,5
2902.43.00.00.00	p-ksilen	0,5

G.T.İ.P	Madde Adı	Deniz yolu ile taşımada %
2902.44	Ksilen izomerleri karışımları	0,5
2909.19.00.00.13	Metil tersiyer bütül eter	0,5
34.03	Yağlama müstahzarları (kesici aletleri yağlamaya mahsus, esası yağ olan yağlama müstahzarları,civata veya somun gevşetme müstahzarları pas veya korozyonu önleyici müstahzarlar ve döküm kalıplarına mahsus yağlama müstahzarları dahil) ve dokumaya elverişli maddelerin, deri ve köselenin, post ve kürklerin veya diğer maddelerin katı ve sıvı yağlarla yağlanmasına mahsus müstahzarlar (esas madde olarak içinde ağırlık itibariyle %70 veya daha fazla petrol yağı veya bitümenli minerallerden elde edilen yağ içeren müstahzarlar hariç)	0,5
3811.90.00.10.12	Hafif mineral yağlar için müstahzar katkıları Tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan organik karma çözücüler ve incelticiler, boya ve vernik çıkarmada kullanılan müstahzarlar	0,5
3814.00.90.00.00	Diğerleri	0,5
3824.90.40.00.00	Vernikler ve benzeri ürünler için anorganik karma çözücüler ve incelticiler	0,5

--	--	--

Diğerleri	:	Fire Oranları
Pamuk İhracatında		% 1,5
Deri İhracatında		% 1-1,5
Yapağı İhracatında		%1,5
Yün, yapağı, tops		%5

[R.G. 8 Nisan 2006 – 26133]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararı

ASLAN /Türkiye Davası*

Başvuru no:59237/0
Strazburg
15 Temmuz 2005

OLAYLAR

1959 doğumlu olan başvuran, başvurusunu yaptığı sırada Mardin Kızıltepe Cezaevi'nde tutuklu bulunmaktadır.

PKK'daki faaliyetlerinden ötürü sanık olarak aranan başvuran, 28 Şubat 1997 tarihinde Mardin Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı ekipler tarafından evinde yakalanıp gözaltına alınmıştır.

Aynı gün polis memurları tarafından yakalama ve arama tutanağı düzenlenmiş ve saat 10:30'da doktor tarafından muayene edilen başvuranın vücudunda herhangi bir darp veya şiddet izine rastlanmamıştır.

4 Mart 1997 polis memurları tarafından ifade tutanağı düzenlenmişlerdir. Başvuran ifade tutanağında adı geçen örgüte üye olduğunu ve örgüt adına faaliyetlerde bulunduğunu kabul etmiştir.

6 Mart 1997 günü saat 9:30'da muayene edilen başvuranın vücudunda darp veya şiddet izi tespit edilememiştir.

Aynı gün Mardin Cumhuriyet Savcısı tarafından ifadesi alınan başvuran hakkındaki suçlamaları ve gözaltında verdiği ifadeyi reddetmiştir.

Yine 6 Mart 1997 tarihinde Mardin Asliye Ceza Mahkemesi'ne çıkarılan başvuran hakkındaki suçlamaları reddederek, adigeçen örgüt üyelerinin zoruyla giriştiği faaliyetlerden ötürü pişman olduğunu dile getirmiştir. Mardin Asliye Ceza Mahkemesi hakimi tarafından başvuran hakkında tutuklu yargılama kararı verilmiştir.

7 Mart 1997 tarihinde başvuran bu tutuklama kararına karşı Mardin Asliye Ceza Mahkemesi'ne itiraz başvurusunda bulunmuştur.

10 Mart 1997 tarihinde Mardin Asliye Ceza Mahkemesi yetkisizlik kararı vererek, dava dosyasını Diyarbakır Devlet Güvenlik Mahkemesi'ne (Diyarbakır DGM) göndermiştir.

Dava konusu olayların İzmir'de meydana geldiğini saptayan Diyarbakır DGM, 28 Mart 1997 tarihinde yetkisizlik kararı vererek, dava dosyasını İzmir Devlet Güvenlik Mahkemesi (İzmir DGM) Cumhuriyet Savcılığı'na göndermiştir.

---

* Dışişleri Bakanlığı Çok taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

9 Mayıs 1997 tarihinde İzmir DGM Cumhuriyet Savcısı başvuranı silahlı örgüte üye olmakla suçlayarak, TCK'nın 168§2. maddesi ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 5. maddesi uyarınca mahkum edilmesini istemiştir.

25 Aralık 1997 tarihinde İzmir DGM'de savunmasını yapan başvuran, hakkındaki suçlamaları ve gözaltında verdiği ifadeyi, baskı ve zor altında alındığı gerekçesiyle reddetmiştir. Duruşma sonunda Mahkeme başvuranın tutuksuz yargılanmasına karar vermiştir.

30 Aralık 1997 tarihinde, aralarında asker kökenli bir hakimin de yer aldığı İzmir DGM heyeti, 3419 sayılı Pişmanlık Yasası'nın 1. maddesinin a) fıkrası uyarınca başvuran hakkında ceza verilmemesine karar vermiştir. Mahkeme başvuranın kendi iradesiyle sözkonusu örgütten ayrıldığını ve pişman olduğunu vurgulamıştır.

Bunun üzerine İzmir DGM Cumhuriyet Savcısı, sözkonusu kararın bozulması talebiyle Yargıtay'a başvurmuştur.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı tebliğnamesinde, mevcut davada silahlı bir örgüte yardım ve yataklık yapmak suçu sözkonusu olduğundan, 3419 sayılı Pişmanlık Yasası'nın 1. maddesinin a) fıkrasının uygulanamayacağını belirterek, Yargıtay'dan ilk derece mahkemesinin verdiği kararı bozmasını talep etmiştir.

24 Mart 1998 tarihinde Yargıtay ilk derece mahkemesinin verdiği kararı bozmuş ve dava dosyasını İzmir DGM'ye geri göndermiştir.

21 Mayıs 1998 tarihinde başvuran istinabe yoluyla Kızıltepe Asliye Ceza Mahkemesi tarafından dinlenmiştir.

9 Temmuz 1998 tarihinde üç sivil hakimden oluşan DGM heyeti, başvuranı silahlı bir örgüte yardım etmekten suçlu bularak, TCK'nın 169. maddesi ile 3713 sayılı Kanun'un 5. maddesi uyarınca üç yıl dokuz ay hapis cezasına çarptırmıştır. Mahkeme başvuranın, bilinçli bir şekilde

örgüt adına faaliyetlerde bulunduğu ve bu davranışlarından dolayı hiçbir pişmanlık duymadığı sonucuna vararak, 3419 sayılı Kanun'un 1. maddesinin a) fıkrasının uygulanmasına gerek olmadığına hüküm vermiştir.

15 Temmuz 1998 tarihinde başvuran bu kararı temyiz etmiştir.

16 Şubat 1999 tarihinde Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı tebliğnamesinde, başvuranın temyiz talebinin reddedilmesini ve ilk derece mahkemesinin kararının onanmasını talep etmiştir.

18 Şubat 1999 tarihinde Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın tebliğnamesi Yargıtay'da görülen davanın dosyasına eklenmiştir.

2 Aralık 1999 tarihinde Yargıtay, herhangi bir duruşma yapmadan ilk derece mahkemesinin verdiği kararı onamıştır.

24 Aralık 2000 tarihinde İzmir Ağır Ceza Mahkemesi, 4616 sayılı Kanun uyarınca başvuranın şartlı tahliyeden yararlanmasına karar vermiştir.

HUKUK AÇISINDAN

I. AİHS'NİN 6. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

Başvuran kendisini yargılayan ve mahkum eden Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin, bir yandan bünyesinde bir askeri hakim bulunmasından dolayı, diğer yandan ise hazırlık soruşturması süresince ifade verirken avukat yardımından yararlanamamasından ötürü, sözkonusu mahkemenin kendisine adil bir yargılama sağlayabilecek "bağımsız ve tarafsız bir mahkeme" olmadığı iddiasında bulunmaktadır.

Başvuran ayrıca, cezai yargılama sürecinde adil yargılanma hakkının gerektirdiği koşulların yerine getirilmediğini ileri sürmektedir. Bu itibarla başvuran, gözaltında bulunduğu sırada, baskı altında alındığını iddia ettiği ifadesinin aleyhinde delil olarak kullanılmasından, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın tebliğnamesinin kendisine iletilmemesinden ve Yargıtay'ın, avukatının duruşma yapılması talebini reddetip, duruşma yapmadan hüküm vermesinden şikayetçi olmaktadır.

Sonuç olarak başvuran AİHS'nin 6. maddesinin 1. fıkrası ile 3. fıkrasının c) bendinin ihlal edildiğini ileri sürmektedir.

A. Kabul edilebilirlik hakkında

1. Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin bağımsızlığı ve tarafsızlığı konusunda

Hükümet AİHM'den, Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin yapısına ilişkin şikayeti, AİHS'nin 35. maddesinde öngörülen altı aylık süreye riayet edilmediği gerekçesiyle reddetmesini talep etmektedir. Hükümet, DGM'nin bağımsızlık ve tarafsızlıktan yoksun olduğu yönündeki şikayet hakkında verilen iç nihai kararın, yine aynı Mahkeme tarafından verildiğini belirtmektedir. Bu itibarla Hükümet, olayların meydana geldiği

Başvuranın Yargıtay kalemindeki dava dosyasına ulaşır, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının tebliğnamesinin kopyasını alabileceği yönündeki argüman konusunda ise AİHM, hakkaniyet gereği, Yargıtay kaleminin başvurana, tebliğnamenin dosyaya konduğu ve başvuranın bundan yararlanma olanağının bulunduğunu, arzu ederse de tebliğnameye yazılı cevap verebileceğini bildirmesi gerektiğini hatırlatır. Başvuranın avukatından, kendi inisiyatifiyle düzenli aralıklarla dosyaya yeni belgeler eklenip eklenmediğini öğrenmesini beklemek, ilgili kişiye orantısız bir yük getirmekle eşdeğer olup, tebliğnameyi yorumlaması için zorunlu olarak gerçek bir olanak da temin etmemektedir (*Göç-Türkiye* [GC], n° 36590/97, § 57, CEDH 2002-V). Bu itibarla AİHM, sözkonusu tebliğnamenin 16 Şubat 1999'da kaleme alınıp, 18 Şubat 1999'da Yargıtay'a sunulduğunu ve Yargıtay'ın da altı aylık sürenin başlangıç noktası olan 2 Aralık 1999 tarihinde hüküm verdiğini ortaya koymaktadır. Başvuran ise başvurusunu 27 Mayıs 2000 tarihinde, yani bu işlem için öngörülen süre içerisinde yapmıştır. Dolayısıyla Hükümet'in itirazının ikinci kısmının da reddedilmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak AİHM, sözkonusu şikayetlerin, AİHS'nin 35§3. maddesi uyarınca açıkça dayanaktan yoksun olmadığını ve başka hiçbir kabuledilemezlik gerekçesi bulunmadığını saptamıştır. Dolayısıyla şikayetler kabuledilebilir bulunmuştur.

B. Esas hakkında

1. Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin Bağımsızlığı ve Tarafsızlığı Hakkında

AİHM daha önce buna benzer soruları gündeme getiren birçok dava incelediğini ve bunların AİHS'nin 6§1. maddesinin ihlali yönünde sonuçlandığını ortaya koymaktadır (Bkz. *Özel* kararı, §§ 33-34, ve *Özdemir-Türkiye* no:59659, §§ 35-36, 6 Şubat 2003).

AİHM mevcut davayı incelemiş ve Hükümet'in davayı farklı şekilde sonuçlandıracak hiçbir olgu ve kanıt sunmadığı kanaatine varmıştır. AİHM, Ceza Kanunu'nda öngörülen suçlardan ötürü Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde yargılanan başvuranın, aralarında asker kökenli bir hakim yer aldığı mahkeme önüne çıkma konusunda endişe duymasının anlaşılabilir olduğu kanısındadır. Dolayısıyla başvuran, Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin davanın gerekçesine yabancı mülahazalar ışığında sebepsiz bir yargı kararı almasından haklı olarak kaygı duymaktadır. Bu nedenle başvuranın, bu yargı merciinin tarafsız ve bağımsız olmadığı yönündeki şüphelerinin, nesnel bir biçimde haklı gerekçelere dayandığı kabul edilebilir (*Incal -Türkiye*, 9 Haziran 1998 tarihli karar, *Derleme* 1998-IV, s. 1573, § 72, *in fine*).

AİHM, başvuranları yargılayıp mahkum eden Devlet Güvenlik Mahkemesinin AİHS'nin 6 § 1 maddesinde öngörülen bağımsız ve tarafsız bir mahkeme niteliğini taşımadığı sonucuna varmıştır.

2. Ceza Yargılamasının Adilliyi Hakkında

Hükümet bir ihlalin varlığına karşı çıkmaktadır.

AIHM, daha önceki benzer davalarda da dile getirildiği üzere, tarafsızlıktan ve bağımsızlıktan yoksun bir mahkemenin, hiçbir surette, yargı yetkisi altındaki kişilere adil bir yargılama süreci temin edebileceğinin varsayılmayacağını hatırlatır.

Başvuranın, davasının bağımsız ve tarafsız bir mahkeme önünde görülmesi hakkının ihlal edildiği tespiti ışığında, AIHM, AIHS'nin 6. maddesinin 1. fıkrasına ve 3. fıkrasının c) bendine dayanan diğer şikayetleri incelemeye gerek olmadığı kanaatine varmıştır (bkz. diğerleri arasında, *Çiraklar* kararı, s. 3074, §§ 44-45; Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın tebliğnamesinin tebliğ edilmemesi konusunda, bkz. *Işık-Türkiye*, no: 50102/99, §§ 38-39, 5 Haziran 2003; delillerin ve gözaltında alınan ifadenin değerlendirilmesi konusunda, bkz., diğerleri arasında, *Akkaş-Türkiye*, no: 52665/99, §§ 22-23, 23 Ekim 2003; gözaltı süresince avukat bulunmaması konusunda, bkz., özellikle, *Serdar Özcan-Türkiye*, no: 55427/00, 8 Nisan 2004, ve *Ünal-Türkiye*, no: 48616/99, 10 Kasım 2004).

II. AIHS'NİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI HAKKINDA

A. Maddi ve Manevi Tazminat

Başvuran maddi zarara maruz kaldığını iddia etmekte ve bunun değerinin, mahkum edilmesinden dolayı uğradığı gelir kaybı gözönünde bulundurularak AIHM tarafından tespit edilmesini talep etmektedir. Başvuran ayrıca, 30.000 (otuzbin) Euro değerinde manevi zarara uğradığını iddia etmektedir.

Hükümet bu iddialara karşı çıkmaktadır.

İddia edilen maddi zarara ilişkin olarak AIHM, AIHS'nin ihlal edilmemiş olması halinde Devlet Güvenlik Mahkemesi'ndeki davanın sonucun ne olacağına dair spekülasyon yapılamayacağını belirterek, başvurana bu yönde bir tazminat ödenmesine gerek olmadığına karar vermiştir (Bkz, *Findlay-Birleşik Krallık* kararı, 25 Şubat 1997, Derleme 1997-I, s.284, § 85).

Manevi tazminata ilişkin olarak ise AIHM mevcut davada ihlal tespitinin, adil tazmin için başlı başına yeterli olduğu kanaatine varmıştır (*Çiraklar* kararı, s. 3074, § 49).

AIHM mahkumiyet kararının Sözleşme'nin 6§1. maddesine göre tarafsız ve bağımsız olmayan bir mahkeme tarafından verildiği sonucuna vardığında, prensip olarak en uygun tazminin, başvuranın gecikmeksizin, tarafsız ve bağımsız bir mahkeme tarafından yeniden yargılanması olacağı kanaatine varmıştır (*Gençel* kararı, § 27).

B. Masraf ve Harcamalar

Başvuran, AIHM nezdinde yaptığı masraf ve harcamalar için 3.000 (üçbin) Euro, avukatlık ücreti için ise 2.000 (ikibin) Euro tazminat talebinde bulunmaktadır.

Hükümet bu taleplere karşı çıkmıştır.

AİHM, bu konudaki içtihadı ve mevcut unsurlar doğrultusunda, AİHM önündeki yargılama için, 1.500 (bin beşyüz) Euro'dan 660 (altıyüz altmış) Euro tutarındaki adli yardımın düşürülerek, kalan meblağın başvurana ödenmesinin makul olduğuna karar vermiştir.

C. Gecikme Faizi

AİHM, Avrupa Merkez Bankası'nın marjinal kredi kolaylıklarına uyguladığı faiz oranına üç puanlık bir artışın ekleneceğini belirtmektedir.

BU GEREKÇELERE DAYALI OLARAK AİHM OY BİRLİYLE;

1. Başvurunun geri kalanının *kabuledilebilir olduğuna*;
2. Diyarbakır Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin bağımsızlık ve tarafsızlıktan yoksun olması nedeniyle AİHS'nin 6§1. maddesinin *ihlal edildiğine*;
3. AİHS'nin 6. maddesi uyarınca yapılan diğer şikayetlerin incelenmesine *gerek olmadığına*;
4. Mevcut kararın kendisinin manevi zararın adil tazmini için yeterli *olduğuna*;
5. a) AİHS'nin 44§2. maddesi uyarınca, kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, ödeme tarihindeki döviz kuru üzerinden Türk Lirası'na çevrilmek üzere ve miktara yansıtılabilecek her türlü vergiden muaf tutularak, Savunmacı Devlet tarafından başvurana, masraf ve harcamalar için 1.500 (bin beşyüz) Euro'dan, 660 (altıyüz altmış) Euro tutarındaki adli yardım düşüldükten sonra kalan meblağın *ödenmesine*;
(b) sözkonusu sürenin bittiği tarihten itibaren ödemenin yapılmasına kadar Hükümet tarafından, Avrupa Merkez Bankası'nın o dönem için geçerli olan faiz oranının üç puan fazlasına eşit oranda basit faiz uygulanmasına;
6. Adil tazminata ilişkin diğer taleplerin *reddine*;

karar vermiştir.

İşbu karar Fransızca olarak hazırlanmış ve AİHM İç Tüzüğü'nün 77. maddesinin 2. ve 3. fıkralarına uygun olarak 15 Temmuz 2005 tarihinde yazıyla bildirilmiştir.

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Tebliğler

Maliye Bakanlığında:

MİLLÎ EMLAK GENEL TEBLİĞİ
(SIRA NO: 304)

13/12/1983 tarih ve 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 543 sayılı KHK ile

değişik 13 üncü maddesinin (j) bendine göre, "Bakanlık hizmet binaları ve İçişleri Bakanlığının görüşünü almak suretiyle Hükümet konaklarının yapımını programlamak, satın alma işlemlerini yürütmek ve bunların onarımlarını yapmak" Millî Emlak Genel Müdürlüğünün görevleri arasında sayılmıştır.

Bu hükme göre, hükümet konakları veya ilave blokları ile Bakanlığımıza ait hizmet binalarının yatırım programına alınmaları ve yapımları için gerekli işlemlerin yürütülmesi Bakanlığımız (Millî Emlak Genel Müdürlüğü) tarafından yerine getirilmektedir.

Bütçe Kanunlarında yatırım amacıyla ayrılmış bulunan ödeneklerin, yetki ve sorumluluklar çerçevesinde, etkin ve verimli bir şekilde kullanılmasının sağlanması ve gereksiz yazışmaların önlenmesi amacıyla yatırım projeleri ile ilgili işlemlerin aşağıda açıklanan esaslara göre yapılması gerekmektedir.

I - YATIRIM PROJESİ TEKLİFİNDE DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

Yatırım projesi tekliflerinde bulunulurken, ülkemizin idari yapısındaki değişiklikler de göz önünde bulundurularak, ihtiyaç gerçekçi nedenlere dayandırılmalı ve kaynakların daha etkin kullanılması amacıyla gereksiz taleplerde bulunulmamalıdır.

– Hükümet konağı yapımı proje teklifleri için öncelikle ilgili Valilikçe İçişleri Bakanlığının uygun görüşü alınmalı ve uygun görüşü alındıktan sonra bu yazının bir örneği, gerekçeli rapor, Genel Tebliğimiz eki form (Ek-1) ve istenen diğer belgeler mülki amir tarafından onaylanarak,

– Bakanlığımız hizmet binalarının yapım projelerine ait teklifler ise gerekçeli rapor ile birlikte,

– Yatırım programı hazırlıklarında değerlendirilmek üzere Haziran ayı sonuna kadar, Bakanlığımıza (Millî Emlak Genel Müdürlüğü) gönderilmelidir. Anılan tarihten sonra gelen talepler değerlendirilmeye alınmayacaktır.

II - YATIRIM TEKLİFİNDE BULUNULAN PROJENİN YATIRIM PROGRAMINA ALINMASINDAN ÖNCE YAPILACAK İŞLEMLER

A- Arazi veya Arsa Temini

Bakanlığımıza yapılan başvurularda, yatırım programına alınması istenilen projelerin büyük bir bölümünün arsalarının bulunmadığı veya arsa sorunlarının çözümlenmediği görülmektedir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62 nci maddesinin (c) bendinde "...Yapım işlerinde arsa temin edilmeden, mülkiyet, kamulaştırma ve gerekli hallerde imar işlemleri tamamlanmadan ve uygulama projeleri yapılmadan ihaleye çıkılamaz..." hükmü yer almaktadır.

Bu nedenle, yatırım programına alınması teklif edilen projelerin arsalarının, programa alınmadan önce temin edilmesi ve programa alındığı yıl itibari ile ihale edilerek başlanmasına imkan verecek şekilde aşağıda belirtilen niteliklerde olması gerekmektedir.

1. Uygun olması durumunda mülkiyeti Hazineye ait arsalara öncelik verilmelidir.

2. Arsanın il/ilçe merkezinde veya gelişme durumuna göre merkezi sayılabilecek bölgesinde olmasına dikkat edilmelidir.

3. Arazi veya arsa, imar planında "hükümet konağı veya resmi kurum alanı" olarak ayrılmış olmalıdır. "Hükümet konağı veya resmi kurum alanı" olarak ayrılmamışsa imar planında gerekli değişikliklerin yapılması sağlanmalıdır.

4. Bağış yoluyla temin edilecek arazi veya arsalarda, bağış işlemlerinin düzenlendiği Millî Emlak Genel Tebliği hükümlerine uyulmalıdır.

5. Maliyet artışına sebebiyet verilmemesi ve arsa değişikliklerine gidilmemesi için temin edilecek arsanın veya arazinin Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca belirlenen kriterler çerçevesinde;

- Dere yataklarında olmaması ve su baskınına maruz kalmaması,
- Heyelan ve bataklık bölgesinde bulunmaması,
- Eğiminin % 5'i geçmemesine dikkat edilmesi,

- Zemin sual fişinin hazırlattırılarak yeraltı suyunun tespit edilmesi ve buna göre projenin uygulanması için arsanın uygun olup olmadığının araştırılması,

- Arsada projenin uygulanmasına mani olacak şekilde, enerji nakil hattı, dere, korunması gereken bina, ağaç bulunup bulunmadığının tetkik edilmesi,

- İmar planında seçilen arsanın amacına uygun şekilde yeterli alana sahip olması,

Hususlarının Bayındırlık ve İskan Müdürlüğü vasıtası ile belirlenerek bu hususlara uyulmasının sağlanması gerekmektedir.

B- Arsa veya Arazi Temininden Sonra Bakanlığımıza Gönderilecek Belgeler

Yatırım programına alınması istenilen projelerle ilgili talep yazılarına;

1. Maliye Hazinesi adına alınacak, geçerli imar planında hükümet konağı veya resmi kurum alanı olarak ayrılmış imar parseline ait tevhitli tapu senedinin,

2. 3194 sayılı İmar Kanununun 8/b maddesine göre onaylanmış ve kesinleşerek yürürlüğe girmiş 1/1000 ölçekli uygulama imar planının, hükümet konağı veya resmi kurum alanını gösteren ilgili "imar paftası orijinal kopyası"nın (iki adet),

3. Geçerli imar planına uygun şekilde alınacak, hükümet konağı veya resmi kurum alanı olarak ayrılmış imar parseline ait ilgili belediyesince son bir yıl içerisinde tasdik edilmiş "imar durumu belgesi"nin (kat sayısı, inşaat yaklaşma mesafeleri, TAKS, KAKS ve diğer yapılaşma koşullarını gösteren),

4. Hükümet konağı veya resmi kurum alanı olarak ayrılan parsel ait "kadastral çap"ının,

5. Hükümet konağında ve hizmet binası içinde yer alacak Bakanlıklara ait mahalli birimlerin, mevcut ve geleceğe yönelik gelişme eğilimi de göz önünde bulundurularak düzenlenecek ve ilgili birim amirlerinin yazılı taleplerinin de ekleneceği, mülkî amir tarafından onaylı, birim adını, oda sayısını, kullanım amacını, her odada görev yapacak kişi sayısını gösteren "ayrıntılı ön ihtiyaç programı"nın,

6. Geçerli imar planında hükümet konağı veya resmi kurum alanı olarak ayrılmış imar parselinin, Hazine adına tapu senedi alındıktan sonra, "Maliye Bakanlığı Millî Emlak Genel Müdürlüğü Taşra Birimleri Kuruluş ve Görev Yönetmeliği"nin 12/1 maddesi uyarınca, Bakanlığımıza adına alınacak "tahsis kararı"nın,

Son bir yıl içinde düzenlenmiş orijinal ya da ilgili birim yetkilisince "mühür, tarih, imza, isim, unvan" konulmak suretiyle "aslına uygun" olduğunun onaylanmış örneklerinin eklenerek, Bakanlığımıza (Millî Emlak Genel Müdürlüğü) gönderilmesi gerekmektedir.

Yukarıda belirtilen belgeleri eksik gelen talepler, Yatırım Programı ile ilgili değerlendirmelerde dikkate alınmayacaktır.

III - İHALE YETKİSİNİN İL ÖZEL İDARELERİNE DEVRİ

4/3/2005 tarihli ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 64 üncü maddesinde;

"İl özel idaresi, il genel meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda;

a) Diğer kamu kurum ve kuruluşlarına ait yapım, bakım, onarım ve taşıma işlerini bedelli veya bedelsiz üstlenebilir veya bu kuruluşlar ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilir ve bu amaçla gerekli kaynak aktarımında bulunabilir. Bu takdirde iş, işin yapımını üstlenen kuruluşun tâbi olduğu mevzuat hükümlerine göre sonuçlandırılır."

hükmü yer almaktadır.

Bu kapsamda, hükümet konağı yapımı ihalelerinde ihale yetkisi il özel idaresine devredilebilir. Bunun için, Valilikçe hazırlanacak protokole Bakanlığımız tarafından onay verilmesi gerekir.

Protokolün onaylanmasından sonra projenin yılı yatırım programı ile ilişkilendirilmesi Bakanlığımızca yapılır.

IV - YATIRIM PROGRAMINDA YER ALAN PROJELERE AİT BİLGİ VE BELGELERİN GÖNDERİLMESİ

Bakanlar Kurulu Kararı eki Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Kararın "Yatırımların Valilikçe Koordinasyonu" başlıklı maddesinde;

"Genel ve özel bütçeli kuruluşlar doğrudan bölge veya ildeki birimleri vasıtasıyla;

– .... Yılı Yatırım Programına ekli cetvellerde yer alan projeleri ve bu projeler için hazırlayacakları çalışma programlarını,

– Her bir proje için mahalline gönderilen ödenek miktarını, hizmetin ilgili bulunduğu valiliğe zamanında bildirirler.

Valiler; illeri dahilinde yer alan projelere dair ödeneklerin zamanında ve amacına uygun olarak kullanılması ve uygulamanın izlenmesi maksadıyla gerekli hallerde kuruluşlar arasında yardımlaşma ve koordinasyonu sağlar.

Valiler; yatırımların uygulama durumlarını, etkinliğin artırılmasına ve karşılaşılan güçlüklerin giderilmesine yönelik görüşleri ile birlikte, yıllık raporlar halinde ilgili bakanlığa ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığına bildirirler."

hükmü yer almaktadır.

Bu kapsamda, ilgili yıl yatırım programında Bakanlığımıza ait projeler ve her bir proje için gönderilecek ödenek miktarı hizmetin ilgili bulunduğu valiliğe zamanında bildirilecektir.

Hizmetin ilgili bulunduğu Valilikçe;

– Yatırımların uygulama durumları, etkinliğin artırılmasına ve karşılaşılan güçlüklerin giderilmesine yönelik görüşleri de eklenmek suretiyle hazırlanacak yıllık raporların,

– Onaylı Hükümet Konakları Yatırım Projesi Bilgi Formunun (Ek-2),

– Yıl içerisinde ödenen son hakedişe ait kapak sayfalarının onaylı örneklerinin,

izleyen yılın Ocak ayı içerisinde Bakanlığımıza (Millî Emlak Genel Müdürlüğü) gönderilmesi gerekmektedir.

Ayrıca, yatırım bütçesi çalışmalarında ve yatırım projelerinin ödeneklerinin tespit edilmesinde kullanılmak üzere bilgilerin güncellenmesi için her yıl Haziran ayı sonu ile Kasım ayı sonuna kadar olmak üzere yılda iki kez ödenen son hakedişe ait kapak sayfalarının onaylı örnekleri ile birlikte Tebliğ eki form (Ek-2) doldurularak Bakanlığımıza (Millî Emlak Genel Müdürlüğü) gönderilecektir.

V - YÜRÜRLÜK

Bu Genel Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yatırımla ilgili olarak daha önce yayımlanmış olan 164 sıra no.lu Millî Emlak Genel Tebliği, 25/9/1998 tarihli ve 35010 sayılı genel yazımız ve onarımla ilgili 292 sıra no.lu Millî Emlak Genel Tebliğinin "IV-Ödenek Taleplerinin Bakanlığımıza Gönderilmesi" başlıklı bölümünün ikinci paragrafı ile "V- Onarım Amacıyla Gönderilen Ödeneklerin Kullanılması ve Artan Ödenegin Tenkisi" başlıklı bölümün 4 no.lu bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

Tebliğ olunur.

EK - 1

HÜKÜMET KONAKLARI YATIRIM TEKLİFİ BİLGİ FORMU

İLİ :	İLÇESİ :			
Mevcut Hükümet Konağının Bulunduğu Taşınmazın	Pafta No	Ada No	Parsel No	Yüzölçümü m ²
	Yapım Tarihi	Blok Sayısı	Kat Sayısı	Sobalı/Kaloriferli
Mevcut Hükümet Konağında Hizmet Veren Birimler, Çalışan Personel Sayısı, Oda Sayısı ve Toplam m ²				
Genel Bütçeye Dahil Olup Hükümet Konağı Dışında Kiralık Binalarda Hizmet Veren Birimlerin Oda, Çalışan Personel Sayıları, Toplam m ²				
Kendi Binalarında Hizmet Veren Hükümet Konağı İçinde Yer Almayacak Birimlerin Adları				
Mevcut Hükümet Konağına Blok İlavesi veya Kat İlavesi Yapılıp Yapılmadığı Blok İlavesi veya Kat İlavesi Yapıldı İse	Yapım Tarihi	İlave m ²	İlave Blok Sayısı	İlave kat sayısı
Hükümet Konağının Edinme şekli	Yapım	Satınalma		Kiralama
Hükümet Konağının Yeterli Olup Olmadığı, Değilse Nedenleri				
Hükümet Konağı ihtiyacı	Yeni Bina	Blok İlavesi	Kat İlavesi	İhtiyaç/m ²

Mevcut Hükümet Konağı Alanının Blok İlavesi, Kat Çıkılması İçin Uygun Olup Olmadığı				
Yeni Hükümet Konağı veya Blok İlavesi Yapımı İçin Ayrı Bir Taşınmaz Var mı, Varsa	Ada No	Pafta No	Parsel No	Yüzölçümü m ²
	İMAR DURUMU BİLGİLERİ			

Not: Mevcut Hükümet Konağı binasının üzerinde bulunduğu taşınmazın imar durumunun işlendiği ve binanın yer aldığı vaziyet planı örnekleri temin edilerek forma eklenecektir.

FORMU DÜZENLEYEN

Adı ve Soyadı :
 Ünvanı :
 Tarihi :
 İmza :

ONAY
 ..../.../.....

EK - 2

**HÜKÜMET KONAKLARI YATIRIM PROJESİ
 BİLGİ FORMU**

Düzenleme Tarihi : ..../.../.....

YTL

1	İŞİN ADI			
2	MÜTEAHHİDİN ADI			
3	PROJE NO	BLOK SAYISI	KAT ADEDİ	
4	İHALE TARİHİ	SÖZLEŞME TARİHİ		
5	İŞİN TABİ OLDUĞU İHALE YASASI			
6	İŞİN KEŞİF BEDELİ / TENZİLAT YÜZDESİ / YAKLAŞIK MALİYET BEDELİ			
7	İŞİN İHALE BEDELİ / TEKLİF BEDELİ			
8	VARSA KEŞİF ARTIŞI / ARTIŞ YÜZDESİ VE BEDELİ			
9	..../.../.... TARİHİNE KADAR GÖNDERİLEN TOPLAM ÖDENEK			
10	..../.../.... TARİHİNE KADAR ÖDENEN	İMALAT		
		FİYAT FARKI		
		K.D.V		
		TOPLAM		
11	İÇİNDE BULUNULAN MALİ YIL İÇİN AYRILAN ÖDENEK			
12	MALİ YIL İÇİNDE ..../.../.... TARİHİNE KADAR YAPILAN ÖDEME			
13	..../.../.... KADAR YAPILAN ÖDENEK TENKİS MİKTARI			
14	İNŞAATIN FİZİKİ GERÇEKLEŞME ORANI			

15	BU İŞ İÇİN .../.../.... YILI ESKALE EDİLMİŞ ÖDENEK İHTİYACI	SÖZLEŞME	
		FİY. FARKI (malz/esk)	
		K.D.V	
		TOPLAM	
16	BU İŞİN TAMAMLANMASI İÇİN GEREKLİ ÖDENEK MİKTARI (MALİ YILA GÖRE ESKALE EDİLMİŞ MİKTAR)		
17	TAAHHÜTÜN TAMAMLANACAĞI TARİH		
18	TAAHHÜT TAMAMLANDI İSE GEÇİCİ KABUL TARİHİ		
19	İŞİN İKMALİ AYRI BİR İHALEYİ GEREKTİRİYORSA İHTİYAÇ DUYULAN ÖDENEK MİKTARI (İKMAL KEŞFİ)		
20	İNŞAATIN DURUMUNA AİT GENEL BİLGİLER		

FORMU DÜZENLEYEN

Adı ve Soyadı :
Ünvanı :
Tarihi :
İmza :

ONAY
.../.../....

[R.G. 13 Nisan 2006 – 26138]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Maliye Bakanlığında:

**PARASAL SINIRLAR VE ORANLAR
HAKKINDA GENEL TEBLİĞ
(SAYI: 2006-1)**

1. Giriş

Başta 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu olmak üzere çeşitli mevzuat ve düzenlemeler gereğince, uygulanacak parasal sınırlar, faiz oranları, alındı birim fiyatları bu Tebliğ eki tablolarda gösterildiği şekilde tespit edilmiştir.

2. Genel Bütçe Muhasebe Yönetmeliğine tabi işlemler

2.1. Kasa işlemleri

2.1.1. Genel Bütçe Muhasebe Yönetmeliğinin 11 inci maddesinin (c) fıkrası ile Muhasebe Yetkilisi Mutemetlerinin Görevlendirilmeleri, Yetkileri, Denetimi ve Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 9 uncu maddesi gereğince, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine hizmet veren muhasebe birimlerinde kasadan yapılacak ödeme sınırı; Tablo 1'in kasa işlemleri bölümünde gösterilmiştir.

2.1.2. Genel Bütçe Muhasebe Yönetmeliğinin 11 inci maddesinin (d) fıkrası ve 26 ncı maddesinin (a) fıkrası hükümleri gereğince ertesi gün yapılacak ödemeleri karşılamak üzere ve kişi malı emanet dövizlerden kasada bulundurulacak miktarlar ile T.C. Ziraat Bankası şubesi bulunmayan ilçelerde gerekli güvenlik önlemleri alınmak şartıyla veznedere bulundurulacak azami miktar Tablo 1'in kasa işlemleri bölümünde gösterilmiştir.

Tebliğ eki tabloda gösterilen parasal sınırların yetersiz kalması durumunda, muhasebe birimlerinin gerekçeli başvuruları üzerine Bakanlığımızca (Muhasebat Genel Müdürlüğü) tespit edilen sınırlar uygulanacaktır.

2.2. Banka işlemleri

Genel Bütçe Muhasebe Yönetmeliğinin 17 nci maddesinin (c) fıkrası gereğince, toplu ödemelerde muhasebe birimlerinin bankaya önceden haber vermeleri gereken tutar Tablo 1'in banka işlemleri bölümünde gösterilmiştir.

Bu tutarın altındaki ödemeler için bankanın önceden haberdar edilmesi ve ödeme sırasında banka ile muhasebe birimi arasında mutabakat sağlanması zorunlu değildir.

2.3. Kaybedilen alınlara ilişkin işlemler

Muhasebe birimlerinde, her ne suretle olursa olsun alınan para ve değerlere karşılık verilmiş olan alınlardan kaybedilmiş olanlar için ilan verilmesi gereken tutar, Genel Bütçe Muhasebe Yönetmeliğinin 428 inci maddesi gereğince, Tablo 1'in kaybedilen alınlara ilişkin işlemler bölümünde gösterilmiştir.

3. Muhasebe Yetkilisi Mutemetlerinin Görevlendirilmeleri, Yetkileri, Denetimi ve Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğine tabi işlemler

3.1. Muhasebe yetkilisi mutemedi işlemleri

Muhasebe Yetkilisi Mutemetlerinin Görevlendirilmeleri, Yetkileri, Denetimi ve Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 7 nci maddesi uyarınca, muhasebe birimleri dışında görev yapan muhasebe yetkilisi mutemetleri tarafından 7 günlük süre beklenilmeksizin muhasebe birimi veznesine teslim edilmesi gereken tahsilat tutarı ile mahkeme başkanlıkları, icra ve iflas daireleri ve izalei şüyu memurluklarındaki muhasebe yetkilisi mutemetlerince, 492 sayılı Harçlar Kanununun eki (1) ve (3) sayılı tarifelere göre makbuz karşılığı tahsil edilip, 7 günlük süre beklenilmeksizin muhasebe birimi veznesine teslim edilmesi gereken tahsilat tutarı, Tablo 1'in muhasebe yetkilisi mutemedi işlemleri bölümünde gösterilmiştir.

Genel bütçe kapsamındaki muhasebe yetkilisi mutemetleri için yukarıda belirtilen sınırın yetersiz kalması durumunda, gerekçeli tekliflerle Bakanlığımıza (Muhasebat Genel Müdürlüğü) başvurularak alınacak izne göre uygulama yapılacaktır. Bu teklif yazısında muhasebe yetkilisi mutemedinin son iki ayda muhasebe veznesine yatırdığı tutarlar ve yatırılma tarihleri de belirtilecektir.

3.2. Trafik para cezası tahsil eden görevlilerle ilgili işlemler

Trafik para cezasını tahsil edecek muhasebe yetkilisi mutemetleri ile ilgili işlemler, Muhasebe Yetkilisi Mutemetleri Hakkında Genel Tebliğde

belirtilen esaslara göre yürütülecektir. Bu görevliler için belirlenen 7 ve 3 günlük süre beklenmeksizin muhasebe biriminin veznesine teslim edilmesi gereken tahsilat tutarları, Tablo 1'in trafik para cezasını tahsil eden muhasebe yetkilisi mutemetleri bölümünde gösterilmiştir.

3.3. Yetkili memurlarla ilgili işlemler

8/6/1988 tarihli ve 19836 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Pul ve Değerli Kağıtların Bayiler ve Yetkili Memurlar Vasıtası ile Sattırılmasına ve Bayilere Satış Aidatı Verilmesine Dair Yönetmeliğin 12 nci maddesi hükümleri çerçevesinde değerli kağıt verilen yetkili memurlar tarafından 15 günlük süre beklenilmeksizin muhasebe biriminin veznesine teslim edilmesi gereken satış hasılatı tutarı Tablo 1'in yetkili memurlarla ilgili işlemler bölümünde gösterilmiştir.

4. Muhasebe Yetkililerinin Eğitimi, Sertifika Verilmesi ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümleri gereğince yardımcılara devredilecek görev ve yetkiler

Anılan Yönetmelik'in 26 ncı maddesi gereğince, görev, yetki ve sorumlulukların yardımcılara devredilmesinde Tablo 1'in III üncü Kısmında gösterilen parasal sınırlar dikkate alınacaktır.

5. Kaybolan faturalarla ilgili işlemler

Merkezî Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde kamu idarelerince alınan mal, hizmet ve yapım işleri karşılığında özel kişiler tarafından düzenlenen faturaların kaybedilmesi halinde, noter onaylı fatura örneklerinin kabul edileceği fatura tutarı Tablo 1'in IV üncü kısmında gösterilmiştir.

6. Ön ödeme işlemleri

6.1. Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerince Bakanlığımız izni aranmaksızın açılacak krediler ile Bakanlığımız iznine tabi olan kredi tutarları Tablo 2'nin I inci kısmında, merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerince harcama yetkilisi mutemetlerine verilebilecek avans sınırı Tablo 2'nin, II nci kısmında gösterilmiştir.

6.2. Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinden Tablo 2'nin III üncü kısmında gösterilenler, kendileri için belirlenen sınır dahilinde avans verebileceklerdir.

6.3. Milli İstihbarat Teşkilatı mutemetleri ile Dış temsilcilikler emrine ve askerî daireler mutemetlerine verilecek avans sınırları Tablo 2'nin IV, V ve VI ncı kısımlarında gösterilmiştir. Belirlenen sınırların üzerinde avans verilmesine ihtiyaç duyulması halinde, gerekçeleriyle birlikte Bakanlığımıza (Muhasebat Genel Müdürlüğü) başvurularak izin alınması gerekir.

6.4. Milli Savunma Bakanlığına bağlı birlik ve kurumlardan "Tümen ve daha üst birlikler ile eşiti kurum ve kuruluşlar" kapsamına giren askerî birimler Tablo 3'te gösterilmiştir. Bunların dışında kalan birlikler, "Tugay ve eşitine kadar olan askerî kurum ve kuruluşlar" kapsamında sayılacaktır.

7. Muhasebe kayıtlarından çıkarılacak alacaklar

Yılları merkezî yönetim bütçe kanunlarında hüküm bulunması koşuluyla; 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Kanun kapsamında izlenen alacakların dışında kalan alacaklardan, tahsili için yapılacak takibat giderlerinin asıl alacak tutarından fazla olacağı anlaşılanlardan tutarı Tablo 4'de gösterilen miktara kadar olanlar kayıtlardan çıkarılır. Ancak, bu alacaklardan davaya veya icraya intikal etmiş olanların kayıtlardan çıkarılması için, genel bütçeli idarelerce 8/1/1943 tarihli ve 4353 sayılı Kanun hükümlerine göre, kapsamdaki diğer kamu idarelerinde ise özel mevzuatlarındaki hükümlere göre yetkili merciiden takipten vazgeçme onayı alınır.

5018 sayılı Kanununun 79 uncu maddesi hükmü gereğince, genel bütçe muhasebe birimlerinin hesaplarında kayıtlı olup zaruri veya mücbir sebeplerle takip ve tahsil imkanı kalmadığı tespit edilen kamu alacaklarından tutarı Tablo 4’de gösterilen miktara kadar olanların, idarelerince 4353 sayılı Kanun hükümlerine göre yetkili merciden alınacak takipten vazgeçme onayına dayanılarak, kayıtlardan çıkarılması uygun görülmüştür. Diğer idarelerin hesaplarında kayıtlı sözkonusu tutara kadar olan kamu alacaklarının kayıtlardan çıkarılmasına üst yöneticiler yetkilidir.

Söz konusu alacakların kayıtlardan çıkarılmasına ilişkin muhasebeleştirme belgesi ekine, gerekenler için takipten vazgeçme onayı ile tahsil edilebilmesi için yapılan adres tespiti ve malvarlığı araştırmalarına ilişkin yazışmaların konusunu, tarih ve sayısını gösterir bir dizi pusulası bağlanır.

8. Hastane Döner Sermayelerince uygulanacak parasal sınırlar

Özel mevzuatlarında aksine bir hüküm bulunmayan hastane döner sermaye muhasebe birimlerince tedavi bedeli karşılığı tahsil edilen paralardan iadesi gereken tutarların ilgililere kasadan ödenmesinde, bu Tebliğin 2.1.1 bölümünde belirtilen sınırların dört katı uygulanır.

9. Faiz oranları

Genel hükümlere göre takip edilerek tahsil olunacak kişilerden alacaklara 4/12/1984 tarihli ve 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun hükümlerine göre uygulanacak kanuni faiz oranları ile temerrüt faizi oranları, yıllar itibarıyla Tablo 5’de gösterilmiştir.

Ancak, Sayıştay ilamları ile tazminine karar verilenler için hesaplanan faiz tutarı, 832 sayılı Sayıştay Kanununun 64 üncü maddesi hükmünde aksine bir düzenleme yapılmadığı sürece, borç tutarının %10 unu geçemeyecektir.

10. Alındı birim fiyatları

Bakanlığımızca bastırılan ve genel bütçe kapsamı dışındaki idareler ile döner sermaye ve fonlar tarafından mevzuatları gereğince kullanılması gereken alındıların birim satış fiyatları Tablo 6’da gösterilmiştir.

11. Kaldırılan düzenlemeler

13/2/2005 tarihli ve 25726 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 3/2 sıra no.lu ve 20/2/2004 tarihli ve 25379 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 9 sıra no.lu Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği yürürlükten kaldırılmıştır.

12. Yürürlük

Bu Tebliğ, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.
Tebliğ olunur.

TABLO 1- P A R A S A L S I N I R L A R

I-GENEL BÜTÇE MUHASEBE YÖNETMELİĞİ

1.Kasa işlemleri:

1.1.Genel Bütçe Muhasebe Yönetmeliğinin 11 inci maddesinin (c) fıkrası ile Muhasebe Yetkilisi Mutemetlerinin Görevlendirilmeleri,Yetkileri, Denetimi Ve Çalışma Usul Ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 9 uncu maddesi gereğince, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine hizmet veren muhasebe birimlerince kasadan yapılacak ödeme tutarı.

<p>1.1.1.Merkez muhasebe birimleri, büyükşehir belediyesi kurulu bulunan illerdeki defterdarlık muhasebe birimleri ile T.C. Ziraat Bankası şubesi bulunmayan ilçe malmüdürlükleri bünyesindeki muhasebe birimlerinde,</p> <p>1.1.2.Diğer muhasebe birimlerinde,</p>	
<p>1.2. Genel Bütçe Muhasebe Yönetmeliğinin 11 inci maddesinin (d) fıkrası ve 26 ncı maddesinin (a) fıkrası hükümleri gereğince ertesi gün yapılacak ödemeleri karşılamak üzere ve kişi malı emanet dövizlerden kasada bulundurulacak miktarlar ile T.C. Ziraat Bankası şubesi bulunmayan ilçelerde gerekli güvenlik önlemleri alınmak şartıyla veznedede bulundurulacak azami YTL tutarı;</p> <p>1.2.1.T.C. Ziraat Bankası şubesi bulunmayan ilçe malmüdürlükleri bünyesindeki muhasebe birimlerinde</p> <p>1.2.2.Diğer muhasebe birimlerinde</p>	
<p>2.Banka işlemleri:</p> <p>Ödemelerde muhasebe birimlerince Genel Bütçe Muhasebe Yönetmeliğinin 17 nci maddesinin (c) fıkrasına göre bankaya önceden haber verilmesi gereken tutar,</p>	
<p>3.Kaybedilen alındılar için ilân:</p> <p>İlgilileri tarafından kaybedilen alındılarda Genel Bütçe Muhasebe Yönetmeliğinin 428 inci maddesine göre ilân gerektirmeyen parasal sınır,</p>	

II-MUHASEBE YETKİLİSİ MUTEMETLERİNİN GÖREVLENDİRİLMELERİ, YETKİLENDİRİLMELERİ, ÇALIŞMA USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK

<p>1.Muhasebe yetkilisi mutemedi işlemleri:</p> <p>1.1.Muhasebe Yetkilisi Mutemetlerinin Görevlendirilmeleri,Yetkileri, Denetimi ve Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğinin 7 nci maddesi uyarınca, muhasebe birimleri dışında görev yapan muhasebe yetkilisi mutemetleri tarafından yedi günlük süre beklenilmeksizin muhasebe birimi veznesine teslim edilmesi gereken tahsilat tutarı,</p> <p>1.2.Mahkeme başkanlıkları, icra ve iflas daireleri ve izalei şüyu memurluklarındaki muhasebe yetkilisi mutemetlerince, 492 sayılı Harçlar Kanununun eki (1) ve (3) sayılı tarifelere göre makbuz mukabili tahsil edilip, yedi günlük süre beklenilmeksizin muhasebe birimi veznesine teslim edilmesi gereken tahsilat tutarı</p>	
<p>2. Trafik para cezasını tahsil eden muhasebe yetkilisi mutemetleri işlemleri:</p> <p>2.1. Muhasebe yetkilisi mutemedine bağlı olarak çalışan görevlilerce yedi günlük süre beklenilmeksizin muhasebe yetkilisi mutemedine teslim edilmesi gereken tahsilat tutarı,</p>	

<p>2.2.Kendine bağılı tahsilat görevlisi bulunan muhasebe yetkilisi mutemetlerince üç günlük süre beklenmeksizin muhasebe biriminin veznesine teslim edilmesi gereken tahsilat tutarı,</p> <p>2.3.Trafik para cezasını doğrudan muhasebe yetkilisi mutemedi sıfatıyla tahsil edenlerce yedi günlük süre beklenmeksizin muhasebe biriminin veznesine teslim edilmesi gereken tahsilat tutarı,</p>	
<p>3.Yetkili memurlarla ilgili işlemler:</p> <p>Pul ve Değerli Kağıtların Bayiler ve Yetkili Memurlar Vasıtası ile Sattırılmasına ve Bayilere Satış Aidatı Verilmesine Dair Yönetmelik hükümlerine göre yetkili memurlarca 15 günlük süre beklenmeden muhasebe biriminin veznesine teslim edilmesi gereken tahsilat tutarı,</p>	

III-MUHASEBE YETKİLİLERİNİN EĞİTİMİ, SERTİFİKA VERİLMESİ İLE ÇALIŞMA U ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK

<p>Muhasebe yetkilileri, kendilerine 5018 sayılı Kanun ve diğer mevzuatla verilen görev ve yetkilerinden, ilgili Genel Tebliğde belirtilen esaslara göre yardımcılarında devredilebilecek görev ve yetkiler;</p> <p>1.Geçici veya kesin ödeme, iade, mahsup ve bunların muhasebeleştirilmesi işlemlerinde (her bir belge için)</p> <p>2.Banka teminat mektubu veya menkul değerlerin, kısmen veya tamamen ilgisine iadesine ilişkin işlemlerde</p>	
--	--

IV-MERKEZİ YÖNETİM HARCAMA BELGELERİ YÖNETMELİĞİ

<p>Merkezî Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliğinin 5 inci maddesi ve konuya ilişkin Tebliğde yapılan açıklamalara göre, özel kişiler tarafından düzenlenen faturaların kaybedilmesi halinde, noter onaylı fatura örneklerinin kabul edileceği parasal alt sınırdır.</p>	
--	--

TABLO 2- ÖN ÖDEME İŞLEMLERİ

<p>I-GENEL BÜTÇELİ İDARELERÇE AÇILACAK KREDİLER</p> <p>1.İzin alınmaksızın açılacak kredilerde parasal sınırdır,</p> <p>2.İzin alınmaksızın elektronik sayaçlara yükletilecek doğalgaz ve su bedelleri için açılacak kredi sınırı,</p> <p>3.Ön Ödeme Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 6 ncı maddesi gereğince Bakanlığımız adına Defterdarlıklarca verilecek kredi izinleri sınırı,</p>	
---	--

II-HARCAMA YETKİLİSİ MUTEMEDİ AVANS SINIRLARI

<p>1.Yapım işleri ile mal ve hizmet alımları için:</p>	
---	--

<p>1.1.İllerde, kuruluş merkezlerinde, büyükşehir belediyesi sınırları içindeki ilçeler ve nüfusu 50.000'i geçen ilçelerde</p> <p>1.2.Diğer ilçelerde</p>	
2. Şehit cenazelerinin nakli amacıyla	
3.Yabancı konuk ve heyetlerin ağırlanması amacıyla görevlendirilen mihmandarlara	
4. Mahkeme harç ve giderleri	
4.1.Ankara, İstanbul ve İzmir il merkezleri için	
4.2.Diğer il ve ilçeler için	
5. Doğal afetler nedeniyle oluşacak ihtiyaçlar için	
6. İl dışına yapılacak seyahatte kullanılacak akaryakıt giderleri için	

III-ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER AVANS LİMİTLERİ

1.Yükseköğretim Kurumları Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlıkları için	
2.Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü mutemetlerine	
2.1.Kuruluş merkezlerinde	
2.2. Merkez dışındaki birimlerde	
3.Zorunluluk halleriyle sınırlı olmak koşuluyla, Ön Ödeme Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin Geçici 2 nci maddesi uyarınca uygun görülen avans sınırları;	
3.1.Kredi ve Yurtlar Kurumu, Milli Prodüktivite Merkezi	
3.2.Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı	
3.3.Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü ile Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı	

IV-MİLLİ İSTİHBARAT TEŞKİLATI AVANS SINIRLARI

1.Merkezde,	
2.İstanbul, İzmir, Adana ve Diyarbakır illerinde,	
3.Diğer illerde,	

V-DIŞ TEMSİLCİLİKLER EMRİNE VERİLECEK AVANS SINIRLARI

1.Bonn, Brüksel, Budapeşte, Lahey, Londra, Moskova, Paris, Şam, Tahran, Tokyo, Trablus, Washington, Viyana Büyükelçilikleri ile tüm Daimi Temsilcilikler için,	
2.Diğer Büyükelçilikler ile Berlin, Düsseldorf, Essen, Hamburg, Hannover, Karlsruhe, Frankfurt, Köln, Leipzig, Mainz, Münih, Münster, Nürnberg, Stuttgart, Londra, New York, Paris, Lyon, Zürih, Cidde Başkonsoloslukları için,	
3.Diğer Başkonsolosluklar, Bakanlıklar ile bağlı kuruluşların elçilikler ve konsolosluklar nezdinde bulunan müşavirlik ve ateşelikleri için	

4.Yabancı ülkelerde NATO emrine verilen Türk Silahlı Kuvvetlerine bağlı birliklerin ihtiyacı için bütçe imkanları ile mahallinden temini gereken alımlarda kullanılmak üzere, birliğin konuşlandığı yabancı ülkede bulunması halinde askeri ateşelik emrine, askeri ateşelik bulunmadığı takdirde olağanüstü durum nedeniyle birlik komutanlık karargahının dış temsilcilik olarak kabul edilerek bu maksatla görevlendirilecek mutemetlere,

VI-ASKERİ DAİRE MUTEMET AVANSLARI

1.Milli Savunma Bakanlığı:

1.1.Tugay ve eşitine kadar olan askeri kurum ve kuruluşları için; (Büyükşehir belediyesi bulunan il merkezlerindeki askerlik dairesi başkanlığı ve askerlik şubelerinde sadece firari erlerin sevkinde kullanılmak üzere ve Kuzey Kıbrıs Türk Barış Kuvvetleri Komutanlığına bağlı birlikler için 2 katı uygulanır.)

1.2.Tümen ve daha üst birlikler ile eşiti kurum ve kuruluşlar için (Kuzey Kıbrıs Türk Barış Kuvvetleri Komutanlığına bağlı birlikler için 2 katı uygulanır.)

1.3.Askerlik dairesi ve askerlik şubeleri için yalnızca celp ve sevk dönemlerinde kullanılmak üzere

1.4.Güvenlik nedeniyle yapılacak toplu nakiller için askeri daire mutemetlerine

1.5.Gümrükten malzeme çekecek askeri birlik, kurum ve kuruluş mutemetlerine

2.Jandarma Genel Komutanlığı:

2.1.Bütçe uygulaması yapmayan ve başka bir birlik tarafından desteklenen tümen, alay, tabur ve eşiti birlikler

2.2.Bütçe uygulaması yapan tüm birlikler (il jandarmalar hariç)

2.3.İl jandarma komutanlıkları;

2.3.1.10'dan az ilçesi olan illerde

2.3.2.10 ve daha fazla ilçesi olan illerde

3.Sahil Güvenlik Komutanlığı

3.1.Sahil Güvenlik Komutanlığı Karargahı, SG Bölge K.lıkları, SG İkmal Merkezi K.lığı,

3.2.SG Onarım Destek K.lıkları, SG İkmal Destek K.lığı, SG Hava K.lığı, SG Eğitim Merkezi K.lığı, SG Grup K.lıkları,

TABLO 3- TÜMEN VE DAHA ÜST BİRLİKLER İLE EŞİTİ KURUM VE KURU

1.Merkezde:

Genel Kurmay Başkanlığı, Milli Savunma Bakanlığı ve Kuvvet Komutanlıkları Karargahları, Harcama Yetkisi Verilen Makamlar

2.Kara Kuvvetlerinde:

2.1.Ordu Komutanlıkları

2.2.Kolordu Komutanlıkları

2.3.Kadrolarında Rütbeleri Korgeneral ve Tümgeneral olan diğer Komutanlıklar ve Kurum

2.4. KKK. Depolar, Fabrika ve Dikimevleri Komutanlığı

2.5.KKK. Depolar ve Fabrika Komutanlığı

2.6. Kara Harp Okulu Komutanlığı

2.7.Sınıf Okulları (Astsubay Sınıf Hazırlama Okul K.lıkları dahil) ve Eğitim Merkez Komut

2.8.Ana Depo ve Ana Tamir Fabrika Müdürlükleri

3. Deniz Kuvvetlerinde:

3.1.Donanma, Kuzey Saha, Güney Saha ve Deniz Eğitim Komutanlıkları.

3.2.Deniz Ana Üs, Filo ve Tersane Komutanlıkları

3.3.Kadrolarında Rütbeleri Koramiral ve Tümamiral Olan Diğer Komutanlık ve Kurum Am

3.4.Deniz Harp Okulu, Deniz Lisesi ve Deniz Astsubay Okulu Komutanlıkları

3.5.Deniz Bakım Onarım ve İstihdam Komutanlıkları, Deniz İkmal Merkezi, İkmal Gru
Komutanlıkları ve Rihtim İskele Onarım İstihkam Tabur Komutanlığı

3.6.Onarım Destek Komutanlıkları, Deniz Kara Araçları ve İş Makinaları Fabrika Müdürlük

3.7.Deniz Sınıf Okulları Komutanlıkları ve Deniz Ordu Donatım Merkez Komutanlığı

4.Hava Kuvvetlerinde:

4.1.1 ve 2 nci Taktik Hava K.Komutanlıkları

4.2.Kadrolarında Rütbeleri Korgeneral ve Tümgeneral olan Kom.lık ve Kurum Amirlikleri

4.3.Hava Harp Okulu Komutanlığı

4.4.Hava İkmal Bakım Merkezi Komutanlıkları

4.5.Üs Komutanlıkları

4.6.Hava Kuvvetleri Komutanlığı Karargah Destek Kıtalar Grup Komutanlığı

5.Diğerlerinde:

İç Tedarik Bölge Başkanlıkları, Askeri Hastane Baştabiplikleri

TABLO 4-MUHASEBE KAYITLARINDAN ÇIKARILACAK ALACAKLAR

1.6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 106 ncı maddesi gereğince tahsil imkansızlığı nedeniyle muhasebe kayıtlarından çıkarılacak tutar,
2.5437 sayılı 2006 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanununun 30 uncu maddesi hükmünün Bakanlığımıza verdiği yetkiye dayanılarak; muhasebe kayıtlarında olup 6183 sayılı Kanun kapsamında izlenen alacakların dışında kalan Devlet alacaklarından muhasebe kayıtlarından çıkarılacak tutar,
3.5018 sayılı Kanununun 79 uncu maddesi hükmünün Bakanlığımıza verdiği yetkiye dayanılarak; muhasebe kayıtlarında olup 6183 sayılı Kanun kapsamında izlenen alacakların dışında kalan kamu alacaklarından muhasebe kayıtlarından çıkarılacak tutar,

TABLO 5-KANUNİ FAİZ VE TEMERRÜT FAİZ ORANLARI

3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanuna göre yıllar itibarıyla uygulanması gereken kanuni faiz ve temerrüt faizi oranları:
(Önemli not: Temerrüt faizi miktarının sözleşme ile kararlaştırılmamış olduğu hallerde, akdi faiz miktarı aşağıda belirtilen oranların üstünde ise temerrüt faizi, akdi faiz miktarından az olamaz.)

1.1/1/2006 tarihinden itibaren :

1.1. Kanuni faiz oranı sözleşme ile tespit edilmemişse, (19/12/2005 tarihli ve 2005/9831 sayılı BKK ile)

1.2. Temerrüt faiz oranı

1.2.1.Sözleşme ile tespit edilmemişse (19/12/2005 tarihli ve 2005/9831 sayılı BKK ile)

1.2.2. Ticari işlerde (20/12/2005 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)

2.1/7/2005-31/12/2005 dönemi için:

2.1. Kanuni faiz oranı sözleşme ile tespit edilmemişse, (3095 sayılı Kanunun 5335 sayılı Kanun ile değişik 1 inci maddesine göre)

2.2. Temerrüt faiz oranı,

2.2.1.Sözleşme ile tespit edilmemişse

(3095 sayılı Kanunun 5335 sayılı Kanun ile değişik 1 inci maddesine göre)

2.2.2. Ticari işlerde (25/5/2005 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)

3.1/5/2005-30/6/2005 dönemi için:

3.1. Kanuni faiz oranı sözleşme ile tespit edilmemişse (3095 sayılı Kanunun 5335 sayılı Kanun ile değişik 1 inci maddesine göre)

3.2. Temerrüt faiz oranı

3.2.1.Sözleşme ile tespit edilmemişse

(3095 sayılı Kanunun 5335 sayılı Kanun ile değişik 1 inci maddesine göre)

3.2.2. Ticari işlerde (15/6/2004 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)

4.1/1/2005-30/4/2005 dönemi için:

4.1. Kanuni faiz oranı sözleşme ile tespit edilmemişse (15/6/2004 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)

4.2. Temerrüt faiz oranı

4.2.1.Sözleşme ile tespit edilmemişse

(15/6/2004 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)

4.2.2. Ticari işlerde (15/6/2004 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)

5.1/1/2004-31/12/2004 dönemi için:

5.1. Kanuni faiz oranı sözleşme ile tespit edilmemişse (8/10/2003 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)

5.2. Temerrüt faiz oranı

<p>5.2.1.Sözleşme ile tespit edilmemişse (8/10/2003 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)</p> <p>5.2.2.Ticari işlerde (8/10/2003 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)</p>
<p>6.1/7/2003-31/12/2003 dönemi için:</p> <p>6.1.Kanuni faiz oranı sözleşme ile tespit edilmemişse (14/6/2003 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)</p> <p>6.2.Temerrüt faiz oranı</p> <p>6.2.1.Sözleşme ile tespit edilmemişse (14/6/2003 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)</p> <p>6.2.2.Ticari işlerde (14/6/2003 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)</p>
<p>7.1/7/2002-30/6/2003 dönemi için:</p> <p>7.1.Kanuni faiz oranı sözleşme ile tespit edilmemişse (17/5/2002 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)</p> <p>7.2.Temerrüt faiz oranı;</p> <p>7.2.1.Sözleşme ile tespit edilmemişse (17/5/2002 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)</p> <p>7.2.2.Ticari işlerde (17/5/2002 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)</p>
<p>8.1/1/2000-30/6/2002 dönemi için: (3095 sayılı Kanununun 4489 sayılı Kanun ile değişik 1 inci maddesine göre)</p> <p>8.1.Kanuni faiz oranı sözleşme ile tespit edilmemişse</p> <p>8.2.Temerrüt faiz oranı</p> <p>8.2.1.Sözleşme ile tespit edilmemişse</p> <p>8.2.2.Ticari işlerde</p>
<p>9.1/1/1998-31/12/1999 dönemi için: (20/8/1997 tarihli ve 97-9807 sayılı BKK ile)</p> <p>Kanuni faiz ve temerrüt faizi oranı</p>
<p>10.1/1/1998 tarihinden önceki dönemler için: (19/12/1984 tarihinde yürürlüğe giren 3095 sayılı Kanununun Geçici maddesine göre)</p> <p>Kanuni faiz ve temerrüt faizi oranı</p>

* Bakanlığımız Baş Hukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü'nün 6/9/2005 tarihli 4198/21277/31113 sayılı yazısı gereğince.

TABLO 6- ALINDI BİRİM FİYATLARI

Örnek No	Belgenin adı	Ölçü Birimi
7	Alındı Belgesi (Manuel) Alındı Belgesi (Otokopili)	Cilt Takım

9	Mahsup Alındısı	Cilt
10	Teslimat Müzekkeresi	Cilt
13	Tahsildar Alındısı	Cilt
14	Muhasebe Yetkilisi Mutemedi Alındısı	Cilt
19	Gönderme Emri	Cilt
20	Döviz Gönderme Emri	Cilt
	Vezne Alındısı	Cilt
	Menkul Kıymetler Alındısı	Cilt
	Bilgisayarlı Gümrük Vezne Alındısı*	Takım
	Bilgisayarlı Vezne Alındısı	Takım
	Bilgisayarlı Muhasebe Yetkilisi Mutemedi Alındısı	Takım

Yukarıda tablo halinde birim fiyatı belirlenen alındılar ve diğer belgeler, bedeli mukabilinde ta sermaye saymanlıkları ile genel bütçe dışındaki diğer kamu idarelerine hizmet veren muhasebe bulunması koşuluyla satılabilir. Takım kelimesi 2 veya 3 nüsha halindeki tek bir alındıyı ifade etmek

*27/12/2005 tarihli ve 24208 sayılı 19/2 Sıra No.lu Genelgemiz gereği Gümrük İdaresi otomasyon arasında entegrasyon sağlanıncaya kadar kullanılır.

[R.G. 15 Nisan 2006 – 26140]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Maliye Bakanlığından:

MİLLİ EMLAK GENEL TEBLİĞİ
(SIRANO: 303)

Bilindiği üzere, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu bütün hükümleri itibariyle 1/1/2006 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Bu Kanunun 12 nci maddesinin üçüncü fıkrasında; "Genel bütçe, Devlet tüzel kişiliğine dahil olan ve bu Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerinin bütçesidir." hükmüne yer verilmiş ve bu Kanuna ekli 22.12.2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanun ile değişik "I SAYILI CETVEL"de ise genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri sıralanmıştır.

Aynı Kanunun 45 inci maddesinin birinci fıkrasında ise; "... Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin edindiği taşınmazlar Hazine adına, diğer kamu idarelerine ait taşınmazlar ise tüzel kişilikleri adına tapu sicilinde tescil olunur. Hazine adına tescil edilen taşınmazlar Maliye Bakanlığı tarafından yönetilir. Bu tescil işlemleri, adına tescil yapılan idarenin taşınmazın bulunduğu yerdeki ilgili birimine bildirilir." hükmüne yer verilmiştir.

Ayrıca, bu Kanunun geçici 12 nci maddesinde de; "45 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca Hazine adına tescil edilmesi gereken taşınmazlardan, ilgili kamu idarelerinin mülkiyetinde bulunanlar, bu idarelerin tüzel kişiliğinin sona erdiği tarihi izleyen altı ay içinde herhangi bir işleme gerek olmaksızın tapuda resen Hazine adına tescil edilir." hükmü yer almaktadır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümlerine göre, daha önce genel bütçe kapsamı dışında iken, genel bütçe (Devlet tüzel kişiliğinin bütçesi) kapsamına alınarak bu Kanunun 12 nci maddesi

gereğince tüzel kişiliklerini kaybeden ve yine bu Kanununun 45 inci ve geçici 12 nci maddeleri gereğince, mülkiyetlerindeki taşınmazları tapuda Hazine adına resen tescil edilecek olan kamu idareleri aşağıda sıralanmıştır:

- a) Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu,
- b) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü,
- c) Karayolları Genel Müdürlüğü,
- ç) Orman Genel Müdürlüğü,
- d) Petrol İşleri Genel Müdürlüğü,
- e) Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü,
- f) Tarım Reformu Genel Müdürlüğü.

Buna göre, genel bütçe kapsamına alınan, yukarıda belirtilen kamu idarelerine ait taşınmazların sağlıklı bir şekilde tapuda Hazine adına tescilinin ve idarelerinin sağlanabilmesini teminen, aşağıdaki açıklamaların yapılması uygun görülmüştür:

1) Yukarıda belirtilen kamu idarelerinin halen mülkiyetlerinde bulunan ve Hazine adına tescili gereken taşınmazların;

a) Tapu kayıt bilgilerini (yer, ada ve parsel numarası, yüzölçümü vb.) gösteren listeler ve bu listelerde belirtilen taşınmazların tapuda Hazine adına tesciline muvafakat edildiğine dair yazı,

b) Halen ne amaçla kullanıldıkları, tahsislerinin talep edilip edilmediği, talep ediliyorsa hangi amaçla kullanılacağı vb. hususlara açıklık getiren talep yazıları,

Bu kamu idarelerinin mahalli teşkilatı tarafından, bu Tebliğin Resmî Gazete’de yayımlanmasını takip eden en geç bir aylık süre içerisinde Bakanlığımızın mahalli birimlerine (illerde defterdarlık, ilçelerde malmüdürlüğü) gönderilecektir. Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulunun taşra teşkilatı bulunmadığından, yukarıda belirtilen bilgi ve belgeler, bu Kurulun Genel Sekreterliği tarafından Bakanlığımız mahalli teşkilatına gönderilecektir.

2) Bu taşınmazlara ilişkin listeler, Bakanlığımızın mahalli teşkilatı tarafından kontrol edildikten sonra, ilgili tapu sicil müdürlüklerine intikal ettirilerek, bu taşınmazların tapuda Hazine adına tescilleri ile yeni tapu senetlerinin bir örneğinin gönderilmesi talep edilecektir.

3) İlgili tapu sicil müdürlüklerince bu taşınmazların Hazine adına tescilleri yapıldıktan sonra, 5018 sayılı Kanununun 45 inci maddesinin birinci fıkrası gereğince, Bakanlığımızın mahalli teşkilatına tapu senedi de gönderilmek suretiyle bilgi verilecektir.

4) Tescil sırasında, bu taşınmazların ilgili idarelere tahsis edildiğine dair herhangi bir şerh ya da beyan konulmayacak ve varsa bu şerhler terkin edilecektir.

5) Tapu sicil müdürlüklerince yapılan tescil ve tescile ilişkin bildirimden sonra, ilgili kamu idarelerince yapılan tahsis talepleri, bu taşınmazların kullanım amacına uygun olarak defterdarlıklarca değerlendirilerek sonuçlandırılacaktır.

Tebliğ olunur.

[R.G. 9 Nisan 2006 – 26134]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

KURUL KARARI

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Başkanlığından:

Karar No : 128

Karar Tarihi : 23/3/2006

Fon Kurulu Başkanlığının 22/3/2006 tarihli yazıları ekinde gönderilen Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun (Fon) 17/3/2006 tarih ve TMSF.01.VAR.-25 sayılı yazılarının incelenmesi sonucunda;

Hisseleri 6183 sayılı Kanun hükümleri uyarınca cebr-i icra satışına konu olan bir bankanın satışın kesinleşmesi tarihinden itibaren 2 yıl içerisinde başka bir bankayla birleşmesi veya başka bir bankaya devredilmesi halinde satışı yapılan banka hisselerinin %51 oranını aşması (aynı bankaya ait hisselerin birden çok kerede yine 6183 sayılı Kanun uyarınca satılmış olması ve ilk satış tarihinden itibaren 1 yıl içerisinde toplam %51 hisse ve üzerinde satış gerçekleşmiş olması hali dahil olmak üzere) durumunda;

5411 sayılı Kanunun Geçici 1 inci maddesi hükmü uyarınca yürürlükte bulunan 27/6/2001 tarih ve 24445 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmış Bankaların Birleşme ve Devirleri Hakkında Yönetmelik’in 18 inci maddesinin (b) bendi hükmünün aynı Kanunun 63 üncü maddesinin 3 üncü fıkrası hükümleri doğrultusunda uygulanmamasına ve Kararın 5411 sayılı Kanunun 116 ncı maddesinin 8 inci fıkrası gereğince Resmî Gazete’de yayımlanmasına, karar verilmiştir.

[R.G. 5 Nisan 2006 – 26130]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

İlânlar

Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkanlığından :

KARAR TEBLİĞ İLANI

Esas No : 2005/118

Karar No : 2005/171

İLANEN TEBLİGAT

Tebliğatin yapılması istenilen : Hilmi SAK, Zile Hakimi iken meslekten çekilen.

Zile Hakimi iken meslekten çekilen Hilmi SAK’ın Ceza İşleri Genel Müdürlüğünün (2-114-9-278-2003) sayılı mucipnamesine bağlı soruşturma dosyasında, ödeme gücünün üstünde borçlanmak suretiyle borçlarını ödeyemez duruma düştüğü veya kesinleşmiş borucunu kasten ödemeyerek hakkında yasal yollara başvurulmasına neden olduğu ve hizmet dışında, resmi sıfatının gerektirdiği saygınlık ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunduğu eylemleri birlikte değerlendirilerek Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun 8/9/2005 tarihli, 2005/171 sayılı kararıyla, 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununun 66 ncı maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi gereğince kademe ilerlemesini durdurma cezası ile cezalandırılmasına daha önce hakkında kesinleşmiş disiplin cezası olduğundan 2802 sayılı Kanunun 70 inci maddesinin birinci fıkrası gereğince bir üst cezaya çıkartılarak aynı Kanunun 67 nci maddesi gereğince derece yükselmesini durdurma cezası ile cezalandırılmasına karar verilmiştir.

İşbu kararın ilan tarihinden itibaren 15 gün sonra adı geçene tebliğ edilmiş sayılacağı ve bu karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 10 gün

içinde var ise yeniden inceleme talebinin Personel Genel Müdürlüğüne bildirilmesi hususu, 7201 Sayılı Tebligat Kanununun 28. ve müteakip maddeleri uyarınca adı geçene tebliğ olunur.

[R.G. 17 Nisan 2006 – 26142]

 [İçindekilere dön](#)

Radyo ve Televizyon Üst Kurulundan :

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 5/4/2006 tarih ve 2006/21 sayılı toplantısında, 3984 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanunun amir hükümlerine göre, TRT Yönetim Kurulu Üyeliklerinden boş bulunan Hukuk alanına Bakanlar Kurulu tarafından atama yapılabilmesi için, daha önce belirlenerek Başkanlığına bildirilen 1 adaya ilave olarak, bu alan için bir aday daha belirlemeye karar vermiştir. Buna göre aday başvurularının, bu duyurunun Resmi Gazete’de yayımlandığı 13/4/2006 tarihinden itibaren başlatılmasını ve başvuruların 15 gün içinde (27 Nisan 2006 Perşembe günü saat 18.00’e kadar) yapılmasını kararlaştırmıştır. 2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanununun 1 inci maddesinde belirtilen şartları taşıyan adaylar, aşağıda sayılan belgelerle birlikte Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Personel Dairesi Başkanlığı Bilkent Plaza B-2 Blok Bilkent/Ankara adresine süresi içerisinde posta ile veya şahsen başvuruda bulunabileceklerdir. Eksik veya usulüne uygun olarak hazırlanmayan belgeyle yapılan müracaatlar ile posta meydana gelen gecikmelerde başvurular dikkate alınmayacaktır.

İstenen Belgeler :

1 – Başvuru dilekçesi (dilekçede adres ve irtibat telefonu da yer alacaktır)

2 – Özgeçmiş

3 – Nüfus Cüzdan Örneği (Noter tasdikli)

4 – Tahsil belgesi (Noter tasdikli)

5 – Adli Sicil Belgesi

İlanen ilgililere duyurulur.

[R.G. 13 Nisan 2006 – 26138]

 [İçindekilere dön](#)

Adalet Bakanlığından :

İnegöl 1. İcra Müdürlüğü’nün 2005/2484 Esas sayılı dosyasının kaybolduğu anlaşıldığından, 4473 sayılı Yangın, Yersarsıntısı, Seylap ve Heyelan Sebebiyle Mahkeme ve Adliye Dairelerinde Ziyaa Uğrayan Dosyalar Hakkında Yapılacak Muamelelere Dair Kanun hükümlerinin söz konusu dosya için uygulanmasına ve adı geçen kanun hükümleri gereğince işlem yapılmasına karar verildiği ilan olunur.

[R.G. 5 Nisan 2006 – 26130]

 [İçindekilere dön](#)

Duyurular

T.C.

ADALET
BAKANLIĞI
Ceza işleri Genel
Müdürlüğü

Sayı :B.03.0.CİG.0.00.00.05-659-22-2006/

.../.../200

6

Konu : Bilgi ve İhbar Merkezi

06.04.06 014941

..... CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞINA

İlgi :Telekomünikasyon Kurumu Teknik Düzenleme ve Standardizasyon Dairesi

Başkanlığı'nın 24/03/2006 tarihli ve B.61.0.TLK.0.13.00.06/10374-5602 sayılı yazısı.

Telekomünikasyon Kurumu'nun elektronik kimlik bilgisini haiz cihazların çalınması yağmalanması, kaybedilmesi ve her ne suretle olursa olsun kişinin rızası dışında elinden çıkması hâllerinde; kurum bünyesinde kurulu Bilgi ve İhbar Merkezine kayıt yaptıran abonelerin doğrudan bu merkeze başvurmak suretiyle, kayıt yaptırmayan abonelerin ise Cumhuriyet başsavcılıkları kanalıyla başvuru üzerine cihazın elektronik haberleşme bağlantısının kesilmesine veya açılmasına yetkili olduğunu belirten; cihazı çalan veya çalınan cihazı kullanan kişilere ait kimlik ve adres bilgileri ile olayın seyrine dair konum, saat, görüşülen kişi gibi istihbari bilgilerin doğrudan GSM işletmecilerinden sorulması talebini İçeren ilgi yazı ekte gönderilmiş ve Bakanlık web sitesindeki Ceza işleri Genel Müdürlüğü sayfasının *duyurular* kısmında yayımlanmıştır.

Bilgi edinilmesini, keyfiyetin merkezdeki Cumhuriyet savcılar ile yargı çevrenizdeki Cumhuriyet başsavcılıklarına ve bilgi bakımından mahkemelere de duyurulmasını rica ederim.

Fahri
KASIRG
A
Hâkim
Bakan a.

Müsteşar

EK:

Telekomünikasyon Kurumu Teknik Düzenleme ve Standardizasyon Dairesi Başkanlığı'nın
24/03/2006 tarihli ve
B.61.0.TLK.0.13.00.06/10374-5602 sayılı
yazısı sureti (2 sayfa)

DAĞITIM:

Gereği:

Ağır Ceza Merkezi

Teknik

Cumhuriyet Başsavcılıklarına
Dairesi

Bilgi:

Telekomünikasyon Kurumu

Düzenleme ve Standardizasyon

Başkanlığına

T.C.
TELEKOMÜNİKASYON KURUMU
Teknik Düzenleme ve Standardizasyon Dairesi

Başkanlığı

Sayı : B.61.0.TLK.0.13.00.06/ 10374-5602 24/03/2006

Konu: Bilgi ve İhbar Merkezi

ADALET
BAKANLIĞINA
(Ceza işleri Genel
Müdürlüğü)

ilgi: a) 5392 sayılı Telsiz Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun, b) Elektronik Kimlik Bilgisini Haiz Cihazlara Dair Yönetmelik.

İlgi (a) Kanunun 25d maddesinde "Elektronik kimlik bilgisini haiz cihazlar için Kurum, bilgi ve ihbar merkezi kurar veya kurdurur. Kurum sistemine kayıtlı olan elektronik kimlik bilgisini haiz cihazı çalınan, yağmalanan, kaybeden veya her ne suretle olursa olsun rızası dışında elinden çıkan kişiler öncelikle cihazının elektronik haberleşme bağlantısının kesilmesi için Kurumun bilgi ve ihbar merkezine başvurur. Kurum, şüpheliye isnat edilen suçla ilişkin bilgi elde ettiğinde Cumhuriyet Başsavcılığına bildirir." hükmü yer almaktadır.

İlgi (b) Yönetmeliğin 7 nci maddesinin ikinci fıkrasında; rızası dışında elinden çıkan cihazlarını haberleşmeye kapattırmak isteyen abonelerin Kurumumuz bünyesinde kurulan Bilgi ve İhbar Merkezine kayıt yaptırmışlarsa doğrudan Bilgi ve İhbar Merkezini aramak suretiyle, söz konusu merkeze önceden kayıt yaptırmamışlarsa Cumhuriyet Başsavcılıkları kanalıyla başvuruda bulunacakları hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu maddenin ilgili hükmüne istinaden abonelerin Cumhuriyet Başsavcılıklarına yapmış oldukları çalıntı, kayıp cihaz ihbarları doğrultusunda işlem yapılmasını teminen Cumhuriyet Başsavcılıkları tarafından Telekomünikasyon Kurumuna resmi yazıların gönderildiği belirlenmiştir. Söz konusu resmi yazılarda; cihazın elektronik haberleşme bağlantısının kesilmesi veya açılması hususlarının yanında, *"cihazın çalınma tarihinden itibaren cihazı kullanan şahısların kimlik bilgilerinin bildirilmesi, cihazı halihazırda kullanan kişiye kısa mesaj gönderilmesi, cihazı çalanların tespit edilmesi, cihaz sahibinin kimlik ve adres bilgileri ile olayın seyrine dair konum, saat, görüşülen kişi"* gibi istihbari bilgiler de Telekomünikasyon Kurumundan talep edilmektedir.

Yukarıda zikredilen hükümler çerçevesinde Telekomünikasyon Kurumu: cihazı çalınan, yağmalanan, her ne suretle olursa olsun rızası dışında elinden çıkan veya cihazın kaybeden kişilerin başvurusu üzerine cihazın elektronik haberleşme bağlantısının kesilmesine veya açılmasına yetkili kılınmıştır. Ayrıca, cihazı çalan veya çalınan cihazı kullanan kişilere ait kimlik ve adres bilgileri ile olayın seyrine dair konum, saat, görüşülen kişi gibi istihbari bilgiler Kurum kayıtlarında bulunmamaktadır. Bu nedenle söz konusu istihbari bilgilerin doğrudan GSM işletmecilerinden, cihazın elektronik haberleşme bağlantısının kesilmesine

veya açılmasına ilişkin hususların Telekomünikasyon Kurumundan talep edilmesi hususunda gereğini bilgilerinize arz ederim.

Doç. Dr. Mustafa
ALKAN
Kurum Başkan
Yardımcısı

Telekomünikasyon Kurumu
irtibat; K.H.ÜNAL Uzman
GMK Bulvarı Yeşilırmak Sk. No : 16
06430 Demirtepe / ANKARA
Tel : (312) 299 24 44 Fax : (312) 299 23 01
e.posta: tds@tk.gov.tr Elektronik Ağ: www.tk.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için

 [İçindekilere dön](#)

— • —

T.C.

**ADALET
BAKANLIĞI
Hukuk İşleri Genel
Müdürlüğü**

**Sayı ;B.03.0.HİG.0.00.00.03-
647.03.02-59-2006 -08664
Konu :İstisnai ithalat**

1J.&4./20
06

.....CUMHURİYET
BAŞSAVCILIĞINA

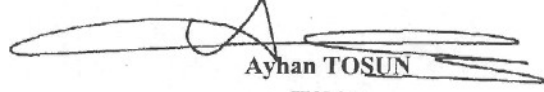
Başbakanlık Hazine Müsteşarlığından alman
05/04/2006 tarih ve B.02.1.HM.0.BAK.05.02-/88-06-32/GENEL-17794
sayılı yazı aşağıya çıkarılmıştır.

Bilgi edinilmesini ve keyfiyetin yargı çevrenizdeki Cumhuriyet Başsavcılıkları ve İcra ve İflas Müdürlükleri ile bilgileri bakımından mahkemelere duyurulmasını rica ederim.

Ayhan TOSNU
Hâkim

Bakan a.

Genel Müdür

Ayhan TOSUN

Hâkim

T.C.

BAŞBAKANLI
K
Hazine
Müsteşarlığı

SAYI :B.02.1.HM.O.BAK.05.02-/88-06-
32/GENEL
KONU :İstisnai ithalat

04.2006
17794

ADALET
BAKANLIĞINA
(Hukuk İşleri Genel
Müdürlüğü)

Bilindiği üzere, Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karar'ın 20 nci maddesinin 2 nci fıkrasında, "... Alacağın tahsili veya diğer sebeplerle adli veya idari makamlardan sadır olacak, yurda mal İthaline müncer ilam ve kararların infazı bu karar hükümleri çerçevesinde Bakanlıkça sonuçlandırılır." hükmüne yer verilmişti.

Bu karar hükmüne istinaden, uygulamada borç alacak ilişkisi nedeniyle haczedilmiş millileşmemiş vasıta, ma! ve eşyaların icraen satışından önce İcra Müdürlüklerince istisnai ithal izni için Müsteşarlığımıza başvuruda bulunulmakta, bu başvurular Müsteşarlığımızca Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar ve bu Karar'a ilişkin 91-32/5 sayılı Tebliğ" hükümlerinin yanısıra İthalat Rejimi Karar ve Yönetmelikleri açısından Dış Ticaret Müsteşarlığının görüşleri de dikkate alınarak sonuçlandırılmakta idi

Ancak, 28.03.2006 tarih, 26122 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, bir örneği ilişik, Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair 2006/10179 sayılı Karar ile; 32 sayılı Karar'ın 1,9 ve 20 nci maddelerinde yer alan istisnai İthalata ilişkin hükümler yürürlükten kaldırılmıştır.

Mezkur Kararın ilgili maddelerinde yapılan değişiklik nedeniyle konu hakkında Müsteşarlığımız nezdinde yapılacak İşlem bulunmamakta olup; borç alacak ilişkisi nedeniyle haczedilmiş millileşmemiş vasıta, mal ve eşyaların ithalinde 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun Serbest Dolaşıma Giriş Rejimine ilişkin hükümlerinin tatbik edilmesi suretiyle işlem yapılması hususunun İcra müdürlüklerine bil dirilmesini arz ederim.

**Mehmet
AÇIKEL
Müsteşar a.
Genel Müdür**

EK-1 (2 sayfa)

 [İçindekilere dön](#)

— • —

**T.C.
ADALET
BAKANLIĞI
Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü**

Sayı :B.03.0.HİG.0.00.00.03-647.03.02-40-2006-07993

©Ş&U/2006

Konu :Karayolları Trafik Garanti Sigortası Hesabı

CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞINA

Karayolları Trafik Garanti Sigortası Hesabının işlevinin mahkemelere duyurulması isteğini içeren Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği Karayolu Trafik Garanti Sigortası Hesabına ait 24/03/2006 tarihli ve 1972 sayılı yazı aşağıya çıkarılmıştır.

Bilgi edinilmesini ve keyfiyetin yargı çevrenizdeki Cumhuriyet Başsavcılıkları İle bilgileri bakımından mahkemelere duyurulmasını rica ederim.

**Ayhan TOSUN
Hâkim
Bakan a.
Genel Müdür**

**TÜRKİYE SİGORTA VE REASÜRANS
ŞİRKETLERİ
BİRLİĞİ
KARAYOLU TRAFİK
GARANTİ SİGORTASI HESABI**

T.C. ADALET BAKANLIĞI
06659 KIZILAY
İstanbul, 24 Mart 2006
ANKARA

1972

Konu: Karayolu Trafik Garanti Sigortası Hesabı'nın İşlevinin Mahkemelere duyurulması hakkında.

Karayolu Trafik garanti Sigortası Hesabı, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 108 inci maddesi ile, karayollarında motorlu araçların neden oldukları trafik kazalarında, kazalarda zarar gören kişilerin, sigorta güvencesinden yoksun kalmaları nedeniyle uğrayacakları zararların giderilmesi amacıyla kurulmuş bir kuruluştur. Bu kanuna göre çıkarılan Karayolu Trafik Garanti Sigortası Hesabı Yönetmeliği (EK-1) ile de Garanti Sigortası Hesabı "mu işleyişı belirlenmiştir.

Karayolları Trafik Kanunu'nun 108 inci ve Yönetmeliğin 8 inci maddeleri gereği. Karayolu Trafik Garanti Sigortası Hesabı tarafından Kanunun sorumluluk ve sigortaya ilişkin hükümleri ve teminat limitleri içinde kalan aşığıdaki zarar ve giderler karşılanır:

- a) Kazayı yapan motorlu aracın tespit edilememesi durumunda kazanırı meydana geldiği tarihte geçerli zorunlu mali sorumluluk sigortasına göre bedeni zararlar nedeniyle ödenecek tazminat tutarları,
- b) Kazanın meydana geldiği tarihte geçerli zorunlu mali sorumluluk sigortası yaptırmaksızın trafiğe çıkarılan motorlu aracın kişilere verdiği bedeni zararlar nedeniyle ödenecek tazminat tutarları,
- c) Zorunlu malî sorumluluk sigortasını yapan sigortacının malî bünye zafiyeti nedeniyle sürekli olarak bütün branşlarda ruhsatlarının iptal edilmesi ya da iflası halinde sigortacının ödemekle yükümlü olduğu maddî ve bedensel tazminat tutarları.
- d) Kanununun 107 nci maddesi uyarınca İşletenin sorumluluğunun olmadığı hallerde, çalınmış veya gasp edilmiş motorlu aracın kişilere verdiği zararlar için kazanın meydana geldiği tarihte geçerli zorunlu mali sorumluluk sigortasına göre bedeni zararlar nedeniyle ödenecek tazminat tutarları,

Kurumumuza yapılan başvurulardan, iflas etmiş veya mali bünye zafiyeti nedeniyle bütün branşlarda ruhsatları iptal edilmiş Sigorta Şirketlerinin trafik sigortasından kaynaklanan borçlarının bu şirketlerce karşılanamaması nedeniyle sigortalılara rücu edildiği ve poliçesini yaptıran sorumlu vatandaşlar olarak sigortalıların mağdur olduğu tespit edilmiştir.

Yukarıda (c) bendinde belirtilen durumlarda, Hazine Müsteşarlığı'nın belirlediği usul ve esaslar (EK.-2) doğrultusunda bu şirketlerin zorunlu malî sorumluluk (trafik) sigortasından kaynaklanan hasar anaparaları hak sahiplerine ödenmektedir. Bu durumlarda, belirtilen hasarın sigortalılardan değil Garanti Sigortası Hesabı'ndan talep edilmesi, sigortalıların mağdur edilmemesi açısından uygun olacaktır.

Ayrıca Garanti Sigortası Hesabı, Yönetmeliğin 8. maddesinin son fıkrası uyarınca, iflas eden sigorta şirketlerine trafik sigortası nedeniyle rücu eden sigorta şirketleri ile topluca değerlendirme yaparak hesap kapatmaktadır. Ödeme yapılan bu hasar dosyalarına ilişkin olarak, rücu eden sigorta şirketinin de müflis sigorta şirketinin sigortalılarına yaptığı yasal takiplerden vazgeçmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak, Karayolları Trafik Kanunu'nun 108/c maddesi uyarınca; Zorunlu malî sorumluluk sigortasını yapan sigortacının malî bünye zafiyeti nedeniyle sürekli olarak bütün branşlarda ruhsatlarının iptal edilmesi yada iflası halinde sigortacının trafik sigortası nedeniyle ödemekle yükümlü olduğu maddî ve bedensel zararlar Garanti Sigortası Hesabı tarafından karşılandığından, hak sahiplerinin sigortalılara değil Garanti Sigortası Hesabı'na yönlendirilmeleri hak ve hukuk kurallarına daha uygun olacaktır. Yukarıda arz ettiğimiz nedenlerle, Garanti Sigortası Hesabı'nın işlevi ve ödeme yaptığı durumlar konusunda adli teşkilatınıza, özellikle Mahkemelere duyurulmasının, sigortasını yaptırmış ancak sigorta şirketinin iflası nedeniyle mağdur duruma düşen vatandaşlarımızın mağduriyetlerinin önlenmesine önemli katkı sağlayacağı kanaatindeyiz.

Bilgilerinize arz ederiz.

Saygılarımızla,

**KARAYOLU TRAFİK
GARANTİ SİGORTASI
HESABI**

Erhan TUNCAY
Yönetim Komitesi Başkan Yrd.

Abdülkadir KÜÇÜK
Hesap Müdürü

EKLER:

EK-1 Karayolu Trafik Garanti Sigortası Hesabı Yönetmeliği
EK-2 Hazine Müsteşarlığı Sigortacılık Genel Müdürlüğü'nün
10.04.2003 tarih, 21663 sayılı yazısı.

 [İçindekilere dön](#)

— • —

T.C.

**ARTVİN
VALİLİĞİ
İl Dernekler
Müdürlüğü**

Sayı : B054VLK4080800/ 72

21/02/2006

Konu : Yardım Toplama

VALİLİK MAKAMINA

İlgi : Artvin Cumhuriyet Başsavcılığının 07/02/2006 tarih ve 738 sayılı yazısı.

İlgi sayılı yazı gereğince; 29/01/2006 tarihinde vefat eden Asliye Ceza Mahkemesi Zabıt Katibi İsmail ŞAHİN'in emekli sandığına tabi hizmetinin 9 yıl 11 ay 21 gün olduğu 10 yılı dolmaması sebebiyle ailesine emekli aylığı bağlanamadığı, herhangi bir kurum veya kuruluştan da yardım almadığı belirtilmiştir. Ailenin ekonomik durumunun kötü olması nedeni ile, 100,000YTL'ye ihtiyaç olduğu, acılarını paylaşmak maddi manevi destek vermek ve huzurlu bir aile ortamına kavuşmalarını sağlamak için **Artvin** Cumhuriyet Savcısı Şevket HAZAR, Yazı İşleri Müdürü Fahri ALPASLAN, Zabıt Katibi Şenay ÇELEBİ'nin katılımları ile oluşturulan sorumlu kurul üyelerinin, İlimizde bulunan esnaflar, kamu kurum ve kuruluşlar ile Adalet Bakanlığı bünyesinde bulunan tüm kurum ve kuruluşlardan, İsmail ŞAHİN'nin eşi Ayşe ŞAHİN adına bankada hesap açtırmak suretiyle Türkiye genelinde 01/12/2006 tarihine kadar yardım toplamak istediklerini bildirmişlerdir.

2860 sayılı Yardım Toplama Kanunu'nun 11 'nci maddesi gereğince Üç (3) kişilik Sorumlu Kurulun oluşturduğu Şevket HAZAR, Fahri ALPASLAN, Şenay ÇELEBİ isimli şahıslardan Şenay ÇELEBİ'ye kimlik belgesi verilerek, İlimizde bulunan esnaflar, kamu kurum ve kuruluşlar ile Adalet Bakanlığı Merkez ve Taşra Teşkilatlarında çalışanlardan, Türkiye genelinde, bankada hesap açtırmak suretiyle, 01/12/2006 tarihine kadar yardım toplamalarında. Müdürlüğümüzce bir sakınca bulunmamakta ise'de;

Takdirlerine arz ederim.

**Kazım
DEMİRCİ
İl
Dernekler
Müdürü**

Uygun görüşle arz ederim.

20/02/2006

Muzaffer BAŞIBÜYÜK

Vali Yardımcısı

OLUR

Cengiz AYDOĞDU

Vali

Çarşı Mah. İnönü Cad. Hükümet Konağı 08000 ARTVİN Ayrıntılı bilgi için irtibat
:K.DEMİRCİ İl Der.Md.

Telefon: 0 (466) 212 62 90 Faks : 0466 212 61 67

e- Posta: demekler@artvin.gov.tr.

Elektronik Ağ: www.artvin.gov.tr